

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

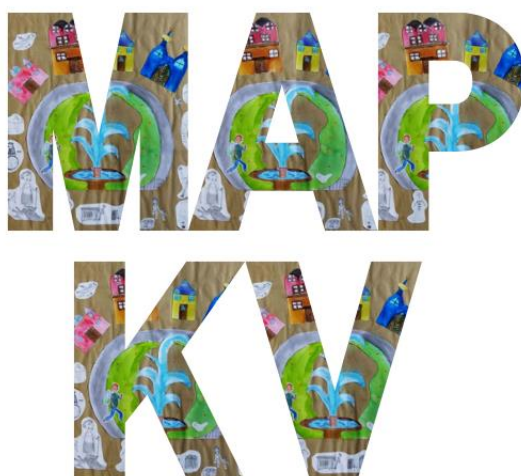
Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Karlovy Vary

Do roku 2025

Dokument MAP III

Finální verze schválená Řídícím výborem

dne 13. 6. 2023

Zpracovatel: MAS Sokolovsko o.p.s.

Adresa: Nám. Míru 230
 356 01 Březová

IČO: 27962008

WWW: mas-sokolovsko.eu

Dokument MAP III byl vytvořen v rámci projektu MAP Karlovarsko III (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0019936). Dokument navazuje na výstup z předchozích projektů MAP ORP Karlovy Vary (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000079) a MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Nositel projektu: MAS Sokolovsko o.p.s.

Zpracovatelský tým:

Ing. et Ing. Markéta Hendrichová

Mgr. Martina Turková

Bc. David Šebesta

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Karlovy Vary schválil Řídící výbor MAP Karlovarsko III dne 13. 6. 2023.

Obsah

Obsah.....	3
Seznam zkratk.....	4
Seznam tabulek	6
Seznam obrázků	8
Seznam grafů	9
1 Úvod	11
1.1 Vymezení území MAP Karlovarsko III	11
2 Manažerský souhrn	15
2.1 Shrnutí klíčových poznatků a zjištění	15
2.2 Přehled problémových oblastí a klíčových problémů v území.....	16
2.3 Přehled prioritních oblastí rozvoje v území.....	17
3 Analytická část – obecná část.....	18
3.1 Základní informace o řešeném území	18
3.2 Charakteristika školství v řešeném území	23
3.2.1 Mateřské školy	38
3.2.2 Základní školy	41
3.2.3 Základní umělecké školy.....	54
3.2.4 Zájmové a neformální vzdělávání.....	56
4 Analytická část – specifická část.....	59
4.1 Témata MAP	59
4.2 Zapojení cílových skupin.....	60
4.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání.....	71
4.4 Souhrn z popisů potřeb škol.....	82
4.4.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka	82
4.4.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka	86
4.4.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech	89
4.4.4 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol	92
4.4.5 Další potřeby rozvoje školy.....	96
4.4.6 Základní umělecké školy.....	97
4.4.7 Dobrovolnost druhého cizího jazyka	98
4.4.8 Kapacity škol.....	99
4.5 Projekty zjednodušeného vykazování – šablony III	101
4.6 SWOT analýzy	102
4.6.1 SWOT analýza oblasti čtenářská gramotnost.....	102
4.6.2 SWOT analýza oblasti matematická gramotnost	104
4.6.3 SWOT analýza oblasti rozvoje potenciálu každého žáka	105
4.6.4 SWOT analýza oblasti financování škol	107
4.6.5 SWOT analýza oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	108
4.6.6 SWOT analýza oblasti výuky cizích jazyků	110
4.7 Analýza zdrojů	112
4.8 Analýzy problémů a potřeb	113
4.8.1 Analýza problémů a potřeb oblasti čtenářská gramotnost	113
4.8.2 Analýza problémů a potřeb oblasti matematická gramotnost	116
4.8.3 Analýza problémů a potřeb oblasti rozvoje potenciálu každého žáka.....	118
4.8.4 Analýza problémů a potřeb oblasti financování škol	121

4.8.5	Analýza problémů a potřeb oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	124
4.8.6	Analýza problémů a potřeb oblasti výuky cizích jazyků	127
4.9	Vymezení klíčových problémů.....	130
4.10	Vymezení prioritních oblastí rozvoje.....	147
4.11	Soulad s dalšími strategickými dokumenty	148
5	Strategická část	164
5.1	Vize	164
5.2	Priority a cíle.....	165
5.3	Akční plán	177
6	Implementační část	202

Seznam zkratk

ASZ – Agentura pro sociální začleňování

AC – atletický klub

a.s. – akciová společnost

CLIL – integrace obsahového jazykového vzdělávání (angl. content and language integrated learning)

ČR – Česká republika

ČRS – Český rybářský svaz

ČSÚ – Český statistický úřad

ČŠI – Česká školní inspekce

FK – fotbalový klub

FÚ – finanční úřad

DDM – Dům dětí a mládeže

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

ICT – informační a komunikační technologie

IPRÚ - integrovaný plán rozvoje území

IROP - Integrovaný regionální operační program

ITI – Integrované teritoriální investice

KAP – krajský akční plán

KAP KK – Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Karlovarského kraje

KHK – Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje

KLIMA – aktivita projektů v rámci OPVVV (kultura učení, leadership, inkluze, mentoring/metodická podpora, aktivizační formy výuky)

KV – Karlovy Vary

KK – Karlovarský kraj

KÚKK – Krajský úřad Karlovarského kraje

LK – lyžařský klub

MAS – místní akční skupina

MAP – místní akční plán

MHD - městská hromadná doprava

MI - monitorovací indikátor

MMKV – Magistrát města Karlovy Vary

MŠ – mateřská škola
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj
MO – místní organizace
NIDV – Národní institut pro další vzdělávání
NNO – nestátní nezisková organizace
NPI – Národní pedagogický institut
OMJ – odlišný mateřský jazyk
OP - operační program
OP JAK – Operační program Jan Amos Komenský 2021+
o. p. s. – obecně prospěšná společnost
OP VVV - Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+
ORP – obec s rozšířenou působností
OSPOD – orgán sociálně právní ochrany dětí
PO – prioritní osa nebo příspěvková organizace (dle kontextu)
PPP – pedagogicko-psychologická poradna
PR – public relation
PS – pracovní skupina
RED IZO – resortní identifikátor právnické osoby
RUD – rozpočtové určení daní
RVP – rámcový vzdělávací program
RVP ZV – rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
ŘV – Řídící výbor
SDH – sdružení dobrovolných hasičů
SK – sportovní klub
SLDB – sčítání lidu, domů, bytů
SO – správní obvod
SOU – střední odborné učiliště
SPC – speciální pedagogické centrum
SPSZ – Strategický plán sociálního začleňování
SPU – specifické poruchy učení
s. r. o. – společnost s ručením omezením
SRP – strategické řízení a plánování ve školách a v územích
SŠ – střední škola
SVČ – středisko volného času
SVL – sociálně vyloučené lokality
SVP – speciální vzdělávací potřeby
SWOT – analýza silných, slabých stránek, příležitostí a ohrožení
ŠVP – školní vzdělávací program
TJ – tělovýchovná jednota
ÚP – úřad práce
VOŠ – vyšší odborná škola

VŠ – vysoká škola

VÚ – výchovný ústav

WS – workshop

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

z. s. – zapsaný spolek

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Složení Řídícího výboru – aktuální složení k 13. 6. 2023.....	13
Tab. č. 2: Pracovní skupiny	14
Tab. č. 3: Velikost obcí, kde se nacházejí školy (ZŠ, MŠ a ZUŠ) na území projektu MAP Karlovy Vary II	18
Tab. č. 4: Charakteristiky dílčích území Karlovarska.....	20
Tab. č. 5: Přehled obcí a zařazení správních obvodů do území realizace strategií	21
Tab. č. 6: Přehled základních, mateřských škol a základních uměleckých škol na území projektu MAP Karlovarsko II	23
Tab. č. 7: Obce s největším souhrnným indexem sociálního vyloučení v roce 2018	30
Tab. č. 8: Příklady organizací poskytujících sociální služby pro děti a mládež	31
Tab. č. 9: Střední školy v ORP Karlovy Vary	34
Tab. č. 10: Obory vzdělávání na SŠ	36
Tab. č. 11: Přehled samostatných MŠ	38
Tab. č. 12: Přehled MŠ sloučených se ZŠ.....	39
Tab. č. 13: Vývoj počtu kapacit MŠ.....	40
Tab. č. 14: Vývoj počtu dětí a tříd v MŠ v okrese Karlovy Vary	40
Tab. č. 15: ZŠ a MŠ sloučené	41
Tab. č. 16: ZŠ samostatné.....	43
Tab. č. 17: Základní školy v Karlovarském kraji dle okresů a typu zřizovatele	46
Tab. č. 18: Základní školy okrese Karlovy Vary – počty žáků v běžných a speciálních třídách	48
Tab. č. 19: Základní školy v Karlovarském kraji – průměrný počet žáků v běžných třídách ve školách zřizovaných obcemi	48
Tab. č. 20: Základní školy v Karlovarském kraji – počet přípravných tříd	49
Tab. č. 21: Základní školy v Karlovarském kraji – počet dětí v přípravných třídách.....	49
Tab. č. 22: Odklady povinné školní docházky – tabulka do roku 2016/2017	49
Tab. č. 23: Odklady povinné školní docházky – tabulka do roku 2018/2019	50
Tab. č. 24: Odklady povinné školní docházky – tabulka od roku 2019/2020	50
Tab. č. 25: Základní školy – kapacity školní jídelny, školní družiny a školního klubu dle rejstříku škol.	52
Tab. č. 26: Základní umělecké školy - kapacity.....	54
Tab. č. 27: Základní umělecké školy – obory a odloučená pracoviště.....	55
Tab. č. 28: Střediska volného času	57
Tab. č. 29: Knihovny	57
Tab. č. 30: Témata řešená v projektu MAP Karlovarsko III.....	59
Tab. č. 31: Přehled aktivit MAP Karlovarsko III	65
Tab. č. 32: Přehled aktivit implementace od 2018 do 2021.....	69
Tab. č. 33: Analýza rizik – investiční projekty	71

Tab. č. 34: Analýza rizik – neinvestiční projekty škol (šablony).....	72
Tab. č. 35: Analýza rizik – aktivity spolupráce	74
Tab. č. 36: Analýza rizik – obecné vlivy v oblasti výchovy a vzdělávání	76
Tab. č. 37: Analýza rizik – nejzávažnější rizika	79
Tab. č. 38: Analýza rizik – středně závažná rizika	80
Tab. č. 39: Analýza rizik – méně závažná rizika	81
Tab. č. 40: Čtenářská gramotnost ZŠ – co na škole proběhlo dobře	83
Tab. č. 41: Čtenářská gramotnost ZŠ– v čem byla škola úspěšná	83
Tab. č. 42: Čtenářská gramotnost ZŠ – v čem by se škola mohla zlepšit.....	84
Tab. č. 43: Čtenářská gramotnost ZŠ – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.....	84
Tab. č. 44: Matematická gramotnost ZŠ – co na škole proběhlo dobře.....	86
Tab. č. 45: Matematická gramotnost ZŠ – v čem by se škola mohla zlepšit	87
Tab. č. 46: Matematická gramotnost ZŠ – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit.....	87
Tab. č. 47: Matematická pregramotnost – co na škole proběhlo dobře.....	88
Tab. č. 48: Matematická pregramotnost – v čem byla škola úspěšná	88
Tab. č. 49: Rozvoj potenciálu každého žáka – co na škole proběhlo dobře	89
Tab. č. 50: Rozvoj potenciálu každého žáka – v čem by se škola mohla zlepšit.....	90
Tab. č. 51: Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit	94
Tab. č. 52: Kapacity základních škol - vývoj.....	99
Tab. č. 53: Kapacity mateřských škol - vývoj	100
Tab. č. 54: SWOT analýza čtenářská gramotnost	102
Tab. č. 55: SWOT analýza matematická gramotnost.....	104
Tab. č. 56: SWOT analýza rozvoj potenciálu každého žáka	105
Tab. č. 57: SWOT analýza financování škol	107
Tab. č. 58: SWOT analýza podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	108
Tab. č. 59: SWOT analýza výuka cizích jazyků	110
Tab. č. 60: Analýza zdrojů.....	112
Tab. č. 61: Analýza problémů a potřeb v oblasti čtenářské gramotnosti.....	113
Tab. č. 62: Analýza problémů a potřeb v oblasti matematické gramotnosti	116
Tab. č. 63: Analýza problémů a potřeb v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka.....	118
Tab. č. 64: Analýza příčin problémů v oblasti financování škol.....	121
Tab. č. 65: Finanční toky v oblasti regionálního školství	121
Tab. č. 66: Analýza problémů a potřeb v oblasti financování škol – provozní rozpočet škol.....	121
Tab. č. 67: Analýza problémů a potřeb v oblasti financování škol – platy pracovníků škol	123
Tab. č. 68: Analýza problémů a potřeb v oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	124
Tab. č. 69: Analýza problémů a potřeb v oblasti výuky cizích jazyků.....	127
Tab. č. 70: Problémové oblasti a klíčové problémy.....	130
Tab. č. 71: Přehled ukazatelů z mapy vzdělávacího (ne)úspěchu PAQ Research.....	133
Tab. č. 72: Priority MAP.....	147
Tab. č. 73: Soulad MAP Karlovarsko III se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	148
Tab. č. 74: Soulad MAP Karlovarsko III s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 - 2024.....	153

Tab. č. 75: Soulad MAP Karlovarsko III s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 - 2024.....	156
Tab. č. 76: Cíle Strategie Karlovy Vary 2024 změřené na vzdělávání.....	158
Tab. č. 77: Priorita č. 1 a cíl 1.1.....	165
Tab. č. 78: Priorita č. 1 a cíl č. 1.2.....	166
Tab. č. 79: Priorita č. 1 a cíl 1.3.....	167
Tab. č. 80: Priorita č. 1 a cíl 1.4.....	167
Tab. č. 81: Priorita č. 1 a cíl 1.5.....	168
Tab. č. 82: Priorita č. 1 a cíl 1.6.....	169
Tab. č. 83: Priorita č. 2 a cíl 2.1.....	169
Tab. č. 84: Priorita č. 3 a cíl 3.1.....	170
Tab. č. 85: Priorita č. 3 a cíl 3.2.....	171
Tab. č. 86: Priorita č. 4 a cíl 4.1.....	172
Tab. č. 87: Vazby cílů priority č. 1 na řešená témata.....	173
Tab. č. 88: Vazby cílů priority č. 2 na řešená témata.....	174
Tab. č. 89: Vazby cílů priority č. 3 na řešená témata.....	175
Tab. č. 90: Vazby cílů priority č. 4 na řešená témata.....	176
Tab. č. 91: Priority a cíle akčního plánu.....	180
Tab. č. 92: Akční plán – cíle v prioritě č. 1.....	181
Tab. č. 93: Akční plán – cíle v prioritě 2.....	183
Tab. č. 94: Akční plán – cíle v prioritě 3.....	192
Tab. č. 95: Akční plán – cíle v prioritě 4.....	197
Tab. č. 96: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023.....	199
Tab. č. 97: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023.....	200
Tab. č. 98: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023.....	200
Tab. č. 99: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023.....	202
Tab. č. 100: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024.....	203
Tab. č. 101: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024.....	204
Tab. č. 102: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024.....	205
Tab. č. 103: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024.....	208
Tab. č. 104: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025.....	209
Tab. č. 105: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025.....	210
Tab. č. 106: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025.....	211
Tab. č. 99: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024.....	213
Tab. č. 108: Organizace platformy MAP.....	215
Tab. č. 109: Realizační tým projektu.....	216
Tab. č. 110: Indikátory.....	219
Tab. č. 111: Seznam aktérů.....	222

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Pohled na centrum Karlových Varů.....	11
Obr. č. 2: Členění Karlovarského kraje na správní obvody ORP.....	12
Obr. č. 3: Schéma partnerství.....	12
Obr. č. 4: Schéma komunikačních toků.....	13
Obr. č. 5: Mapa rozmístění ZŠ a MŠ na Karlovarsku.....	29

Obr. č. 6: Fotografie z fokusní skupiny k evaluaci	60
Obr. č. 7: Fotografie ze sdílení zkušeností malých škol v Královském Poříčí.....	64
Obr. č. 8: Fotografie z programu v rámci aktivity Putování krajem živých vod.....	65
Obr. č. 9: Fotografie z aktivity Paměť a efektivní učení	66
Obr. č. 10: Fotografie z aktivity Přístupy k vedení třídnických hodin.....	67
Obr. č. 11: Fotografie z exkurze v rámci aktivity Podpora polytechniky na ZŠ	67
Obr. č. 12: Fotografie z hodiny angličtiny s rodilým mluvčím	68
Obr. č. 13: Fotografie z kurzu podnikavosti.....	69
Obr. č. 14: Online průběh aktivity Metodické chyby v matematice při přechodu mezi prvním a druhým stupněm ZŠ.....	69
Obr. č. 15: Fotografie ze společného jednání pracovních skupin čtenářská a matematická gramotnost	102
Obr. č. 16: Fotografie z jednání pracovní skupiny čtenářská gramotnost.....	104
Obr. č. 17: Fotografie z plánovacího setkání v Karlových Varech	112
Obr. č. 18: Fotografie ze setkání k tématu rovných příležitostí	120
Obr. č. 19: Fotografie z jednání pracovní skupiny financování a exkurze do ZŠ a MŠ Božíčany	124
Obr. č. 20: Fotografie ze společného jednání pracovních skupin matematická gramotnost a rovné příležitosti.....	129
Obr. č. 21: Přednosti školství na Karlovarsku	132
Obr. č. 22: Překážky ve školství na Karlovarsku.....	132
Obr. č. 23: Mapa vzdělávacích problémů	135
Obr. č. 24: Mapa destabilizující chudoby	136
Obr. č. 25: Mapa obecného socioekonomického znevýhodnění	136
Obr. č. 26: Mapa rozsahu vzdělávacích problémů vzhledem k sociální situaci.....	137
Obr. č. 27: Indikátor, že v obci není MŠ nebo je počet dětí na MŠ v ORP vyšší než medián.....	144
Obr. č. 28: Podíl učitelů jen se středoškolským vzděláním	146
Obr. č. 29: Podíl učitelů bez pedagogického vzdělání	146
Obr. č. 30: Neaprobovaně odučené hodiny na 2. stupni ZŠ.....	147
Obr. č. 31: Ilustrace vize	165
Obr. č. 32: Sběr námětů do akčního plánu.....	178
Obr. č. 33: Postup prioritizace aktivit v akční plánu.....	179
Obr. č. 34: Fotografie z plánovacího setkání v Toužimi.....	180
Obr. č. 35: Organizační struktura v rámci evaluaci.....	217

Seznam grafů

Graf č. 1: Názor ředitelů škol na Karlovarsku na dobrovolnost druhého cizího jazyka.....	98
Graf č. 4: Ročník zahájení výuky cizího jazyka na ZŠ	128
Graf č. 5: Podíl rodičů dětí a žáků v exekuci.....	138
Graf č. 6: Podíl dospělých s nedokončeným středním vzděláním	138
Graf č. 7: Podíl žáků, kteří nedokončí základní vzdělání.....	139
Graf č. 8: Podíl propadajících žáků	139
Graf č. 9: Podíl žáků podávajících si přihlášku na maturitní obor střední školy	140
Graf č. 10: Podíl žáků v nejlepší pětině výsledků v jednotné přijímací zkoušce na střední školy	140
Graf č. 11: Podíl dětí ve věku 3 až 5 let v předškolním vzdělávání.....	141

Graf č. 12: Podíl žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek	141
Graf č. 13: Podíl žáků ZŠ odcházejících na víceletá gymnázia	142
Graf č. 14: Podíl žáků s OMJ před konfliktem na Ukrajině	142
Graf č. 15: Podíl nekvalifikované výuky	143

1 Úvod

Úvodní kapitoly místního akčního plánu se zabývají vymezením území a popisem struktury projektu MAP Karlovarsko II.

Místní akční plány zahrnující problematiku vzdělávání dětí a žáků v mateřských a základních školách jsou zpracovávány na území celé České republiky, přičemž jako území jednotlivých projektů byla volena území obcí s rozšířenou působností (vč. drobných změn v území pro potřeby projektů MAP).

Místní akční plány jsou součástí tzv. **akce KLIMA** (*K – kultura učení, L – leadership, I – inkluze, M – mentoring/metodická podpora, A – aktivizační formy výuky*), která představuje soustavu aktivit jdoucích napříč Prioritní osou 3 Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Všechny místní akční plány mají být „prioritně zaměřeny na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zahrnují oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání.“ (Viz MŠMT, *Postupy zpracování místních akčních plánů*).

Vize akce KLIMA říká toto: „*Chceme v našich školách rozvíjet motivující kulturu zaměřenou na maximální úspěch pro každého žáka a každého učitele a trvalý pedagogický rozvoj celé školy.*“ (Viz MŠMT, *Postupy zpracování místních akčních plánů*).

1.1 Vymezení území MAP Karlovarsko III

Projekt MAP Karlovarsko III je realizován na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary a města Teplá. Následující mapa ukazuje umístění ORP Karlovy Vary v rámci Karlovarského kraje. Do území projektu je navíc zahrnuto město Teplá ze správního obvodu obce s rozšířenou působností Mariánské Lázně. Území je tak stejné jako u předchozích dvou projektů, na které tento projekt přímo navazuje.

Obr. č. 1: Pohled na centrum Karlových Varů

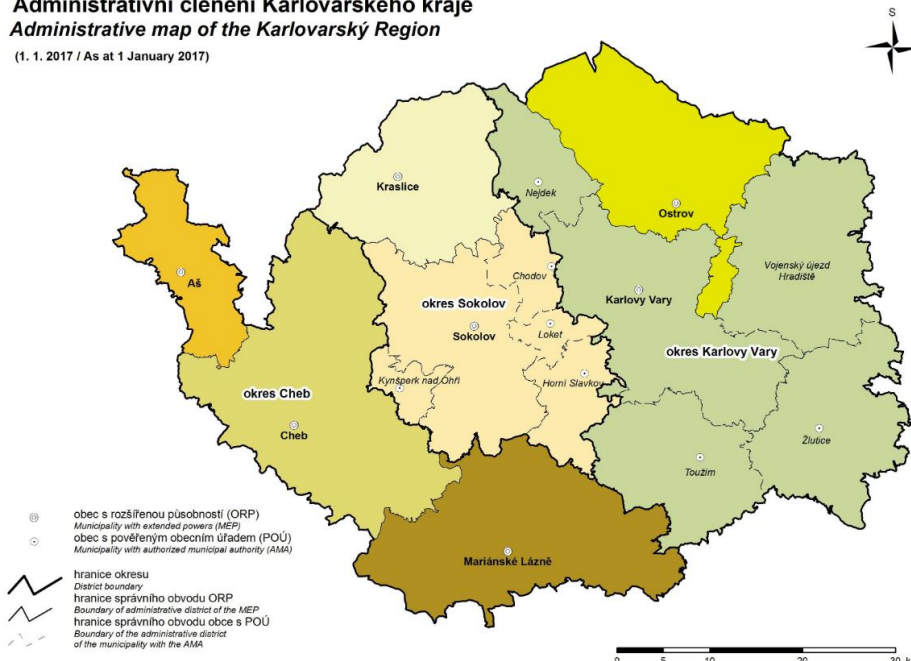

Zdroj: foto vlastní.

Obr. č. 2: Členění Karlovarského kraje na správní obvody ORP

Administrativní členění Karlovarského kraje
Administrative map of the Karlovarský Region

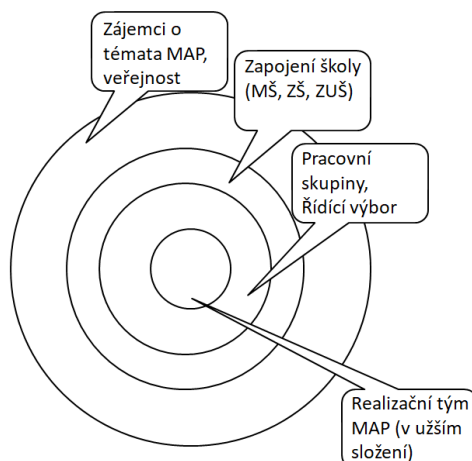
(1. 1. 2017 / As at 1 January 2017)

Zdroj: <http://www.karlovyvary-region.eu/cz/o-karlovarskem-kraji/karlovarsky-kraj-v-kostce-7209>, staženo 27. 8. 2019

Partnerství v rámci MAP lze vyjádřit postupně od celé veřejnosti, přes zapojení školy (MŠ, ZŠ a ZUŠ) na Karlovarsku, po pracovní orgány MAPu (tj. pracovní skupiny a Řídící výbor) až k realizačnímu týmu projektu.

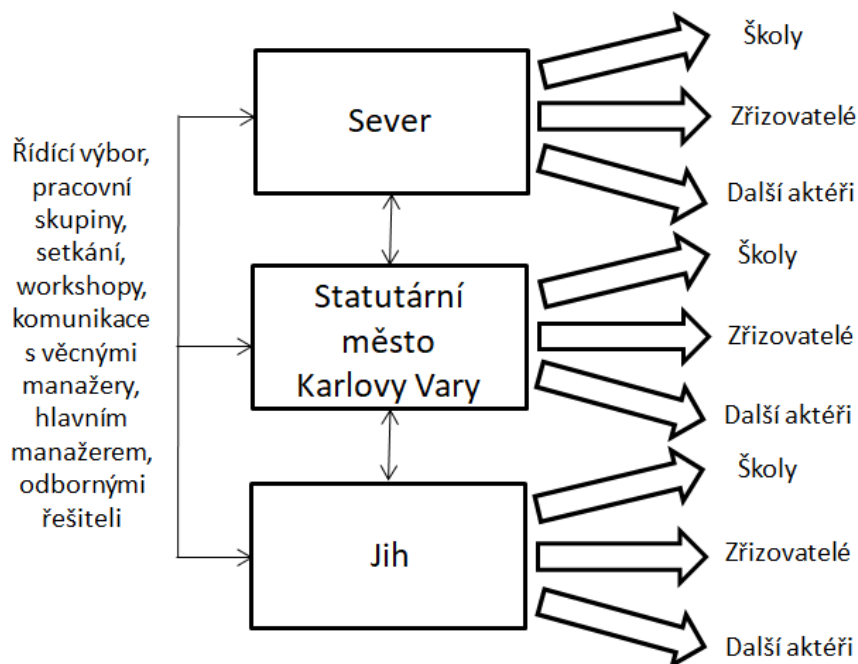
Obr. č. 3: Schéma partnerství

Zdroj: vlastní zpracování

MAP je otevřené partnerství a může se do jeho aktivit zapojit každý zájemce o výchovu a vzdělávání na Karlovarsku.

Obr. č. 4: Schéma komunikačních toků

Zdroj: vlastní zpracování

Řídící výbor (ŘV) je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci aktérů a zástupci ze všech dílčích území projektu. Řídící výbor projednává a schvaluje zásadní výstupy projektu a je také platformou pro přenos a sdílení informací.

Tab. č. 1: Složení Řídícího výboru – aktuální složení k 13. 6. 2023

Člen Řídícího výboru:	Zástupce za:
Ing. et Ing. Markéta Hendrichová	realizátor projektu, MAS, zástupce rodičů
Mgr. Janka Kotrbová	Karlovarský kraj, zřizovatelé škol
Mgr. et Mgr. Helena Plíťzová	zřizovatelé škol
Martin Dušek	zřizovatelé škol, ORP
Mgr. Hana Vostrá	vedení škol, učitelé, ZŠ
Mgr. et Mgr. Zdeňka Vašíčková	vedení škol, ZŠ
Mgr. Petr Pitra	ZUŠ
Mgr. Eva Saligerová	krajský akční plán rozvoje vzdělávání
Ing. Blanka Heroutová, Ing. Pavlína Stracheová	ITI Karlovy Vary
Mgr. Martina Turková	MAS, mikroregion, zástupce rodičů
Bc. David Šebesta	MAS

Bc. Monika Vrchotická	MAS, zástupce rodičů
Ladislav Ludvík	mikroregion, zřizovatelé škol, předseda Řídícího výboru
Zuzana Habrichová, DiS.	sociální služby
Mgr. Bc. Zdeňka Tichá	vedení škol, MŠ
Mgr. Martina Bělohávková	NPI ČR, krajské pracoviště Karlovy Vary
Bc. Irena Volfová, DiS.	školní kluby a školní družiny
Kamila Prchalová	zájmové a neformální vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování

Pracovní skupiny projednávají návrhy aktivit do akčních plánů na jednotlivé školní roky, zabývají se přípravou podkladů pro aktualizaci dokumentu MAP (např. SWOT analýza, analýza problémů a potřeb a návrhy řešení příčin problémů), jsou také diskuzní platformou k jednotlivým tématům.

Tab. č. 2: Pracovní skupiny

Pracovní skupina	Téma pracovní skupiny	Garant pracovní skupiny
PS 1	Čtenářská gramotnost (vč. tématu vzdělávání žáků-cizinců a pregramotností)	Mgr. Jana Táborková (ZŠ jazyků Karlovy Vary, příspěvková organizace)
PS 2	Matematická gramotnost (vč. tématu rozvoje podnikavosti, kreativity a polytechniky)	Mgr. Karel Fiala (ZŠ Karlovy Vary, Poštovní 19, příspěvková organizace)
PS 3	Rovné příležitosti	Mgr. Mikuláš Tichý, Mgr. et Mgr. Zdeňka Vašíčková (ZŠ Jana Amose Komenského, Karlovy Vary, Kollárova 19, příspěvková organizace)
PS 4	Financování	Ing. et Ing. Markéta Hendrichová (MAS Sokolovsko o.p.s.)
PS 5	Výuka angličtiny a jazykové kompetence	Mgr. Klára Simmerová (ZŠ Karlovy Vary, Truhlářská 19, příspěvková organizace)

Zdroj: vlastní zpracování

Realizační tým projektu se skládá z úzké skupiny kmenových pracovníků projektu: hlavní manažer, administrativně ekonomický pracovník, odborní řešitelé, věcní manažeři. Dále v projektu jsou na dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce zaměstnání odborníci (členové pracovních skupin, odborníci experti).

Realizace projektu MAP Karlovarsko III postupuje dle metodiky „Postupy zpracování místních akčních plánů III“ s ohledem na místní specifika území, přičemž rozvoj partnerství je spojujícím tématem celého projektu. **Cílem je zlepšení kvality vzdělávání prostřednictvím spolupráce místních aktérů ve výchově a vzdělávání na Karlovarsku.** Dochází k prohlubování již existujících partnerství a plánování aktivit do roku 2025.

2 Manažerský souhrn

Tato kapitola představuje souhrn poznatků plynoucích z analytické části.

2.1 Shrnutí klíčových poznatků a zjištění

Nejdůležitější poznatky plynoucí z analytické části souvisejí s charakterem a historií území. Pro ORP Karlovy Vary je charakteristická územní různorodost a poměrně velká rozloha spolu s nízkou hustotou obyvatel v oblastech mimo největší sídla. Město Karlovy Vary je zároveň krajským městem Karlovarského kraje a z lokálního pohledu jde o velké sídlo. Pro Karlovy Vary je typické lázeňství a cestovní ruch. Pro sever území je typický horský nebo podhorský charakter krajiny a průmysl, sídla v bezprostřední blízkosti Karlových Varů nabývají charakteru satelitů. Pro území jih je typická nízká hustota obyvatel, špatná dopravní dostupnost, vnitřní perifernost, ale zároveň zajímavý krajinný ráz a historické památky.

Klíčové poznatky a zjištění s dopadem na oblast výchovy a vzdělávání dětí a žáků na Karlovarsku:

- Problematická je vzdělanostní struktura obyvatelstva. V Karlovarském kraji je v porovnání s jinými kraji ČR malý podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním, naopak je zde nadprůměrný podíl obyvatel se základním vzděláním nebo bez dokončeného základního vzdělání. Jedná se o dlouhodobou záležitost, jež prohloubila negativní dopady výuky na dálku v době covid omezení, ačkoliv rozdíly v přístupu rodin ke vzdělávání byly patrné i za běžného stavu.
- Problematické je uplatnění a návratnost absolventů vysokých škol zpět do regionu vzhledem k absenci veřejné vysoké školy v Karlových Varech. S tím souvisí také možnosti doplnění pedagogického vzdělání pro nekvalifikované pedagogy, kteří musejí dojíždět do Plzně, Prahy či Ústí nad Labem.
- Jsou patrné rozdíly mezi centrem a okrajovými oblastmi, což se promítá i ve vzdělávání a v možnostech spolupráce škol a zřizovatelů, v možnostech vybavení škol, pestrosti a dostupnosti volnočasových aktivit apod.
- Rozdíly jsou také v naplnění kapacit škol. Základní umělecké školy mají plné nebo téměř plné kapacity. Většina mateřských škol má naplněné kapacity kolem 80 % až téměř plné kapacity. U základních škol jsou poměrně velké odlišnosti v naplněnosti kapacit, nicméně v některých případech jsou v rejstříku škol staré údaje a tolik žáků by se do budovy nevešlo. Došlo k nárůstu počtu žáků v základních školách vlivem příchodu žáků z Ukrajiny.
- Většina škol má zajištěn částečně bezbariérový přístup (např. jen přízemí nebo jen některé budovy). Zajištění bezbariérovosti bylo často realizováno v souvislosti s projekty IROP. Některé školy jsou limitovány historickým charakterem budovy a dispozicí budovy a vybudování bezbariérového přístupu je zde problematické.
- Především v okrajových oblastech je problematické sehnat kvalifikované pedagogy a pracovníky v dalších profesích ve školství. Ačkoliv společenská situace ohledně covid omezení přilákala do školství zpět některé pracovníky, kteří vystudovali pedagogický obor, ale pracovali v jiném odvětví.
- Probíhá spolupráce mezi školami a dalšími organizacemi, např. knihovnami.
- Na území je poměrně široká nabídka volnočasových aktivit, přičemž největší koncentrace možností je v Karlových Varech. Naopak z okrajových částí území je obtížná dostupnost volnočasových aktivit.
- Školy na území se často profilují a různým způsobem zaměřují, např. základní školy s rozšířenou výukou různých předmětů v Karlových Varech, Waldorfská základní a mateřská škola Wlaštovka v Karlových Varech. Profilace škol je zejména v Karlových Varech.

- Školy v malých obcích se potýkají s problémem financování, protože mívají dlouhodobě malé počty žáků. Otázkou k řešení je případné slučování škol (vč. svazkových škol) tak, aby byla zachována dostupnost zejména prvních stupňů základních škol v malých obcích a zároveň bylo fungování škol ekonomičtější. Nicméně tato možnost je zatím pouze teoreticky zvažována (kromě ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov, která v režimu školské právnické osoby zřizované svazkem obcí dlouhodobě funguje). S tím souvisí problematika dopravní dostupnosti škol a svozových autobusů.
- Odchody žáků na osmileté gymnázium jsou nejvíce ze škol ve městě Karlovy Vary. Některé školy mimo Karlovy Vary zaznamenaly odchody žáků na druhý stupeň do jiných základních škol, zejména se jedná o dojíždění do Karlových Varů.
- Území se potýká s problematikou sociálního vyloučení a ohrožením sociálním vyloučením, což se projevuje i ve školství nerovnými možnostmi žáků z rodin, kde vzdělání není prioritou.
- Problematická je dopravní dostupnost středních škol z okrajových částí regionu, střední školy jsou koncentrovány zejména v Karlových Varech (a dalších velkých městech v Karlovarském kraji). Největší problémy se špatnou dostupností středních škol v kombinaci s otázkou sociálního vyloučení a motivací rodiny ke vzdělávání jsou na Toužimsku a Tepelsku. Zde se tento problém ještě prohloubil po ukončení činnosti středního odborného učiliště v Toužimi.
- Dlouhodobým problémem jsou předčasné odchody žáků ze vzdělávání.
- Karlovarský kraj vychází spolu s Ústeckým krajem dlouhodobě nejhůř z krajů ČR v celorepublikovém a mezinárodním testování žáků 5. a 9. ročníků a dalších ukazatelích (např. předčasné odchody ze vzdělávání, podíl kvalifikovaných a aprobovaných učitelů). Zároveň jsou patrné rozdíly mezi jednotlivými školami na území Karlovarska.
- Technický stav budov škol a vybavení odborných učeben je na různé úrovni, což souvisí s rozdíly mezi centrem a okrajovými oblastmi. Dotace na vybavení odborných učeben dopomohly ke zlepšení infrastruktury škol, budovy a odborné učebny vyžadují ale i další modernizace, ovšem nikoliv jen v oblastech financovatelných z dotací z Integrovaného regionálního operačního programu.
- Specifickou oblastí je vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem, toto téma se do roku 2022 týkalo především města Karlovy Vary, nicméně po příchodu uprchlíků z Ukrajiny se s dětmi a žáky s odlišným mateřským jazykem setkávají prakticky všechny školy.
- Školy zaznamenali pozitivní i negativní dopady doby covidu. Pozitivní je rozvoj digitálních dovedností, mezi negativní dopady patří pokles motivace a nezafixování učiva probíraného v době výuky na dálku.
- V rámci místního akčního plánu je věnována pozornost také strategiím vzdělávání na vyšších úrovních, zejména Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Zejména jsou pro aktéry ve vzdělávání na Karlovarsku důležitá opatření tzv. karty nerovnosti a střední článek podpory regionálního školství.

Na období do konce roku 2025 se místní akční plánování rozvoje vzdělávání na Karlovarsku bude soustředit na naplnění vize a čtyř priorit, které se rozpadají v jednotlivé cíle a aktivity akčního plánu. V neinvestičních aktivitách bude důraz kladen na motivaci a kvalitu vzdělávání, společné vzdělávání, inspiraci z jiných regionů a rozvoj spolupráce s dalšími aktéry ve vzdělávání a mezi školami vzájemně.

2.2 Přehled problémových oblastí a klíčových problémů v území

Jako problémové oblasti, kterým je potřeba věnovat pozornost pro budoucí rozvoj, byly definovány tyto:

- Rozdíly v kvalitě a přístupu ke vzdělávání.
- Nedostatečný leadership.
- Předčasné odchody ze vzdělávání.
- Nízká úroveň identifikace s regionem.

Problémovou oblast nechápeme jako oblast, na kterou je potřeba se zaměřit a kde hledat příležitosti k dalšímu rozvoji. Podrobný popis problémových oblastí, včetně klíčových problémů uvádíme v dalších částech dokumentu. Více podrobností k problémovým oblastem je uvedeno ve specifické části analýzy.

2.3 Přehled prioritních oblastí rozvoje v území

Na definici problémových oblastí navazuje formulace prioritních oblastí rozvoje, ze kterých vycházejí opatření a aktivity strategie a jednotlivých ročních akčních plánů. Prioritní oblasti rozvoje byly určeny tyto:

1. Infrastruktura a vybavení
2. Kvalita a motivace
3. Kvalitní společné vzdělávání
4. Rozvoj spolupráce

Prioritní oblasti rozvoje jsou dále rozpracovány do cílů, na které navazují aktivity.

3 Analytická část – obecná část

Obecná část analýzy uvádí základní informace o území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary zejména s přihlédnutím k problematice výchovy a vzdělávání dětí a žáků v mateřských a základních školách, základních uměleckých školách a zájmovému a neformálnímu vzdělávání.

3.1 Základní informace o řešeném území

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary je největším ORP v Karlovarském kraji jak z hlediska velikosti území, tak z hlediska počtu obyvatel a počtu obcí. Na území ORP Karlovy Vary se nachází **celkem 40 obcí**, z toho základní a mateřské školy jsou umístěny ve 21 obcích. Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary je velmi různorodé. Uprostřed se nachází **krajské město Karlovy Vary s téměř 46 tis. obyvateli**. Další větší sídla na sever od Karlových Varů jsou města **Nejdek** s téměř 8 tis. obyvateli a **Nová Role** s 4 tis. obyvateli. Na jih od Karlových Varů je největším městem **Toužim** s 3,5 tis. obyvatel. Na jihu na území realizace projektu se nachází město **Teplá** s téměř 3 tis. obyvateli a na území ORP Karlovy Vary ještě **Žlutice** a **Bochov** s 2 tis. obyvateli. Kolem 2 tis. obyvatel má ještě obec **Dalovice** a 1.200 obyvatel má obec **Sadov**, obě nalézající se v bezprostřední blízkosti Karlových Varů. Ostatní sídla na území ORP Karlovy Vary mají méně než tisíc obyvatel. (zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>)

Tab. č. 3: Velikost obcí, kde se nacházejí školy (ZŠ, MŠ a ZUŠ) na území projektu MAP Karlovy Vary II

Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2022	Typ škol	Poznámka
Bečov nad Teplou	918	1 x ZŠ a MŠ sloučená, ZUŠ	
Bochov	1 908	2 x ZŠ, 1 x MŠ	
Božíčany	603	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Březová	554	1 x ZŠ, 1 x MŠ	Základní škola je součástí sloučené ZŠ a MŠ soukromého zřizovatele, přičemž MŠ tohoto zřizovatele se nachází v Karlových Varech. MŠ v obci Březová je veřejná zřizovaná obcí.
Dalovice	1 948	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Hájek	643	1 x MŠ	V obci je MŠ v rámci ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov (svazková škola), obec Hájek se nachází v SO ORP Ostrov.
Chyše	588	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Karlovy Vary	45 500	5 x MŠ, 2 x MŠ ZŠ sloučená, 13 x ZŠ (z toho 1 x ZŠ a ZUŠ),	Z toho 10 ZŠ, 2 MŠ, 2 ZUŠ (jedna je sloučená se ZŠ) jsou zřizována Statutárním městem Karlovy Vary. Dále jsou 2 školy (ZŠ a MŠ při

		1 x ZŠ a SŠ sloučená, 1 x ZUŠ samostatná	zdravotnických zařízení a ZŠ a SŠ speciální) zřizovány Karlovarským krajem. Ostatní školy jsou zřizovány soukromými subjekty. Jedna soukromá škola má pracoviště MŠ v Karlových Varech a pracoviště ZŠ v obci Březová.
Kolová	824	1 x ZŠ	
Krásné Údolí	389	1 x MŠ	
Kyselka	785	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Nejdek	7 608	2 x ZŠ, 4 x MŠ, ZUŠ	
Nová Role	4 125	1 x ZŠ, 2 x MŠ, ZUŠ	
Otovice	971	1 x ZŠ a MŠ sloučená	Svazková škola Regionu Karlovarský venkov: ZŠ je v Otovicích, MŠ v Otovicích, Sadově a Hájku (Hájek je na území ORP Ostrov).
Sadov	1 265	1 x ZŠ a MŠ sloučená	Svazková škola Regionu Karlovarský venkov: ZŠ je v Otovicích, MŠ v Otovicích, Sadově a Hájku (Hájek je na území ORP Ostrov).
Stružná	583	1 x MŠ	
Šemnice	659	1 x MŠ	
Štědrá	525	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Teplá	2 909	1 x ZŠ, 1 x MŠ, ZUŠ	Obec jen na území SO ORP Mariánské Lázně, ale školy a zřizovatel jsou na základě své žádosti zapojeny do projektu MAP Karlovarsko III.
Toužim	3 582	1 x ZŠ, 1 x MŠ, 1 x ZŠ a MŠ sloučená, ZUŠ	
Útvina	603	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Valeč	333	1 x ZŠ a MŠ sloučená	
Žlutice	2 195	1 x ZŠ (sloučená se ZUŠ), 1 x MŠ, 1 x dětský domov se školou	Dětský domov se ZŠ je zřizován MŠMT.

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>, data k 1. 1. 2022, staženo 20. 7. 2022. Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/> a vlastní šetření.

Obce na území ORP Karlovy Vary, které nemají základní nebo mateřskou školu, jsou: Andělská Hora, Bražec, Černava, Čichalov, Děpoltovice, Hory, Chodov, Jenišov, Mírová, Nové Hamry, Otročin, Pila, Pšov, Smolné Pece, Stanovice, Teplička, Verušičky, Vrbice, Vysoká Pec a území vojenského újezdu Hradiště.

Karlovy Vary jsou krajským městem, nachází se zde tedy mnoho úřadů, institucí a je zde nejvíce středních škol a vyšších odborných škol v Karlovarském kraji. V současné době se v Karlových Varech **nenachází veřejná vysoká škola**, ačkoliv v minulých letech probíhaly snahy vedení kraje či města o otevření poboček či odloučených pracovišť různých vysokých škol. Aktuálně možnost studia na veřejné vysoké školy v Karlovarském kraji v Chebu v rámci Západočeské univerzity Plzeň. Dne 1. 9. 2016 bylo v Karlových Varech otevřeno nové studijní středisko při Vysoké škole finanční a správní, jedná se o soukromou vysokou školu. Absolventi středních škol z regionu odcházejí nejčastěji studovat vysoké školy do Prahy, Plzně a Ústí nad Labem. Vzdálenost z Karlových Varů do Prahy je přibližně 130 km, do Plzně 80 km a do Ústí nad Labem 120 km. Tato dojezdová vzdálenost neumožňuje denní dojížděku, z čehož plyne otázka návratnosti absolventů vysokých škol zpět do regionu. Z hlediska vzdělanostní struktury je na území ORP Karlovy Vary **méně vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (10,5 %) než je tomu v porovnání s údaji za celou ČR (18,7 %)**. Přičemž větší podíl vysokoškoláků žije v Karlových Varech než v okrajových venkovských oblastech ORP. (Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>, aktualizace 20. 7. 2022)

Tab. č. 4: Charakteristiky dílčích území Karlovarska

Dílčí území	Dílčí území „sever“	Dílčí území „jih“
město Karlovy Vary		
Vřídlo, prameny, karlovarský pohárek	Lesy, hory, smrky, vůně lesa	Hrad a zámek Bečov nad Teplou, relikviář sv. Maura
Lázeňství	Blízkost hranic s Německem	Klášter premonstrátů v Teplé
Karel IV.	Cyklistika, lyžování, sport	Historie, baroko
Mezinárodní filmový festival	Krušnohorský semmering	Venkov
Kultura	Průmyslový Nejdek	Krajina, pastviny, zemědělství
Krajské město	Witte Nejdek	Málo obyvatel, chudoba, sociální vyloučení
Cizinci, návštěvníci	Porcelánka v Nové Roli	Vojenský újezd
Becherovka, Moser, oplatky, porcelán	Těžba kaolinu	Silnice do Prahy a do Plzně
Cestovní ruch	Řeka Rolava	Málo pracovních příležitostí
Grandhotel Pupp	Krajinný ráz, příroda	Řeka Teplá, přehrada
Golf	Cín, dřevo, krajka	Mezinárodní kovářské sympozium v Bečově
Letiště	Sudety	Bečovská botanická zahrada
Městské lesy, vyhlídky	Blízkost K. Varů	Všude daleko, pustina
Není vlakové spojení do Prahy (přes Ústí nad Labem nebo Plzeň) a kompletní dálnice do Prahy	Klid	Minerální prameny

Není VŠ a výzkum	Rozhledna Pajndl	Cyklistika, turistika
Památky	Křížová cesta v Nejdku	Sudety
Restaurace	Karlovarský venkov	Vnitřní periferie

Zdroj: vlastní šetření.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání je realizován v úzké spolupráci mezi **místními akčními skupinami** působícími na Karlovarsku, jsou to:

- MAS Kraj živých vod
- MAS Vladař
- MAS Krušné hory
- MAS Sokolovsko

Místní akční skupiny mají zpracovány tzv. strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD), pomocí metody komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) mohou směřovat některé prostředky z tzv. evropských fondů do rozvoje venkovských oblastí. Pro zařazení obce do územní působnosti MAS je nutný souhlas ze strany obce a je potřeba, aby obec splňovala limit maximálně 25 tis. obyvatel.

Dalším významným aktérem spolupracujícím při tvorbě místního akčního plánu je **Statutární město Karlovy Vary**, které bylo nositelem Integrovaného plánu rozvoje území (IPRÚ) v programovém období 2014 – 2020 a pro programové období 2021 – 2027 nástroje Integrovaných regionálních investic (ITI Karlovy Vary). Zařazení území obcí do IPRÚ a ITI není podmíněno souhlasem obce, ale vychází ze spádovosti aglomerace, seznam obcí v působnosti strategie IPRÚ a ITI byl definován ze strany MMR.

Na území probíhala spolupráce obcí s **Agenturou pro sociální začleňování** (ASZ, později pod MMR jako odbor sociálního začleňování) v rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám. Problematika sociálního vyloučení je nicméně aktuální v dalších obcích Karlovarska, nicméně aktivní spolupráce s ASZ byla jen v několika lokalitách, zejména na Žluticku a Valečsku. V projektu MAP rovněž probíhala spolupráce s ASZ, konkrétně se jednalo o členství v Řídícím výboru a spolupráci ohledně činnosti pracovní skupiny rovné příležitosti a obecně tématu rovných příležitostí a nerovností ve vzdělávání. Pro období 2024 a 2025 není v plánu další spolupráce s ASZ, neboť žádná z obcí na území realizace projektu nemá podepsané memorandum o spolupráci s ASZ.

Některá města a obce mají zpracovány své strategické plány rozvoje. **Statutární město Karlovy Vary** zpracovává svou **strategii rozvoje do roku 2040**. Z menších sídel mají strategický plán zpracovány například města Nejde a Nová Role.

Tab. č. 5: Přehled obcí a zařazení správních obvodů do území realizace strategií

Obec	Územím v MAS v programovém období 2014 - 2020	Územím v MAS v programovém období 2021 - 2027	Územím v IPRÚ K. Vary v programovém období 2014 - 2020	Územím v ITI v programovém období 2021 - 2027
Andělská Hora	MAS Vladař	MAS Vladař	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Bečov nad Teplou	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	ITI K. Vary
Bochov	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	ITI K. Vary
Božíčany	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Bražec	x	x	x	x
Březová	x	x	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Černava	x	x	x	x
Čichalov	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Dalovice	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Děpolovice	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Doupovské Hradiště	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	x	x
Hory	MAS Sokolovsko	MAS Sokolovsko	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Hradiště	x (vojenský újezd)	x (vojenský újezd)	x (vojenský újezd)	x (vojenský újezd)
Chodov	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	x
Chyše	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Jenišov	MAS Sokolovsko	MAS Sokolovsko	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Karlovy Vary	x (město nad limit počtu obyvatel pro zařazení do MAS)	x (město nad limit počtu obyvatel pro zařazení do MAS)	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Kolová	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Krásné Údolí	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	x
Kyselka	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Mírová	MAS Sokolovsko	MAS Sokolovsko	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Nejdek	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Nová Role	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Nové Hamry	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	x	x
Otovice	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Píla	x	x	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Pšov	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x

Sadov	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Smolné Pece	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Stanovice	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	ITI K. Vary
Stružná	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	ITI K. Vary
Šemnice	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	IPRÚ K. Vary	ITI K. Vary
Štědrá	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Teplička	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	ITI K. Vary
Teplá	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	x
Toužim	MAS Vladař	MAS Kraj živých vod	x	x
Útvina	MAS Kraj živých vod	MAS Kraj živých vod	x	x
Valeč	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Verušičky	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Vrbice	MAS Vladař	MAS Vladař	x	x
Vysoká Pec	MAS Krušné hory	MAS Krušné hory	x	x
Žlutice	MAS Vladař	MAS Kraj živých vod	x	x

Zdroj: vlastní zpracování dle webů MMKV a MAS.

3.2 Charakteristika školství v řešeném území

Tato kapitola popisuje předškolní vzdělávání, základní vzdělávání, základní umělecké vzdělávání a zájmové a neformální vzdělávání na území obce s rozšířenou působností Karlovy Vary a města Teplá.

Vzhledem k rozdílnému charakteru území správního obvodu ORP Karlovy Vary byly školy pro potřeby projektu rozděleny do tří dílčích území (nejedná se o klastery):

- město Karlovy Vary: školy zřizované Statutárním městem Karlovy Vary. Tyto školy mají zázemí velkého města a ředitelé škol se schází na Magistrátě města Karlovy Vary na pravidelných poradách.
- Sever – území na sever od Karlových Varů a v bezprostředním okolí Karlových Varů, včetně zahrnutí škol v Karlových Varech, ale nezřizovaných Statutárním městem Karlovy Vary.
- Jih – území na jih od Karlových Varů.

V následující tabulce je uveden přehled škol na území projektu MAP Karlovarsko II. Jedná se o školy zapojené i nezapojené do projektu. Z tabulky je dále patrné rozdělení škol dle dílčích území.

Tab. č. 6: Přehled základních, mateřských škol a základních uměleckých škol na území projektu MAP Karlovarsko II

Rozdělení škol dle dílčích území: **město Karlovy Vary = červená**, **sever = zelená**, **jih = modrá**

Škola	Zřizovatel	Poznámka
Základní škola a mateřská škola při zdravotnických zařízeních Karlovy Vary, příspěvková organizace	Karlovarský kraj	
Základní škola a střední škola Karlovy Vary	Karlovarský kraj	
Základní umělecká škola Josefa Labitzkého Bečov nad Teplou, příspěvková organizace	Karlovarský kraj	
Základní umělecká škola Antonína Dvořáka Karlovy Vary, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola a mateřská škola Bečov nad Teplou, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	město Bečov nad Teplou	
Mateřská škola Bochov, okres Karlovy Vary	město Bochov	
Základní škola Bochov, okres Karlovy Vary	město Bochov	
2. základní škola Bochov, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	město Bochov	Od 1. 9. 2022 došlo ke sloučení školy se Základní školou Bochov.
Základní škola a mateřská škola Chyše, okres Karlovy Vary	město Chyše	
Základní škola Nejdek, Karlovarská, příspěvková organizace	město Nejdek	
Základní škola Nejdek, náměstí Karla IV., příspěvková organizace	město Nejdek	
Mateřská škola Nejdek, Závodu míru, příspěvková organizace	město Nejdek	
Mateřská škola Nejdek, Lipová, příspěvková organizace	město Nejdek	
Mateřská škola Nejdek, Nerudova, příspěvková organizace	město Nejdek	
Mateřská škola Nejdek, Husova, příspěvková organizace	město Nejdek	
Základní umělecká škola Nejdek, Dvořákova, příspěvková organizace	město Nejdek	
Mateřská škola Šikulka Nová Role, příspěvková organizace	město Nová Role	
Mateřská škola Cestička Nová Role, příspěvková organizace	město Nová Role	
Základní škola Nová Role, okres Karlovy Vary	město Nová Role	

Základní umělecká škola Nová Role, příspěvková organizace	město Nová Role	
Mateřská škola Teplá, příspěvková organizace	město Teplá	
Základní škola v Teplé, příspěvková organizace	město Teplá	
Mateřská škola Sídliště 429, Toužim	město Toužim	
Základní škola Toužim, okres Karlovy Vary	město Toužim	
Základní škola a mateřská škola Toužim, příspěvková organizace	město Toužim	
Základní umělecká škola	město Toužim	Škola v průběhu realizace projektu MAP II ukončila zapojení do projektu. Škola byla oslovena ke spolupráci v MAP IV v letech 2024 a 2025.
Mateřská škola Žlutice	město Žlutice	
Základní škola a základní umělecká škola Žlutice, příspěvková organizace	město Žlutice	
Dětský domov se školou, základní škola, střední škola a školní jídelna, Žlutice, Jiráskova 344	MŠMT	
Waldorfská základní škola a mateřská škola Wlaštovka Karlovy Vary o.p.s.	Waldorfská základní škola a mateřská škola Wlaštovka Karlovy Vary o.p.s.	
Mateřská škola Moudré hraní, o.p.s.	Mateřská škola Moudré hraní, o.p.s.	Škola se zapojila do projektu MAP III dodatečně v průběhu realizace projektu.
Základní škola a mateřská škola Božičany, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Božičany	
Mateřská škola Březová, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Březová	
Základní škola a mateřská škola Dalovice, okres Karlovy Vary	obec Dalovice	
Základní škola Kolová, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Kolová	
Mateřská škola Krásné Údolí, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	město Krásné Údolí	

Základní škola a mateřská škola Kyselka, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Kyselka	
Mateřská škola Stružná, okres Karlovy Vary	obec Stružná	
Mateřská škola Šemnice, okres Karlovy Vary	obec Šemnice	
Základní škola a Mateřská škola Štědrá, okres Karlovy Vary příspěvková organizace	obec Štědrá	
Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Útvina	
Základní škola a mateřská škola Valeč, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace	obec Valeč	
Základní škola a mateřská škola Regionu Karlovarský venkov ¹	Region Karlovarský venkov	
Soukromá mateřská škola Benedikt s.r.o.	Soukromá mateřská škola Benedikt s.r.o.	Škola není zapojena do projektu. Škola byla oslovena ke spolupráci v MAP IV v letech 2024 a 2025.
Soukromá mateřská škola a dětské jesle Moudrá sova s.r.o.	Soukromá mateřská škola a dětské jesle Moudrá sova s.r.o.	
Základní škola jazyků Karlovy Vary, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Karlovy Vary, Konečná 25, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Jana Amose Komenského, Karlovy Vary, Kollárova 19, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Karlovy Vary, 1. máje 1, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Karlovy Vary, Poštovní 19, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	

¹ Na území správního obvodu ORP Karlovy Vary jsou pracoviště v Otovicích a Sadově, na území správního obvodu ORP Ostrov je pracoviště v Hájku.

Základní škola Karlovy Vary, Krušohorská 11, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary, Šmeralova 336/15, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení Karlovy Vary, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
2. Mateřská škola Karlovy Vary, Krušohorská 16, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
1. Mateřská škola Karlovy Vary, Komenského 7, příspěvková organizace	Statutární město Karlovy Vary	
ŠMP Carolina	ŠMP Carolina	Škola není zapojena do projektu. Provoz školy byl zahájen od 1. 9. 2022. Škola byla oslovena ke spolupráci v MAP IV v letech 2024 a 2025.
Carslbad Montessori School, základní škola, s. r. o.	Carslbad Montessori School, základní škola, s.r.o.	Škola není zapojena do projektu. Provoz školy byla zahájen od 1. 9. 2021. Škola byla oslovena ke spolupráci v MAP IV v letech 2024 a 2025.
Lesní mateřská škola Svatošky, z. s.	Lesní mateřská škola Svatošky, z. s.	Škola není zapojena do projektu. Předchozí dětská skupina spolupracovala v MAP Karlovarsko v tématu předškolního vzdělávání. Škola byla oslovena ke spolupráci v MAP IV v letech 2024 a 2025.

zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/> a vlastní šetření

Území Karlovarska je různorodé, což se odráží také v problematice školství. Zejména dílčí území „jih“ se vyznačuje nízkou hustotou obyvatelstva a obtížnou dopravní dostupností. Z toho vyplývá velký počet malých venkovských škol v této části Karlovarska. Naopak ve městě Karlovy Vary je umístěno nejvíce základních škol s relativně velkou kapacitou, tyto školy se také často profilují svým zaměřením prostřednictvím volitelných předmětů (např. možnost rozšířené výuky matematiky a přírodních věd, sportu, cizích jazyků, uměleckých předmětů). Na sever od Karlových Varů je větší hustota obyvatel, je zde více škol a je zde také lepší dopravní dostupnost do Karlových Varů.

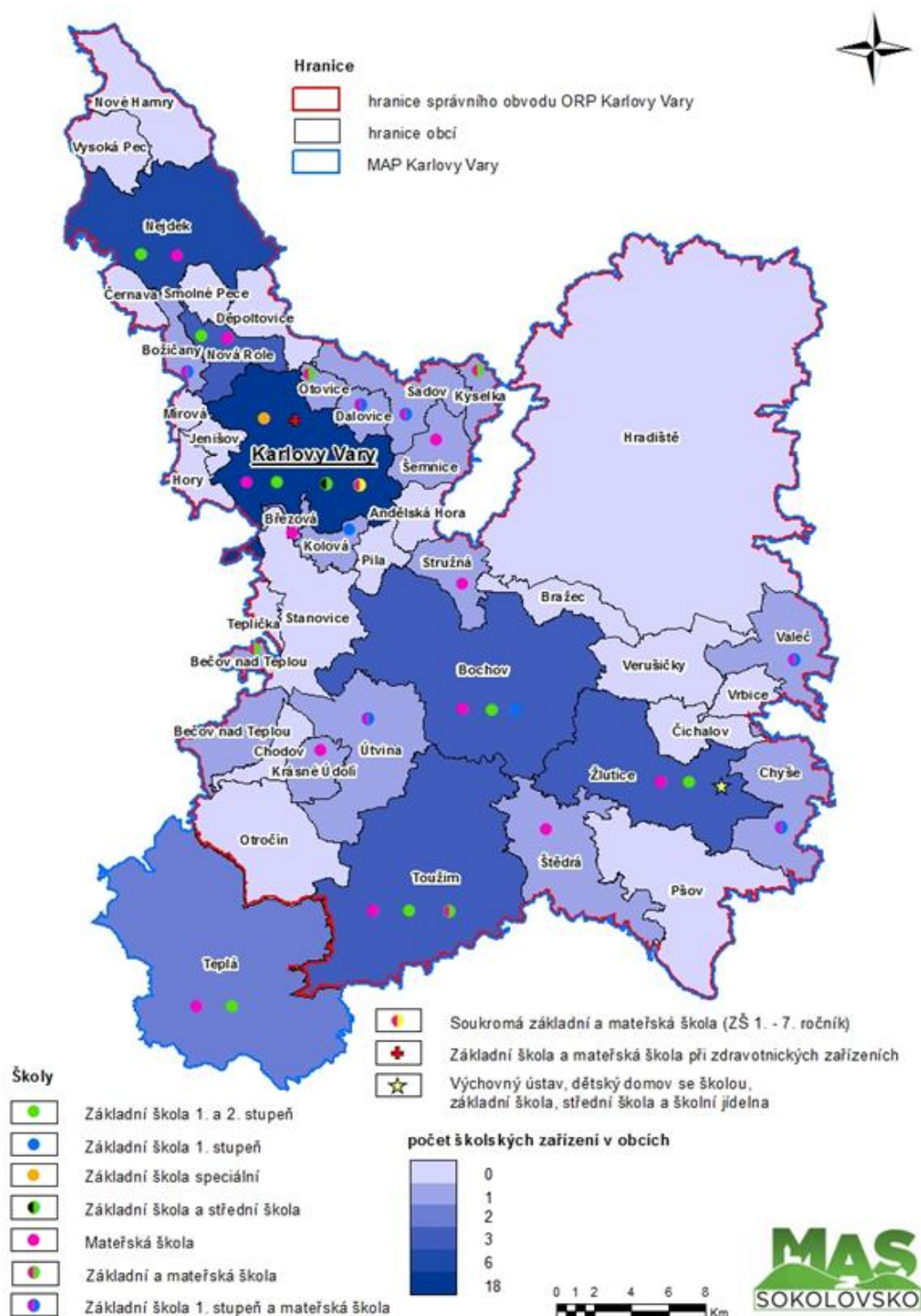
Rozvrstvení škol a školských zařízení je v ORP Karlovy Vary velmi nerovnoměrné. Více než polovina školských zařízení se nachází v Karlových Varech nebo bezprostředním okolí. Celkem chybí základní či mateřská škola ve 20 obcích (48 místních částí), tedy polovině všech obcí ORP Karlovy Vary. Týká se to především těch nejmenších sídel. Největší obcí bez školy či školky je Jenišov s více než 1000 obyvateli.

V obcích s počtem do 500 obyvatel existují 2 mateřské školy a jedna škola základní (Krásné Údolí – MŠ, Valeč – MŠ a ZŠ). Druhou stránkou věci je fakt, že většina obcí bez školy či školky se nachází v relativní blízkosti větších sídel. V těchto obcích, žije přibližně 1120 dětí a žáků ve věku do 15 let, kteří se musí bezpodmínečně do školy přepravovat některým dopravním prostředkem. Jedná se o desetinu všech dětí ve věku do 15 let v ORP Karlovy Vary. **V některých částech ORP Karlovy Vary funguje koordinovaný svoz dětí školním či obecním mikrobusem.** Např. školní mikrobusem pro dojíždějící hradí obec Kolová. Také pro sloučenou organizaci ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov zajišťuje dopravu dětí v rámci svazku školní autobus. Příkladem je také situace v obci Valeč. Obec zajišťuje svoz žáků do své malotřídní školy ze svých ostatních místních částí, ale zároveň Valčí projíždí mikrobusem, který sváží děti do školy v Lubenci. Nabírá i děti a žáky, kteří by mohli chodit i do místní školy. Hraniční poloha Valče znamená, že děti a žáci dojíždějí do škol v Ústeckém kraji (Lubenec, Vroutek, Podbořany). **Transfery do škol** v jiné obci využívají také děti a žáci z míst, kde školy a školky fungují. Jde již o větší města s lepším dopravním napojením na Karlovy Vary, které jsou centrem poloviny školních zařízení. V tomto případě je dopravní obslužnost velmi dobrá, avšak primárně cílí na zaměstnance, či žáky středních škol. Dojíždějí do MŠ a ZŠ mimo tzv. spádovou školu z důvodu dojížděky rodičů za zaměstnáním do většího města. Dalšími důvody jsou zaměření karlovarských škol (např. rozšířená výuka některých předmětů) a dojížděka na víceletá gymnázia. Jelikož není kapacita venkovských škol naplněná, mělo by být primárním cílem obcí i kraje, aby děti a žáci navštěvovali školy v místě.

Na Karlovarsku je stále větším problémem **sociální vyloučení** a ohrožení sociálním vyloučením. Děti a žáci z rodin sociálně vyloučených, sociálním vyloučením ohrožených nebo ze sociálně slabého a nedostatečně podnětného prostředí mají ztížený přístup ke kvalitnímu vzdělání. Toto konstatování je potvrzeno také při projednávání místního akčního plánu s řediteli škol a v pracovní skupině rovné příležitosti. Velkým problémem jsou **předčasné odchody ze vzdělávání**, a to jak po započetí docházky na střední školy a střední odborná učiliště, ale také ukončení vzdělávání po absolvování povinné školy docházky, včetně opuštění základní školy z 8. či 7. ročníku. Současný systém vzdělávání v ZŠ klade nároky na rodinu ve smyslu zajištění pomůcek, domácí přípravy, plnění domácích úkolů, financování mimoškolních aktivit, ale i školních aktivit (např. výlety, divadelní představení, školy v přírodě, lyžařské kurzy apod.) Novou záležitostí je zajištění výuky v režimu na dálku z důvodu opatření proti covid, kdy rodinné zázemí a podmínky hrají velkou roli ve vzdělávacích výsledcích a dostupnosti vzdělávání. Rodiny žáků z prostředí SVL často nechápou důležitost vzdělávání, nemají základní návyky a řád v souvislosti s přípravou do školy, např. klidné místo na vypracování domácích úkolů. Ve výkonově orientovaném školním systému je velký tlak na pomoc ze strany rodiny, např. financování dalších aktivit, ale i plnění domácích úkolů.

U rodin ze sociálně slabého prostředí nebo socio-kulturně znevýhodněného prostředí je častým problémem to, že rodina s dětmi nejde na vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně či ve speciálním pedagogickém centru a problém dítěte tak mnohdy není diagnostikován. Problémem je také nedostatečná motivace těchto rodin k plnění základních požadavků školy, spolupráce se školou, zajištění klidného prostředí pro přípravu do školy, samotné chápání významu vzdělání. Pomohlo by zajištění financování pro terénní práci přímo v rodinách a spolupráce terénních pracovníků se školou, včetně doučování žáků v jejich rodinném prostředí, kdy lze zároveň pracovat s rodinou. V další části kapitoly je uvedena tabulka organizací, které působí v sociálních službách a věnují se práci se sociálně vyloučenými rodinami.

Obr. č. 5: Mapa rozmístění ZŠ a MŠ na Karlovarsku

Zdroj: vlastní zpracování.

Dlouhotrvajícím problémem Karlovarska jsou sociálně vyloučené lokality, resp. rozptýlené sociálně vyloučené lokality.

Pro **sociálně vyloučené lokality** na Karlovarsku lze uvést tyto obecné charakteristiky (*zdroj: Analýza sociálně vyloučených romských lokalit v Karlovarském kraji, r. 2013, vlastní šetření*):

- nájemní bydlení nebo ubytovny
- dluhy obyvatel
- dlouhodobá nezaměstnanost
- sociální dávky
- exekuce
- nízká nebo žádná kvalifikace
- praktická nezaměstnatelnost vzhledem k exekucím při nástupu do zaměstnání a rozdílu mezi příjmem ze sociálních dávek a nízkému platu, přičemž je třeba ještě často započítat náklady na dojíždění do zaměstnání
- málo podnětné prostředí pro děti
- nezáměr o vzdělávání
- odlehlost lokality a špatná dopravní dostupnost
- nízkopříjmové rodiny
- vyšší podíl Romů.

Odbor sociálního začleňování MMR (dříve Agentura pro sociální začleňování) zpracoval souhrn dat o sociální situaci jednotlivých obcí a z toho byl vypočítán **souhrnný index sociálního vyloučení**. Jedná se o data z let 2017 a 2018 a zahrnuty byly ukazatele typu podíl osob v exekuci, v osobním bankrotu, nezaměstnaných, vyplacených sociálních dávek a předčasných odchodů ze vzdělávání. Následující tabulka ukazuje přehled obcí, kde je největší index sociálního vyloučení. Data nebyla dostupná za Statutární město Karlovy Vary, jen za ostatní obce v území realizace projektu MAP Karlovarsko III.

Tab. č. 7: Obce s největším souhrnným indexem sociálního vyloučení v roce 2018

Obec	Hodnota indexu sociálního vyloučení
Teplá	14
Bochov	13
Nejdek	9
Čichalov	8
Valeč	7

Zdroj: Odbor sociálního začleňování MMR, data pro místní akční skupiny, data za rok 2018

Předčasný odchod ze základního vzdělávání znamená, že žák opakuje jeden nebo dva ročníky a jeho zákonný zástupce nepožádá o prodloužení školní docházky, takže žák opouští školu po absolvování 8. nebo 7. ročníku ZŠ. Průměrná hodnota předčasných odchodů ze ZŠ je v ČR za roky 2015 až 2020 4,3 % až 4,6 % z celkového počtu žáků ZŠ. V Karlovarském kraji je ve stejném období tento ukazatel 6,4 % až 7,9 %. Nejhorších hodnot dosahuje v Karlovarském kraji ORP Aš 8,8 % až 14,6 %. ORP Karlovy Vary dosahuje v souhrnném ukazateli celorepublikového průměru, ovšem hodnotu zlepšují školy v Karlových Varech, v okrajových částech ORP jsou předčasné odchody ze ZŠ větší. Ztížení přístupu

k dalšímu vzdělávání mají také absolventi speciálních škol. V Karlovarském kraji tedy každoročně dokončí základní vzdělání cca 10 % žáků, kteří nepokračují na žádnou střední školu, mají radikálně ztížené podmínky na trhu práce a mají jen velmi omezené možnosti tuto svou situaci v budoucnosti změnit. *Zdroj: Odbor sociálního začleňování MMR.*

Sociální služby jsou poskytovány dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách. Upravuje také kvalifikační požadavky pro pracovníky v této oblasti. Mezi sociální služby provozované dle tohoto zákona patří např. nízkoprahová zařízení pro děti a mládež nebo pracoviště rané péče.

Dále existují různé aktivity poskytované např. NNO, které nemají charakter sociální služby dle zákona, ale jejich smyslem může být také sociální začleňování, pomoc s řešením nějakého problému. Některé z těchto aktivit se pohybují na hraně mezi oblastí sociálních služeb a výchovy a vzdělávání.

Mimo sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách existují na území ORP Karlovy Vary ještě různé volnočasové kluby pro mládež, rodinná centra a mateřská centra, která fungují mimo režim zákona. V následující tabulce jsou uvedeny příklady organizací poskytujících sociální služby nebo působících v sociální oblasti na Karlovarsku. Nejedná o vyčerpávající výčet, ale o příklady organizací a jejich činností.

Tab. č. 8: Příklady organizací poskytujících sociální služby pro děti a mládež

Organizace	Činnost
Člověk v tísni, o. p. s.	Odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy (osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, dorost a mladí dospělí).
Český západ, o .p. s.	Sociální služby: odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Posláním Českého západu je zmírňovat sociální vyloučení v Karlovarském kraji a zvyšovat schopnost sociálně vyloučených obyvatel uspět v běžné společnosti. Naším cílem je pomáhat budovat společnost se zájmem občanů o řešení věcí veřejných a stejnými právy a povinnostmi. Český západ svého poslání dosahuje především poskytováním odborného sociálního poradenství a sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, komunitní prací, podporou vzdělávání a organizováním volnočasových aktivit pro děti a mládež a podporou dlouhodobě nezaměstnaných prostřednictvím dotovaných pracovních míst. Působí v sociálně vyloučených lokalitách v Karlovarském kraji, na Toužimsku, Tepelsku a Žluticku. Pomáhá lidem žijícím v těchto lokalitách řešit obtížné životní situace spojené nejčastěji s oblastí zaměstnání, bydlení, vzdělávání, zdraví, kontaktu s institucemi a většinovou společností.
Farní charita Karlovy Vary	Domov pro matky s dětmi v tísni v Karlových Varech, Dům na půl cesty v Karlových Varech, služby pro mentálně postižené (denní stacionář a sociálně terapeutické dílny v Karlových Varech). Organizace dále zajišťuje týdenní stacionář pro seniory, což je služba mimo cílovou skupinu místního akčního plánu.

Světlo Kadaň z. s.	Odborné sociální poradenství, ambulantní forma, cílová skupina osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, věková kategorie klientů od 15 let. Kontaktní centrum (K-centrum), ambulantní forma v Karlových Varech, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, od 15 let věku. Terénní programy na Karlovarsku a Žluticku, věková kategorie od 15 let.
Armáda spásy v ČR	Centrum sociálních služeb v Karlových Varech. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Karlových Varech, věková kategorie klientů od 6 do 15 let, cílová skupina děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy, komunitní centrum.
Res vitae, z. s.	Mimo jiné odborné sociální poradenství (manželská, rodinná a občanská poradna, cílová skupina: oběti domácího násilí, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi, od věku 18 let).
B.E.Z.va Nejdek o. p. s.	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: klub Remix, ambulantní a terénní sociální služby, děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy. Spojování dětí a mládeže z různých sociálních a etnických vrstev při smysluplném naplňování a využívání volného času, primární prevence s cílem předcházení sociálně patologickým jevům.
KSK centrum o. p. s.	Terénní programy, cílová skupina vč. dorostu a mladých dospělých. Cílová skupina: osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, etnické menšiny. Sociálně aktivační služby pro rodiny s dětmi do 18 let věku.
Dveře dokořán z. s.	Osobní asistence, cílová skupina jsou osoby s kombinovaným postižením a osoby s mentálním postižením, vč. dětí od 7 let, dorostu a mladých dospělých.
SOS dětské vesničky, z. s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Terénní a ambulantní forma, cílová skupina rodiny s dětmi.
Domov pro osoby se zdravotním postižením v Radošově	Pobytová sociální služba pro osoby se zdravotním postižením, od 18 let.
Gopala o. p. s.	Dluhové a právní poradenství, Karlovy Vary a Nejdek, ambulantní a terénní forma, semináře finanční gramotnosti. cílovou skupinou jsou osoby v krizi, věková kategorie klientů je včetně dorostu a mladých dospělých.
Rytmus – od klienta k občanovi, z. ú.	Podpora samostatného bydlení, poradna Quip, sociální služby cílová skupina klientů: osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, věková kategorie klientů včetně mladých dospělých.
Společnost pro ranou péči, z. s.	Odlehčovací služby, ranná péče. Ambulantní a terénní forma. Zařízení v Karlových Varech, cílová skupina klientů: osoby s jiným zdravotním postižením, kombinovaným postižením, mentálním postižením, tělesným postižením, zrakovým postižením.
Městské zařízení sociálních služeb, příspěvková organizace	Mimo jiné odlehčovací služby, věková kategorie do 16 let věku.

TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s.	Průvodcovské a předčitatelské služby, sociální rehabilitace, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Ambulantní a terénní forma, osoby s kombinovaným postižením a osoby se zrakovým postižením, věková kategorie klientů od 16 let.
-----------------------------------	--

Zdroj: *internetové stránky organizací, registr poskytovatelů sociálních služeb:*
http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?SUBSESSION_ID=1473622809168_8, staženo 16. 8. 2021, aktualizace 22. 7. 2022.

V rámci plánovacích aktivit MAP Karlovarsko byla pozornost věnována rovněž **spolupráci škol a sociální sféry**. Při plánovacích setkáních byli účastníci seznámeni s pravomocemi OSPOD. Vyjasnila se některá nereálná očekávání, co může a nemůže vykonávat OSPOD. Bylo identifikováno, že by bylo vhodné soustředit se na mezeru mezi primární prevencí přímo na školách a působností OSPOD. V této oblasti může pomoci zřízení **pozice sociálního pedagoga** přímo na škole nebo využití sdílení podobné pozice mezi více školami. Aktuálně má pozici sociálního pedagoga přímo na škole jen jedna škola z řešeného území a jednotky dalších škol plánují zřízení této pozice v rámci šablon OP JAK nebo v rámci Národního plánu obnovy.

Žáci základních škol z Karlovarska mají širokou nabídku různých **oborů na středních školách**, kde mohou pokračovat ve vzdělávání. Dále uvedená tabulka ukazuje přehled středních škol a jejich oborů. Z tabulky je patrné, že největší nabídka oborů je v Karlových Varech, což je logické vzhledem k velikosti, významu a dopravní dostupnosti tohoto krajského města. Kromě Karlových Varů poskytují středoškolské vzdělání také školy v Dalovicích (dva maturitní obory, dostupnost MHD z Karlových Varů) a Žluticích (maturitní obor specifického zaměření na lesnictví). V Karlových Varech se nacházejí také soukromé střední školy.

V minulých volebních obdobích došlo k optimalizaci sítě středních škol v Karlovarském kraji. Optimalizace spočívala v redukci počtu škol a slučování pod jedno RED IZO, příp. též v rušení některých míst pro poskytování vzdělávání. Smyslem optimalizace je poskytování kvalitního vzdělávání na všech středních školách a ekonomická efektivita fungování středních škol. Otázkou je provázanost změn ve struktuře středních škol na dopravní dostupnost, a to zejména z okrajových částí regionu. Změny se týkají i škol na území ORP Karlovy Vary. Střední průmyslová škola Ostrov, příspěvková organizace nacházející se v sousedním ORP převzala některé obory, které byly dříve vyučovány v Nejdku v ORP Karlovy Vary. Obdobná situace je u Integrované střední školy Cheb, kdy došlo z převzetí zemědělského oboru ze střední školy v Dalovicích. Střední odborné učiliště v Toužimi bylo sloučeno se střední školou ve Žluticích, přičemž došlo k zániku místa oborů a místa pro poskytování vzdělávání v Toužimi.

Problematická dopravní dostupnost středních škol je především z Toužimska, což je zároveň oblast s větším podílem žáků ze sociálně slabého prostředí. Pro žáky z Karlových Varů (příp. i bezprostředního okolí Karlových Varů) je možná denní dojíždka i do Ostrova a do Sokolova, přímo z Karlových Varů i do Chebu, ačkoliv je nutné uvažovat při volbě školy čas strávený dojížděním a jízdní řád spojů. Naopak z obcí v okolí Toužimi je problematická denní dojíždka do škol i do Karlových Varů jakožto nejbližšího spádového města. Pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí není mnohdy dostupné, aby kvůli středoškolskému vzdělání pobývali v domově mládeže (internát) v Karlových Varech nebo Sokolově (v Ostrově ubytování v domově mládeže není k dispozici). Optimalizaci sítě středních škol zaručující kvalitu poskytovaného vzdělávání by měla předcházet analýza dopravní dostupnosti a koordinace dopravy tak, aby časy příjezdů a odjezdů autobusů odpovídaly rozvrhům škol (svozová doprava).

Mimo jiné díky podnětům z MAP Karlovarsko nechal Karlovarský kraj zpracovat u Sociologického ústavu Akademie věd **Analýzu dostupnosti středních škol v Karlovarském kraji hromadnou dopravou**. Analýza je dostupná na webu:

<https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2023/02/Dostupnost-strednich-skol-Karlovarsky-kraj.pdf>

<https://www.soc.cas.cz/projekt/dostupnost-strednich-skol-v-karlovarskem-kraji-hromadnou-dopravou>

Hlavní závěry analýzy:

- Pro 85 % obyvatel jsou hromadnou dopravou dostupné všechny typy středních škol, což je dáno tím, že vysoký podíl obyvatel bydlí v městech a na ose Cheb - Sokolov - K. Vary - Ostrov.
- Asi 15 % obyvatel kraje bydlí v sídlech, ve kterých jsou některé typy středních škol dostupné hromadnou dopravou jen velmi obtížně (cesta trvá přes 90 minut).
- Zhruba pro 11 % obyvatel nejsou některé typy středních škol dostupné hromadnou dopravou vůbec.
- Cca 1 % obyvatel (2340 osob) bydlí v lokalitách, z nichž není hromadnou dopravou dostupná žádná střední škola.
- Ze všech typů škol jsou nejlépe dostupná hromadnou dopravou učiliště, ale jen tehdy, když mezi ně zahrneme i učiliště s omezenou nabídkou oborů.
- Naopak nejhůře dostupné jsou střední odborné školy s rozšířenou nabídkou maturitních předmětů.

Tab. č. 9: Střední školy v ORP Karlovy Vary

Škola	Obory
Střední škola stravování a služeb Karlovy Vary, příspěvková organizace	Cukrář, gastronomie, kuchař – číšník, kadeřník, stravovací a ubytovací služby Obory L, H a E, denní a některé dálkové.
Střední pedagogická škola, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary, příspěvková organizace	Předškolní a mimoškolní pedagogika, sociální činnost, pedagogické lyceum, gymnázium Obory M (a K – gymnázium), vše denní.
Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary, příspěvková organizace	Obchodní akademie, cestovní ruch Obory M, denní.
Střední uměleckoprůmyslová škola keramická a sklářská Karlovy Vary, příspěvková organizace	Ekologie a životní prostředí (M, výuka vybraných předmětů v cizím jazyce), aplikovaná chemie (M), výrobce a dekoratér keramiky (H) – obor nebyl otevřen pro školní rok 2022/2023, sklář – výrobce a zušlechťovatel skla (H) – obor nebyl otevřen pro školní rok 2022/2023, užité fotografie a média (M), grafický design (M), modelářství a návrhářství oděvů (M), výtvarné zpracování keramiky a porcelánu (M), výtvarné zpracování skla a světelných objektů (M)

	Vše denní, aplikovaná chemie denní i dálkově.
Soukromá obchodní akademie Podnikatel, spol. s r.o.	Obchodní akademie Obor M, denní a dálkové, pracoviště v K. Varech, soukromý zřizovatel.
Střední odborná škola Karlovy Vary, s.r.o.	Provozní technika (L), klempíř (H), karosář (H), mechanik opravář motorových vozidel (H), provozní elektrotechnika (L), elektrikář – silnoproud (H), truhlář (H), stavební provoz (L), instalatér (H), malíř a lakýrník (H), autotronik (L) Denní, dva obory i večerně, soukromý zřizovatel.
První české gymnázium v Karlových Varech, příspěvková organizace	Gymnázium (K) Osmiletý a čtyřletý obor.
Střední lesnická škola Žlutice, příspěvková organizace	Lesnictví (M), včelař (H), zahradnické práce (E), zahradník (H), lesní mechanizátor (H) Denní, lesnictví denní i dálkové Místa poskytování vzdělávání: Žlutice, Pšov.
Střední škola logistická Dalovice, příspěvková organizace	Provoz a ekonomika dopravy (M), logistické a finanční služby (M), operátor skladování (H) Denní.
Střední odborná škola stavební Karlovy Vary, příspěvková organizace	Strojní mechanik (H), elektrikář silnoproud (H), truhlář (H), stavebnictví (M), instalatér (H), zednické práce (E), stavební práce (E), zedník (H), malíř a lakýrník (H), pokrývač (H) Denní.
Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary, příspěvková organizace	Ošetřovatel (H), zdravotnický asistent (M, dobíhající obor), nutriční asistent (M), praktická sestra (M), masér ve zdravotnictví (M), laboratorní asistent (M), asistent zubní techniky (M), masér sportovní a rekondiční (L, dobíhající obor), zdravotnické lyceum (M) Denní. Dva dobíhající obory
Základní škola a střední škola Karlovy Vary, příspěvková organizace	Praktická škola dvouletá (C), keramická výroba (E), provozní služby (E) Denní.
TRIVIS - Střední škola veřejnoprávní Karlovy Vary, s.r.o.	Bezpečnostní služby (L) – dálkové Bezpečnostně právní činnost (M) – denní

	Soukromý zřizovatel.
--	----------------------

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, staženo 16. 8. 2021, aktualizace 20. 7. 2022.

Obory středoškolského vzdělání odpovídají svým zaměřením různorodosti regionu, kdy se zde nacházejí školy směřující k uplatnění v průmyslu, lázeňství, zdravotnictví, službách a dalších specifických oborech včetně uměleckých a řemeslných v tradičních oborech regionu, ale i moderních (keramika, sklo, design, fotografie).

Podobně jako v jiných regionech v ČR byl školní rok 2022/2023 i na Karlovarsku výjimečný z hlediska přijímacího řízení na střední školy odchodem silného populačního ročníku ze základních na střední školy. I když v Karlovarském kraji nebyly zaznamenány tak výrazné převisy v počtu uchazečů na počet míst na školách jako v jiných krajích, i tak se na střední školy hlásilo více žáků než v předchozích letech.

Dále uvedená tabulka poskytuje vysvětlení k typům jednotlivých středoškolských oborů na Karlovarsku. Obory „J“ (střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity nebo výučního listu) a „P“ (vyšší odborné vzdělání na konzervatoři) se v ORP Karlovy Vary nevyskytují. Za vzděláním v uměleckých oborech na konzervatoři žáci musí odcházet např. do Teplic nebo Prahy.

Tab. č. 10: Obory vzdělávání na SŠ

Označení	Charakteristika vzdělání
C	Praktická škola: středoškolské vzdělání bez výučního listu a maturity. Jde o obory vzdělání pro žáky s těžšími a kombinovanými formami zdravotního postižení. Příprava je neprofesní, zaměřená na poskytování základních dovedností pro život, absolventi získají vysvědčení (ne výuční list). Délka vzdělání je 1 nebo 2 roky.
E	Nižší střední odborné vzdělání s výučním listem: Jde o odborné (profesní) vzdělání v oborech s nižšími nároky na všeobecnou a odbornou přípravu. Absolventi získají výuční list a jsou připraveni pro výkon jednoduchých prací v rámci dělnických povolání. Po absolvování je velmi problematické pokračovat v nástavbovém studiu k získání maturitní zkoušky. Doba přípravy je 2 nebo častěji 3 roky.
H	Střední odborné vzdělání s výučním listem: Jde o profesní přípravu v tradičních učebních oborech středních odborných učilišť. Absolventi získají výuční list a mohou pokračovat v nástavbovém studiu k získání maturity. Délka vzdělání je 3 roky.
L	Úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou Jde o střední vzdělání s profesním charakterem, které připravuje žáky pro náročná dělnická povolání a nižší řídicí funkce. Významnou součástí studia je odborný výcvik. Absolventi získají maturitní vysvědčení a mohou pokračovat ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělávání. Délka studia je 4 roky.
M	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení) Jde o vzdělávání s profesním charakterem, které připravuje žáky pro střední odborné činnosti a nižší řídicí funkce. Absolventi získají maturitní vysvědčení a mohou pokračovat ve vysokoškolském nebo vyšším odborném vzdělávání. Délka studia je 4 roky.
K	Úplné střední všeobecné vzdělání (na gymnáziu)

	Příprava má všeobecný neprofesní charakter. Absolventi získají maturitu a jsou připraveni pro vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělávání. Existují tři varianty studia: 4leté, 6leté a 8leté.
--	--

Zdroj: <http://www.infoabsolvent.cz/Obory/1#filtrForm>, staženo 2. 9. 2016.

Velkými a významnými zaměstnavateli v Karlovarském kraji jsou také společnosti působící přímo na Karlovarsku. Společnost **WITTE Nejdek, spol. s r.o.** zaměstnává kolem 2 tisíce pracovníků. Zabývá se výrobou komponent pro automobilový průmysl. Společnost působí v Nejdku od r. 1993 a v r. 2016 došlo k otevření dalšího závodu v Ostrově, kam také mohou dojíždět za prací i obyvatelé Karlovarska. Společnost je součástí nadnárodní korporace VAST. Velkým zaměstnavatelem je **Karlovarská krajská nemocnice a.s.** s cca 1 500 zaměstnanci. V současné době pod krajskou nemocnici patří pracoviště v Karlových Varech a Chebu.

Přímo v **Karlových Varech** je možno jmenovat dále společnosti poskytující hotelové a lázeňské služby, např. GRANDHOTEL PUPP Karlovy Vary, akciová společnost a Imperial Karlovy Vary a.s. Dalšími zaměstnavateli přímo na Karlovarsku jsou například krajské organizace a další organizace a úřady sídlící v Karlových Varech, lázeňské, hotelové a restaurační služby v Karlových Varech, školy a školská zařízení. Události spojené s opatřeními proti covidu a s válkou na Ukrajině měly negativní dopad na zaměstnanost v sektoru, lázeňství, pohostinství a cestovního ruchu v Karlových Varech.

Z průmyslových podniků působí v Karlových Varech výrobce porcelánu G. Benedikt Karlovy Vary s.r.o., výrobce luxusního skla Moser a.s., výrobce tradičního bylinného likéru Jan Becher – Karlovarská Becherovka, a.s. Dalším z větších zaměstnavatelů přímo na Karlovarsku je výrobce užitkového porcelánu Thun 1794 a.s. Výrobní provozovna se nachází v Nové Roli, v současné době se jedná o největšího výrobce užitkového porcelánu v ČR. Společnost má českého vlastníka.

V Karlovarském kraji patřila mezi největší zaměstnavatele a zaměstnavatele historicky spjaté s krajem **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.** Společnost zaměstnává nyní kolem 1 200 zaměstnanců a není tak již největším zaměstnavatelem. Hlavní předmětem činnosti společnosti je těžba a zpracování hnědého uhlí včetně výroby elektrické energie a dodávek tepla. Společnost má české vlastníky a český management. V posledních uplynulých letech začalo docházet k postupnému útlumu těžby uhlí. Kvůli snížení objemu výroby společnost propustila v minulých letech téměř 2 000 lidí. Ačkoliv společnost působí na Sokolovsku, z přilehlých částí Karlovarska dojíždí na Sokolovsko za prací mnoho obyvatel.

Sever ORP je více průmyslový, kromě výše uvedené společnosti WITTE Nejdek, je možno jmenovat ještě Thun 1794 a.s. v Nové Roli, SWISS – FORM a.s., Nejdecká česárna vlny, a.s., Metalis Nejdek s.r.o. a Vlnap a.s. v Nejdku, Sedlecký kaolín, a.s. a Betapor s.r.o. v Božičanech. Ze severu ORP a z Karlových Varů je také možná dojíždka do průmyslových podniků na Sokolovsku a v Ostrově, případně do rozrůstající se průmyslové zóny u Chebu. Vzhledem k blízkosti hranic s Německem mohou obyvatelé dojíždět za prací také tam.

Jih ORP je tradičně více zaměřen na zemědělství. Možnosti uplatnění obyvatel v zemědělství jsou ale omezené vzhledem k přírodním podmínkám a zaměření zemědělství převážně na živočišnou výrobu. Práce v zemědělství vyžaduje spíše menší kvalifikaci a lidé pracují v blízkosti svého bydliště. Dojíždka do zaměstnání komplikuje horší dopravní dostupnost, odlehlost části regionu od větších sídel a s tím spojená také malá hustota obyvatel. Nízká kvalifikace obyvatel, a tedy i nízké mzdy jsou dalším faktorem znesnadňujícím dojíždění za prací, protože dojíždka sebou nese další náklady a nemusí se tak vůbec vyplatit. Hradištsko a Bochovsko na jihu ORP patří mezi oblasti s největší mírou nezaměstnanosti v Karlovarském kraji. Také na Žluticku, Tepelsku a Toužimsku je dlouhodobě vysoká nezaměstnanost.

Ze zaměstnavatelů na jihu ORP Karlovy Vary lze jmenovat například mlékárnu Hollandia v Krásném Údolí nebo Elektromodul s.r.o. v Toužimi.

3.2.1 Mateřské školy

Na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary a města Teplá se nachází celkem 18 samostatných MŠ a 13 MŠ sloučených se ZŠ.

V Karlových Varech se nacházejí dvě velké MŠ zřizované Statutárním městem Karlovy Vary. Tyto MŠ mají rejstříkovou kapacitu kolem 800 dětí. K tomuto stavu došlo sloučením dříve samostatných MŠ pod dva subjekty, obě školy slučují více míst pro poskytování vzdělávání. Součástí 1. MŠ Karlovy Vary je také lesní školka na Kozodoji. Sloučení MŠ umožňuje servis velké organizace, naopak klade nároky na management a řízení více pracovišť. Mimo karlovarské MŠ mají kapacitu nad 100 dětí ještě MŠ v Toužimi, Nové Roli, Žluticích, Nejdku, Teplé a ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov, kdy se ale jedná o tři MŠ v různých obcích. V Teplé došlo k navýšení kapacity MŠ z 93 na 102 dětí.

V Nejdku jsou čtyři samostatné MŠ. MŠ v Nejdku byly v minulosti sloučeny do jednoho subjektu, ale po několika letech problematického fungování byl subjekt opět rozdělen na samostatné MŠ jako příspěvkové organizace. Vedení města ovšem opět zvažuje variantu sloučení MŠ pod jedním nebo dvěma RED IZO, avšak vedení MŠ vidí výhody v samostatnosti a různém zaměření jednotlivých škol.

Sloučené MŠ dohromady se ZŠ jsou časté v menších obcích, kde jsou malotřídní školy, např. Božičany, Útvina, Chyšce. Malé jednotřídní MŠ na venkově se často potýkají s existenčními problémy, např. MŠ ve Štědré je financována obecním úřadem a je tak pro rodiče dětí zcela bez poplatku.

Tab. č. 11: Přehled samostatných MŠ

Škola a adresa	Kapacita MŠ dle rejstříku
Mateřská škola Toužim/Sídlíště 429, Toužim	150
Mateřská škola Bochov/Zahradní 315, Bochov	62
Mateřská škola Šikulka Nová Role/Mezirolí 67, Nová Role	23
Mateřská škola Cestička Nová Role/Rolavská 234/16, Nová Role	130
Mateřská škola Žlutice/Poděbradova 396, Žlutice	150
2. Mateřská škola Karlovy Vary/Krušnohorská 740/16, K. Vary	860
1. Mateřská škola Karlovy Vary/Komenského 48/7, K. Vary	768
Mateřská škola Nejdek Závodu míru/Závodu míru 1247, Nejdek	84
Mateřská škola Nejdek Nerudova/Nerudova 930, Nejdek	53
Mateřská škola Nejdek Lipová/Lipová 1192, Nejdek	110
Mateřská škola Nejdek Husova/Husova 547, Nejdek	50

Soukromá MŠ Benedikt s.r.o./Krále Jiřího 1341, K. Vary	36
MŠ Moudré hraní, o. p. s./Krymská 1722/8, K. Vary	22
Mateřská škola Teplá/Školní 544, Teplá	102
Mateřská škola Březová/Staromlýnská 34, K. Vary	40
Mateřská škola Krásné Údolí/Krásné Údolí 77, Toužim	23
Mateřská škola Stružná/Stružná 58, Stružná	25
Mateřská škola Šemnice/Šemnice 29, Šemnice	30

Zdroj: <http://rejskol.msm.cz/>, staženo 20. 07. 2022.

Tab. č. 12: Přehled MŠ sloučených se ZŠ

Škola a adresa	Kapacita MŠ dle rejstříku
ZŠ a MŠ Útvina/č.p. 153, Útvina	24
ZŠ a MŠ Valeč/Podbořanská 32, Valeč	20
ZŠ a MŠ Štědrá/č. p. 49 Štědrá	30
ZŠ a MŠ Dalovice/U Potoka 120, Dalovice	75
ZŠ a MŠ Chyše/Nádražní 312, Chyše	35
ZŠ a MŠ Božičany /č.p. 76, Božičany	25
ZŠ a MŠ Kyselka/Radošov 75, Kyselka	65
ZŠ a MŠ Bečov nad Teplou/Školní 152, Bečov nad Teplou	55
ZŠ a MŠ/Plzeňská 395, Toužim	35
ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov ²	110
Waldorfská ZŠ a MŠ Wlaštovka/Modenská 150/15 K. Vary	24
Soukromá MŠ a dětské jesle Moudrá sova s.r.o./Studentská 312/65 K. Vary	50
ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních/Bezručova 731/19, K. Vary ³	54

Zdroj: <http://rejskol.msm.cz/>, staženo 20. 07. 2022.

U mateřských škol je největší rejstříková kapacita 860 dětí a nejmenší 22 dětí. Největší kapacity jsou v mateřských školách zřizovaných Statutárním městem Karlovy Vary, kdy se jedná o dvě školy RED IZO, které mají ale více pracovišť pro poskytování vzdělávání. U několika škol rejstříková kapacita neodpovídá realitě a je potřeba uvažovat nižší kapacitu. Některé MŠ již od minulého dotazování

² Pracoviště MŠ jsou v Otovicích, Sadově a Hájku. Hájek leží na území správního obvodu ORP Ostrov.

³ ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních vykazuje kapacitu v rejstříku vč. místa pro poskytování vzdělávání v Lázních Kynžvart na území správního obvodu ORP Mariánské Lázně.

upravily svou rejstříkovou kapacitu. Využití kapacit u MŠ se na Karlovarsku pohybuje od 100 % (7 MŠ) po 48 %. V případě MŠ nejsou takové extrémy ohledně nevyužitých rejstříkových kapacit jako u ZŠ. U MŠ je situace jiná než u ZŠ také ohledně míry využití kapacit, kdy naplněné kapacity MŠ vykazují zejména malé venkovské malotřídní MŠ. Roli v naplněnosti kapacit MŠ sehrála reforma financování regionálního školství. Některé MŠ, které v minulých letech fungovaly na tzv. výjimku v maximálním počtu dětí, již tuto výjimku nepotřebují, protože provoz MŠ jsou schopny financovat i při běžném počtu 24 dětí ve třídě a není nutné kvůli financování fungovat na výjimku. V některých MŠ nemůže být kapacita naplněna na 100 % kvůli vzdělávání dětí se SVP. V některých obcích je zvažováno **navýšení kapacity MŠ** nebo **vybudování nové MŠ v obci, kde nyní MŠ není**. Důvodem je zájem rodičů o umístování dětí do MŠ, a to zejména přímo v obci, aby rodiče nemuseli děti vozit do jiných obcí. Příkladem uvádíme plán vybudování nové MŠ včetně zřízení nového RED IZO v Kolové (je zde nyní jen ZŠ do 5. ročníku). Podrobnosti o připravovaných projektech jsou v tabulce investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Tab. č. 13: Vývoj počtu kapacit MŠ

Využití kapacit mateřských škol	počet MŠ v roce 2018/2019	počet MŠ v roce 2020/2021	počet MŠ v roce 2022/2023
Využití kapacity je 100 %	5	5	7
Využití kapacity je mezi 99 % a 80 % rejstříkové kapacity	15	13	12
Využití kapacity je mezi 79 % a 50 % rejstříkové kapacity	6	9	9
Nezjištěno či proměnlivé díky charakteru školy	3	2	1

Zdroj: vlastní šetření (strukturované rozhovory s řediteli škol).

Následující tabulka ukazuje vývoj počtu tříd a dětí v běžných třídách a třídách pro děti se SVP. Jedná se o údaje za celý okres Karlovy Vary (tj. ORP Karlovy Vary a ORP Ostrov), nicméně i tato čísla ukazují trend ve vývoji počtu dětí.

Tab. č. 14: Vývoj počtu dětí a tříd v MŠ v okrese Karlovy Vary

školní rok	běžné třídy		třídy pro děti se SVP	
	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
2012/2013	145	3630	3	38
2013/2014	147	3643	4	50
2014/2015	146	3637	4	44
2015/2016	146	3505	1	14
2016/2017	146	3350	1	14

2017/2018	147	3463	1	16
2019/2020	147	3448	0	0
2020/2021	146	3213	0	0

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 07. 2021.

Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Z tabulky je patrné, že dlouhodobě dochází k poklesu počtu dětí v MŠ. Populačně nejsilnější ročníky jsou nyní na základních školách. Z terénního šetření z rozhovorů s řediteli škol a zřizovateli bylo zjištěno, že kapacity MŠ nejsou rovnoměrně rozmístěny. Celkově se mohou jevit jako dostatečné, ale rodiče nechtějí děti vozit do MŠ do vzdálenějších obcí mimo své bydliště či zaměstnání. Další nároky na kapacity MŠ se v aktuálně objevují kvůli příchodu uprchlíků z Ukrajiny.

V některých **obcích na venkově dochází k odlivu obyvatel**. Toto je problém hlavně na odlehlejších jihu ORP, kde jsou často MŠ sloučené se ZŠ, a i tak je z finančních důvodů vzhledem k počtu dětí a žáků ohrožena jejich existence. Školy zabezpečují vzdělávání a představují tak jednu ze základních služeb pro obyvatele. Absence této služby by měla za následek další vylidňování těchto venkovských oblastí.

Naopak v některých **menších sídlech hlavně v blízkosti Karlových Varů** lze očekávat nárůst počtu mladých rodin, a tedy i dětí. Rostou zde nové rodinné domy a jsou zde lokality, kde je **plánovaná další výstavba rodinných domů**. Vznikají tak tzv. **satelity**, kde obyvatelé žijí v příjemném prostředí v blízkosti přírody, ale s dosahem služeb a pracovních příležitostí, které poskytuje velké město.

Z výše uvedené tabulky je také vidět, že dochází ke snižování počtu dětí, které navštěvují speciální třídy mateřských škol, přičemž v posledním sledovaném roce se tyto třídy již nevyskytly samostatně v evidenci. Tyto děti jsou integrovány do běžných mateřských škol. Nejvyšší je počet dětí s vadami řeči a pak se zrakovým postižením.

3.2.2 Základní školy

Tato kapitola se věnuje popisu základních škol na Karlovarsku. Následující tabulky ukazují kapacity škol a skutečný počet žáků na základních školách.

Tab. č. 15: ZŠ a MŠ sloučené

Škola a adresa	Kapacita ZŠ dle rejstříku	Třídy či ročníky ve škole	Skutečný počet žáků k 30. 9. 2018	Skutečný počet žáků k 30. 9. 2020	Skutečný počet žáků k 30.9.2022
ZŠ a MŠ Útvina/č.p. 153, Útvina	18	ZŠ 3 ročníky spojené v jedné třídě	16	16	16

ZŠ a MŠ Valeč/Podbořanská 32, Valeč	35	ZŠ neúplná 5 ročníků ve 2 třídách	17	26	26
ZŠ a MŠ Štědrá/č. p. 49, Štědrá	40	ZŠ 1. až 3 ročník	8	11	7
ZŠ a MŠ Dalovice/U Potoka 120, Dalovice	300	1. až 9. ročník ZŠ	200	185	190
ZŠ a MŠ Chyšce/Na Špičáku 292, Chyšce	50	1.až 5. ročník ZŠ	22	17	16
ZŠ a MŠ Božičany/č.p. 76, Božičany	60	1.až 5. ročník ZŠ ve dvou třídách	17	18	13
ZŠ a MŠ Kyselka/Radošov 75, Kyselka	160	1.až 9. ročník ZŠ	141	140	140
ZŠ a MŠ Bečov nad Teplou /Školní 152, Bečov nad Teplou	250	1.až 9. ročník ZŠ	100	92	89
ZŠ a MŠ Toužim/Plzeňská 395, Toužim	65	1.až 9. ročník ZŠ	36	37	62
ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov ⁴	282	ZŠ 1. až 9. ročník - některé ročníky jsou malotřídní, tj. spojení dvou ročníků	236	218	220
Waldorfská ZŠ a MŠ Wlaštovka/ Modenská 150/ 15 K. Vary	155	ZŠ 1. až 9. ročník	V tomto školním roce do 7. ročníku	190 (až do 9. ročníku, postupný náběh školy)	150 (došlo k osamostatnění pobočky v Chebu)
ZŠ, MŠ a dětské jesle Moudrá sova s.r.o. Keramická 92/Březová	90	ZŠ 1. až 5. ročník	19 (v tomto školním roce do 3. ročníku)	41 (až do 5. ročníku, postupný náběh školy)	55

⁴ Pracoviště ZŠ jsou v Otovicích (první a druhý stupeň) a v Sadově (první stupeň).

ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních/ Bezručova 731/19, K. Vary ⁵	244	při nemocnici a léčebně Mánes Karlovy Vary a Lázně Kynžvart	proměnlivý počet žáků	proměnlivý počet žáků	proměnlivý počet žáků
--	-----	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, webové stránky škol, staženo 16. 8. 2021, vlastní data od škol k 30. 9. 2018, k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2022.

Tab. č. 16: ZŠ samostatné

Škola a adresa	Kapacit a ZŠ dle rejstříku	Třídy či ročníky školy	Skutečný počet žáků k 30. 9. 2018	Skutečný počet žáků k 30. 9. 2020	Skutečný počet žáků k 30. 9. 2022
ZŠ a SŠ Karlovy Vary/Vančurova 83/2, Stará Role, K. Vary ⁶	252	1.až 9. ročník ZŠ	271 (vč. žáků SŠ)	297 (vč. žáků SŠ)	312 (celkem), 237 (v ZŠ)
Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Žlutice/Jiráskova 344, Žlutice	24	ZŠ 1. až 9. ročník	11	19	23
ZŠ jazyků Karlovy Vary/Libušina 1032/31, K. Vary	650	1.až 9. ročník ZŠ	420	442	535
Základní škola Kolová/č. p. 97, Kolová	100	1.až 5. ročník ZŠ	58	71	80
Základní škola a základní umělecká škola Žlutice/Poděbradova 307, Žlutice	600	1.až 9. ročník ZŠ	269	269	260
Základní škola, Karlovy Vary, Konečná 25/Konečná 917/25, K. Vary	600	1.až 9. ročník ZŠ	385	417	448
Základní škola J. A. Komenského Karlovy Vary/Kollárova 553/19, K. Vary	650	1.až 9. ročník ZŠ	485	550	650
Základní škola, Karlovy Vary, 1. máje 1/1. máje 58/1, K. Vary	420	1.až 9. ročník ZŠ	299 + 12 dětí v přípravné třídě	281	338

⁵ ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních vykazuje kapacitu v rejstříku vč. místa pro poskytování vzdělávání v Lázních Kynžvart na území správního obvodu ORP Mariánské Lázně.

⁶ Škola má pracoviště ZŠ v K. Varech v ul. Vančurově a ul. Svahové, součástí školy je střední škola a speciálně pedagogické centrum.

Základní škola, Karlovy Vary, Poštovní 19/Poštovní 1743/19, K. Vary	750	1.až 9. ročník ZŠ	613	628	600
Základní škola Dukelských hrdinů, Moskevská 25, Karlovy Vary/Moskevská 1117/25, K. Vary	500	1.až 9. ročník ZŠ	430	355	499
Základní škola Nejdek, Karlovarská/Karlovarská 1189, Nejdek	420	1.až 9. ročník ZŠ	420	415	413
Základní škola Nová Role/Školní 232/2, Nová Role	540	1.až 9. ročník ZŠ	301	308	329
Základní škola Toužim/Plzeňská 395, Toužim	700	1.až 9. ročník ZŠ	428	409	396
Základní škola Bochov/Okružní 367, Bochov	720	1.až 9. ročník ZŠ	185	166	224 (došlo ke sloučení s 2. ZŠ Bochov)
Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19/Truhlářská 681/19 Stará Role, K. Vary	650	1.až 9. ročník ZŠ	559 + 9 dětí v přípravné třídě	615	650
Základní škola Karlovy Vary, Krušnohorská 11/Krušnohorská 735/11, K. Vary	680	1.až 9. ročník ZŠ	392	437	550
Základní škola náměstí Karla IV. Nejdek/náměstí Karla IV. 423, Nejdek	420	1.až 9. ročník ZŠ	328	318	340
Základní škola a základní umělecká škola Karlovy Vary, Šmeralova 336/15/Šmeralova 336/15, K. Vary	540	1.až 9. ročník ZŠ	465	462	458
2. základní škola Bochov/Okružní 367, Bochov	54	1.až 9. ročník ZŠ	23	16	Škola byla k 1. 9. 2022 sloučena se ZŠ Bochov
Základní škola v Teplé/Školní 258, Teplá	450	1.až 9. ročník ZŠ	273	282	298
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení/Mozartova 7, K. Vary	60	1.až 4. ročník ZŠ	56	57	50
ŠMP Carolina základní škola s.r.o.	113	Od 1. 9. 2022 otevřen 1. ročník.	-	-	Škola není zapojena do projektu.

Carslbád Montessori School, základní škola, s.r.o. (provoz zahájen 01.09.2021)	20	1. až 5. ročník ZŠ	-	-	Škola není zapojena do projektu.
--	----	--------------------	---	---	----------------------------------

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, webové stránky škol, staženo 20. 7 2022, vlastní data od škol k 30. 9. 2018, k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2022.

ZŠ sloučené s MŠ mají obvykle menší kapacitu než samostatné MŠ. Někdy se jedná o malé malotřídky na prvním stupni ZŠ v malých obcích, např. Útvina, Valeč, Chyš, Štědrá na jihu SO ORP nebo Božičany na severu SO ORP. Ze ZŠ sloučených s MŠ má největší kapacitu ZŠ v Dalovicích, pak ZŠ Regionu Karlovarský venkov (pracoviště v Otovicích je úplná ZŠ a pracoviště v Sadově je jen první stupeň) a v Bečově nad Teplou. Malé školy a větší školy ve venkovských oblastech zejména na jihu ORP se potýkají s problémy naplnění kapacity a udržení fungování školy. Důvodem je nízký počet žáků, protože dochází k **vyliďňování venkova** a někteří rodiče z menších obcí preferují dojíždění svých dětí do větších škol zejména v Karlových Varech. Dochází i k **odlivu žáků nejen na víceletá gymnázia**, což je patrné zejména u škol v Karlových Varech, ale také **z venkovských základních škol do jiných základních škol**. Např. provoz ZŠ ve Štědré byl z provozních a organizačních důvodů ve školním roce 2016/2017 přeruš, ve školním roce 2018/2019 byl provoz znovu obnoven a škola měla v daném školním roce 8 žáků, aktuálně 11 žáků ve školním roce 2020/2021. Žáci z malých škol, kde je pouze první stupeň ZŠ, musí za povinnou školní docházkou dojíždět do větších sídel v okolí. Nicméně **pro malé obce je udržení školy prioritou**, aby obec mohla nabídnout rodinám s malými **děti alespoň první stupeň základní školy a udržela tak mladé rodiny na venkově**.

Skutečnost, že základní školy na Karlovarsku jsou velmi rozdílné, ilustruje např. fakt, že **největší rejstříková kapacita školy je 750 žáků a nejmenší je 18 žáků**. Skutečný počet žáků k 30. 9. 2018 byl nejvíce 613 žáků a nejméně 8 žáků na základní škole. K 30. 9. 2020 bylo nejvíce 628 žáků a nejméně 11 žáků na jedné škole. A k 30. 9. 2023 bylo nejvíce 650 žáků a nejméně 7 žáků na základní škole.

Využití kapacit se pohybovalo od téměř 100 % po 13 % ve školním roce 2019/2020 a 18 % ve školním roce 2020/2021. Ve školním roce 2022/2023 jsou počty žáků základních škol ovlivněny příchodem žáků z Ukrajiny, dvě školy mají zcela naplněnou kapacitu a dalších 6 škol má rezervu v kapacitě menší než 5 žáků. Nejmenší využití rejstříkové kapacity je 12 %.

Obecně došlo k **nárůstu počtu žáků oproti minulým letům na většině základních škol**, důvodem je zejména **příchod žáků z Ukrajiny**. Některé školy dokonce dočasně navyšovaly kapacitu. Nárůst počtu žáků kvůli příchodu uprchlíků z Ukrajiny byl zaznamenán skoro ve všech základních školách v Karlových Varech.

V ojedinělých případech došlo k poklesu počtu žáků školy v porovnání s předchozími roky, důvodem jsou odchody žáků na školy ve větších sídlech a nepříznivý demografický vývoj v obci. Zejména v případě malých škol je ovlivněno naplnění kapacity i poměrně malými výkyvy v počtu žáků. Existují výjimky, kdy zřizovatel uvažuje o rozšíření kapacity školy tak, aby každý ročník malotřídní školy do pátého ročníku byl v samostatné učebně. Školy, které vykazují nejmenší využití rejstříkové kapacity, se nacházejí spíše v menších obcích. Naopak Základní škola Karlovy Vary, Poštovní 19 žádá o snížení kapacity z důvodu přetížení a nedostatku prostoru pro zajištění kvalitní výuky.

Specifické postavení mezi ZŠ mají ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních, kde se vzdělávají žáci během pobytu v nemocnici nebo léčebných lázních. Zřizovatelem této školy je Karlovarský kraj. Karlovarský kraj rovněž zřizuje ZŠ a SŠ Karlovy Vary, která je zřízena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Soukromé subjekty zřizují čtyři školy, kde lze získat základní vzdělání. Waldorfská ZŠ a MŠ Wlaštovka je zřizována NNO. Nabídka vzdělávání dle waldorfské pedagogiky obohacuje možnosti vzdělávání na území. Od školního roku 2016/2017 zahájila výuku také v základním vzdělávání Soukromá MŠ a dětské jesle Moudrá sova s.r.o. Provoz ZŠ je v budově bývalé základní školy v Březové u K. Varů. Ve školním roce 2021/22 byla otevřena bilingvní škola Carlsbad Montessori School, základní škola, jejíž výuka je zaměřena na alternativní výchovno-vzdělávací program. Od školního roku 2022/2023 zahajuje provoz ŠMP Carolina základní škola s.r.o., škola navazuje fungující soukromou školu Škola Můj Projekt Mánesova - gymnázium, základní škola a mateřská škola s.r.o., se kterou má stejnou vlastnickou strukturu.

Základní školy v Karlových Varech mnohdy nabízejí určité zaměření a obvykle nabízejí volitelné předměty, např. rozšířenou výuku cizích jazyků, matematiky a přírodních věd, zaměření na sport nebo umělecké obory. Nabídka volitelných předmětů i pro žáky bez specifického zaměření (umělecké, sportovní) umožňuje společnou výuku v heterogenních třídách a volbu volitelného předmětu dle preferencí žáka, nejsou tak vytvářeny prestižní jazykové či matematické třídy. Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení se zaměřuje na žáky s dyslexií, dysgrafií, dysortografií, dyskalkulií a věnuje se také logopedické péči. Tato škola vzdělává žáky pouze do 5. ročníku povinné školní docházky, žáci pak na druhý stupeň přecházejí do běžných základních škol nebo do speciálních tříd.

Základní škola jazyků Karlovy Vary je specializována i na výuku žáků-cizinců. Nově získaly pověření k výuce češtiny jako cizího jazyka také další základní školy. S příchodem uprchlíků z Ukrajiny se tématem vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) musely začít zabývat i další školy a značně vzrostl počet škol, které jsou Krajským úřadem Karlovarského kraje pověřeny k výuce češtiny jako cizího jazyka.

Základní školy na jihu ORP mají praktické zkušenosti s inkluzí především ve smyslu integrace žáků ze socio-kulturně odlišného prostředí nebo ze sociálně slabého rodinného prostředí. Je to dáno výskytem sociálně vyloučených lokalit a ohrožením sociálním vyloučením v tomto území.

Jak vyplývá z tabulek pro základní školství na území ORP Karlovy Vary je typická koncentrace škol v Karlových Varech a okolí. Je to dáno hustotou obyvatel, kdy na jihu ORP je menší hustota osídlení, a tedy i méně škol, což pro žáky představuje nutnost dojížděky. Dojíždění je nutné i za specializovanou péčí v poradenských pracovištích a ke specializovaným lékařům, což spolu v kombinaci se sociálním znevýhodněním představuje bariéru dostupnosti specializované péče a poradenství.

Další tabulka ukazuje vývoj počtu ZŠ v Karlovarském kraji podle okresů, včetně rozdělení dle zřizovatelů. V tabulce jsou uvedena čísla souhrnně za okresy, což znamená, že ORP Karlovy Vary je spolu s ORP Ostrov dohromady okres Karlovy Vary. Z celkových čísel je patrné, že počet ZŠ je v Karlovarském kraji stabilní a v posledních letech se téměř nemění.

Tab. č. 17: Základní školy v Karlovarském kraji dle okresů a typu zřizovatele

Školní rok	Okres	Kraj	Obec	Soukromý zřizovatel	MŠMT	Celkem
2012/2013	Cheb	1	32	1	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	31	1	1	32
	celkem	4	101	4	1	110

2013/2014	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	31	1	0	32
	celkem	4	100	5	1	110
2014/2015	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	31	1	0	32
	celkem	4	100	5	1	110
2015/2016	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	1	1	44
	Sokolov	0	30	1	0	32
	celkem	4	99	4	1	108
2016/2017	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	30	1	0	32
	celkem	4	99	5	1	109
2017/2018	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	30	1	0	31
	celkem	4	99	5	1	109
2018/2019	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	30	1	0	31
	celkem	4	99	5	1	109
2019/2020	Cheb	1	31	2	0	34
	K. Vary	3	38	2	1	44
	Sokolov	0	29	1	0	30
	celkem	4	98	5	9	108
2020/2021	Cheb	0	31	2	0	33
	K. Vary	3	38	4	1	46
	Sokolov	0	29	1	0	30
	celkem	3	98	5	1	110

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 7. 2021. Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Další tabulka ukazuje vývoj počtu tříd a počtu dětí v ZŠ v okresech Karlovarského kraje a celkově v Karlovarském kraji. Vzhledem k tomu, že údaje jsou za okresy, zahrnují data za okres Karlovy Vary dohromady školy v ORP Karlovy Vary a v ORP Ostrov. Tabulka také zachycuje vývoj počtu žáků se SVP. Z tabulky je vidět, že počet žáků na základních školách v uvedených letech roste. Populačně silné ročníky již opustily mateřské školy, kde naopak dochází k poklesu počtu dětí, což je kompenzováno přijímáním dvouletých dětí. Počet žáků ve třídách pro žáky se SVP zaznamenal v posledních letech mírný nárůst.

Tab. č. 18: Základní školy okrese Karlovy Vary – počty žáků v běžných a speciálních třídách

Školní rok	Běžné třídy	Třídy pro žáky se SVP	Celkem
	Počet žáků	Počet žáků	Počet žáků
2013/2014	8 154	459	8 613
2014/2015	8 388	469	8 857
2015/2016	8 610	475	9 085
2016/2017	8 785	466	9 251
2017/2018	8 833	492	9 325
2018/2019	8 892	520	9 412
2019/2020	8 898	517	9 417
2020/2021	8 920	513	9 433

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 7. 2021.

Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Následující tabulky ukazují vývoj dalších ukazatelů ohledně počtu tříd a žáků na základních školách v Karlovarském kraji.

Tab. č. 19: Základní školy v Karlovarském kraji – průměrný počet žáků v běžných třídách ve školách zřizovaných obcemi

Okres	Průměrný počet žáků v běžných třídách										
	Šk. r. 2011/ 2012	Šk. r. 2012/ 2013	Šk. r. 2013/ 2014	Šk. r. 2014/ 2015	Šk. r. 2015/ 2016	Šk. r. 2016/ 2017	Šk. r. 2017/ 2018	Šk. r. 2018/ 2019	Šk. r. 2019/ 2020	Šk. r. 2020/ 2021	
Cheb	20,94	21,47	21,75	21,84	21,81	21,64	21,93	22,22	21,63	20,65	
K. Vary	20,56	20,59	20,78	21,39	21,42	21,54	21,36	21,05	20,93	20,09	
Sokolov	20,09	20,97	20,5	20,86	20,89	21,04	20,99	21,16	20,70	20,27	
Kraj	20,52	20,98	20,98	21,36	21,37	21,41	21,41	21,44	21,07	20,32	

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 7. 2021

Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Je vidět, že počet žáků na ZŠ stoupal celkově v Karlovarském kraji i v jednotlivých okresech, v okrese Karlovy Vary je spíše stagnace v posledních letech. **Průměrný počet žáků v běžných třídách se pohybuje kolem 21.** Je třeba ovšem zdůraznit, že se jedná o průměrnou hodnotu, která je tvořena jak početnými třídami dosahujícími plné kapacity např. v Karlových Varech, tak méně početnými třídami a malotřídkami na venkově.

Tab. č. 20: Základní školy v Karlovarském kraji – počet přípravných tříd

Okres	Počet přípravných tříd											
	Šk. r. 2009/ 2010	Šk. r. 2010/ 2011	Šk. r. 2011/ 2012	Šk. r. 2012/ 2013	Šk. r. 2013/ 2014	Šk. r. 2014/ 2015	Šk. r. 2015/ 2016	Šk. r. 2016/ 2017	Šk. r. 2017/ 2018	Šk. r. 2018/ 2019	Šk. r. 2019/ 2020	Šk. r. 2020/ 2021
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	/2021
Cheb	5	5	4	5	7	8	7	7	5	4	7	5
K. Vary	14	18	13	12	16	18	17	18	8	7	10	10
Sokolov	6	8	7	7	8	8	9	8	5	3	5	8
Kraj	25	31	24	24	31	34	33	33	18	14	22	23

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 7. 2021 Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Tab. č. 21: Základní školy v Karlovarském kraji – počet dětí v přípravných třídách

Okres	Počet dětí v přípravných třídách											
	Šk. r. 2009/ 2010	Šk. r. 2010/ 2011	Šk. r. 2011/ 2012	Šk. r. 2012/ 2013	Šk. r. 2013/ 2014	Šk. r. 2014/ 2015	Šk. r. 2015/ 2016	Šk. r. 2016/ 2017	Šk. r. 2017/ 2018	Šk. r. 2018/ 2019	Šk. r. 2019/ 2020	Šk. r. 2020/ 2021
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Cheb	64	70	51	68	87	96	86	97	60	40	88	67
K. Vary	197	231	150	168	217	248	214	233	95	81	132	134
Sokolov	78	92	80	79	87	94	111	104	62	35	67	93
Kraj	339	393	281	315	391	438	411	434	217	156	287	294

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 20. 7. 2021. Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Podíl přípravných tříd a dětí navštěvujících přípravné třídy se příliš neměnil až do školního roku 2016/2017. Následující pokles souvisí s celkovým snížením počtu dětí ve věku předškolní docházky, v předchozích letech přípravné třídy pomáhaly zvládnout kapacitně populační ročník dětí v MŠ. Od školního roku 2019/2020 začíná opět nárůst počtu dětí v přípravných třídách.

Tab. č. 22: Odklady povinné školní docházky – tabulka do roku 2016/2017

Okres	Šk. r. 2012/2013	Šk. r. 2013/2014	Šk. r. 2014/2015	Šk. r. 2015/2016	Šk. r. 2016/2017
-------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD	Odklad PŠD	Z toho dodatečný odklad PŠD
Cheb	221	14	230	7	238	11	157	10	157	10
K. Vary	211	12	213	10	235	14	122	10	128	12
Sokolov	171	15	201	10	198	11	149	8	159	25
Kraj	603	41	644	27	671	36	428	28	444	47

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, staženo 24. 8. 2018.

Tab. č. 23: Odklady povinné školní docházky – tabulka do roku 2018/2019

Okres	Šk. r. 2015/2016			Šk. r. 2016/2017			Šk. r. 2017/2018			Šk. r. 2018/2019		
	Zápis	Odklad	%	Zápis	Odklad	%	Zápis	Odklad	%	Zápis	Odklad	%
Cheb	1 230	175	14	1 280	175	14	1 194	231	19	1 047	188	18
K. Vary	1 430	135	9	1 505	154	10	1 305	201	15	1 275	185	15
Sokolov	1 179	166	14	1 189	190	16	1 074	191	18	1 042	177	17
Kraj	3 839	476	12	3 974	519	13	3 573	623	17	3 364	550	16

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz, výroční zprávy Karlovarského kraje, změna zápisu ve zdrojových tabulkách, staženo 20. 7. 2021.

Tab. č. 24: Odklady povinná školní docházky – tabulka od roku 2019/2020

Okres	Šk. r. 2019/2020		
	Zápis	Odklad	%
Cheb	1 068	205	19
K. Vary	1 309	205	16
Sokolov	1 029	197	19
Kraj	3 406	607	18

Zdroj: www.kvkskoly.cz, výroční zprávy, staženo 20. 7. 2022.

Z tabulky je patrné, že dochází k nárůstu podílu odkladů povinné školní docházky. Největší podíl odkladů povinné školní docházky je v okrese Cheb a Sokolov. Nejmenší podíl odkladů povinné školní docházky je v okrese Karlovy Vary, ačkoliv v posledních letech není rozdíl tak výrazný.

Základní školy spolupracují s **poradenskými pracovišti**. V Karlových Varech se nachází speciálně pedagogické centrum, pedagogicko – psychologická poradna a středisko výchovné péče. Některé

základní školy postupně budují vlastní školní poradenské pracoviště skládající se ze školního psychologa, speciálních pedagogů, příp. sdílených pedagogů a asistentů pedagoga.

Pedagogicko-psychologická poradna má kromě Karlových Varů pobočky také v Chebu, Sokolově (okresní města) a v rámci ORP Karlovy Vary také v Toužimi a Nejdku. Mezi služby poradny patří psychologická a speciálně pedagogická vyšetření a diagnostika, následná péče, další poradenské činnosti a skupinové činnosti.

Speciálně pedagogické centrum je součástí ZŠ a SŠ Karlovy Vary a ZŠ pro žáky se speciálními poruchami učení. Speciálně pedagogické centrum pod ZŠ a SŠ Karlovy Vary má pracoviště i v ostatních částech Karlovarského kraje, konkrétně se jedná o: Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Ostrov, Sokolov, Cheb a Aš. To znamená, že tato pracoviště jsou ve všech ORP Karlovarského kraje kromě Kraslic. Školská poradenská pracoviště v Karlovarském kraji mají rozděleny kompetence nebo specializace. Např. speciální pedagogické centrum při v Karlových Varech ve Vančurově ulici je specializováno na žáky se zdravotním postižením, včetně autismu a mentálního postižení. Speciálně pedagogické centrum při ZŠ pro žáky se speciálními poruchami učení Karlovy Vary v ulici Mozartova se zabývá poruchami řeči. Rodičům dětí a žáků se závažným smyslovým postižením je doporučováno obracet se na specializované pedagogické centrum v Plzni, protože v Karlovarském kraji nejsou v poradnách pracovníci se znalostí znakové řeči nebo Braillova písma.

Středisko výchovné péče se nachází v Karlových Varech. Středisko poskytuje výchovně vzdělávací péči dětem a mládeži, tj. soustavnou pedagogickou činnost směřující k vytváření a ovlivňování podmínek, které umožňují zapojení jedince do společnosti a zdravý vývoj jeho osobnosti. Základem péče je poskytování speciálně pedagogických a psychologických služeb dětem s rizikem poruch chování nebo již s rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, u kterých není nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, případně zletilým osobám do ukončení středního vzdělání. Středisko je specifickým zařízením, které poskytuje ambulantní odbornou péči speciálně pedagogickou a psychologickou. Může doporučit i internátní péči formou dobrovolných pobytů.

Tabulka v této kapitole zachycuje kapacity školních družin, školních klubů, školních jídelen nebo výdejů dle rejstříku škol.

Většina škol má zřízenou školní jídelnu o kapacitě přibližně stejně velké jako je kapacita základní školy. O něco nižší kapacita školní jídelny, než je kapacita školy, je např. v Nové Roli, Bochově nebo Žluticích. Je třeba podotknout, že ne všichni žáci docházejí na obědy do školní jídelny a toto číslo nebude nikdy dosahovat 100 %. U ZŠ sloučených dohromady s MŠ školní jídelna zajišťuje stravu i pro děti v MŠ. Pouze výdejna je v Kolové, v jedné škole v Toužimi a ve waldorfské škole v K. Varech.

Školní družiny pro žáky prvního stupně ZŠ jsou ve všech základních školách. Relativně malou kapacitu v porovnání s počtem žáků mají školní družiny ve škole v Bochově. Malá kapacita družiny v poměru kapacity školy dle rejstříku v Nové Roli, v Bečově nad Teplou a Toužimi. Příčina je v nenaplněnosti kapacity ZŠ, kdy stávající kapacita školní družiny dostačuje. Školní kluby pro žáky druhého stupně ZŠ fungují ve čtyřech z deseti základních škol v Karlových Varech zřizovaných Statutárním městem Karlovy Vary a také ve škole Regionu Karlovarský venkov a ve Žluticích a v rámci ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních. Součástí ZŠ Nejdek Karlovarská je středisko volného času.

Některé základní školy (zejména v Karlových Varech) nabízejí odpolední zájmové aktivity formou kroužku ve spolupráci s DDM Karlovy Vary. Základní školy také často spolupracují se ZUŠ a nabízejí výuku hry na hudební nástroje přímo v ZŠ, aby žáci nemuseli dojíždět do ZUŠ do jiné obce.

Tab. č. 25: Základní školy – kapacity školní jídelny, školní družiny a školního klubu dle rejstříku škol

Škola a adresa	Kapacita ZŠ/MŠ dle rejstříku	Kapacita školní družiny dle rejstříku	Kapacita školní jídelny dle rejstříku	Kapacita školní jídelny – výdejny dle rejstříku	Kapacita školního klubu dle rejstříku
ZŠ a SŠ Karlovy Vary/Vančurova 83/2, Stará Role, K. Vary	252/0	170	ne	ne	ne
Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Žlutice/Jiráskova 344, Žlutice	24/0	ne	50	ne	ne
ZŠ jazyků Karlovy Vary/Libušina 1032/31, K. Vary	650/0	200	650	ne	ne
Základní škola Kolová/č. p. 97, Kolová	100/0	100	ne	100	ne
Základní škola a základní umělecká škola/Poděbradova 307, Žlutice	600/0	200	500	ne	100
Základní škola Karlovy Vary, Konečná 25/Konečná 917/25, K. Vary	600/0	150	600	ne	25
Základní škola J. A. Komenského Karlovy Vary/Kollárova 553/19, K. Vary	650/0	210	600	ne	ne
Základní škola Karlovy Vary, 1. máje/1. máje 58/1, K. Vary	420/0	140	500	ne	ne
Základní škola Karlovy Vary, Poštovní 19/Poštovní 1743/19, K. Vary	750/0	270	750	ne	ne
Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary/Moskevská 1117/25, K. Vary	500/0	150	500	ne	50
Základní škola Nejdek, Karlovarská/Karlovarská 1189, Nejdek	420/0	210	500	ne	ne

Základní škola Nová Role/Školní 232/2, Nová Role	540/0	120	350	ne	ne
Základní škola/Plzeňská 395, Toužim	700/0	250	600	ne	ne
Základní škola Bochov/Okružní 367, Bochov	720/0	75	360	ne	ne
Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19/Truhlářská 681/19 Stará Role, K. Vary	650/0	280	1050	ne	450
Základní škola Karlovy Vary, Krušnohorská 22/Krušnohorská 735/11, K. Vary	680/0	120	650	ne	30
Základní škola Nejdek náměstí Karla IV./náměstí Karla IV. 423, Nejdek	420/0	120	600	ne	ne
Základní škola a základní umělecká škola Karlovy Vary, Šmeralova 336/Šmeralova 336/15, K. Vary	540/0	200	600	ne	ne
Základní škola v Teplé/Školní 258, Teplá	450/0	120	350	ne	ne
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení/Mozartova 7, K. Vary	60/0	24	ne	ne	ne
ZŠ a MŠ Útvina/č.p. 153, Útvina	18/24	18	50	ne	ne
ZŠ a MŠ Valeč/Podbořanská 32, Valeč	35/20	25	100	ne	ne
ZŠ a MŠ Štědrá/Štědrá 49, Štědrá	40/30	35	70	ne	ne
ZŠ a MŠ Dalovice/U Potoka 120, Dalovice	300/75	82	ne	ne	ne
ZŠ a MŠ Chyše/Na Špičáku 292, Chyše	50/35	25	200	ne	ne
ZŠ a MŠ Božičany /č.p. 76, Božičany	60/25	24	60	ne	ne
ZŠ a MŠ Kyselka/Radošov 75, Kyselka	160/65	100	200	120	ne
ZŠ a MŠ Bečov nad Teplou/Školní 152, Bečov nad Teplou	250/55	50	222	ne	ne
ZŠ a MŠ Toužim/Plzeňská 395, Toužim	65/35	24	ne	42	ne
ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov	282/110	175	380	ne	30

Waldorfská ZŠ a MŠ Wlaštovka/Modenská 150/15 K. Vary	155/24	90	ne	164	ne
ZŠ, MŠ a dětské jesle Moudrá sova s.r.o./Studentská 312/65 K. Vary	90/50	90	80	90	ne
ZŠ a MŠ při zdravotnických zařízeních/Bezručova 731/19, K. Vary	244/54	ne	ne	ne	30
ŠMP Carolina základní škola s.r.o.	113	30	ne	ne	ne
Carsbad Montessori School, základní škola, s.r.o.	20	20	ne	20	ne

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, staženo 20. 7. 2022.

3.2.3 Základní umělecké školy

Základní umělecké školy vzdělávají žáky na základě vlastních školních vzdělávacích programů (ŠVP), které jsou vytvořeny na základě struktury určené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání. Povinnými kapitolami ŠVP jsou Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.

Na území ORP Karlovy Vary a města Teplá působí **osm ZUŠ**. Dvě se nacházejí v Karlových Varech, dvě na severu SO ORP (Nejdek a Nová Role) a čtyři na jihu (Bečov nad Teplou, Žlutice, Toužim a Teplá). Ve dvou případech jsou ZUŠ sloučeny dohromady se ZŠ (Žlutice a Karlovy Vary). Většina základních uměleckých škol je zřizována obcemi, pouze ZUŠ v Bečově nad Teplou má jako zřizovatele Karlovarský kraj.

Kapacity ZUŠ se liší dle umístění školy. ZUŠ v K. Varech mají největší rejstříkové kapacity (1400 žáků a 1350 žáků). Nejmenší rejstříková kapacita ZUŠ je Bečově nad Teplou (90 žáků), z mimo Karlovarských škol je největší rejstříková kapacita ZUŠ v Nejdku (220 žáků). Při porovnání rejstříkových kapacit a skutečného počtu žáků vychází, že základní umělecké školy na Karlovarsku mají naplněné či téměř naplněné kapacity. Mezi sledovanými školními roky 2018/2019 a 2020/2021 došlo k navýšení kapacity v ZUŠ Nová Role a ZUŠ Teplá, naopak ke snížení kapacity u obou karlovarských ZUŠ.

Tab. č. 26: Základní umělecké školy - kapacity

Základní umělecké školy	Kapacita dle rejstříku	Počet žáků k 30. 9. 2018	Počet žáků k 30. 9. 2020	Počet žáků k 30. 9. 2022
Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary	1350 (kapacita byla snížena z 1380)	1170	1175	1058
Základní umělecká škola Antonína Dvořáka Karlovy Vary	1400 (kapacita byla snížena z 1430)	1166	1100	1100

Základní umělecká škola Nejdek	220	213	219	218
Základní umělecká škola Nová Role	210 (kapacita byla navýšena z 200)	200	210	210
Základní umělecká škola Teplá	110 (kapacita byla navýšena z 92)	92	102	103
Základní umělecká škola J. Labitzkého Bečov nad Teplou	90	89	73	80
Základní škola a základní umělecká škola Žlutice	160	160	160	160
Základní umělecká škola Toužim	150	143	nezjištěno	nezjištěno

Zdroj: <http://rejskol.msmt.cz/>, staženo 18. 8. 2021, aktualizace 20. 7. 2022, vlastní šetření (strukturované rozhovory s řediteli škol).

Tab. č. 27: Základní umělecké školy – obory a odloučená pracoviště

Základní umělecké školy	Součástí ZUŠ (odloučená pracoviště, pobočky)	Vyučované umělecké obory
Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary	2 budovy v K. Varech, galerie Duhová paleta v K. Varech, Sadov a Kyselka	hudební výtvarný taneční dramatický
Základní umělecká škola Antonína Dvořáka Karlovy Vary	pracoviště na více místech v K. Varech (spolupráce se 7 ZŠ), spolupráce se ZŠ v Kolové, v Dalovicích	hudební výtvarný taneční literárně - dramatický
Základní umělecká škola Nejdek	Nejdek	hudební výtvarný
Základní umělecká škola Nová Role	Nová Role, vč. pobočky v Novém Sedle	hudební výtvarný
Základní umělecká škola Teplá	Teplá	hudební
Základní umělecká škola J. Labitzkého Bečov nad Teplou	Bečov nad Teplou	hudební výtvarný literárně – dramatický
Základní škola a základní umělecká škola Žlutice	Žlutice, Bochov, Chyše	hudební výtvarný taneční
Základní umělecká škola Toužim	Toužim	hudební

Zdroj: rejstřík škol, <http://rejskol.msmt.cz/>, staženo 18. 8. 2021, aktualizace 20. 7. 2022, vlastní šetření.

3.2.4 Zájmové a neformální vzdělávání

V této kapitole jsou popsány instituce a zařízení, které se zabývají prací s mládeží a jsou zřizovány státem, krajem, obcemi či svazky. Převážně bývají financovány z veřejného rozpočtu. Dále jsou zde uvedena zařízení a organizace působící na území Karlovarska v oblasti zájmového vzdělávání podporovaných jak z veřejných, tak ze soukromých zdrojů.

Střediska volného času (SVČ) a Domy dětí a mládeže (DDM) jsou školská zařízení zřizovaná převážně krajskými úřady, ale také obcemi nebo církví. I přes rozdílné názvy se jejich funkce a cíle neliší. Sídli v každém větším městě ČR. Nabízejí volnočasové aktivity a vzdělávání široké veřejnosti, především ale dětem a mládeži. Nabídka kroužků je pestrá, jejich konkrétní složení se ale liší dle zaměření a možností jednotlivých středisek. SVČ a DDM nabízejí činnost v průběhu celého roku. Děti a mládež mohou navštěvovat různé aktivity pravidelně (kroužky, kluby, sportovní družstva, soubory) nebo se účastnit akcí a programů nárazově (akce pro veřejnost). Střediska volného času pořádají také víkendové akce, výlety a různé typy letních táborů (tábory stanové, putovní, příměstské, odborná soustředění apod.)
(Zdroj: <http://ikatalogy.nidm.cz/katalog/volny-cas/strediska-volneho-casu-a-domy-deti-a-mladeze?kraj=karlovarsky>, staženo 8. 8. 2016.)

Zájmové vzdělávání je také součástí základních škol. Hlavně pro děti mladšího školního věku nekončí účast ve škole školním vyučováním. Vzhledem k pracovnímu vytížení rodičů zůstávají děti ve škole až do odpoledních hodin. Škola pro tyto děti nabízí mimoškolní činnost:

Školní družiny jsou součástí základních škol a jsou určeny převážně pro děti 1. - 4. tříd. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti a odpočinku žáků. Jejich práci řídí vedoucí vychovatelka jmenovaná ředitelem školy. Přehled školních družin je uveden v kapitole o ZŠ. Školní kluby jsou převážně součástí základních škol a víceletých gymnázií a doplňují činnost družin pro starší děti na druhém stupni ZŠ (5. - 9. třída) či odpovídajících tříd na gymnáziu. Otevřené kluby nabízejí aktivity spontánní, kluby s pravidelnou činností pracují v rámci zájmových útvarů (kroužky) či pořádají příležitostné akce. V některých případech fungují i o víkendech a prázdninách. Kluby bývají většinou součástí školy. Přehled školních klubů je uveden v kapitole o ZŠ. Na Karlovarsku nejsou v rámci ZŠ školní kluby příliš časté. Jsou pouze v několika ZŠ v Karlových Varech, ve škole Regionu Karlovarského venkova a ve Žluticích. Kroužky mohou být součástí doplňkové činnosti školy, jejich každoroční nabídka je široká a mění se podle zájmu dětí i možností školy. Často se jedná o sportovní a výtvarné aktivity. Kroužky bývají součástí volnočasových aktivit jak základních, tak i středních škol. Kroužky může škola nabízet v rámci školních klubů nebo ve spolupráci s jinými zájmovými zařízeními (např. SVČ).

Střediska volného času jsou v Karlových Varech a na severu ORP (Nejdek, Nová Role, Otovice při ZŠ a MŠ Regionu Karlovarského venkova). V Karlových Varech dochází od šk. roku 2017/2018 ke změně zřizovatele SVČ z Karlovarského kraje na Statutární město Karlovy Vary. Na jihu ORP chybí ve větších sídlech, odloučené pracoviště se nachází pouze v Bochově, přičemž jsou zde úvahy o převedení SVČ pod místní mikroregion. Střediska volného času spolupracují se školami, dobrá spolupráce je např. v Nové Roli, kde je stejný zřizovatel MŠ, ZŠ a DDM.

Na jihu jsou volnočasové aktivity zajišťovány **prostřednictvím jiných organizací** (např. Hroznatova akademie Kláštera premonstrátů v Teplé, Bečovská botanická zahrada apod.). V sociálně vyloučených lokalitách někteří poskytovatelé sociálních služeb nabízí i pravidelné a občasné aktivity pro děti, mládež i dospělé, které jsou na pomezí mezi sociální službou a volnočasovými aktivitami (resp. zdánlivě volnočasové aktivity směřují k sociálnímu začleňování), např. organizace Český západ, o.p.s. na Toužimsku a Tepelsku. Ve Žluticích funguje volnočasový klub.

I na dalších územích působí kromě SVČ také další organizace v oblasti využití volného času. Vzhledem k pestré nabídce obzvláště v Karlových Varech nemůže být náš seznam poskytovatelů volnočasových aktivit nikdy kompletní.

Tab. č. 28: Střediska volného času

Organizace	Zaměření
Dům dětí a mládeže Karlovy Vary	předškoláci, přírodovědné, sport, tanec, technické, výtvarné, hudební, umělecké, vzdělávací kroužky
Dům dětí a mládeže Nová Role	předškoláci, sportovní, výtvarné, taneční, přírodovědné, divadelní, fotografický, myslivecký, železniční modelář a další kroužky
Dům dětí a mládeže Nejdek (součást ZŠ Nejdek Karlovarská)	pro školáky kroužky: výtvarné, sportovní, taneční, vaření, přírodověda, aj, matematika
Stanice zájmových činností při ZŠ a MŠ Regionu Karlovarského venkova	kroužky: sportovní, hudební, taneční, výtvarné, přírodovědné, dramatický, keramický, rybářský, kreativní

zdroj: vlastní šetření.

Jako jinde v ČR i na Karlovarsku působí mnoho knihoven nejen ve větších městech, ale i v malých obcích. Knihovny se tradičně podílejí na společenských a volnočasových aktivitách pro děti i dospělé. V malých obcích jsou spolu s dobrovolnými hasiči často jedinými organizátory těchto aktivit. V obcích, kde se nachází škola, knihovny aktivně spolupracují se školami.

Tab. č. 29: Knihovny

Krajská knihovna Karlovy Vary
Městská knihovna Karlovy Vary
Městská knihovna Nová Role
Městská knihovna Nejdek
Obecní knihovna Nové Hamry
Obecní knihovna Božíčany
Obecní knihovna Děpoltovice
Obecní knihovna Vysoká Pec
Obecní knihovna Dalovice
Obecní knihovna Kyselka
Obecní knihovna Sadov
Místní knihovna Otovice
Knihovna Teplá
Městská knihovna Bochoř

Městská knihovna Bečov nad Teplou
Obecní knihovna Stanovice
Obecní knihovna Mírová
Knihovna obce Andělská Hora
Obecní knihovna Pila
Obecní knihovna Štědrá
Místní knihovna Chýše
Základní knihovna v Kolové
Místní knihovna Otročin
Místní knihovna Pšov
Obecní knihovna ve Smolných Pecích
Místní knihovna Útvina
Knihovna Valeč
Knihovna Krásné Údolí
Městská knihovna Žlutice
Základní knihovna v Toužimi
Obecní knihovna Stružná
Místní knihovna Březová

Zdroj: vlastní šetření.

Na Karlovarsku existuje **mnoho volnočasových spolků a organizací zabývajících se sportem**. Hodně z nich působí přímo v Karlových Varech, kam potom zájemci o organizovaný sport dojíždějí. V případě mladších školních žáků nebo nevhodného dopravního spojení klade dojíždění zvýšené nároky na rozpočet a organizaci času rodiny, protože rodiče musí své děti vozit auty na tyto volnočasové aktivity. Různé sportovní oddíly působí i v menších obcích, často díky nadšení konkrétního vedoucího pro daný sport, případně svou roli hrají podmínky, např. lyžování na horách, orientační běh v blízkosti lesa apod. V případě kolektivních sportů, i nejrozšířenějšího fotbalu, je problémem na malých obcích sestavení družstva daného počtu žáků v dané věkové kategorii. Sportovním aktivitám jako volnočasovému vyžití pro děti a žáky v poslední době konkurují digitální technologie. Sportovní kluby pořádají náborové akce na své aktivity, často spolupracují se školami. Kromě čistě sportovních organizací působí na Karlovarsku další aktéři ve volnočasových aktivitách, např. junák, myslivecký spolek, ekologická sdružení (např. Kozodoj, Area Viva, Bečovská botanická zahrada apod.), již výše zmiňovaní dobrovolní hasiči apod. Dále pak různé organizace věnující se dětem a mládeži a spolupráci se školami v oblasti památek a kultury, např. Hroznatova akademie Kláštera premonstrátů Teplá, Edukační centrum hradu a zámku Bečov, Tranquillite. Nebo v oblasti bezpečí a prevence, např. Centrum zdraví a bezpečí Karlovy Vary, městská a státní policie atd.

4 Analytická část – specifická část

Specifická část analýzy navazuje na obecnou, ovšem více se věnuje a podrobněji rozpracovává specifika vázaná k projektu MAP Karlovarsko III. Specifická část analýzy obsahuje výstupy z činnosti pracovních skupin projektu a souhrn výstupů ze strukturovaných rozhovorů s řediteli škol. Jsou zde uvedeny tedy výsledky přímé práce s cílovými skupinami projektu MAP Karlovarsko III a zjištění z vlastního terénního průzkumu. Zahrnuty jsou rovněž výstupy předchozích dvou projektů místního akčního plánování na Karlovarsku.

4.1 Témata MAP

V rámci pracovních skupin projektu byla podrobně analyzována témata uvedená v tabulce.

Tab. č. 30: Témata řešená v projektu MAP Karlovarsko III

Téma	Pracovní skupina
Čtenářská gramotnost	Pracovní skupina č. 1, povinná pracovní skupina, povinné téma
Matematická gramotnost	Pracovní skupina č. 2, povinná pracovní skupina, povinné téma
Rozvoj potenciálu každého žáka	Pracovní skupina č. 3, povinná pracovní skupina, povinné téma
Financování škol	Pracovní skupina č. 4, povinná pracovní skupina
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	Pracovní skupina č. 4, povinná pracovní skupina, povinné téma
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	Pracovní skupina č. 2, volitelné téma
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	Pracovní skupina č. 2, volitelné téma
Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků	Pracovní skupina č. 2, další volitelné téma
Investice do kapacit mateřských škol	Pracovní skupina č. 4, další volitelné téma
Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy	Pracovní skupina č. 4, další volitelné téma
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	Pracovní skupina č. 5, nepovinná pracovní skupina, další volitelné téma
Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem	Pracovní skupina č. 1, místně specifické téma

Zdroj: vlastní šetření.

Pro povinná témata byly zpracovány SWOT analýzy a analýzy problémů a potřeb (viz kapitoly 4.6 a 4.7). Téma vzdělávání žáků – cizinců bylo rozpracováno v rámci tématu čtenářské gramotnosti. Problematice čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti, rozvoji potenciálu každého žáka a podpoře pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání jsme se věnovali také v rámci strukturovaných rozhovorů s řediteli škol. Výstupy jsou uvedeny v samostatném dokumentu. Souhrn je uveden v tomto dokumentu v kapitole 4.4.

Pro další potřeby zpracování místního akčního plánu byly definovány čtyři prioritní oblasti, které byly dále rozpracovány do cílů, jež budou postupně naplněny aktivitami uvedenými v akčním plánu. Tyto priority a cíle vycházejí ze zjištění v analytické části, problémových oblastí a klíčových problémů.

Obr. č. 6: Fotografie z fokusní skupiny k evaluaci

Zdroj: foto vlastní.

4.2 Zapojení cílových skupin

Projekt MAP Karlovarsko III (stejně jako předchozí projekty MAP ORP Karlovy Vary a MAP Karlovarsko II) využívá **metod komunitního projednávání ve spojení s expertním zpracováním**. Použití metody komunitního projednávání pro oblast základního školství a výchovu a vzdělávání dětí a žáků bylo v začátcích místního akčního plánování inovací, jde o využití spíše neúředního a neformálního charakteru setkávání.

Při přípravě projektu MAP Karlovarsko III byly osloveny všechny základní a mateřské školy a jejich zřizovatelé na území realizace projektu, tj. na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary a města Teplá.

Na začátku realizace projektu MAP Karlovarsko III byl aktualizován seznam klíčových aktérů. Toho bylo využito pro sestavování Řídícího výboru a pracovních skupin. Seznam klíčových aktérů je adresářem pro rozesílání pozvánek na tematická setkávání, workshopy, setkání pracovních skupin, aktivity vedoucí k výměně zkušeností a sdílení dobré praxe apod. A dále pro zasílání podkladů pro souhrnné

zprávy o realizaci projektu a dalších informací. Celý projekt je otevřený, takže se mohou připojovat ke spolupráci další aktéři.

Informace o realizaci projektu jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách nositele projektu – MAS Sokolovsko: <http://mas-sokolovsko.eu/projekty/aktualni/map-karlovarsko-iii/>

Články o projektu jsou publikovány v časopise Leader MAS Sokolovsko, který je také volně ke stažení na webu zpracovatele projektu, a dalších místních zpravodajích.

Komunikační nástroje jsou:

- hromadné e-maily dle adresáře (informace o projektu, pozvánky),
- osobní a telefonická komunikace se zástupci jednotlivých škol, zřizovatelů a dalších aktérů,
- zveřejňování informací (aktuality, pozvánky, zápisy) na webu a facebookovém profilu projektu,
- zveřejňování aktualit a zajímavostí z oblasti výchovy a vzdělávání na facebookovém profilu projektu,
- zveřejňování informací v časopise Leader MAS Sokolovsko,
- zveřejňování souhrnných informací o projektu v místních zpravodajích,
- prezentování vybraných aktivit projektu a informací o projektu při vhodných příležitostech, např. valná hromada partnerů MAS.

Komunikační plán popisuje způsob oslovení a zapojení všech cílových skupin projektu:

- pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků,
- pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže,
- pracovníci organizací působících ve vzdělávání,
- rodiče dětí a žáků,
- veřejnost,
- zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice.

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení včetně vedoucích pedagogických pracovníků: Jedná se o pedagogické pracovníky a vedení zapojených škol. Mají možnost zapojení do pracovních skupin a mají své zástupce v Řídícím výboru. Přínosem pro cílovou skupinu je příležitost pro setkávání se, vzájemnou konzultace, výměnu zkušeností a plánování konkrétních aktivit v akčních plánech. Cílem je rozvíjení motivující kultury na školách, tím dojde k přínosu pro tuto cílovou skupinu a také i k přínosům pro žáky a děti. Aktivní zástupce cílovou skupiny může motivovat odměna za zapojení do projektu (dohoda o provedení práce) a také spolupráce na akčním plánování a přípravě konkrétních aktivit, pocit, že se podílejí na smysluplných aktivitách k rozvoji vzdělávání, vlastní realizace a rovněž vzájemné sdílení zkušeností mezi pedagogy a síťování s dalšími aktéry, což projekt MAP Karlovarsko III umožňuje. Odhad velikosti cílové skupiny vychází z počtu škol a žáků a dětí, odhadovaný počet pedagogů na území je cca 600. Celkem uvažujeme o přímém zapojení cca 100 osob (vedení zapojených škol a učitelé účastníci se platformou a plánovací setkání). S cílovou skupinou je navázán kontakt z předchozích projektů MAP ORP Karlovy Vary a MAP Karlovarsko II, nositel projektu má databázi aktivních učitelů, kteří se účastnili aktivit v MAP I a II a můžeme s nimi komunikovat přímo. Dále budeme s cílovou skupinou komunikovat prostřednictvím vedení škol. Komunikačním kanálem jsou také místní zpravodaje, web a facebook a v neposlední řadě tzv. slovo z úst (tj. reference od již zapojených učitelů).

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže: Jedná se o pracovníky zájmového a neformálního vzdělávání dětí a mládeže a organizace působící v sociálních službách. Z předchozích projektů MAP ORP Karlovy Vary a MAP Karlovarsko II byla navázána spolupráce např. se zástupci těchto organizací: Člověk v tísni, Český západ, Bečovská botanická zahrada, Kozodoj, knihovna Nová Role, Cesta z města. Kvantifikace cílové skupiny celkem na počet těchto pracovníků je v řádu stovek, nicméně vzhledem k časovému vytížení předpokládáme přímou účast na jednáních pracovních skupin, Řídícím výboru apod. kolem 10 zástupců této cílové skupiny celkem. Motivací pro tuto cílovou skupinu je navázání a prohloubení spolupráce se školami, aktivní účast na akčním plánování, příprava konkrétních aktivit, na kterých se budou také podílet, a pomoc změně ve vzdělávání na Karlovarsku. K oslovení cílové skupiny bude využito přímého oslovení na základě aktualizace seznamu klíčových aktérů. Zástupci cílové skupiny se mohou připojovat do platforem, které jsou v projektu MAP Karlovarsko III otevřené, nepředpokládáme převis zájmu, a proto nejsou stanovena kritéria výběru zástupců cílových skupin do platforem. Přínos pro cílovou skupinu spočívá v rozvoji spolupráce se školami a naplňování konkrétních aktivit, na který v rámci jejich pozdější realizace mohou aktivně participovat.

Pracovníci organizací působících ve vzdělávání: Přínosem pro tuto cílovou je navázání a prohloubení spolupráce se školami. Jedná se o organizace, které se podíleli například na aktivitách implementace v předchozím projektu MAP Karlovarsko II, s těmito organizacemi budeme v projektu MAP Karlovarsko III plánovat další konkrétní aktivity v akčních plánech. Motivace této cílové skupiny k zapojení do projektu je naplňování dalších aktivit a jejich realizace a spolupráce na zlepšování kvality vzdělávání na Karlovarsku. Další zástupci organizací působících ve vzdělávání jsou např. zapojení do pracovních skupin Řídícího výboru. Jedná se např. o organizace Cesta z města, Bečovská botanická zahrada, Český západ, Společně k bezpečí. Oslovení cílové skupiny vychází z toho, že v projektu navazujeme na MAP Karlovarsko II a se zapojenými organizacemi budeme nadále komunikovat a budou se účastnit akčního plánování. Dle aktualizované komunikační strategie a seznam aktérů oslovíme s žádostí o spolupráci také další organizace působící na Karlovarsku. Celkově bude pracovníků těchto organizací na území kolem sta, zapojení do projektu počítáme v kolem deseti osob. Není potřeba stanovovat kritéria výběru, neboť ze zkušeností z MAP Karlovarsko II nepředpokládáme převis zájmu. Naopak v samotném akčním plánování bude nutno stanovit kritéria a přesný postup pro zařazování námětů do akčních plánů. Do této cílové skupiny lze rovněž započítat pracovníky Národního pedagogického institutu ČR a Krajského akčního plánu Karlovarského kraje, přičemž spolupráce s těmito projekty/organizacemi je v MAP Karlovarsko III povinná a navazuje na MAP Karlovarsko II. Také sem počítáme úzkou spolupráci s odborem sociálního začleňování Ministerstva pro místní rozvoj (tzv. Agentura), jejíž zástupci do dubna 2022 působili v projektu zejména v oblasti rovných příležitostí.

Rodiče dětí a žáků: Přínosem pro rodiče dětí a žáků je existence projektu MAP Karlovarsko III jako platformy pro otevřenou komunikaci o aktuálních otázkách ve výchově a vzdělávání. Kvalitní škola a motivující kultura je přínosem pro děti, žáky a rodiče. Projekt MAP Karlovarsko III je otevřený všem, takže např. vzdělávacích aktivit v rámci podpory znalostních kapacit se mohou účastnit všichni zájemci o téma, nejen učitelé, což bylo takto využíváno i v rámci předchozích projektů MAP ORP Karlovy Vary a MAP Karlovarsko II. Kvantifikace této cílové skupiny skupiny vychází z odhadu počtu dětí a žáků, tj.

cca 8 tis. žáků na ZŠ a 3.500 dětí v MŠ odpovídá přibližně počtu rodičů. Uvažuje se přímé zapojení v řádu jednotek až desítek rodičů, a to také tím, že část pedagogů a členů realizačního týmu jsou také rodiče. V rámci různých tematických setkání a diskuzí v akčním plánování se tak tito zástupci mohou na problém dívat optikou učitele či manažera, ale také optikou rodiče. Rozdíl v pohledu rodič x učitel (a to i když se jedná o stejnou osobu) ilustruje citát jedné učitelky k začátku výuky na dálku na jaře 2020: „*Situaci vidím i jako rodič a prošla jsem si stádií PANIKA - je toho moc!, ODMÍTNUTÍ - to opravdu musí všechno umět - SOUZNĚNÍ - no ono toho není zas tak moc, a opravdu jsou to jen základy... Zadávám proto svým žákům úkoly s větší rozvahou.*“ Hlavním komunikačním kanálem v případě této cílové skupiny je facebookový profil projektu, dále pak informace v místních zpravodajích a na webu. Rovněž budeme využívat oslovení této cílové skupiny prostřednictvím komunikačních kanálů škol, což jsme takto realizovali již v projektu MAP Karlovarsko II v případě workshopů s rodiči. Motivací pro rodiče k zapojení se do aktivit projektu je získání informací o místním školství, možnost participovat na plánování aktivit ve vztahu ke vzdělávání na Karlovarsku, příp. pomoc s řešením svých konkrétních problémů ve vazbě na školu, kam docházejí jejich děti. Pro akční plánování je přínosné, když jsou k dispozici různé úhly pohledu, např. pohled učitelů x pohled rodičů dětí a žáků.

Veřejnost: Přínos pro tuto cílovou skupinu spočívá především v rozvíjení motivující kultury ve školách. Tento přínos pro žáky, děti, pedagogické pracovníky, zřizovatele a rodiče je také přínosem v přeneseném smyslu pro celou veřejnost. Z kvalitního, motivujícího, fungujícího a efektivního školství má přínos veškerá veřejnost. Kvantifikace této cílové skupiny vychází z toho, že na území je cca 90 tis. obyvatel. Nicméně by byla iluzorní představa, že o projektu budou všichni informováni. Bude použita forma komunikace prostřednictvím článků v místních zpravodajích, sociálních sítí (facebook) a neformální komunikace ("slovo z úst"). Projekt MAP Karlovarsko III je otevřená platforma, takže se může zapojit každý zájemce o téma, i když není ani učitelem či rodičem. Na tuto cílovou směřuje zejména komunikace pomocí facebookového profilu projektu (využíváme i placenou propagaci klíčových příspěvků na facebookovém profilu). K zapojení do aktivit či sledování projektu na facebooku budou mít motivace zejména rodiče dětí a žáků, protože ti se více zajímají o dění ve školách a výchovu a vzdělávání. Nositel projektu má zkušenosti se zapojováním veřejnosti díky své činnosti v komunitně vedeném místním rozvoji (místní akční skupiny), kdy jedním z principů komunitně vedeného místního rozvoje je princip zdola nahoru. Veřejnost může vnímat projekt MAP Karlovarsko III asi nejvíce prostřednictvím článků v místních zpravodajích (Karlovarské radniční listy).

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působících ve vzdělávací politice: Jedná se o zaměstnance veřejné správy a členy místní samosprávy v obcích, které jsou zřizovateli škol. Kromě veřejných zřizovatelů jsou na území také školy zřizované jiným zřizovatelem - s.r.o., o.p.s. Dalšími zřizovateli jsou také Karlovarský kraj, MŠMT a dobrovolný svazek obcí. Přínosem pro tuto cílovou skupinu bude prohloubení vzájemné spolupráce mezi zřizovateli, zřizovatelem a školou a spolupráce mezi dalšími aktéry ve výchově a vzdělávání. Projekt MAP Karlovarsko III je otevřenou platformou k diskuzi o aktuálních otázkách ve vzdělávání. Potřeby této cílové skupiny se týkají fungování škol zejména po stránce ekonomické, provozní a investiční. Se zřizovateli členové realizačního týmu konzultují investiční záměry zařazované do strategického rámce. Přínosem pro cílovou skupinu jsou zejména informace, možnost konzultovat investiční záměry a zařazení investičních záměrů do strategického rámce. Někteří zástupci cílové skupiny mají hlubší potřebu řešit problematiku financování a kvality škol na Karlovarsku, tito zástupci jsou aktivně zapojeni v platformách a přínosem

jsou jejich podněty. Zástupci této cílové skupiny jsou v pracovní skupině financování a v Řídícím výboru, což odhadujeme přibližně na 5 osob s aktivním zapojením. Tuto formu zapojení plánujeme stejnou jako v projektu MAP Karlovarsko II. Na území se nachází 25 zřizovatelů škol z veřejného sektoru (obce, kraj, DSO). Odhad relevantního počtu této cílové skupiny je 35, protože na některých obcích (malé) je vše na starostovi, ve větších městech je oblast vzdělávání např. v kompetenci místostarosty (v K. Varech náměstek primátora) a jsou zde vyčleněni úředníci, kteří mají na starosti odbor školství a další agendu (např. v K. Varech je spolu oblast školství a kultury). Dále budeme v rámci projektu komunikovat přímo se všemi 25 zřizovateli (zasílání informačních emailů, nabídka konzultací). Oslovení této cílové spočívá především v přímé komunikaci (osobní komunikace, e-mail). Dále také nepřímá komunikace prostřednictvím článků v místních zpravodajích, informací na webu a prostřednictvím sociálních sítí (facebook).

Obr. č. 7: Fotografie ze sdílení zkušeností malých škol v Královském Poříčí

Zdroj: foto vlastní.

Plán komunikačních aktivit:

- Hromadné e-maily dle adresáře (informace o projektu, pozvánky) – realizováno průběžně.
- Osobní a telefonická komunikace se zástupci jednotlivých škol, zřizovatelů a dalších aktérů – realizovány průběžně.
- Zveřejňování informací (aktuality, pozvánky, zápisy) na webu projektu – realizováno průběžně.
- Zveřejňování aktualit a zajímavostí z oblasti výchovy a vzdělávání na facebookovém profilu projektu – realizováno průběžně.
- Zveřejňování informací v časopise Leader MAS Sokolovsko – vychází 2 x ročně.
- Zveřejňování souhrnných informací o projektu v místních zpravodajích – průběžně (využívány místní zpravodaje, v Karlových Varech se jedná o Karlovarské radniční listy, příp. zpravodaje dalších obcí).
- Prezentování vybraných aktivit projektu a informací o projektu při vhodných příležitostech, např. valná hromada partnerů MAS – při vhodné příležitosti, např. valná hromada partnerů je 2 x ročně.
- Informativní setkání s místními aktéry – minimálně jedno za dobu realizace projektu.
- Sběr námětů do akčních plánů na roky 2023, 2024 a 2025 – realizováno průběžně.

- Seznámení aktérů s výsledky evaluace místního akčního plánování v období 2016 – 2023 – realizováno na konci projektu.

V následující tabulce uvádíme přehled aktivit MAP Karlovarsko III. Podrobnosti k předchozím projektům jsou uvedeny v minulých verzích Strategického rámce a dokumentu místního akčního plánu.

Tab. č. 31: Přehled aktivit MAP Karlovarsko III

Přehled aktivit MAP Karlovarsko III
Pracovní skupiny: jednání 4 x ročně, vč. společných setkání.
Řídící výbor: jednání přibližně 1 x za půl roku.
Strukturované rozhovory s řediteli ZŠ, MŠ a ZUŠ. Dotazníková šetření a ankety.
Individuální konzultace a schůzky.
Tematická setkání.

Zdroj: vlastní šetření.

V předchozím projektu MAP Karlovarsko II byly realizovány tzv. implementační aktivity, tedy konkrétní vzdělávací dlouhodobé aktivity pro děti, žáky a pedagogy. Z důvodu návaznosti na akční plán do roku 2025 uvádíme přehled implementačních aktivit z let 2018 – 2021.

Aktivita **Putování krajem živých vod** vychází ze skutečnosti, že jedním z dlouhodobých problémů Karlovarska je nedostatečná sounáležitost místních obyvatel k regionu, absence znalosti kulturních a historických souvislostí, s tím spojená i nedostatečná znalost přírodního dědictví. Aktivita „Putování krajem živých vod“ byla vhodná pro děti MŠ a žáky prvního stupně ZŠ a jejich pedagogy, aktivita byla zaměřena na rozvoj regionální identity. Součástí aktivity byly programy „poznání krajiny“, „kulturní a přírodní dědictví“, „historický vývoj regionu“. Tyto programy byly vedeny lektory na základě uzavřené dohody o provedení práce s MAS Sokolovsko o.p.s. Programy byly realizovány mimo školu (např. Bečovská botanická zahrada, Hroznatova akademie Kláštera premonstrátů v Teplé, Kladská, Prameny apod.) V rámci projektu byla zajištěna doprava nebo proplacení jízdného do místa realizace. Aktivita byla koncipována tak, aby vedla k rozvoji kompetencí nejen u dětí (žáků), ale i u přítomných pedagogů, kteří byli seznámeni s metodami a formami, jak mohou sami podporovat rozvoj regionální identity.

Obr. č. 8: Fotografie z programu v rámci aktivity Putování krajem živých vod

Zdroj: foto vlastní.

Aktivita **Paměť a efektivní učení** vzešla z následujících východisek. Děti mnohdy neví, jak se správně učit. Špatně se soustředí, nevyužívají správně možností mozku a paměti. Rozdíl mezi úspěchem a neúspěchem je v maličkostech. Žáci a přítomní pedagogové se seznamují s moderními poznatky o mozku a paměti a způsobech jejich využití pro snadnější učení. Aktivita byla koncipována tak, aby vedla k rozvoji kompetencí nejen u dětí (žáků), ale i u přítomných pedagogů, kteří byli seznámeni s metodami a formami, jak mohou sami podporovat rozvoj efektivního učení a uvědomí si, že ve třídě mají různé typy žáků s různou typologií učení. Cílem aktivity bylo seznámit žáky a pedagogy s moderními poznatky o mozku a paměti a způsobech jejich využití pro snadnější učení. Naučili se paměťové techniky. Získali kompetence pro lepší využívání vhodných způsobů, metod a strategií učení. Naučili se lépe třídit informace, propojovat je a systematizovat pro efektivní učení. Rozvinuli kompetence tvořivosti a kreativity pro snadnější učení a řešení problémů. Dále získali kompetence pro lepší soustředění, uvolnění a relaxaci a v neposlední řadě efektivnější zápisky pro účinné opakování a učení. Žáci získali sebedůvěru, že se mohou naučit vše, co chtějí a že učení může být i zábava.

Obr. č. 9: Fotografie z aktivity Paměť a efektivní učení

Zdroj: foto vlastní.

Cílem aktivity **Přístupy k vedení třídnických hodin** bylo proškolení během prakticky vedených workshopů po jednom učiteli ze zapojených škol v metodice vedení třídnických hodin. Učitelé následně předávali zkušenosti svým kolegům na školách. Během školního roku byla účastníkům poskytována také metodická podpora a konzultace ze strany lektorky. Jednalo se o deset setkání během školního roku, kdy byla probírána témata: nastavování pravidel ve třídě, práce s bezpečím ve třídě, rozvoj komunikačních dovedností v třídnických hodinách, řešení mezilidských vztahů ve třídě, podpora koheze ve školní třídě. Jednalo se o kombinace praktické a teoretické ukázky, konzultační a diskuzní

části. V ukázkové části pracovala lektorka přímo s kolektivem žáků třídy ze zapojené školy. Následovala konzultační část a sdílení mezi lektorkou a zapojenými pedagogy. Každé téma bylo v ukázkové části realizováno na dvou odlišných školách. Výhodou aktivity bylo, že učitelé přímo viděli práci s třídním kolektivem a nejednalo se jen o teoretické školení.

Obr. č. 10: Fotografie z aktivity Přístupy k vedení třídnických hodin

Zdroj: foto vlastní.

Aktivita **Podpora polytechniky na ZŠ** byla realizována ve spolupráci s Krajskou hospodářskou komorou Karlovarského kraje. Cílem aktivity je zvýšení kvality výuky technických a přírodovědných oborů na ZŠ a zvýšení zájmu absolventů ZŠ o technické a přírodovědné obory v rámci dalšího studia. Aktivita byla realizována formou exkurzí žáků (a pedagogického doprovodu) k místním zaměstnavatelům cca na 2 hodiny zahrnující představení firmy, prohlídku provozu. Aktivita je koncipována tak, aby vedla k rozvoji kompetencí nejen u žáků, ale i u přítomných pedagogů, kteří na exkurzi získají poznatky z toho, jak fungují stávající průmyslové provozy v regionu.

Obr. č. 11: Fotografie z exkurze v rámci aktivity Podpora polytechniky na ZŠ

Zdroj: foto vlastní.

Cílem aktivity **Práce s diverzifikovanou třídou – náměty na vzdělávání** bylo nastínit školám organizaci vyučování při práci s heterogenní skupinou. Aktivita byla realizována formou dvou vzdělávacích aktivit pro celý pedagogický sbor každé zapojené školy. Pedagogové zapojené školy se seznámili se základními principy v práci s heterogenní třídou, možnostmi diferencovaného vzdělávání dle skutečných možností žáků. Dále byly nastíněny možnosti hodnocení žáků jako jedno z podpůrných opatření se zaměřením na formativní hodnocení. Přesné zaměření vzdělávací aktivity bylo možné upravit dle potřeb zapojené školy po domluvě s lektorkou. Témata vzdělávací aktivity pro pedagogický sbor bylo možno vybrat z nabídky nebo individuálně domluvit s lektorkou, jednalo se o témata: legislativní rámec, základní

pojmy (heterogenní skupina, diverzita, diferencované vyučování, pedagogická diagnostika, metody a formy), principy práce s diferencovanou třídou (navýšení času, rozsah práce, obtížnost úkolů a další), inspirativní úlohy (možnosti obohacení učiva, inspirativní úlohy vhodné pro rozvoj rozumového nadání).

Cílem aktivity **Školení sboroven dle vybraného tématu v souvislosti se společným vzděláváním** bylo získat konkrétní poznatky využitelné v pedagogické praxi a zlepšení práce pedagogů v souvislosti se společným vzděláváním. Navazuje na aktivitu Práce s diverzifikovanou třídou – náměty na vzdělávání, ale nabídku rozšiřuje a cílí i na MŠ. Školy si vybíraly zacílení školení z následující nabídky: Nabídka pro ZŠ: nadání, práce s dětmi s psychickými poruchami, emoční a sociální rozvoj učitelů, sebepoznání, komunikace (např. škola x rodič, řešení různých situací), formativní hodnocení, změny v hodnocení v době covid. Nabídka pro MŠ: pregramotnosti matematická a čtenářská, školní zralost a školní připravenost, grafomotorika, práce s dětmi s psychickými poruchami, problematika agrese a agresivity a dopad do výchovně - vzdělávacích procesu, práce s dětmi s poruchami chování.

Aktivita **Hodina angličtiny s rodilým mluvčím** vycházela z činnosti pracovní skupiny č. 5 Výuka angličtiny a jazykové kompetence. Cílem aktivity bylo uspořádat zajímavou vyučovací hodinu, kdy budou žáci komunikovat s rodilým mluvčím. Nejprve lektor spolu s učitelem angličtiny ze zapojené školy společně připravili zajímavou vyučovací hodinu. Poté následovala realizace této vyučovací hodiny, zhodnocení a konzultace učitele s lektorem. Téma vyučovací hodiny vzešlo z komunikace mezi lektorem a zapojeným učitelem angličtiny.

Obr. č. 12: Fotografie z hodiny angličtiny s rodilým mluvčím

Zdroj: foto vlastní.

Aktivita **Kurz podnikavosti** podpořil u žáků rozvoj komunikačních dovedností, žáci trénovali reálné situace, navštívili skutečné firmy, seznámili se s životní realitou ve svém okolí. Kurz byl koncipován tak, že spadl do obsahu RVP v oblasti „Člověk a svět práce“ a byl určen pro žáky 8. třídy ZŠ a jejich pedagoga. Byla zde nutná spolupráce pedagoga školy a externího lektora. Lektor dojížděl do školy, žáci pracovali ve skupinách pod vedením lektora. Pomocí kurzu byla rozvíjena podnikavost, finanční gramotnost, kreativita, samostatné myšlení a řešení úkolů, týmová spolupráce, byly zakomponovány také prvky čtenářské a matematické gramotnosti. O školu se staral po celou dobu realizace kurzu jeden lektor.

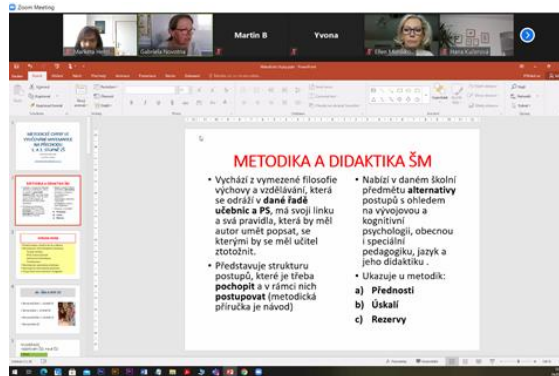
Obr. č. 13: Fotografie z kurzu podnikavosti

Zdroj: foto vlastní.

Aktivita **Metodické chyby v matematice při přechodu mezi prvním a druhým stupněm ZŠ** byla koncipována jako školení vyučujících na prvním stupni, vyučujících matematiky na druhém stupni a vedení školy. Cílem aktivity byla náprava metodických chyb a řešení problémů při výuce matematiky, zejména při přechodu z 1. a 2. stupeň ZŠ. Obsah byl zaměřen na oblasti: školní matematika a její specifika, stupňování náročnosti (jak, kdy, s kým, proč ano a proč ne), rezervy v práci prvního stupně aneb obtíže žáků na počátku druhého stupně ZŠ, metody práce, schopnosti žáků, znalosti a dovednosti - kritická místa, otázky týkající se testování, míra hravosti versus míra trpělivosti a houževnatosti, míra samostatné práce versus míra kooperace, komunikace v matematice trochu jinak (transformace komunikačních kódů ve výuce, v testech, přesnost vyjadřování a přesnost myšlení), hodnocení učebnic (zejména práce s časem, s prostorem a s časoprostorem), motivace a kontramotivace (blokátory ve výuce, soutěže ano/ne).

Obr. č. 14: Online průběh aktivity Metodické chyby v matematice při přechodu mezi prvním a druhým stupněm ZŠ

Zdroj: foto vlastní.

Následující tabulka shrnuje realizaci jednotlivých aktivit implementace v průběhu projektu MAP Karlovarsko II za školní roky 2018/2019 až 2021/2022, implementační aktivity byly ukončeny k 31. 12. 2021. Od 1. 1. 2022 byla zahájena realizace projektu MAP Karlovarsko III bez implementace.

Tab. č. 32: Přehled aktivit implementace od 2018 do 2021

Aktivita implementace	Školní rok 2018/2019	Školní rok 2019/2020	Školní rok 2020/2021	Školní rok 2021/2022 (do 31.12.2021)
Putování krajem živých vod	30 programů, 615 dětí/žáků, 56 pedagogů	10 programů, 319 dětí/žáků, 45 pedagogů	21 programů, 563 dětí/žáků, 63 pedagogů	7 programů, 244 dětí/žáků, 24 pedagogů
Paměť a efektivní učení	14 WS pro žáky, 333 žáků, 30 pedagogů	14 WS pro žáky, 346 žáků, 27 pedagogů	12 škol, 172 pedagogů, online	2 semináře pro rodiče žáků ZŠ: 47 účastníků z řad rodičů žáků ZŠ
Přístupy k vedení třídnických hodin	Proškolení pedagogů ze 7 ZŠ, přímo zapojeno 7 pedagogů	Proškolení pedagogů z 8 ZŠ, přímo zapojeno 11 pedagogů	Online školení a individuální konzultace pro 5 ZŠ (56 pedagogů)	Konzultace na 5 ZŠ, přímo zapojeno 15 pedagogů
Podpora polytechniky na ZŠ	20 exkurzí, 606 žáků, 56 pedagogů	X	x	x
Kurz podnikavosti	x	Celý kurz ve 2 organizacích (1 ZŠ a 1 sociální služba), na 1 ZŠ část kurzu	1 ZŠ celý kurz kombinovanou formou, 2 ZŠ zkrácený kurz prezenčně	2 ZŠ zkrácený kurz prezenčně
Hodina angličtiny s rodilým mluvčím	x	14 ZŠ, 604 žáků, 17 pedagogů	2 ZŠ online hodiny angličtiny s cizincem, 4 ZŠ prezenčně s rodilou mluvčí (223 žáků)	8 ZŠ, 291 žáků, 18 pedagogů
Diverzifikovaná třída – náměty na vzdělávání	x	7 ZŠ, 96 pedagogů	x	x
Školení sboroven dle vybraného tématu společ. vzdělávání	x	X	7 škol, 128 pedagogů, online nebo individuální konzultace	3 školy, 15 pedagogů
Metodické chyby v matematice	x	X	7 škol, 83 pedagogů, online	4 školy prezenčně, 1 škola online, 68 pedagogů

Zdroj: vlastní šetření.

4.3 Analýza rizik v oblasti vzdělávání

Analýza rizik byla vytvořena kombinací metod komunitního projednání a následného expertního doplnění. Analýza rizik byla aktualizována zejména s ohledem na dopady opatření proti covidu a v budoucích hrozeb podobných opatření, krizovou situaci v souvislosti s příchodem uprchlíků z Ukrajiny a rizikem podobných událostí v budoucnu, obecnou ekonomickou situací a zajištěním udržitelnosti aktivit i po ukončení podpory z dotací. Analýza rizik byla zpracována ze čtyř různých pohledů, které odpovídají cílům zpracování místních akčních plánů, tj.:

- 1) investiční projekty
- 2) neinvestiční projekty škol – projekty zjednodušeného vykazování (tzv. šablony)
- 3) aktivity spolupráce v místním akčním plánování
- 4) obecné vlivy v oblasti výchovy a vzdělávání

Tab. č. 33: Analýza rizik – investiční projekty

Druh rizika	Závažnost rizika (3 – významné, 2- méně významné 1- nevýznamné)	Pravděpodobnost (četnost) výskytu (3- pravděpodobné, 2 – méně pravděpodobné, 1 – nepravděpodobné)	Závažnost krát pravděpodobnost	Předcházení, eliminace rizika
Finanční				
Nedostatečná absorpční kapacita, nevyčerpají se prostředky IROPu, resp. na Karlovarsku bude malé čerpání	1	2	2	Aktivní zapojení do MAP, kvalitně zpracované a včas podané žádosti. U velkých zřizovatelů společné zadávání.
Nedostatek peněz na předfinancování	3	2	6	Včas vysvětlovat zřizovatelům, tj. před zpracováním rozpočtů na další rok. Úvěry. Určení rozvoje škol jako priorita v rámci strategií obcí.
Právní				
Složitost pravidel IROP a dalších dotačních titulů	3	3	9	Konzultace u odborníků.
Nevhodné nastavení pravidel IROP a dalších dotačních titulů: nepřehlednost, nastavení neodpovídající	3	3	9	Konzultace u odborníků, tlačít na obecnou změnu podmínek dotačních titulů.

skutečným potřebám				
Změna pravidel za pochodu	3	1	3	Modlit se...
Organizační				
Nejsou kapacity na administrativu	3	3	9	Proškolení vlastní pracovníky. Najmout externí pomoc.
Věcná/ technická				
Nenaplnění MI	3	1	3	Kvalitní příprava projektu, strategické plánování.
Realizace méně potřebných projektů, riziko nevyužití po celou dobu udržitelnosti.	3	1	3	Kvalitní příprava projektu, strategické plánování.

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 34: Analýza rizik – neinvestiční projekty škol (šablony)

Druh rizika	Závažnost rizika (3 – významné, 2- méně významné 1- nevýznamné)	Pravděpodobnost (četnost) výskytu (3- pravděpodobné, 2 – méně pravděpodobné, 1 – nepravděpodobné)	Závažnost krát pravděpodobnost	Předcházení, eliminace rizika
Finanční				
Malý úvazek odborných pracovníků	2	2	4	Provázanost mezi institucemi (ZŠ, MŠ, ZUŠ).
Malé využívání šablon školami na Karlovarsku	2	2	4	Motivace, komunikace, příklady dobré praxe.
Právní				
Nedostatečná znalost legislativy a školské problematiky u externích zpracovatelů	3	2	6	Proškolení, spolupráce.
Organizační				

Přetížení ředitelů škol	3	3	9	Další administrativní kapacity, školské odbory, sdílení, střední článek podpory.
Nedostatečná informovanost ze strany MŠMT	2	2	4	Apelovat na MŠMT ve smyslu zvýšení informovanosti školám a pomoc se zprostředkováním relevantních informací ze strany MAP, zřizovatelů a středního článku podpory.
Omezení realizace aktivit v souvislosti s dalšími opatřeními proti covid či jiným nemocem v budoucnu	3	3	9	Sledovat doporučení MŠMT k náhradním formám realizace aktivit šablon. Apelovat na MŠMT, aby náhradní formy byly co nejjednodušší a bez zbytečné administrativní náročnosti.
Přetížení škol integrací uprchlíků či dalšími krizovými záležitostmi v budoucnu	3	3	9	Zacílení aktivit z dotací ze strany MŠMT tak, aby aktivity mohly pružně reagovat na krizové situace a řešit aktuální problémy. Zainteresovat střední článek podpory.
Věcná/ technická				
Nerozlišení kvalitních zdrojů informací, např. nabídek vzdělávacích kurzů v DVPP	2	2	4	Využívat ověřené zdroje. Sdílení zkušeností mezi školami.
Nesoulad potřeb škol a šablon	3	3	9	Zpracování MAPů, přenos informací MŠMT, příprava OP JAK. Zainteresovat střední článek podpory.

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 35: Analýza rizik – aktivity spolupráce

Druh rizika	Závažnost rizika (3 – významné, 2- méně významné, 1- nevýznamné)	Pravděpodobnost (četnost) výskytu (3- pravděpodobné, 2 – méně pravděpodobné, 1 – nepravděpodobné)	Závažnost krát pravděpodobnost	Předcházení, eliminace rizika
Finanční				
Neuznatelné výdaje	2	2	4	Dobře nastudovat pravidla. Apelovat na MŠMT, aby nebyly změny pravidel za pochodu.
Není kontinuita zajištění financování u nositele projektu	3	3	9	Dobře plánovat, hledat jiné zdroje financování, přenášet aktivity vyzkoušené v MAPu do jiné formy financování (zajištění udržitelnosti i po ukončení financování z dotací).
Nedostatek finančních prostředků v rozpočtu projektu v porovnání se zájmem škol o aktivity	2	3	6	Vysvětlovat školám pravidla a finanční možnosti projektu. Aktivity koncipovat ukázkově či tak, aby byly přenositelné a dále využitelné. Hledat další finanční zdroje a větší rozsah aktivit mimo projekt (zajištění udržitelnosti i po ukončení financování z dotací).
Nedostatek finančních prostředků na aktivity spolupráce z důvodu upřednostnění financování jiných priorit ze strany státu a	3	3	9	Dobře plánovat, hledat jiné zdroje financování, přenášet aktivity vyzkoušené v MAPu do jiné formy financování (zajištění udržitelnosti i po ukončení

obecně snižování objemu dotačních prostředků na měkké aktivity				financování z dotací).
Právní				
Změna pravidel poskytovatele dotace v průběhu realizace, tzv. za pochodu	3	2	6	Kvalitní zpracování místních akčních plánů, sledování pravidel, komunikace s MŠMT.
Organizační				
Malá motivace škol zapojit se do projektů spolupráce	3	1	3	Marketing projektu, dobrá komunikace směrem k učitelům, dobře postavený projekt.
Málo času na zapojení do projektů u malých škol	3	1	3	Marketing projektu, dobře naplánované aktivity.
Neochota učitelů zapojit se ve volném čase mimo pracovní povinnosti	2	1	2	Vhodně koncipovat aktivity spolupráce, dobrá příprava a následná komunikace aktivit.
Nenalezení vhodného nositele projektu, tj. toho, kdo nápad na projekt spolupráce zrealizuje	3	2	6	Spolupráce aktérů, komunikace mezi sebou.
Omezení realizace aktivit v souvislosti s dalšími opatřeními proti covid či jiným nemocem v budoucnu	3	3	9	Koncipovat aktivity i v náhradní formě, hledat přínosná řešení i pro online. Pružně se přizpůsobovat a flexibilně reagovat na změny.
Přetížení škol integrací uprchlíků či dalšími krizovými záležitostmi v budoucnu	3	3	9	Zacílení aktivit z dotací ze strany MŠMT tak, aby aktivity mohly pružně reagovat na krizové situace a řešit aktuální

				problémy. Zainteresovat střední článek podpory.
Změny nositele projektu MAP nebo ve složení realizačního týmu projektu MAP	2	2	4	Nastavit prostředí spolupráce a motivovat aktéry ke spolupráci tak, aby změny v nositeli projektu nebo v personálním složení týmu neměly vliv na pokračování aktivit. Zainteresovat střední článek podpory a pokračovat v započaté spolupráci na jiné platformě.
Věcná/ technická				
Malá viditelnost výsledku	2	1	2	Dobrá příprava projektu, dobrá prezentace projektu.
Nedostatek nápadů na aktivity spolupráce	1	1	1	Dovolená, teambuilding, WS na kreativní myšlení, přenos dobré praxe.
Není návaznost aktivit v projektech (projekt skončí a aktivity také)	3	3	9	Kvalitní plánování, včasná příprava projektů, hledání alternativních zdrojů, udržitelnost. Koncipovat aktivity tak, aby byla návaznost a další využití. Dbát na udržitelnost aktivit i po ukončení podpory z dotací.

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 36: Analýza rizik – obecné vlivy v oblasti výchovy a vzdělávání

Druh rizika	Závažnost rizika (3 – významné, 2- méně významné)	Pravděpodobnost (četnost) výskytu (3- pravděpodobné, 2 – méně pravděpodobné, 1 – nepravděpodobné)	Závažnost krát pravděpodobnost	Předcházení, eliminace rizika
--------------------	--	--	---	--

	1- nevýznamné)			
Finanční				
Nevhodně nastavená dotační politika	3	2	6	Lobbing, volby, vzájemná komunikace zdola nahoru a opačně, zainteresovat střední články podpory
Nedostatek prostředků na předfinancování	2	2	4	Garance finančních prostředků ze strany zřizovatele
Demografický pokles, odliv obyvatel z Karlovarska	3	3	9	Motivační prvky, jak přilákat obyvatele kraje. Nové pracovní příležitosti na Karlovarsku.
Zpětné kontroly realizovaných projektů (FÚ, NKÚ), riziko neuznatelného výdaje a sankce, následné finanční problémy školy a zřizovatele a personální problémy	3	2	6	Důkladné studium pravidel dotačních titulů. Lobbing u poskytovatelů dotace na zjednodušování pravidel a jednotný přístup poskytovatele dotace a kontrolních orgánů.
Snížení celkového objemu finančních prostředků ve školství z důvodu obecné ekonomické krize	3	3	9	Lobbing, volby, vzájemná komunikace zdola nahoru a opačně, ekonomické nástroje
Právní				
Neustálé změny podmínek v průběhu realizace projektů	2	2	4	Apel na ŘO.
Stížnosti zákonných zástupců žáků kvůli omezení výuky z důvodu covid opatření (škola respektuje	2	2	4	Předat k řešení výše v organizační struktuře veřejného školství (zřizovatel, MŠMT). Spolupráce s kvalitními právníky.

nařízení vlády, ale rodič si stěžuje)				
Organizační				
Úbytek žáků	3	3	9	Kvalitní školství (udržet žáky). Rodinná politika (státní, krajská).
Administrativní náročnost projektů	3	2	6	Proškolení pracovníků, spolupráce s externími odborníky.
Nedostatečné personální zabezpečení	2	2	4	Motivační prvky pro zaměstnance, finanční zabezpečení. Spolupráce s externími odborníky.
Nevhodné nastavení sítě škol	2	2	4	Spolupráce, komunikace.
Omezení vzdělávací činnosti a komplikace provozu školy v souvislosti s dalšími opatřeními proti covid či jiným nemocem v budoucnu	3	3	9	Pružně se přizpůsobovat a flexibilně reagovat na změny. Sledovat aktuálně platná opatření. Apelovat na MŠMT, aby opatření byla co nejméně omezující.
Společenské nedocení práce pedagogů	3	3	9	Tlak na udržení finančního ohodnocení pedagogů. Kvalitní práce. Zvýšení společenské prestiže pedagogů. Viditelné výsledky práce pedagogů. Příklady dobré praxe.
Obecně přetrvávající konkurenční prostředí zabraňující spolupráci	3	2	6	Vzájemná komunikace, propojování, příklady dobré praxe, příklady z jiných regionů.

Přetížení škol integrací uprchlíků či dalšími krizovými záležitostmi v budoucnu	3	3	9	Zacílení aktivit z dotací ze strany MŠMT tak, aby aktivity mohly pružně reagovat na krizové situace a řešit aktuální problémy. Zainteresovat střední článek podpory.
Věcná/ technická				
Špatný stav budov škol, nedostatečná projektová příprava na rekonstrukce	2	2	4	Připravovat včas a kvalitně projektové záměry. Nutnost finančního zajištění nezpůsobilých záměrů ze strany zřizovatele.

Zdroj: vlastní šetření.

Identifikovaná rizika byla seřazena dle jejich dopadu, tj. dle hodnot vypočítaných jako součin bodů za závažnost rizika a pravděpodobnost rizika.

Tab. č. 37: Analýza rizik – nejzávažnější rizika

Nejzávažnější rizika			
Druh rizika	Oblast rizika	Riziko z pohledu... (investice, šablony, projekty spolupráce, všeobecné)	Závažnost krát pravděpodobnost
Složitost pravidel IROP a dalších dotačních titulů	právní	investice	9
Nevhodné nastavení pravidel IROP a dalších dotačních titulů: nepřehlednost, nastavení neodpovídající skutečným potřebám	právní	investice	9
Nejsou kapacity na administrativu u investičních projektů	organizační	investice	9
Přetížení ředitelů škol	organizační	šablony	9
Nesoulad potřeb škol a šablon	věcná/technická	šablony	9
Omezení realizace aktivit v souvislosti s dalšími opatřeními proti covid či jiným nemocem v budoucnu	organizační	aktivity spolupráce, šablony	9

Přetížení škol integrací uprchlíků či dalšími krizovými záležitostmi v budoucnu	organizační	aktivity spolupráce, šablony, obecné vlivy	9
Není kontinuita zajištění financování u nositele projektu	finanční	aktivity spolupráce	9
Nedostatek finančních prostředků na aktivity spolupráce z důvodu upřednostnění financování jiných priorit ze strany státu a obecně snižování objemu dotačních prostředků na měkké aktivity	finanční	aktivity spolupráce	9
Není návaznost aktivit v projektech (projekt skončí a aktivity také)	věcná/technická	aktivity spolupráce	9
Demografický pokles, odliv obyvatel z Karlovarska	finanční	obecné vlivy	9
Snížení celkového objemu finančních prostředků ve školství z důvodu obecné ekonomické krize	finanční	obecné vlivy	9
Úbytek žáků	organizační	obecné vlivy	9
Omezení vzdělávací činnosti a komplikace provozu školy v souvislosti s dalšími opatřeními proti covid či jiným nemocem v budoucnu	organizační	obecné vlivy	9
Společenské nedocení práce pedagogů	organizační	obecné vlivy	9

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 38: Analýza rizik – středně závažná rizika

Středně závažná rizika			
Druh rizika	Oblast rizika	Riziko z pohledu... (investice, šablony, projekty spolupráce, všeobecné)	Závažnost krát pravděpodobnost
Nedostatek peněz na předfinancování	finanční	investice	6
Nedostatečná znalost legislativy u externích zpracovatelů	právní	šablony	6
Nedostatek finančních prostředků v rozpočtu v porovnání se zájmem škol o aktivity	finanční	aktivity spolupráce	6
Změna pravidel poskytovatele dotace v průběhu realizace, tzv. za pochodu	právní	aktivity spolupráce	6
Nenalezení vhodného nositele projektu, tj. toho, kdo nápad na projekt spolupráce zrealizuje	věcná/technická	projekty spolupráce	6
Nevhodně nastavená dotační politika	finanční	obecné vlivy	6

Administrativní náročnost projektů	organizační	obecné vlivy	6
Zpětné kontroly realizovaných projektů (FÚ, NKÚ), riziko neuznatelného výdaje a sankce, následné finanční problémy školy a zřizovatele a personální problémy	finanční	obecné vlivy	6
Obecně přetrvávající konkurenční prostředí zabraňující spolupráci	organizační	obecné vlivy	6
Malý úvazek odborných pracovníků	finanční	šablony	4
Malé využívání šablon školami na Karlovarsku	finanční	šablony	4
Nedostatečná informovanost ze strany MŠMT	organizační	šablony	4
Nerozlišení kvalitních zdrojů informací, např. nabídek vzdělávacích kurzů v DVPP	věcná/technická	šablony	4
Neuznatelné výdaje	finanční	aktivity spolupráce	4
Změny nositele projektu MAP nebo ve složení realizačního týmu MAP	organizační	aktivity spolupráce	4
Nedostatek prostředků na předfinancování	finanční	obecné vlivy	4
Neustálé změny podmínek v průběhu realizace projektů	právní	obecné vlivy, investice	4
Stížnosti zákonných zástupců žáků kvůli omezení výuky z důvodu covid opatření (škola respektuje nařízení vlády, ale rodič si stěžuje)	právní	obecné vlivy	4
Nedostatečné personální zabezpečení	organizační	obecné vlivy	4
Nevhodné nastavení sítě škol	organizační	obecné vlivy	4
Špatný stav budov škol, nedostatečná projektová příprava na rekonstrukce	věcná/technická	obecné vlivy	4

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 39: Analýza rizik – méně závažná rizika

Méně závažná rizika			
Druh rizika	Oblast rizika	Riziko z pohledu... (investice, šablony, projekty spolupráce, všeobecné)	Závažnost krát pravděpodobnost
Změna pravidel za pochodu	právní	investice	3

Nenaplnění MI	věcná/technická	investice	3
Realizace méně potřebných projektů, riziko nevyužití po celou dobu udržitelnosti	věcná/technická	investice	3
Malá motivace škol zapojit se do aktivit spolupráce	organizační	aktivity spolupráce	3
Málo času na zapojení do projektů u malých škol	organizační	aktivity spolupráce	3
Nedostatečná absorpční kapacita, nevyčerpají se prostředky IROPu, resp. na Karlovarsku bude malé čerpání	finanční	investice	2
Neochota učitelů zapojit se ve volném čase mimo pracovní povinnosti	organizační	projekty spolupráce	2
Malá viditelnost výsledku	věcná/technická	projekty spolupráce	2
Nedostatek nápadů na projekty spolupráce	věcná/technická	projekty spolupráce	1

Zdroj: vlastní šetření.

Nejzávažnější rizika vyplývají ze složitosti pravidel dotačních titulů, přetížení a nedostatku lidských kapacit, nezajištění kontinuity ve financování a udržitelnosti aktivit a dopadů krizových situací (opatření proti covidu, příchod uprchlíků z Ukrajiny a hrozba opakování podobných situací v budoucnosti).

4.4 Souhrn z popisů potřeb škol

Pro zjišťování potřeb škol byla zvolena metoda polostrukturovaných rozhovorů. Důvodem bylo, aby ředitelé škol mohli údaje komentovat a bylo také co nejvíce eliminováno riziko zkreslení dané nepochopením některé ze zjišťovaných položek. Tato metoda byla využita již v předchozích fázích akčního plánování. Popis potřeb škol (obsah a rozsah vychází z povinnosti v dokumentu Postupy MAP KV III): zde byly zjišťovány komentáře ředitelů škol ke čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti, rozvoji potenciálu každého žáka v dalších oblastech, rozvoji pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků školy a dalším potřebám rozvoje školy. Specifické otázky v rámci MAP Karlovarsko III se týkaly výuky druhého cizího jazyka.

Polostrukturované rozhovory, které byly základem pro zpracování popisů potřeb škol, se týkaly čtenářské gramotnosti, matematické gramotnosti, rozvoje potenciálu každého žáka v jiných oblastech, dalších potřeb rozvoje školy. Byly použity pomocné otázky (dle metodiky Postupy MAP II):

- Co na škole proběhlo dobře?
- V čem byla škola úspěšná?
- V čem by se škola mohla zlepšit?
- V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

4.4.1 Čtenářská gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

ČG: Základní školy – co na škole proběhlo dobře?

Ředitelé základních škol v případě čtenářské gramotnosti na otázku „Co na škole proběhlo dobře?“ uvedli tyto nejčastější odpovědi.

Tab. č. 40: Čtenářská gramotnost ZŠ – co na škole proběhlo dobře

Čtenářská gramotnost – odpověď na otázku „Co na škole proběhlo dobře?“
Škola spolupracuje s knihovnou.
Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti.
Na škole fungují čtenářské kluby, kroužky nebo dílny.
Ve škole je čtenářská gramotnost propojována s dalšími předměty.
Škola pracuje s motivací ke čtení.
Jsou k dispozici školní či třídní knihovny (vč. vhodného prostředí a nákupu knih ze strany školy).
V rámci čtenářské gramotnosti se daří rozvíjet práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).
Škola se zapojuje do různých soutěží, olympiád (vč. i jen školních kol) a her.
Důraz je kladen na porozumění textu, práce s kritickým myšlením, informacemi a logickým uvažováním.
Probíhají projektové dny, vč. dramatizace.

Zdroj: vlastní šetření.

Obecně lze říct, že ředitelé škol vnímají **čtenářskou gramotnost jako nejdůležitější z gramotností a základ pro rozvoj ostatních gramotností**. Často se v odpovědích objevuje otázka motivace. Problémy s motivací žáků byly prohloubeny dopady opatření proti covidu. Z odpovědí lze vyčíst větší důraz také na porozumění textu, práci s informacemi a logické uvažování jako součást čtenářské gramotnosti.

V dalších odpovědích se objevilo doučování, možnost volitelného předmětu a více hodin českého jazyka, rozšíření čtení i do školní družiny, zvýšená pozornost věnovaná metodice čtení, sdílení mezi pedagogy a mezi více školami, dělení hodin, využití ICT.

ČG: Základní školy – V čem byla škola úspěšná?

Ředitelé základních škol v případě čtenářské gramotnosti na otázku „V čem byla škola úspěšná?“ uvedli tyto nejčastější odpovědi.

Tab. č. 41: Čtenářská gramotnost ZŠ – v čem byla škola úspěšná

Čtenářská gramotnost odpověď na otázku „V čem byla škola úspěšná?“
Účast v soutěžích (školní, okresní, krajské) a různých celorepublikových projektech.
Spolupráce s dalšími institucemi, zapojování do akcí, vzájemné sdílení.
Aktivizace žáků, zapojení žáků do konkrétních aktivit (např. divadlo, články na web školy).
Je k dispozici školní či třídní knihovna.
Důraz na motivaci ohledně čtení.

Probíhá spolupráce s knihovnou.
Důraz na porozumění textu a práci s textem.
Úspěšnost v přijímacích zkouškách na SŠ nebo SCIO testech.
Jsou vidět výsledky práce s žáky se SVP v oblasti čtenářské gramotnosti.

Zdroj: vlastní šetření.

Důraz je kladen zapojování do soutěží a dalších aktivizujících činností, motivaci a porozumění textu.

Jak již bylo uvedeno v úvodu, někteří ředitelé škol neuváděli odpovědi na všechny dílčí otázky a otázka úspěchu školy byla jednou z těch, kde bylo zaznamenáno nejméně odpovědí. Ředitelé neuměli definovat úspěch nebo nedokázali definovat, v čem by škola mohla být úspěšná.

ČG: Základní školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Výrazně nejčastěji uváděná odpověď na dotaz „V čem by se škola mohla zlepšit?“ byla motivovat žáky ke čtení a ke knize. Problematika motivace dětí, žáků a rodičů ke čtení knih je často uváděna také v souvislosti s obsahem knih, změnami ve společnosti, dopady covidu a závislostí dětí na mobilních telefonech. Tzv. klasická literatura není svým obsahem atraktivní pro současné čtenáře, školy a knihovny tak stojí před výzvou najít literaturu uspokojující dnešní žáky.

Tab. č. 42: Čtenářská gramotnost ZŠ – v čem by se škola mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost odpověď na otázku „V čem by se škola mohla zlepšit?“
Motivovat žáky ke čtení, zapojit rodiče.
Najít vhodné tituly dětské literatury, které by byly zajímavé i pro dnešní děti/žáky.
Čtenářská gramotnost není jen čtení knih, učitelé zejména naukových předmětů jsou orientováni na učivo, zlepšit propojování čtenářské gramotnosti do dalších předmětů.
Škola by uvítala doporučení pro práci s žáky se SVP a s problémovými třídami.
Přijímací zkoušky jsou postaveny jinak, než co říká RVP o kompetencích.

Zdroj: vlastní šetření.

Dále se mezi jednotlivými odpověďmi objevovalo: škola nemá prostor pro besedy a komunitní setkávání, školy v regionu se málo věnují rozvoji nadání, škola by se chtěla zlepšit v práci s žáky z Ukrajiny, škola nemá finanční prostředky na odměnu učitelů za práci navíc, škola by chtěla začít vydávat školní časopis, škola nemůže omezit čas, který žáci doma tráví na mobilních telefonech.

ČG: Základní školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Nejčastěji se objevuje potřeba spolupráce s rodiči, motivace a přesunu od učiva k učení se učit.

Tab. č. 43: Čtenářská gramotnost ZŠ – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Čtenářská gramotnost odpověď na otázku „V škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit“
Spolupráce s rodiči.
Motivace žáků ke čtení.
Přesun od učiva k učení se učit.
Doporučení pro práci s problémovými třídami, chybí školní psycholog a učitelé kvalifikovaní v oblasti speciální pedagogiky.
Sdílení zkušeností a příklady dobré praxe.

Zdroj: vlastní šetření.

ČG: Mateřské školy – Co na škole proběhlo dobře?

V případě mateřských škol často u tématu **čtenářské pregramotnosti** zaznívalo, že se jedná o **součást školního vzdělávacího programu (ŠVP)** a že to MŠ běžně při své činnosti dělají. Důraz klade vedení MŠ na rozvoj řeči u dětí. Některé MŠ spolupracují s externími logopedy, jiné MŠ uváděly, že pedagogové byli proškoleni v logopedii a provozují v MŠ logopedické chvílky. Podobně jako v rámci minulých dotazování bylo nejčastěji uváděno, že v MŠ pracují s knihou, rozvíjejí slovní zásobu a komunikaci, čtou dětem, spolupracují s knihovnou, nakupují knihy, účastní se DVPP k rozvoji čtenářské pregramotnosti. Pořádání různých besídek a vystoupení bylo v minulých letech omezeno kvůli opatřením proti covid, ale obecně tyto aktivity MŠ zařazují mezi aktivity k rozvoji čtenářské pregramotnosti a letos již opět probíhají. Čtenářskou pregramotnost MŠ rozvíjejí také pomocí používání tabletů, interaktivních tabulí a magic boxu.

ČG: Mateřské školy – V čem byla škola úspěšná?

V mateřské škole je ještě obtížnější hovořit o úspěchu v rozvoji čtenářské pregramotnosti, než je tomu u základních škol a rozvoje čtenářské gramotnosti. Také zde zůstávají odpovědi podobné jako dříve, a to spolupráce s knihovnou, vlastní knihy v MŠ, práce s knihou, vystupování na akcích, rozvoj spolupráce s externím logopedem a psychologem či speciálním pedagogem z poradny (přijede do MŠ, takže rodiče nemusí dojíždět) a bezproblémový přechod dětí do ZŠ.

ČG: Mateřské školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Problematika **dostupnosti logopedické péče** přímo do MŠ, aby rodiče nemuseli s dětmi dojíždět do K. Varů na logopedii, stále trvá. Zejména pro sociálně slabší rodiny z obcí vzdálenějších od K. Varů je problematické dojíždění za logopedií. Jen některé školy mají zajištěny návštěvy logopedů přímo v MŠ. Dále pak některé MŠ by uvítaly větší spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

MŠ by rovněž uvítaly větší zapojení rodičů, aby dětem více doma četli. Také by se hodily semináře na rozvoj čtenářské pregramotnosti, ale zejména pro malé MŠ je obtížné účastnit se vzdělávání z důvodu nutnosti zajistit zástup (suplování).

ČG: Mateřské školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Zůstává jako problém (zejména u malotřídních MŠ) dostupnost DVPP z důvodu zajištění suplování. Také finanční prostředky z ONIV na zajištění vzdělávání jsou malé. MŠ by rovněž uvítaly větší zapojení rodičů, aby dětem více doma četli a aby se věnovali s dětmi logopedickému cvičení, nestačí jen to, co dělají v MŠ, ale je potřeba spolupráce s rodiči. Vhodná by byla větší dostupnost logopedické péče, do některých MŠ dojíždí externí logoped a do některých ne. Také by byla přínosná větší provázanost s pedagogicko-psychologickou poradnou.

4.4.2 Matematická gramotnost a rozvoj potenciálu každého žáka

Také v případě matematické gramotnosti byly kladeny ředitelům škol stejné otázky jako u čtenářské gramotnosti.

MG: Základní školy – Co ve škole proběhlo dobře?

Nejčastější odpovědi na otázku „co ve škole proběhlo dobře“ u matematické gramotnosti na základních školách ukazuje následující tabulka.

Tab. č. 44: Matematická gramotnost ZŠ – co na škole proběhlo dobře

Matematická gramotnost – odpověď na otázku „Co na škole proběhlo dobře?“
Učitelé se účastní DVPP k rozvoji matematické gramotnosti, vč. vzdělávacích aktivit v MAP II.
Propojování mezi předměty, propojování ČG a MG, důraz na využití matematiky v běžných situacích, projektové dny.
Škola používá názorné pomůcky a má dobré vybavení.
Škola používá prvky Hejného matematiky.
Žáci jsou úspěšní v přijímacích zkouškách na střední školy, škola má hodiny matematiky navíc (např. volitelný předmět jako příprava na přijímací zkoušky, využití disponibilních hodin), škola púlí některé hodiny matematiky.
Účast v matematických soutěžích a olympiádách.

Zdroj: vlastní šetření.

V další odpovědích jsme zaznamenali například: individuální přístup k žákům se SVP, rozvoj finanční gramotnosti, spolupráce s jinými ZŠ, kluby zábavné logiky ze šablon, doučování, rozvoj robotiky, práce s motivací, využití metody ABAKU.

U klubu zábavné logiky a deskových her ze šablon dochází v některých případech k tomu, že klub už nepokračuje po skončení financování z OP VVV.

V případě Hejného matematiky platí, že pokud ji školy používají, tak jen vybrané prvky a obvykle jen na prvním stupni ZŠ.

MG: Základní školy – V čem byla škola úspěšná?

Ředitelé základních škol v případě matematické gramotnosti otázku „V čem byla škola úspěšná?“ často nechávali bez odpovědi, obtížně se hodnotí úspěch v této oblasti nebo přímo úspěch nevidí. Přibližně polovina škol úspěch v matematické gramotnosti nedefinovala.

Nejčastěji se v odpovědích objevovala účast v soutěžích a olympiádách. Dále pak práce s žáky se SVP k rozvoji matematické gramotnosti, doučování a kroužky, úspěch u přijímacího řízení na střední školy.

MG: Základní školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Nejčastější odpovědi uvádíme v tabulce. V této otázce se odpovědi často shodovaly a ředitelé uváděli podobné záležitosti, ve kterých by se škola mohla zlepšit.

Tab. č. 45: Matematická gramotnost ZŠ – v čem by se škola mohla zlepšit

Matematická gramotnost odpověď na otázku „V čem by se škola mohla zlepšit?“
Posílit kvalifikovanost pedagogů (aprobovaní pedagogové matematiky chybí nebo půjdou do důchodu).
Posílit u žáků rozvoj matematických představ a logického myšlení, ale zároveň vyvážit se znalostmi a drilem (např. násobení z paměti).
Posílit metody práce v matematice.
Jak učit individuálně v heterogenní třídě o 30 žácích?
Zlepšit úspěšnost v testování a přijímacích zkouškách z matematiky.
Rozvíjet finanční gramotnost a matematiku v praxi.
Na druhém stupni ZŠ dochází k propadu motivace a znalostí žáků.

Zdroj: vlastní šetření.

MG: Základní školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Nejčastější odpověď se vztahovala k potřebě získat aprobované pedagogy.

Tab. č. 46: Matematická gramotnost ZŠ – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Matematická gramotnost – odpověď na otázku „V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?“
Získat aprobovaného učitele matematiky.
Jak motivovat žáky (zejména na druhém stupni ZŠ).
Stabilnější finanční podpora: v personální oblasti, na exkurze a mimoškolní aktivity, na DVPP (v ONIV nejsou finance na DVPP).
Náměty na rozvoj logického myšlení.
Více prakticky a zážitkově koncipovat výuku matematiky.
Jak naučit žáky násobení z paměti.
Naučit žáky učit se.

Zdroj: vlastní šetření.

MG: Mateřské školy – Co na škole proběhlo dobře?

V případě mateřských škol často u tématu **matematické pregramotnosti** bylo řečeno, že se jedná o **součást školního vzdělávacího programu (ŠVP)** a že to MŠ běžně při své činnosti dělají. Odpovědi byly velmi podobné jako v minulých letech.

Tab. č. 47: Matematická pregramotnost – co na škole proběhlo dobře

Matematická pregramotnost – odpověď na otázku „Co na škole proběhlo dobře?“
Využívají her a běžných činností k rozvoji matematické pregramotnosti (např. hra na obchod, v rámci pohádek, v rámci her venku, v rámci pracovních listů).
Pracují dle RVP a ŠVP: číselná řada, matematické operace, pojmy více a méně, geometrické tvary.
Využívají nabídku DVPP, zapojení do různých programů a projektů.
V MŠ jsou k dispozici pomůcky, existuje pestrá nabídka pomůcek.
Využití ICT (multiboardy, interaktivní tabule, tablety).

Zdroj: vlastní šetření.

MG: Mateřské školy – V čem byla škola úspěšná?

V mateřské škole je obdobně jako u čtenářské pregramotnosti obtížné hovořit o úspěchu. Odpovědi zůstávají podobné jako v minulých letech.

Oproti minulým letům už MŠ neuvádí zapojení do Malé technické univerzity, tento program měly MŠ zdarma z projektu Implementace Krajského akčního plánu v Karlovarském kraji.

MŠ často uvádějí jako úspěch bezproblémový přechod dětí do ZŠ, ale zároveň z některých MŠ zaznívá, že nemají informace o adaptaci a vzdělávání dětí v ZŠ, také by uvítaly větší spolupráci se ZŠ.

Tab. č. 48: Matematická pregramotnost – v čem byla škola úspěšná

Matematická pregramotnost – odpověď na otázku „V čem byla škola úspěšná?“
Příprava na školu a přechod dětí do školy je bezproblémový z hlediska matematické gramotnosti.
Využití ICT (multiboardy, interaktivní tabule, tablety).
Děti se přirozeně seznamují s matematickými pojmy, baví je to.

Zdroj: vlastní šetření.

MG: Mateřské školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Jako potřeby ke zlepšení v oblasti matematické pregramotnosti se u MŠ vyskytlo (jedná se o odpovědi s ojedinělým výskytem, často odpovědi nebyly uvedeny): účastnit se DVPP a získat nové metodiky, seznámit děti s praktickými činnostmi, rozvíjet manipulační činnosti, zlepšit u dětí logické myšlení, zaměřit se více na finanční gramotnost, zlepšit znalost geometrických tvarů. Jedna MŠ uvedla, že musela snížit nároky, protože děti se mění a mají menší soustředěnost a nejsou motivované.

MG: Mateřské školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

U této otázky u MŠ často nebyly uvedeny odpovědi. Vícekrát se objevilo, že by MŠ uvítaly větší spolupráci se ZŠ. Dále pak ojediněle zaznělo: DVPP a tipy na rozvoj matematické pregramotnosti, finance na nákup pomůcek, zaměstnání asistentky pedagoga. Rovněž se objevila potřeba, aby odborníci z poraden dojížděli do MŠ a viděli děti v přirozeném prostředí, neboť v MŠ dochází k nárůstu počtu dětí se SVP a MŠ potřebují poradit, jak s nimi pracovat.

4.4.3 Rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech

Dle dokumentu „Postupy MAP III“, které jsou závazné pro realizaci projektu, se má zjišťovat obecně rozvoj potenciálu každého žáka v jiných oblastech pomocí stejných podotázek, jako u čtenářské a matematické gramotnosti:

- Co ve škole proběhlo dobře?
- V čem byla škola úspěšná?
- V čem by se škola mohla zlepšit?
- V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

V aktuálním dotazování ve školním roce 2022/2023 se realizační tým projektu MAP rozhodl pro zaměření této oblasti na **aktuální témata: dopady covidu, vzdělávání dětí a žáků z Ukrajiny, předčasné odchody ze vzdělávání.**

Rozvoj potenciálu každého žáka: Základní školy – Co na škole proběhlo dobře?

Nejčastější odpovědi jsou uvedeny v tabulce.

Tab. č. 49: Rozvoj potenciálu každého žáka – co na škole proběhlo dobře

Rozvoj potenciálu každého žáka – odpověď na otázku „Co na škole proběhlo dobře?“
Zvýšení digitálních kompetencí.
Integrace žáků z Ukrajiny proběhla v rámci možností dobře.
Doučování.
Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání, komunikace s rodinami, v případě propadnutí umožňuje škola prodloužení docházky ke splnění 9. ročníku ZŠ.
Předčasné odchody ze vzdělávání ve škole téměř nebo vůbec nejsou.
Individuální přístup v heterogenních třídách, hledání talentu každého žáka, všestranný rozvoj nadání.

Zdroj: vlastní šetření.

Skoro všichni ředitelé základních škol se shodli na tom, že v nějaké míře došlo ke **zvýšení digitálních kompetencí**. Školy nadále používají některé IT nástroje, např. MS Teams, Google Classroom, Edupage a Bakaláři. Některé školy využívají videokonference k poradám pedagogů, výhoda to je rozhodně u škol s více pracovišti. Některé školy uvedly, že prostřednictvím videokonference připojí dlouhodobě nemocného žáka do hodiny. Také bylo uvedeno, že komunikace s rodiči se více systematizovala a jsou

používány například všechny funkcionality v Bakalářích. Toto lze hodnotit jako pozitivní dopad doby covidu.

Integrace žáků z Ukrajiny probíhá dle vyjádření ředitelů základních škol v rámci možností dobře. Často ředitelé chválili žáky z Ukrajiny a jejich rodiny za přístup ke vzdělávání, např. „*měli jsme kliku na dobré žáky*“. Někdy ale ředitelé uváděli, že by bylo lepší, kdyby žáci měli nejprve intenzivní kurz češtiny a až potom šli do českých škol.

Předčasné odchody ze vzdělávání se týkají základních škol se druhým stupněm. Na téměř polovině škol předčasné odchody ze vzdělávání nejsou nebo jen opravdu výjimečně. V ostatních případech ředitelé sdělili, že probíhá prevence, snaží se komunikovat s rodinami, nabízejí doučování a v případě propadnutí škola obvykle povoluje prodloužení docházky ke splnění 9. ročníku ZŠ.

Mezi odpověďmi se také objevilo, že školy dbají na rozvoj talentu každého žáka, snaží se rozvíjet to, co žákům jde a podporovat všestranný rozvoj nadání. Některé školy mají nepovinné domácí úkoly, někde je neznámují a někde si žák může splněním domácího úkolu zlepšit známku. Smyslem nehodnocení domácích úkolů je, že škola nemůže hodnotit něco, co nemá pod kontrolou, neví, jaké má žák doma podmínky.

Rozvoj potenciálu každého žáka: Základní školy – V čem byla škola úspěšná?

Zde jsou odpovědi podobné jako u předchozí otázky (co na škole proběhlo dobře). Jako pozitivní dopad covidu je uváděn všeobecný rozvoj digitálních dovedností. Školy se věnují individuálnímu pokroku každého žáka, dbají na rozvoj potenciálu každého žáka a také se věnují nadaným žákům. Doba covidu měla vliv na změnu v uvažování o domácích úkolech a jejich známkování, část škol od hodnocení domácích úkolů ustupuje.

V případě prevence předčasných odchodů ze vzdělávání některé školy dbají na to, aby žáci vůbec nepropadali.

Dále zaznívalo: pomoc ukrajinským rodinám, důraz na sebehodnocení, aktivizační a inovativní metody, klima třídy, vznik plnohodnotného školního poradenského pracoviště, tandemové vyučování, škola se finančně snaží vyjít rodičům maximálně vstříc a pro zřizovatele je prioritou udržení malé školy na venkově. V souvislosti s implementačními aktivitami projektu MAP Karlovarsko II zazněla pochvala programů „Putování krajem živých vod“, neboť se jich mohou zúčastnit všechny děti/všichni žáci bez ohledu na sociální situaci rodiny.

Rozvoj potenciálu každého žáka: Základní školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Zde se objevovaly negativní dopady doby covidu, které se promítly do málo zafixovaného učiva, problémy s motivací a soustředěností žáků a vztahů ve třídě. Např. „*šikovné děti se naučily samostatnosti, lenivé ještě víc zlenivěly*“.

Další skupina problémů se týká nedostatku pedagogů a dalších profesí potřebných ve školství.

Tab. č. 50: Rozvoj potenciálu každého žáka – v čem by se škola mohla zlepšit

Rozvoj potenciálu každého žáka – odpověď na otázku „V čem by se škola mohla zlepšit?“

Je problém s motivací, soustředěním a doháněním učiva, chybí zafixování probraného učiva.
Je problém se vztahy ve třídě, byly nabourány sociální vztahy mezi žáky.
Zlepšit kvalifikovanost pedagogů (pedagogové některých aprobací nejsou).
Škola potřebuje speciálního pedagoga, psychologa a etopeda, ale tyto profese nejsou.

Zdroj: vlastní šetření.

Ojedinele se také objevilo, že škola nevyužila dotaci z NPO na doučování nebo měla problém s dočerpáním této dotace, protože učitelé a žáci už to nezvládají kapacitně (dojíždění, kroužky apod.).

Rozvoj potenciálu každého žáka: Základní školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Nejčastější odpovědi se týkaly systému nastavení vzdělávání žáků z Ukrajiny, konkrétně:

- Některé ukrajinské rodiny dítě do základní školy zapíší, ale pak preferují ukrajinskou on-line výuku.
- Je potřeba terénních pracovníků se znalostí ukrajinského jazyka, aby rodinám vysvětlili pravidla českého systému.
- Škola s velkým podílem žáků z Ukrajiny nestihla objednávku učebnic u Kellnerovy nadace. Dar musel škole nejprve schválit zřizovatel, a potom už učebnice nebyly k dispozici.
- Je málo adaptačních koordinátorů, resp. finanční prostředky na adaptační koordinátory z NPI byly brzy vyčerpány.
- Škola by potřebovala ukrajinskou asistentku pedagoga, ale za plat, který jí může nabídnout, nikoho nesežene, průmyslové podniky ve městě platí lépe.
- Stát financuje jen přímou pedagogickou činnost u jazykové přípravy žáků s OMJ, nefinancuje nepřímou pedagogickou činnost. Škola na to nemá dostatek prostředků z PHmax.
- Žáci z Ukrajiny měli mít nejprve intenzivní jazykový kurz a až potom jít do českých škol.

Školy, které mají **předčasné odchody ze vzdělávání**, uvádějí, že problémem jsou **sociálně slabé rodiny**, kde není vztah ke vzdělávání, není zde motivace, děti nevidí, že by rodiče pracovali. Svou roli hraje také nastavení systému sociálních dávek, kdy se rodinám ekonomicky nevyplatí, aby žák pokračoval ve vzdělávání na učilišti.

Další oblast se týkala obecně systému financování škol:

- Obecně je špatně, že financování škol je řešeno přes projekty, je to administrativně náročné a není kontinuita.
- Jsou sice finanční prostředky v rámci dotačních výzev, ale nejsou lidi na administrativu a práci v projektech.

Jako negativní dopady covidu lze stejně jako v předchozí otázce uvést, že žáci zlenivěli. Školy by uvítaly tipy na práci v heterogenní třídě a podporu motivace u žáků. Někdy se dopad doby covidu projevuje také v horší fyzické zdatnosti žáků. Školy by rovněž ocenily pomoc v oblasti krizové intervence a práce s agresivním žákem. Například došlo k situaci sebepoškozování žáka, škola potřebovala žáka urgentně poslat k psychologovi, ale termín byl až za půl roku. Přibývají hospitalizace dětí z důvodu pokusu o sebevraždu, v době před covidem tomu nebylo v tak velkém rozsahu.

Chybí pedagogové určitých aprobací, školní psychologové, sociální pedagogové a etopedi. Některé školy hledaly dlouho rovněž i pracovníky na pozice v úklidu a školní jídelně.

Na některé školy dopadla také energetické krize, došlo ke násobnému zvýšení záloh za energie a vyskytly se obavy, kdo to zaplatí.

Mateřské školy – rozvoj potenciálu každého dítěte

I v případě mateřských škol jsou patrné dopady doby covidu. Mezi pozitivní lze uvést, že MŠ dbají více na hygienu a zůstala nastavena přísnější hygienická pravidla. Některé MŠ nepociťují dopady covidu, vše se vrátilo do starých kolejí.

Jako negativní dopady covidu MŠ uváděly:

- Některí rodiče i nadále posílají do MŠ zjevně nachlazené děti.
- Jsou narušené mezilidské vztahy, mezi dospělými se projevuje únava a neochota, u dětí je rovněž patrné, že jsou narušené vztahy.
- Nedělá se tolik akcí jako před covidem.
- Rodiče se obávali uzavření škol a žádali o odklad povinné školní docházky, i když to děti nepotřebovaly.

V oblasti vzdělávání dětí z Ukrajiny některé MŠ sdělily, že děti rozdělily do více tříd, aby komunikovaly s českými dětmi. Některé MŠ by potřebovaly rodilé mluvčí do tříd k ukrajinským dětem, ale nedosáhly na podmínky dotace. Rovněž některé MŠ narazily na rozdílné pochopení pravidel a významu předškolního vzdělávání u nás a na Ukrajině a neochotě ukrajinských rodin respektovat česká pravidla.

Některé MŠ řeší kapacitní problémy. V některých lokalitách došlo ke zřízení přípravných tříd v ZŠ, jinde by to MŠ uvítaly, aby děti s odkladem nezabíraly kapacitu v MŠ a navštěvovaly raději přípravné třídy.

Speciální vzdělávací potřeby se nově objevují už i u dětí v MŠ. Vedení MŠ by uvítalo lepší spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Bylo by vhodné, kdyby odborníci jezdili přímo do MŠ a viděli děti v přirozeném prostředí.

4.4.4 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol

Jedná se o nové téma, které bylo dle „Postupů MAP III“ zjišťováno u škol. V polostrukturovaných rozhovorech jsme se zaměřili na další vzdělávání pedagogických pracovníků, strategický plán rozvoje školy a koncept dalšího vzdělávání pedagogů, chybějící profese a revizi RVP ZV (tzv. malá revize v oblasti informatiky).

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Základní školy – Co na škole proběhlo dobře?

Většina škol má zpracovanou nějakou formu **strategického rozvojového dokumentu** nad rámec ŠVP. V některých případech se jedná o roční plán. Někdy je definováno určité zaměření nebo cíl pro daný školní rok, čemu se chce škola věnovat a tomuto zaměření pak odpovídá i výběr DVPP. Některí ředitelé

uváděli, že do tvorby či vyhodnocení plánu rozvoje školy jsou aktivně zapojeni všichni pedagogové, neboť je důležité, aby souzněli s plánem rozvoje a rozuměli mu. Jen několik málo základních škol samostatnou koncepci rozvoje nemá, protože zaměření a směřování školy je uvedeno v ŠVP, aktualizace bude případně provedena až dle nového RVP ZV.

Většina škol má v nějaké formě zpracovanou koncepci dalšího **vzdělávání pedagogických pracovníků**. Často ředitelé uváděli, že pořádají DVPP pro celou sborovnu a pak si ještě každý pedagog vybírá alespoň jedno školení dle vlastního zaměření. DVPP slouží k prohloubení specializace, koresponduje s cíli školy pro daný školní rok, je chápáno jako přirozená součást práce učitele. Někteří ředitelé dále uváděli další inspirativní podrobnosti k DVPP:

- Ve škole probíhají vzájemné náslechy a hospitace.
- Vzdelávání se týká i nepedagogických pracovníků školy.
- Účast na DVPP je jedním z kritérií pro přidělování odměn.
- Škola využívá podporu z projektu SYPO pro začínající pedagogy.

Další odpovědi se týkaly:

- Někteří pedagogové školy studují pro doplnění kvalifikace.
- Aktuálně škole nechybí pedagogové, daří se doplňovat po odchodech do důchodu novými nástupy.
- Vedení školy chce, aby si učitelé sami stanovili cíle na rok.
- Škola bere na praxe studenty pedagogických fakult.
- Škola se chce zaměřit hlavně na kompetence.
- Proběhla revize RVP ZV v oblasti informatiky a škola pořídila robotické pomůcky.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Základní školy – V čem byla škola úspěšná?

Kromě informací uvedených výše u otázky „co ve škole proběhlo dobře“ lze uvést:

- Škola má vlastní školní poradenské pracoviště.
- Ve škole působí speciální pedagog.
- Ve škole funguje systém uvádějícího učitele.
- Některé hodiny jsou půlené.
- Škola dbá na individualizaci práce s žáky.
- Ve škole funguje tandemová výuka.
- Sdílení informací mezi pedagogy probíhá přes MS Teams.
- Probíhají adaptační pobyty, školy v přírodě a lyžařské kurzy.
- Distanční výuka posunula pedagogy v používání IT.
- Dobře funguje spolupráce mezi pedagogy a asistenty pedagoga.
- Dobře funguje spolupráce mezi MŠ a ZŠ v rámci jedné organizace.
- Škola má navázanu dlouhodobou spolupráci se školou v zahraničí díky programu Erasmus+.
- Ve škole funguje školní parlament.
- Žáci mají vše zdarma, udržení školy je pro obec prioritou.

Zaznamenali jsme také pozitivní zpětnou vazbu na implementační aktivity MAP Karlovarsko II v předchozích letech:

- Škola vytvořila školní parlament na základě poznatků z kurzu podnikavosti.
- Programy typu „Putování krajem živých vod“ umožňují, aby se zúčastnili všichni žáci (všechny děti).
- Škola využívá poznatky ze seminářů MAP na téma diverzifikovaná třída.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Základní školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Není překvapením, že na školách **chybí pedagogové** nebo v brzké budoucnosti budou chybět kvůli odchodům do důchodů. Nejčastěji se jedná o pedagogy aprobací matematika, fyzika a chemie. Dále pak na některých školách chybí nebo budou chybět také učitelé českého jazyka, cizích jazyků, biologie, informatiky, zeměpisu, hudební výchovy a prvního stupně. Nejvíce nedostatkoví jsou **aprobovaní učitelé matematiky**, ty postrádá 9 základních škol z 33.

Dále by školy potřebovaly **školního psychologa** (tuto potřebu uvedlo 8 škol), **speciálního pedagoga** (7 škol) a **sociálního pedagoga** (2 školy). Tyto profese ovšem na trhu práce nejsou. Některé školy měly na tyto pozice zaměřené projekty šablon, ale nepodařilo se najít uchazeče.

Z dalších chybějících profesí se ojediněle objevovalo, že škola potřebuje školníka, uklízečku, kuchařku, IT správce, asistenta pedagoga, ukrajinskou asistentku.

Některé školy, která nemají strategický rozvojový dokument, jej chtějí v budoucnu pořídit. Některé školy, které tento dokument mají, budou v budoucnu pracovat na jeho aktualizaci.

Několik škol si také stěžovalo na skutečnost, že u nich dochází k odlivu žáků směrem do větších měst.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Základní školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Nejvíce školy potřebují pomoci s řešením chybějících pedagogů, psychologů, speciálních pedagogů a dalšího personálu. Dále se jedná o finance, zejména málo prostředků v ONIV (ostatní neinvestiční výdaje). Školy by také uvítaly změnu v systému přípravy budoucích pedagogů tak, aby měli více praxe a byli lépe připraveni na realitu školy.

Tab. č. 51: Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol – v čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol – odpověď na otázku „V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?“
Škola potřebuje doplnit kvalifikované pedagogy (aktuálně chybí nebo budou chybět po odchodech do důchodů).
Škola potřebuje školního psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga, etopeda atd., ale tyto profese na trhu práce nejsou.
Je málo finančních prostředků v ONIV, to se negativně promítá například do možnosti školy zajistit DVPP a dopravu na plavání.

Pomohla by změna systému přípravy budoucích pedagogů (více praxe, lepší příprava na realitu).

Zdroj: vlastní šetření.

Dále se objevovaly podněty týkající se nárůstu žáků s poruchami učení a chování. Školy potřebují poradit, jak pracovat s těmito žáky, ale poradny nemají volné kapacity a s některými rodiči je obtížná spolupráce.

Dále zaznělo:

- Šablony jsou moc složité pro malé školy.
- Chybí logopedi.
- Více finančních prostředků na adaptační koordinátory pro žáky s odlišným mateřským jazykem.
- Aby někdo převzal od vedení školy správu nemovitostí.
- Změna systému financování asistentů pedagoga bude mít negativní vliv, protože dojde ke snížení počtu asistentů pedagoga tam, kde jsou potřeba.
- Škola neví, z čeho bude financovat asistenty po skončení projektu šablon.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Mateřské školy – Co na škole proběhlo dobře?

Mateřské školy většinou mají nějaký koncept nebo roční plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávání bývá zaměřeno na pedagogickou diagnostiku, logopedickou prevenci, speciální pedagogiku, individualizaci, bezpečnost a první pomoc. Vzdělávají se také kuchařky v tématu zdravého školního stravování.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Mateřské školy – V čem byla škola úspěšná?

Nad rámec poznatků v otázce „Co ve škole proběhlo dobře?“ lze uvést fungování asistentů pedagoga v MŠ, práci s dětmi se SVP a rozvoj pohybu u dětí (např. děti jsou často venku, MŠ využívá tělocvičnu ZŠ).

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Mateřské školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Některé MŠ nemají zpracovaný plán rozvoje školy, přičemž některé školy by si jej pořídily, kdyby to bylo nutné například kvůli projektům šablon. Jiné školy ale neplánují využití šablon, a proto takový dokument neshledávají nutným, když jej dosud neměly.

Dále zaznívalo, že je potřeba zlepšit dostupnost logopedické péče. Rovněž také zlepšit spolupráci s poradenskými zařízeními tak, aby diagnostika školní zralosti byla rodičům dostupnější.

Některé MŠ uváděly, že jim budou brzy chybět pedagogové kvůli odchodům do důchodu nebo že již aktuálně nemají možnost zástupu za nemocné učitelky.

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků škol: Mateřské školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Narůstá počet dětí s poruchami učení a chování a projevuje se to již v MŠ. Školy by proto uvítaly lepší spolupráci s poradenskými zařízeními, ideálně tak, aby odborníci dojížděli do MŠ a viděli děti přímo v přirozeném prostředí.

Dále zaznívalo, že jsou malé finanční prostředky z ONIV, je tak problém s financováním DVPP. V případě malých škol je rovněž problém se zastupitelností v případě účasti na DVPP.

Bylo by vhodné, kdyby vedení mateřských škol ubyla práce s administrativou a vedení mělo také více času na práci s dětmi. Také by byla vítána jednotná a jasná informovanost ze strany MŠMT.

Negativně byla hodnocena také změna podmínek v kvalifikačních požadavcích u personální podpory v šablonách.

4.4.5 Další potřeby rozvoje školy

V případě oblasti otázek na další potřeby rozvoje školy jsme se zaměřili zejména na tvrdé faktory, např. rekonstrukce, vybavení a spolupráci se zřizovatelem v oblasti investic a investičních projektů.

Další potřeby rozvoje školy: Základní školy – Co na škole proběhlo dobře?

Ohledně dalších potřeb rozvoje školy v případě otázky „Co na škole proběhlo dobře?“ školy často zmiňovaly projekty na odborné učebny realizované z IROP v programovém období 2014 – 2020. Dále pak různé drobné opravy a rekonstrukce, pořízení vybavení a zajištění bezbariérovosti. Tyto investiční projekty probíhají ve spolupráci se zřizovatelem nebo zcela v režii zřizovatele.

Další potřeby rozvoje školy: Základní školy – V čem byla škola úspěšná?

Nejčastěji byly uváděny již proběhlé investiční projekty, rekonstrukce školy, spolupráce se zřizovatelem a pořízení ICT.

Další potřeby rozvoje školy: Základní školy – V čem by se škola mohla zlepšit?

Potřeby se týkají dalších investic a oprav.

Další potřeby rozvoje školy: Základní školy – V čem škola potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit?

Školy by často potřebovaly další investiční projekty, naráží to ale na různé komplikace a problémy:

- Škola nebo zřizovatel nemají dostatek finančních prostředků na rozsáhlejší investiční projekty.
- Dotační pravidla neumožňují financování konkrétních potřeb škol nebo jsou pravidla nevhodně nastavena.

V některých případech školy nemohou vyhovět podmínce bezbariérovosti v IROP, protože budova školy je památkově chráněná a neexistuje vhodné řešení k zajištění bezbariérovosti a zároveň vyhovění památkové ochraně.

Objevilo se také, že poskytovatel internetu v dané lokalitě není schopen garantovat splnění takových podmínek, které požaduje standard konektivity MŠMT.

Někteří ředitelé škol by také uvítali, kdyby někdo převzal starost o správu budov.

Další potřeby rozvoje školy: Mateřské školy

V případě mateřských škol se řeší hlavně opravy a drobnější investice. Záměry ve strategickém rámci MAP mají jen 3 mateřské školy, protože dotační podmínky IROP nevyhovují potřebám.

Pro zajímavost uvádíme stavbu nového pavilonu MŠ financovanou zřizovatelem mimo dotační prostředky.

4.4.6 Základní umělecké školy

Na území realizace projektu se nachází 8 základních uměleckých škol, z toho ve dvou případech se jedná o sloučenou základní a základní uměleckou školu pod jedno RED IZO. V rámci polostrukturovaných rozhovorů jsme se zaměřili na specifika vzdělávání žáků v základních uměleckých školách a potřeby rozvoje základních uměleckých škol.

Základní umělecké školy jsou lokalizovány v Karlových Varech (dvě samostatné organizace), Nejdku, Toužimi, Nové Roli, Žluticích, Teplé a Bečově nad Teplou. Rozhovory byly vedeny se všemi řediteli kromě ZUŠ Toužim.

Podobně jako u základních škol platí i v případě základních uměleckých škol, že doba covidu pomohla ke zlepšení v užívání IT. Některé ZUŠ využívají například MS Teams pro sdílení informací pedagogů nebo Google Classroom pro domácí úkoly.

Mezi úspěchy základních uměleckých škol patří koncerty a vystoupení, spolupráce se zahraničními školami a uplatnění absolventů v uměleckých oborech středních škol a konzervatoří.

Některé školy by potřebovaly znovu namotivovat pedagogy a posílit spolupráci uvnitř pedagogického sboru, to je negativní dopad doby covidu. Některé školy vidí jako problém, že žáky nebaví hudební nauka a přemýšlejí, jak ji vyučovat více atraktivně.

Většina škol by potřebovala provést opravy a rekonstrukce a modernizovat vybavení. Někde je vše zajištěno ze strany zřizovatele, ale všechny školy nemají takový servis.

Objevila se také potřeba, aby šablony obsahovaly větší výběr možností pro základní umělecké školy a že systém šablon je potřeba zjednodušit.

4.4.7 Dobrovolnost druhého cizího jazyka

Vzhledem k příhraničnímu charakteru regionu nás zajímal názor ředitelů základních škol na návrh zavedení dobrovolnosti druhého cizího jazyka v rámci revize RVP ZV.

Většina (70 %) ředitelů základních škol souhlasí s dobrovolností druhého cizího jazyka na základních školách. Zejména pro žáky se SVP by bylo vhodné, kdyby měli na výběr jiný předmět než povinný druhý cizí jazyk. V této skupině ředitelů byla shoda, že by škola měla druhý cizí jazyk nabídnout, ale neměla by to být povinnost pro žáky. Ředitelé také navrhovali, že by žáci, kteří si nevolí druhý cizí jazyk, měli rozvíjet manuální zručnost nebo se zlepšovat v angličtině jakožto prvním cizím jazyku. Dva ředitelé by jako povinný první cizí jazyk viděli raději němčinu než angličtinu, a to z důvodu možnosti dojíždět do práce do Německa z našeho regionu. Aktuálně všechny základní školy na Karlovarsku vyučují jako první cizí jazyk angličtinu.

Pouze 15 % ředitelů základních škol by zachovalo povinnost druhého cizího jazyka. Hlavní důvod spočívá v blízkosti Německa a v názoru, že by základní škola měla dát základ druhého cizího jazyka všem žákům. Někteří ředitelé vyjadřovali také obavy o budoucnost učitelů němčiny či jiného cizího jazyka, neboť by neměli jisté úvazky v případě zavedení dobrovolnosti druhého cizího jazyka.

Jednoznačnou odpověď na otázku dobrovolnosti druhého cizího jazyka nemá 15 % ředitelů škol. Rovněž se často obávali negativního dopadu na zaměstnanost učitelů druhého jazyka.

K výuce cizích jazyků na základních školách jsme v MAP Karlovarsko III provedli samostatné dotazování, jehož výsledky jsou zveřejněny na webu: https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/MAP-KV_vyuka-cizich-jazyku-na-ZS.pdf

Graf č. 1: Názor ředitelů škol na Karlovarsku na dobrovolnost druhého cizího jazyka

Zdroj: strukturované rozhovory s řediteli škol.

4.4.8 Kapacity škol

Byla porovnávána rejstříková kapacita školy a skutečný počet žáků k 30. 9. 2018, k 30. 9. 2020 a k 30. 9. 2022. Ředitelé škol byli požádáni o komentář k využití kapacity školy, zda odpovídá rejstříková kapacita teoreticky možnému maximálnímu počtu žáků umístitelných do budovy školy a jaký je dlouhodobý trend v počtu žáků na škole.

Základní školy – kapacity škol

Skutečnost, že základní školy na Karlovarsku jsou velmi rozdílné, ilustruje např. fakt, že **největší rejstříková kapacita školy je 750 žáků a nejmenší je 18 žáků**. Skutečný počet žáků k 30. 9. 2018 byl nejvíce 613 žáků a nejméně 8 žáků na základní škole. K 30. 9. 2020 bylo nejvíce 628 žáků a nejméně 11 žáků na jedné škole. A k 30. 9. 2023 bylo nejvíce 650 žáků a nejméně 7 žáků na základní škole.

Využití kapacit se pohybovalo od téměř 100 % po 13 % ve školním roce 2019/2020 a 18 % ve školním roce 2020/2021. Ve školním roce 2022/2023 jsou počty žáků základních škol ovlivněny příchodem žáků z Ukrajiny, dvě školy mají zcela naplněnou kapacitu a dalších 6 škol má rezervu v kapacitě menší než 5 žáků. Nejmenší využití rejstříkové kapacity je 12 %.

Obecně došlo k **nárůstu počtu žáků oproti minulým letům na většině základních škol**, důvodem je zejména příchod žáků z Ukrajiny. Některé školy dokonce dočasně navýšovaly kapacitu. V ojedinělých případech došlo k poklesu počtu žáků školy v porovnání s předchozími roky, důvodem jsou odchody žáků na školy ve větších sídlech a nepříznivý demografický vývoj v obci.

Stejně jako v celé ČR jsou nyní nejsilnější populační ročníky na konci druhého stupně základních škol.

Tab. č. 52: Kapacity základních škol - vývoj

Využití kapacit základních škol	Počet respondentů uvádějících odpověď ve školním roce 2018/2019	Počet respondentů uvádějících odpověď ve školním roce 2020/2021	Počet respondentů uvádějících odpověď ve školním roce 2022/2023
Využití kapacity je 100 % až 80 % rejstříkové kapacity	10	11	18
Využití kapacity je mezi 79 % až 50 % rejstříkové kapacity	13	14	8
Využití kapacity je pod 50 % rejstříkové kapacity	9	8	6
Nezjištěno či proměnlivé díky charakteru školy	2	1	1

Zdroj: vlastní šetření.

Mateřské školy – kapacity škol

U mateřských škol je **největší rejstříková kapacita 860 dětí a nejmenší 23 dětí**. Největší kapacity jsou v mateřských školách zřizovaných Statutárním městem Karlovy Vary, kdy se jedná o dvě školy RED IZO, které mají ale více pracovišť pro poskytování vzdělávání.

U několika škol rejstříková kapacita neodpovídá realitě a je potřeba uvažovat nižší kapacitu. Některé MŠ již od minulého dotazování upravily svou rejstříkovou kapacitu. Využití kapacit u MŠ se na Karlovarsku pohybuje od 100 % (7 MŠ) po 48 %. V případě MŠ nejsou takové extrémy ohledně nevyužití rejstříkové kapacity jako u ZŠ.

U MŠ je situace jiná než u ZŠ také ohledně míry využití kapacit, kdy naplněné kapacity MŠ vykazují zejména malé venkovské malotřídní MŠ. Roli v naplněnosti kapacit MŠ sehrála reforma financování regionálního školství.

Některé MŠ, které v minulých letech fungovaly na tzv. výjimku v maximálním počtu dětí, již tuto výjimku nepotřebují, protože provoz MŠ jsou schopny financovat i při běžném počtu 24 dětí ve třídě a není nutné kvůli financování fungovat na výjimku. V některých MŠ nemůže být kapacita naplněna na 100 % kvůli vzdělávání dětí se SVP.

Tab. č. 53: Kapacity mateřských škol - vývoj

Využití kapacit mateřských škol	Počet respondentů uvádějících odpověď školním roce 2018/2019	Počet respondentů uvádějících odpověď školním roce 2020/2021	Počet respondentů uvádějících odpověď školním roce 2022/2023
Využití kapacity je 100 %	5	5	7
Využití kapacity je mezi 99 % a 80 % rejstříkové kapacity	15	13	12
Využití kapacity je mezi 79 % a 50 % rejstříkové kapacity	6	9	9
Nezjištěno či proměnlivé díky charakteru školy	3	2	1

Zdroj: vlastní šetření.

Základní umělecké školy – kapacity škol

Kapacity ZUŠ se liší dle umístění školy. ZUŠ v K. Varech mají největší rejstříkové kapacity (1430 žáků a 1350 žáků). Nejmenší rejstříková kapacita ZUŠ je v Bečově nad Teplou (90 žáků), z mimo karlovarských škol je největší rejstříková kapacita ZUŠ v Nejdku (220 žáků).

Byla porovnávána rejstříková kapacita školy se skutečným počtem žáků. Základní umělecké školy na Karlovarsku mají **naplněné či téměř naplněné kapacity**, naplnění kapacity se pohybuje od 78 procent do 100 procent. V minulých letech zájem o vzdělávání v základních uměleckých školách negativně

ovlivnila opatření proti nemoci covid. Nadále platí potřeba rozšiřování kapacit ZUŠ u některých škol, protože o školu je zájem, ale rozšiřování kapacit ZUŠ v Karlovarském kraji není v souladu s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání ČR.

4.5 Projekty zjednodušeného vykazování – šablony III

Školy na území MAP Karlovarsko III mohly podávat žádosti o podporu ve výzvě OP VVV číslo 80 – Šablony III, dále jen Šablony III. Kapitoly týkající se výzev Šablony I a II jsou v předchozích dokumentech MAP. Tato kapitola obsahuje souhrn údajů týkajících se projektových žádostí škol z území v Šablonách III. Do této výzvy se mohly zapojit pouze mateřské či základní školy. Oproti minulé výzvě tak došlo k výrazné redukci oprávněných žadatelů (ve výzvě Šablony II byly oprávněným žadatelem navíc školní družiny, školní kluby, střediska volného času a základní umělecké školy). Prostřednictvím Pracovní skupiny Vzdělávání NS MAS ČR byla od MŠMT získána informativní data k Šablonám III. Data jsou aktuální k 27. 6. 2022.

Na území MAP Karlovarsko III **podalo celkem žádost 37 škol**. Ve srovnání s výzvou Šablony II, došlo k nárůstu o dvě žádosti. Zvýšil se počet žádajících mateřských škol ze 7 na 9. Rozložení žadatelů bylo následující: 17 žádostí podaly samostatné základní školy, 9 žádostí samostatné mateřské školy a 11 žádostí sloučené ZŠ a MŠ. Počet žadatelů tak činí přibližně 70 % ze všech škol v území MAP Karlovarsko III. Celková hodnota všech projektů žadatelů je 22,44 mil. Kč.

Z dat vyplývá, že 14 žádajících škol je z Karlových Varů, 15 žadatelů spadalo do dílčího území jih, 8 žadatelů do území sever.

Jelikož ve výzvě Šablony III nebyla zařazena šablony dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, došlo oproti předchozí výzvě ke změně preferovaných šablon. Zcela nejvíc **zvolenou šablonou byl školní asistent** (v ZŠ a MŠ), který byl zvolen více než 1 921krát (tj. jednotlivá šablona, nikoliv počet asistentů). Šablona školního asistenta se podílí na celkové hodnotě projektů 8,25 mil. Kč. Z pohledu finančního má dále výrazný podíl šablona **využití ICT ve vzdělávání** (v ZŠ a MŠ). Školy tak získaly na pořízení tabletů či notebooků přibližně 3,9 mil. Kč. Následovaly šablony zaměřené na **klub pro žáky** (2,8 mil. Kč) a **doučování žáků ohrožených školním neúspěchem** (2,2 mil. Kč). Poslední šablona, jejíž celková finanční hodnota vybraná školami přesáhla 1 mil Kč, je projektový den ve výuce (v ZŠ a MŠ).

Z personálních šablon byla ještě výrazněji zastoupena **chůva a školní speciální pedagog** oba v hodnotě přibližně 1,1 mil. Kč. Důvody pro tento podíl v personálních šablonách mohou být například jednodušší reportování u školního asistenta, nižší kvalifikační požadavky a absence dalších podmínek, např. počet zapsaných dvouletých dětí.

Nejméně vybírané byly šablony odborně tematická setkávání s rodiči a sdílení zkušeností prostřednictvím vzájemných návštěv. Některé personální šablony nebyly prakticky vůbec voleny, např. sociální pedagog, ačkoliv tato pozice by byla ve školách potřeba, nejsou k dispozici pracovníci s danou kvalifikací.

4.6 SWOT analýzy

SWOT analýzy byly sestaveny v rámci činností pracovních skupin projektu MAP Karlovarsko II a aktualizovány v projektu MAP Karlovarsko III, oblasti SWOT analýz korespondují s tématy činností pracovních skupin. Návrhy SWOT analýz byly k dispozici k připomínkování aktérům projektu. SWOT analýzy byly aktualizovány v průběhu školního roku 2020/2021 a následně ve školním roce 2021/2022. První aktualizace se týkala mimo jiné dopadů doby výuky na dálku, druhá aktualizace zohledňovala mimo jiné příchod uprchlíků z Ukrajiny.

Obr. č. 15: Fotografie ze společného jednání pracovních skupin čtenářská a matematická gramotnost

Zdroj: foto vlastní.

4.6.1 SWOT analýza oblasti čtenářská gramotnost

V rámci činnosti pracovní skupiny byla navržena SWOT analýza pro oblast čtenářské gramotnosti. Zároveň se pracovní skupina zabývala také problematikou vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v souvislosti se čtenářskou gramotností.

Tab. č. 54: SWOT analýza čtenářská gramotnost

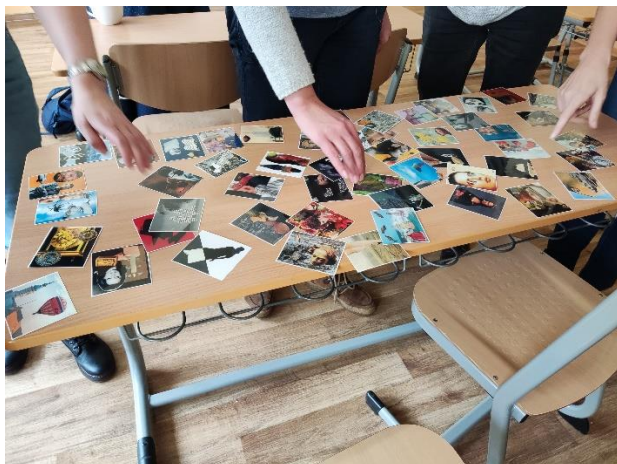
SWOT analýza čtenářská gramotnost (+vzdělávání žáků s OMJ)	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Dostupnost knih na školách (knihy nakoupené v rámci projektů). 2. Spolupráce škol s knihovnami (např. čtenářské dílny a soutěže – motivace žáků ke čtení). 3. Využití ICT (el. čtečky, vizualizace textu, texty knih v písničkách a muzikálech, filmy dle námětů knih, youtube). 4. Motivovaní učitelé a učitelé se zájmem o rozvoj čtenářské gramotnosti a nové metody a formy výuky. 5. Využití učebnic a knih dostupných interaktivně, stahová elektronických knih zdarma, možnost elektronicky publikovat pro začínající autory.	1. Velký počet dětí/žáků ve třídě (obecně, některé třídy se dělí). 2. Malá časová dotace na ČG (při přechodu z 1. st. ZŠ na 2. st. dojde ke snížení počtu hodin ČJ, navýšení počtu hodin by bylo na úkor jiného předmětu). 3. Provozní problémy (např. 45 min je málo na čtenářskou dílnu, nutnost změn rozvrhu). 4. Malá motivace ke čtení z rodin. 5. Malá míra porozumění textu u žáků, problémy pak i v jiných předmětech. 6. Špatné vyjadřovací schopnosti žáků, žáci málo čtou, což má negativní vliv na jejich slovní zásobu. 7. Problémy se čtením u žáků s dysfunkcemi.

- Školy kladou důraz na porozumění textu a motivaci k rozvoji čtenářské gramotnosti. - Vzdělávání žáků z Ukrajiny: některé školy a pedagogové v ORP mají zkušenosti se vzděláváním žáků s OMJ.	- Problémy se čtením u žáků s OMJ. - Nejsou vhodné knihy pro žáky s OMJ v jejich mateřském jazyce. - Dopady distanční výuky se podepisují na motivaci a úrovni čtenářské gramotnosti (problémy ohledně připojení, techniky a pracovního místa pro žáky v domácnosti. Při distanční výuce je náročnější organizace výuky pro školy, vč. organizace vzdělávání žáků s OMJ. Problematická dostupnost knih z knihoven v době platnosti opatření proti covidu. - Vzdělávání žáků z Ukrajiny: přetíženost a nejistota učitelů a zvyšování heterogenity tříd kvůli příchodu žáků z Ukrajiny. - Málo odborníků a možností pro intenzivní výuku češtiny pro žáky s OMJ vzhledem k velkému nárůstu množství žáků s OMJ po příchodu uprchlíků z Ukrajiny.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
- Využití jiných než tradičních literárních děl nebo forem (komiks, upravená a převyprávěná díla, audiovizuální metody, zjednodušování, dvoujazyčné knihy pro žáky s OMJ). - Covid krize přinesla čas na čtení jako způsob trávení volného času. - Školní čtenářské kluby ze šablon OP VVV a následné pokračování klubů. - Besedy s autory, dramatizace (např. Listování). - V rámci školy společné čtení malých a starších žáků. - Využití PC her ke zlepšení slovní zásoby v angličtině (univerzální komunikační jazyk). - Nabídky katalogů a objednávek knih k zakoupení od nakladatelství prostřednictvím školy. - Aktivity ke zvýšení motivace učitelů. - Kontakt s rodilým mluvčím pro výuku cizích jazyků. - Různorodost jako příležitost k rozvoji (přirozený rozvoj založený na setkávání různých kultur, pozitivní vliv multikulturního prostředí na školách). - Spolupráce a sdílení zkušeností s metodami pro rozvoj ČG mezi učiteli.	- Nárůst počtu žáků s dysfunkcemi. - Nárůst počtu žáků s OMJ. - Prohlubování malé motivace z rodin ke čtení (čas, video, PC, TV,...) - Prolínání cizích kultur, neznalost klasických českých pohádek, a tedy ohrožení velikosti slovní zásoby v češtině a neznalost kulturní tradice. - Všeobecný úpadek vkusu – kýč, brak. - PC hry v angličtině – problém se slovní zásobou v češtině. - Ve škole se málo pracuje s učebnicí a textem, prohlubování problému – žáci neumí pracovat s knihou, psát si poznámky a výpisky. - Někteří učitelé jsou vyhořelí a bez motivace. Problémy ve vztazích na pracovišti mezi kolegy učiteli. - Prohloubení problémů s ČG při dlouhodobě přetrvávající distanční výuce a dalších omezení v souvislosti s covid (roušky). - Vzdělávání žáků z Ukrajiny: prohlubování heterogenity ve třídách z důvodu příchodu žáků z Ukrajiny, hrozba poklesu kvality výuky, další nároky kladené na pedagogy, hrozba

	nárůstu konfliktů a pocitů nespravedlnosti.
--	---

Zdroj: vlastní šetření.

Obr. č. 16: Fotografie z jednání pracovní skupiny čtenářská gramotnost

Zdroj: foto vlastní.

4.6.2 SWOT analýza oblasti matematická gramotnost

V této kapitole je uvedena SWOT analýza pro oblast matematické gramotnosti, SWOT analýza byla navržena pracovní skupinou zabývající se tímto tématem.

Tab. č. 55: SWOT analýza matematická gramotnost

SWOT analýza matematická gramotnost	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Víme o tom, že máme problém s matematickou gramotností. 2. Některé školy dosahují dobrých výsledků v testování v matematice. 3. Máme žáky šikovné a se zájmem a potřebujeme je podpořit a rozvíjet. 4. Děti v MŠ a na začátku školní docházky matematika baví. 5. Školy kladou důraz na rozvoj logického uvažování.	1. Nedostatek kvalifikovaných učitelů, zejména matematiky a fyziky. 2. Učitelé nemají motivaci a perspektivu profesního růstu (zejména u starších učitelů). 3. Odchody mladých lidí do zahraničí (vč. učitelů). 4. Problematické je, jak motivovat učitele v SVL a jak sehnat učitele do těchto obcí. 5. Absolventi pedagogických fakult se nevracejí do regionu. 6. Změny v ŠVP při změně školy (stěhování, střídavá péče) mají negativní vliv na matematickou gramotnost žáka. 7. Školy neumí identifikovat nadané žáky a pak s nimi pracovat.

PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
1. Motivovat pedagogické pracovníky škol k další práci s žáky, např. jak udělat efektivně systém doučování. 2. Finanční prostředky od zřizovatele k pořízení pomůcek, interaktivních tabulí, zaplacení dalších nákladů. 3. Leadership ze strany vedení školy (motivace). 4. Využívání finančních prostředků z dotací k pořízení vybavení a pomůcek. 5. Prohloubit zájem o matematiku u žáků i ve vyšších ročnících ZŠ. 6. Náborový příspěvek ve Strategii 2030+. 7. Vzdělávací aktivity cílené na učitele a ředitele škol.	1. Prohloubení problému s nedostatkem kvalifikovaných učitelů. 2. Odchody učitelů do komerční sféry. 3. Problematické vztahy mezi školou a zřizovatelem. 4. Klesá gramotnost rodičů v regionu, kvalifikovaní lidé odcházejí do vnitrozemí a do zahraničí. 5. Rozevírání sociálních nůžek ve společnosti. S tím souvisí nenaplnění středních odborných škol, protože mizí „střední vrstva“. 6. Distanční výuka přispívá k prohloubení problémů, žáci nemají rovné příležitosti.

Zdroj: vlastní šetření.

4.6.3 SWOT analýza oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

Pracovní skupinou byla sestavena SWOT analýza pro oblast rozvoje potenciálu každého žáka.

Tab. č. 56: SWOT analýza rozvoj potenciálu každého žáka

SWOT analýza rozvoj potenciálu každého žáka	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Podpora pro žáky se SVP je nároková, což vnáší do systému stabilitu. 2. Reformy financování regionálního školství pomůže stabilitě a udržitelnosti středních a menších škol. 3. Reforma financování regionálního školství umožňuje dělení tříd. 4. Vzdělávání žáků z Ukrajiny: některé školy a pedagogové v ORP mají zkušenosti se vzděláváním žáků s OMJ.	1. Zejména ve třídách s vyšším počtem žáků je málo prostoru věnovat se nadaným, bystrým, ale i průměrným žákům. 2. Malá flexibilita, malá ochota změnit systém uvažování, malá ochota ke změně ze strany některých učitelů. 3. Obecně je problém s nastavením hodnocení (školní hodnocení, sebehodnocení, evaluace procesů a projektů, hodnocení ve společnosti,...). Jako společnost vidíme překážky a umíme kritizovat, nevidíme cestu ke změně. 4. Kompetence v RVP a systém přijímacích zkoušek jsou nastaveny odlišně (znalosti x kompetence). Obdobný problém je se státní maturitou.

	5. Různé školy mají různá ŠVP, problém nastává při stěhování rodin. Není návaznost probrané látky. 6. Špatná dopravní dostupnost (Praha, Plzeň, dostupnost středních škol z okrajových částí regionu). 7. Odliv mozků z Karlovarského kraje (historické faktory dané odsunem a znovuosídlením po druhé světové válce – jednodušší profese díky struktuře průmyslu). 8. Nedostatek odborníků na školách: školní psychologové, speciální pedagogové, učitelé odborných předmětů, ... 9. Špatná dostupnost odborníků v SPC a PPP, logopedické péče a speciálních škol (rodina musí dojet za odborníkem, nejsou svozy do speciálních škol). 10. Změny v systému financování podpory pro žáky se SVP (asistenti, pedagogická intervence). 11. Negativní dopady distanční výuky, rozevírání nůžek ve společnosti. 12. Vzdělávání žáků z Ukrajiny: přetíženost a nejistota učitelů a zvyšování heterogenity tříd kvůli příchodu žáků z Ukrajiny. 13. Málo odborníků a možností pro intenzivní výuku češtiny pro žáky s OMJ vzhledem k velkému nárůstu množství žáků s OMJ po příchodu uprchlíků z Ukrajiny. 14. Školy často neumí identifikovat nadání a pracovat s nadanými žáky, jako společnost tak přicházíme o talenty.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
1. Používání metod a forem práce tak, aby spolu s efektivitou výuky bylo rozvíjeno i klima třídního kolektivu. 2. Změna systému hodnocení ve školách (vč. pochopení ze strany učitelů a rodičů). 3. Budování vztahu obyvatel k regionu, budování lepší image regionu. 4. Vytváření zázemí pro život rodin s dětmi v regionu. 5. Firmy vytvářející dobré pracovní podmínky v regionu. 6. Svazkové školy: možnost sdílení učitelů a odborníků ve školách, snížení administrativní náročnosti (centrálně), finančně výhodnější provoz.	1. Prohlubování problémů s nastavením způsobu uvažování v rámci společnosti, problémy s hodnotami a vztahy ve společnosti. 2. Nárůst odlivu mozků z Karlovarského kraje. 3. Zhoršování dopravní dostupnosti. 4. Nezávislost VŠ ve smyslu, že nemusí reagovat na poptávku po odbornících do škol (školní psychologové, speciální pedagogové, ...) 5. Negativní či nesystémové změny v systému financování podpory pro žáky se SVP (asistenti, pedagogická

7. Sdílení odborníků více školami (školní psychologové, speciální pedagogové, sociální pedag. apod.) 8. Finanční podpora pro znevýhodněné regiony, např. daňové úlevy, vyšší tabulkové platy pro pozice ve školství ve znevýhodněných regionech. 9. Změna systému vzdělávání odborníků do školství. 10. Prodloužení povinné školní docházky (1 + 9 + 2 SŠ/SOU). 11. Pozitivní vliv multikulturního prostředí na žáky.	intervence), z toho plynoucí zhoršení stavu. 6. Distanční výuka bude dále prohlubovat rozdíly dané sociálním znevýhodněním. 7. Zpochybňování myšlenky společného vzdělávání. 8. Nepochopení a různé výklady inkluze. 9. Vzdělávání žáků z Ukrajiny: prohlubování heterogenit ve třídách z důvodu příchodu žáků z Ukrajiny, hrozba poklesu kvality výuky, další nároky kladené na pedagogy, hrozba nárůstu konfliktů a pocitů nespravedlnosti.
--	--

Zdroj: vlastní šetření.

4.6.4 SWOT analýza oblasti financování škol

V této kapitole je uvedena SWOT analýza pro oblast financování základních a mateřských škol.

Tab. č. 57: SWOT analýza financování škol

SWOT analýza financování škol	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Pravidelné financování z pohledu zaměstnanců škol v porovnání s jinými sektory ekonomiky – lze zajistit zaměstnancům 12 platů/rok. 2. Dobré administrativní zajištění procesu ze strany odboru školství KÚ KK. 3. V některých případech dobrá spolupráce školy a zřizovatele. 4. Spolupráce s odborem školství KÚ KK po metodické stránce. 5. Reforma financování regionálního školství – obce nemusí doplácet na platy pedagogů nebo doplácet v takové výši jako dříve, lze dělit třídy na skupiny nebo mít méně početné třídy.	1. Ředitel pracuje s odhadem rozpočtu, v době plánování nezná přesnou částku rozpočtu, protože je zde příliš mnoho proměnných. Doporučení poradenských pracovišť k oblasti personální podpory narážení v praxi na podmínky pracovně právních vztahů. 2. Nesoulad školního roku a hospodářského roku 3. Nerovnoměrné rozložení kapacit a nerovnoměrné využití kapacit škol v území. 4. Prostředky z RUD jdou zřizovatelům v jednom balíku, není na první pohled zřejmé, jaká částka je určena na školu a někteří zřizovatelé mohou školy podfinancovat z důvodu jiných potřeb obce.

6. Pozitivní vliv covid krize: větší zájem o práci ve školství (jistota veřejného sektoru).	5. Finanční negramotnost některých ředitelů a zřizovatelů.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
1. Využití zkušeností svazkové školy a zřizování nových svazkových škol tam, kde je toto řešení vhodné. 2. Optimalizace středních škol a zároveň řešení dopravy na SŠ a sociálních stipendií pro žáky SŠ ze strany Karlovarského kraje (zřizovatel SŠ). 3. Zajištění stability platů pedagogických pracovníků a náborový příspěvek – přilákání schopných lidí do pedagog. profese, ohodnocení práce pedagogů. 4. (Větší) zapojení prostředků zřizovatele, škole jako priorita obce. 5. Nutnost řešit potřeby školství jiným způsobem, než nesystémově prostřednictvím EU dotací může vést k efektivnějšímu řešení.	1. Nepříznivý demografický vývoj v Karlovarském kraji (děti, žáci, učitelé). 2. Financování dopravy školních spojů mimo Karlovarský kraj (kraj tak podporuje, aby žáci jezdili do škol mimo Karlovarský kraj). 3. Není dostatek pracovníků. 4. Věková struktura pedagogických sborů – stárnutí. 5. Budoucí makroekonomický vývoj – recese a prohloubení finančních problémů v souvislosti s covid a válkou na Ukrajině, nelze ufinancovat nároky školství. 6. Volební cyklus (volby – politici, konkurzy na ředitele škol) – strategické plánování představuje delší časový úsek, než je volební období. 7. Nastavení státní politiky v oblasti školství je závislé na politickém obsazení ve vládě, MŠMT a na kraji. Ohrožením je nestabilita názorů a politických směrů ve vzdělávací politice na MŠMT a na kraji. 8. Snížení finančních prostředků pro obce v RUD. 9. Větší spolufinancování projektů z dotací a zároveň snížení prostředků v RUD může ohrozit realizaci měkkých i investičních projektů v oblasti vzdělávání. 10. Postupné snižování objemu finančních prostředků v rámci dotací z EU.

Zdroj: vlastní šetření.

4.6.5 SWOT analýza oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Nově oproti předchozím verzím dokumentu byla sestavena SWOT analýza pro oblast podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Tab. č. 58: SWOT analýza podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

SWOT analýza podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
1. Spolupráce škol s knihovnami (např. čtenářské dílny a soutěže – motivace žáků ke čtení). 2. Reforma financování regionálního školství pomůže stabilitě a udržitelnosti středních a menších škol. 3. Reforma financování regionálního školství umožňuje dělení tříd. 4. Dobré administrativní zajištění procesu ze strany odboru školství KÚ KK. 5. V některých případech dobrá spolupráce školy a zřizovatele. 6. Spolupráce s odborem školství KÚ KK po metodické stránce. 7. Reforma financování regionálního školství – obce nemusí doplácet na platy pedagogů nebo doplácet v takové výši jako dříve, lze dělit třídy na skupiny nebo mít méně početné třídy. 8. Pozitivní vliv covid krize: větší zájem o práci ve školství (jistota veřejného sektoru).	1. V rámci nastavení systému regionálního školství není nikdo zodpovědný za celek, odpovědnost je přenášena na nejnižší jednotky. 2. Všeobecná přetíženost pracovníků v regionálním školství, dopady posledních krizí (covid, příchod uprchlíků z Ukrajiny). 3. Nedostatek lidských zdrojů ve školství (učitelé matematiky, fyziky, cizích jazyků, školní psychologové, speciální pedagogové a další). 4. Problematické je, jak motivovat učitele v SVL a jak sehnat učitele do těchto obcí. 5. Absolventi pedagogických fakult se nevracejí do regionu. 6. Změny v ŠVP při změně školy (stěhování, střídavá péče) mají negativní vliv na vzdělávání žáka. 7. Školy neumí identifikovat nadané žáky a pak s nimi pracovat. 8. Malá flexibilita, malá ochota změnit systém uvažování, malá ochota ke změně ze strany některých učitelů. 9. Obecně je problém s nastavením hodnocení (školní hodnocení, sebehodnocení, evaluace procesů a projektů, hodnocení ve společnosti,...). Jako společnost vidíme překážky a umíme kritizovat, nevidíme cestu ke změně. 10. Nerovnoměrné rozložení kapacit a nerovnoměrné využití kapacit škol v území. 11. Prostředky z RUD jdou zřizovatelům v jednom balíku, není na první pohled zřejmé, jaká částka je určena na školu a někteří zřizovatelé mohou školy podfinancovávat z důvodu jiných potřeb obce. 12. Finanční negramotnost některých ředitelů a zřizovatelů. 13. Školy často neumí identifikovat nadání a pracovat s nadanými žáky, jako společnost tak přicházíme o talenty.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY

1. Různorodost jako příležitost k rozvoji (přirozený rozvoj založený na setkávání různých kultur, pozitivní vliv multikulturního prostředí na školách). 2. Spolupráce a sdílení zkušeností. 3. Motivovat pedagogické pracovníky škol k další práci s žáky, např. jak udělat efektivně systém doučování. 4. Finanční prostředky od zřizovatele k pořízení pomůcek, interaktivních tabulí, zaplacení dalších nákladů. 5. Leadership ze strany vedení školy (motivace). 6. Využívání finančních prostředků z dotací k pořízení vybavení a pomůcek. 7. Náborový příspěvek ve Strategii 2030+. 8. Vzdělávací aktivity cílené na učitele a ředitele škol. 9. Budování vztahu obyvatel k regionu, budování lepší image regionu. 10. Vytváření zázemí pro život rodin s dětmi v regionu. 11. Svazkové školy: možnost sdílení učitelů a odborníků ve školách, snížení administrativní náročnosti (centrálně), finančně výhodnější provoz. Využití zkušeností svazkové školy a zřizování nových svazkových škol tam, kde je toto řešení vhodné. 12. Sdílení odborníků více školami (školní psychologové, speciální pedagogové, sociální pedag. apod.) 13. Změna systému vzdělávání odborníků do školství. 14. Optimalizace středních škol a zároveň řešení dopravy na SŠ a sociálních stipendií pro žáky SŠ ze strany Karlovarského kraje (zřizovatel SŠ). 15. (Větší) zapojení prostředků zřizovatele, škole jako priorita obce. 16. Nutnost řešit potřeby školství jiným způsobem, než nesystémově prostřednictvím EU dotací může vést k efektivnějšímu řešení.	1. Někteří učitelé jsou vyhořelí a bez motivace. Problémy ve vztazích na pracovišti mezi kolegy učiteli. 2. Stárnutí pedagogů. Prohlubování problémů s odchodem mladých lidí a vzdělaných z regionu. Nepříznivý demografický vývoj. 3. Prohloubení problému s nedostatkem kvalifikovaných učitelů. 4. Problematické vztahy mezi školou a zřizovatelem. 5. Klesá gramotnost rodičů v regionu, kvalifikovaní lidé odcházejí do vnitrozemí a do zahraničí. 6. Distanční výuka přispívá k prohloubení problémů, žáci nemají rovné příležitosti. Rozevírání nůžek ve společnosti. 7. Prohlubování problémů s nastavením způsobu uvažování v rámci společnosti, problémy s hodnotami a vztahy ve společnosti. 8. Budoucí makroekonomický vývoj – recese a prohloubení finančních problémů v souvislosti s covid a válkou na Ukrajině, nelze ufinancovat nároky školství. 9. Volební cyklus (volby – politici, konkurzy na ředitele škol) – strategické plánování představuje delší časový úsek, než je volební období. 10. Nastavení státní politiky v oblasti školství je závislé na politickém obsazení ve vládě, MŠMT a na kraji. Ohrožením je nestabilita názorů a politických směrů ve vzdělávací politice na MŠMT a na kraji. 11. Snížení finančních prostředků pro obce v RUD. 12. Větší spolufinancování projektů z dotací a zároveň snížení prostředků v RUD může ohrozit realizaci měkkých i investičních projektů v oblasti vzdělávání. 13. Postupné snižování objemu finančních prostředků v rámci dotací z EU.
--	---

Zdroj: vlastní šetření.

4.6.6 SWOT analýza oblasti výuky cizích jazyků

V projektu působí nepovinná pracovní skupina zabývající se výukou angličtiny a jazykovými kompetencemi. V této kapitole uvádíme SWOT analýzu sestavenou touto pracovní skupinou.

Tab. č. 59: SWOT analýza výuka cizích jazyků

SWOT analýza výuka cizích jazyků	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Existuje mnoho kvalitních materiálů k výuce, vč. materiálů a aplikací k online výuce angličtiny. - Jsou příležitosti ke komunikaci v angličtině. - Rostoucí úroveň kompetencí učitelů cizích jazyků. - PC hry a filmy v angličtině, sledování youtube v angličtině. - Blízkost Německa jako motivace pro výuku němčiny jako druhého cizího jazyka.	- Hodně žáků ve skupině. - Heterogenní skupiny. - Čas (málo hodin výuky – 3 h/týdně), v on-line výuce není možné plně aktivizovat všechny žáky, v on-line výuce je méně konverzace. - Málo kvalifikovaných a kompetentních učitelů v rámci práce v on-line prostředí. - Pro některé žáky je obtížné učit se dva cizí jazyky (dosavadní povinnost dvou cizích jazyků na ZŠ). - Málo příležitostí prakticky používat angličtinu (mluvit), obzvlášť v době covid omezení. - Vztahy na pracovišti mezi aktivními a neaktivními učiteli. - Systém výuky: moc gramatiky, málo aktivit k mluvení nebo poslechu. - Němčina není pro žáky tak atraktivní jako angličtina, protože angličtinu žáci běžně používají v on-line prostředí (youtube, filmy, hry). - Nárůst heterogenit kvůli příchodu žáků z Ukrajiny.
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
- Použití metody CLIL. - Motivace: používání angličtiny pro cestování, práci, studium. - Soutěže v cizích jazycích mezi školami (pro více žáků, hodnotnější ocenění, více různých kategorií). - Využívání řešení modelových situací při výuce jazyka. - Diferenciace v rámci třídy (různé úrovně v předmětech – angličtina, matematika apod.) - Více konverzace a poslechu, využití rodilých mluvčích. - Vzdělávání žáků z Ukrajiny: pozitivní vliv multikulturního prostředí.	- Nemožnost využití finančních prostředků v budoucnu na učebny a vybavení (nebudou na to dotace). - Nedostatek učitelů. - Zvyšování problémů s heterogenitou skupin, výuka na dálku prohlubuje problémy s heterogenitou. - Nepochopení a nevhodné uchopení inkluze. - S výukou na dálku je náročnější provozovat metodu CLIL. - S dlouho trvající výukou na dálku ztrácí žáci návyky, obecně k učení, v angličtině pak k učení se slovíček, ztrácí se pozornost. - Vzdělávání žáků z Ukrajiny: prohlubování heterogenit ve třídách z důvodu příchodu žáků z Ukrajiny, hrozba poklesu kvality výuky, další nároky kladené na pedagogy, hrozba nárůstu konfliktů a pocitů nespravedlnosti.

Zdroj: vlastní šetření.

Obr. č. 17: Fotografie z plánovacího setkání v Karlových Varech

Zdroj: foto vlastní.

4.7 Analýza zdrojů

Během jednání pracovní skupiny financování byla navržena první verze analýzy zdrojů Karlovarska. Smyslem analýzy zdrojů je podívat na problém z druhé strany, tj. nepojmenovávat problémy a najít vlastní zdroje území, které by mohly přispět ke zlepšování a ke změnám, najít vnitřní potenciál, na kterém lze stavět dál.

Tab. č. 60: Analýza zdrojů

Analýza zdrojů – Karlovarsko – využití v oblasti rozvoje vzdělávání	
Lidské zdroje:	Projektové vyučování – najít lidi, kteří to umí a umí to předávat. Komplexně, vč. problematiky životního prostředí (environmentální). Centrum záchranářů, Bečovská botanická zahrada, Kozodoj a další subjekty.
Ekonomické zdroje:	Krajský úřad dotace (environmentální oblast, doprava). Dotační tituly jednotlivých obcí, granty. Propojení podnikání a veřejného sektoru. Sponzoring (podniky, rodiče,...), sdružení rodičů na školách.
Přírodní zdroje:	Minerální vody, vřídlo, krajina, Slavkovský les, Krušné hory. Propojování předmětů, vztah k regionu a prostředí.
Sociální zdroje:	Mikroregiony, spolupráce obcí, spolupráce škol (investiční projekty na vybavení učeben z Integrovaného regionálního programu), využití kapacit jinými školami (ZŠ + ZŠ, ZŠ + SŠ).

	Propojení: komunitní systémy.
Politické (a legislativní) zdroje:	Lobbing, neformální podpora, metoda PR.
Zdroje související s historií a tradicí:	Bečov nad Teplou, Žlutice, Valeč, Chýše, Nejdek. Propojování předmětů, vztah k regionu a prostředí.

Zdroj: vlastní šetření.

4.8 Analýzy problémů a potřeb

Analýzou problémů a potřeb se zabývaly pracovní skupiny projektu MAP Karlovarsko II, analýzy byly aktualizovány v navazujícím projektu MAP Karlovarsko III. Dále uvedené analýzy stejně jako SWOT analýzy korespondují s tématy řešenými v jednotlivých pracovních skupinách. Analýzy problémů a potřeb jsou zpracovány formou tabulek. K identifikovaným problémům jsou uvedeny jeho příčiny a následují doporučení. V případě doporučení je tabulka někdy rozdělena na doporučení, kterými se může zabývat projekt MAP Karlovarsko II, a na doporučení, která jsou pro systémovou úroveň na MŠMT a místní akční plány je nemohou ovlivnit. Analýzy problémů a potřeb mohli připomínkovat členové ostatních pracovních skupin a další aktéři v projektu, aktualizace analýz proběhla ve školním roce 2020/2021 a následně ve školním roce 2021/2022. První aktualizace se týkala mimo jiné dopadů doby výuky na dálku, druhá aktualizace zohledňovala mimo jiné příchod uprchlíků z Ukrajiny.

4.8.1 Analýza problémů a potřeb oblasti čtenářská gramotnost

V případě analýzy problémů a potřeb v oblasti čtenářské gramotnosti bylo během tvorby analýzy členy pracovní skupiny konstatováno, že problematika inkluze se prolíná všemi gramotnostmi, vč. čtenářské.

Tab. č. 61: Analýza problémů a potřeb v oblasti čtenářské gramotnosti

PROBLÉM	PŘÍČINA	DOPORUČENÍ
Nelze dostatečně efektivně uplatňovat metody k rozvoji čtenářské gramotnosti, zapojit všechny žáky a uplatňovat individuální přístup. Jsou rušivé vlivy při práci ve třídě v rámci čtenářské gramotnosti.	Hodně žáků ve třídě. Heterogenní třídy. Prohlubování heterogenit, nejistoty a další zátěže pedagogů v souvislosti s příchodem žáků z Ukrajiny.	Dělení tříd na menší skupiny. Role učitele: rozvíjet čtenářskou gramotnost i v jiných předmětech, dbát na návaznosti mezi předměty. Praktické semináře, sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
	Kvůli inkluzi jsou ve třídě asistenti pedagoga (1 a více), při výuce českého jazyka mohou působit rušivě (zejména při zařazení více žáků s OMJ do třídy).	Nastavení výuky na pedagogických fakultách – více praxe, efektivní a moderní metody a formy, speciální pedagogika.

Reforma financování regionálního školství umožňuje dělení tříd, ale naráží to na kapacity škol.	V některých školách není k dispozici prostorová a personální kapacita.	Motivovat absolventy pedagogických fakult k nástupu do praxe. Motivovat absolventy pedagogických fakult k příchodu do škol v Karlovarském kraji. Dostat do Karlovarského kraje kvalifikované pedagogy, speciální pedagogy, školní psychology. Vybudování odloučeného pracoviště pedagogické fakulty. Vyšší tabulkové platy pedagogů v Karlovarském kraji, daňové zvýhodnění vázané na výkon profese v Karlovarském kraji. Náborový příspěvek. Budování dalších výukových prostor v případě, že možnost dělení tříd naráží na nedostatek učeben.
		Budování pozitivního vztahu k regionu. Aktivita typu Putování krajem živých vod.
		Rozvolnění striktních požadavků zákona o pedagogických pracovnících.
	Zákon o pedagogických pracovnících definuje formální požadavky na vzdělávání pedagogických pracovníků (např. v MŠ je důležitý vztah k dětem, nikoliv přesná kvalifikace).	Volnější pravidla pro nakládání s finančními prostředky ze strany ředitele školy.
Malý vztah žáků a dětí ke čtení a ke knize. Nízká úroveň čtenářské gramotnosti.	V rámci rodin je malá motivace ke čtení, doma nejsou knihy, děti nemají příklad od rodičů ke čtení.	Vyhledávat, rozvíjet a podporovat metody, jak přivést děti ke knize. Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
		Role učitele: rozvíjet čtenářskou gramotnost i v jiných předmětech, dbát na návaznosti mezi předměty. Praktické semináře, sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
	Zrychlená doba, převládají obrazové vjemy, mění se způsob komunikace a získávání informací (sociální sítě).	Práce s rodinou dětí v MŠ, přivádět rodinu zpět ke knihám a četbě (pomalý proces – „sněhová koule“).

		Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
		V rámci ZŠ práce v hodinách: moderní knihy, četba v hodině, zfilmované příběhy, besedy v knihovně, zajímavé příběhy, současná témata, moderní učebnice pro výuku (zejména literatura na druhém stupni ZŠ). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
	Okruhy k maturitní zkoušce neobsahují vhodnou literaturu pro dnešní žáky, je zde málo moderní literatury, nemotivuje ke kladnému vztahu ke knize a čtení.	Návaznost výuky na ZŠ na SŠ, modernizace okruhů četby k maturitě.
Náročná práce učitele v hodně heterogenní třídě.	Hodně inkludovaných žáků ve třídě, hodně heterogenní kolektivy. Prohloubení heterogenit kvůli příchodu žáků z Ukrajiny.	Motivovat absolventy pedagogických fakult k nástupu do praxe. Motivovat absolventy pedagogických fakult k příchodu do škol v Karlovarském kraji. Dostat do Karlovarského kraje kvalifikované pedagogy, speciální pedagogy, školní psychology. Vybudování odloučeného pracoviště pedagogické fakulty. Vyšší tabulkové platy pedagogů v Karlovarském kraji, daňové zvýhodnění vázané na výkon profese v Karlovarském kraji. Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
		Role učitele: rozvíjet čtenářskou gramotnost i v jiných předmětech, dbát na návaznosti mezi předměty.
	Učitelé studovali „normální“ pedagogiku pro žáky bez výrazných SVP. Dnes mají běžní učitelé fungovat i jako speciální pedagogové v praxi.	Sdílení odborníků ve školách (nejsou ale k dispozici kvalifikovaní pracovníci).
		Metody a formy práce, konkrétní doporučení z PPP a SPC.
	VYHOŘENÍ.	Sdílení zkušeností. Prevence. Podpůrné aktivity.
Náročnost výuky na dálku a negativní vliv výuky na dálku na čtenářskou gramotnost	Jiná forma práce a komunikace mezi učiteli a žáky, absence skupinové práce, absence vzájemné interakce mezi žáky a	Úprava metod a forem práce při výuce na dálku.

	pozitivního vlivu školního kolektivu.	
Nárůst nároků na učitele českého jazyka v souvislosti s příchodem žáků z Ukrajiny.	Nové požadavky a nové cíle práce pedagoga. Nárůst heterogenit ve třídě. Nové metody při výuce českého jazyka jako cizího jazyka. Nedostatek kapacit pro intenzivní výuku českého jazyka jako cizího jazyka.	Sdílení zkušeností. Hledání dalších kapacit a možností. Zmírnění některých formálních požadavků (administrativa, kvalifikace). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty. Dělení tříd, diverzifikace.

Zdroj: vlastní šetření.

4.8.2 Analýza problémů a potřeb oblasti matematická gramotnost

Při tvorbě analýzy problémů a potřeb v oblasti matematické gramotnosti byly identifikovány příčiny, které často souvisejí se specifickou situací v Karlovarském kraji v oblasti vzdělávání.

Tab. č. 62: Analýza problémů a potřeb v oblasti matematické gramotnosti

PROBLÉM	PŘÍČINA	DOPORUČENÍ
Dlouhodobě nízké výsledky škol v testování ČŠI. Problematická motivace některých učitelů.	Nedostatek kvalifikovaných učitelů.	Práce s motivací, ředitel školy jako leader (projekty, inspirace odjinud). Reforma financování regionálního školství umožní dělení tříd (ale nejsou zde na trhu práce k dispozici pedagogové). Změna způsobu výuky na VŠ na pedagogických fakultách, změna studijních programů, přitáhnout více studentů ke studiu matematiky a fyziky na pedagogických fakultách.
	Odchody učitelů a vzdělané populace (rodiny) z Karlovarského kraje.	Motivace k příchodu pedagogických pracovníků do kraje, náborové příspěvky, daňová zvýhodnění apod.
	Rozdílná kvalita škol.	Jedná se o začarovaný kruh: nedostatek učitelů a stárnutí stávajících učitelů. Spádové školy pro druhý stupeň ZŠ, svazkové školy. V obou případech nutnost zajištění dopravní

		dostupnosti (svozové autobusy, koordinace, řízení). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty. Rozvoj kompetencí pedagogů.
	Administrativní zátěž ředitele školy.	Reforma financování regionálního školství umožní zaměstnání administrativní síly na škole.
		Převzetí části administrativy (bývalé školské úřady), střední článek vedení/podpory regionálního školství.
	Rodinný faktor (talentovaný žák x rodinné prostředí).	I přes motivační systém (např. obecní byty) pedagogové do některých oblastí nechtějí jít. Spádové školy pro druhý stupeň ZŠ, svazkové školy. V obou případech nutnost zajištění dopravní dostupnosti (svozové autobusy, koordinace, řízení). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty. Rozvoj kompetencí pedagogů.
Rozevírání sociálních nůžek ve společnosti.	Odchody učitelů a vzdělané populace (rodiny) z Karlovarského kraje.	Motivace k příchodu pedagogických pracovníků do kraje, náborové příspěvky, daňová zvýhodnění apod.
	Rozdílná kvalita škol.	Spádové školy pro druhý stupeň ZŠ, svazkové školy. V obou případech nutnost zajištění dopravní dostupnosti (svozové autobusy, koordinace, řízení). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty. Rozvoj kompetencí pedagogů.
	Rodinný faktor (talentovaný žák x rodinné prostředí).	I přes motivační systém (např. obecní byty) pedagogové do některých oblastí nechtějí jít. Spádové školy pro druhý stupeň ZŠ, svazkové školy. V obou případech nutnost zajištění dopravní dostupnosti (svozové autobusy, koordinace, řízení).

	Je menší počet hodin matematiky na ZŠ, než tomu bylo v minulosti a než je v porovnání např. s českým jazykem na prvním stupni ZŠ.	Bylo by žádoucí přidat více hodin matematiky.
Problematická motivace a jednání ze strany některých rodičů.	Někteří rodiče nemají vztah ke vzdělávání.	Zapojovat školskou radu, informovat rodiče.
	Někteří rodiče tlačí na známky (známky jsou jedním z faktorů při přijímacím řízení na střední školy). Někteří rodiče mají odlišné představy než škola (různé chápání náročnosti a cíle školy).	Odpolitizování školství. Rozhodování založené na datech.
Politické pohledy na řešení problémů ve školství.		Odpolitizování školství. Rozhodování založené na datech.
Žáci nemají motivaci.	Rodinný faktor (talentovaný žák x rodinné prostředí).	Optimalizace SŠ (neovlivnitelný faktor, máme na mysli opravdovou optimalizaci spolu s dopravní dostupností škol)
	Více míst na SŠ, než je žáků na ZŠ.	
Různé rodiny mají různé možnosti.	Vyhlášení nouzového stavu, distanční výuka.	Snížit počet žáků ve škole (dělení tříd) při nouzovém stavu, ale nezavírat školy úplně. Např. kombinace týden ve škole a týden doma na samostatné procvičování učiva.
Chybí přímá interakce mezi učitelem a žákem, online výuka to nenahradí plně.		

Zdroj: vlastní šetření.

4.8.3 Analýza problémů a potřeb oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

V této kapitole je uvedena analýza problémů a potřeb pro oblast rozvoje potenciálu každého žáka.

Tab. č. 63: Analýza problémů a potřeb v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka

PROBLÉM	PŘÍČINA	DOPORUČENÍ
Nízká vzdělanost.	Špatná dopravní dostupnost (střední školy z odlehých oblastí regionu, odborníci v PPP, SPC, logopedická péče, speciální školy, dostupnost center – Praha, Plzeň).	Zlepšení dopravní dostupnosti, lepší dostupnost SŠ z odlehých oblastí regionu a pro sociálně slabé rodiny.
	Odliv mozků.	Návrat absolventů VŠ zpět do regionu. Zázemí pro rodiny s dětmi.

		Vytváření dobrých pracovních podmínek. Finanční motivace (tabulkové platy, daňové odpočty, zvýhodnění).
		Sdílení odborníků mezi školami. Svazkové školy.
		Prodloužení povinné školní docházky (1 + 9 + 2 na SŠ/SOU). Motivace pro rodiny, kde vzdělávání není prioritou, aby žáci nekončili jen základním vzděláním.
	Školy neumí identifikovat nadané žáky a dále s nimi pracovat. Přicházíme tak jako společnost o talenty.	Podpora identifikace nadaných žáků a vhodných metod k rozvoji nadání. Změna způsobu uvažování o nadání (není to jen akademický úspěch).
Špatná dopravní dostupnost (doprava škol na školní akce a výlety). V případě spoluúčasti rodičů na hrazení školního výletu či akce není zapojena celá třída, což vylučuje sociálně slabé žáky.	Málo dopravců a volných autobusů dle zájmu škol.	Dotované školní výlety, akce a mimoškolní vzdělávací aktivity tak, aby byla možná účast všech žáků bez ohledu na sociální situaci rodiny.
	Špatná dopravní dostupnost hromadnou dopravou na školní akce.	Zlepšení dopravní dostupnosti. Multifunkční jízdenky.
Nízké PR Karlovarského kraje (navenek i uvnitř).	Srovnávání se mezi kraji navzájem. Faktory dané historií (odsun a dosídlení po druhé světové válce, příchod obyvatelstva dle struktury průmyslu – jednodušší profese).	PR: kraj, školy, místní samosprávy, spolupráce. Budování občanské hrdosti a vztahu k regionu.
Nízká vzdělanost. Dlouhodobě špatné výsledky vzdělávání, nízká motivace žáků. Předčasné odchody ze vzdělávání, vzdělávací neúspěch.	Kromě výše uvedených příčin (historické faktory, nízké PR kraje, odliv mozků, ...) není definován cíl vzdělávání ze strany státu (není jasně definovaná zakázka, co se od vzdělávání očekává). Proti sobě jsou např. kompetence v RVP a znalostně nastavené zkoušky (maturita, přijímací zkoušky).	Definice cíle vzdělávání ze strany státu. Změny v systému, vč. změn v systému hodnocení.
	Děti a žáci ze sociálně slabého a nepodnětného prostředí. Dlouhodobá nezaměstnanost a ztráta pracovních návyků u rodičů. Objektivní nedostatek nízkoprahových pracovních	Propojování školství, sociální oblasti a zřizovatelů. Budování školních poradenských pracovišť, vč. sociálního pedagoga. Zvýšit zájem zřizovatelů škol o kvalitu vzdělávání.

	příležitostí v některých regionech a pro znevýhodněné skupiny. Složitý systém sociálních dávek, v některých případech je systém dávek demotivační pro získání práce.	Pozitivní motivace. Pozitivní příklady. Supervize. Hledat nová řešení, inspirovat se v úspěšných regionech a zahraničí. Změna způsobu uvažování o budoucí vzdělávací dráze a školním úspěchu žáků. Uvědomění si rozdílu mezi formativním a sumativním hodnocením. Dopravní dostupnost středních škol. Změna systému přijímacích zkoušek na střední školy (snižování bariér). Aktivní role kariérového poradce.
Náročnost výuky na dálku a negativní vliv výuky, ještě větší rozevírání nůžek ve společnosti.	Různá podpora ze strany rodiny. Různé technické možnosti. Různý přístup škol.	Vhodné metody a způsoby hodnocení u výuky na dálku. Spolupráce s poskytovateli sociálních služeb. Propojování školství a sociální oblasti. Zavádění internetu a mobilního signálu do odlehklých lokalit. Povinná online výuka pro školy (povinnost byla pro žáky, ne pro školu to zajistit).
Nárůst nároků na učitele v souvislosti s příchodem žáků z Ukrajiny.	Nové požadavky a nové cíle práce pedagoga. Nárůst heterogenit ve třídě. Specificky pro vyučující českého jazyka: nové metody při výuce českého jazyka jako cizího jazyka. Nedostatek kapacit pro intenzivní výuku českého jazyka jako cizího jazyka.	Sdílení zkušeností. Hledání dalších kapacit a možností. Zmírnění některých formálních požadavků (administrativa, kvalifikace). Sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.

Zdroj: vlastní šetření.

Obr. č. 18: Fotografie ze setkání k tématu rovných příležitostí

Zdroj: foto vlastní.

4.8.4 Analýza problémů a potřeb oblasti financování škol

Pro oblast financování základních a mateřských škol uvádíme analýzu problémů a potřeb v členění dle finančních toků: provozní rozpočet, financování platů pedagogických pracovníků.

Tab. č. 64: Analýza příčin problémů v oblasti financování škol

Hlavní příčina problémů v oblasti financování škol:
Stát delegoval regionální školství na obce jako zřizovatele škol. Školy získaly právní subjektivitu. Finanční toky neodpovídají skutečným potřebám. Zřizovatel školy nemá přímou rozhodovací pravomoc nad využitím provozních peněz ve škole. Zřizovatel řeší až následky, tedy situace, kdy dojde k problému (nedostatek finančních prostředků, havárie, rekonstrukce).

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 65: Finanční toky v oblasti regionálního školství

Finanční toky v oblasti regionálního školství dle typu zřizovatele:	
Obec jako zřizovatel školy.	Provozní výdaje: rozpočtové určení daní, příspěvek zřizovatele na provoz (ojediněle i sponzoring).
	Platy pracovníků školy: MŠMT (+ někdy příspěvek zřizovatele).
Dobrovolný svazek obcí jako zřizovatel školy.	Provozní výdaje: Ministerstvo financí, příspěvek zřizovatele na provoz.
	Platy pracovníků školy: MŠMT (+ někdy příspěvek zřizovatele).
Neveřejný zřizovatel (např. s.r.o., o.p.s.).	Provozní výdaje: MŠMT (+ příp. příspěvek zřizovatele, školné, sponzoring).
	Platy pracovníků školy: MŠMT (školné).

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 66: Analýza problémů a potřeb v oblasti financování škol – provozní rozpočet škol

Provozní rozpočet škol:		
Problém	Příčina	Doporučení

Některé školy mají málo finančních prostředků na provoz.	Zřizovatel si není jistý, kolik peněz rozpočtového určení daní může dát na provoz školy.	Vzdělávací aktivity v rámci MAP (sdílení, komunikace), např. workshop na financování škol.
	Drahý provoz školy (velká budova, vysoké náklady na energie, nevyužitá kapacita budovy).	Snižování spotřeby energie, řešení tepelných ztrát, další využití prázdných prostor školy.
	Na provoz školy jde velká částka z rozpočtu obce (pro malou obec to představuje velký podíl z rozpočtu obce).	Obce jsou finančně podhodnoceny, ale stát na ně deleguje starost o regionální školství. Zvýšit finanční toky ze strany státu do obcí, aby obce mohly financovat provoz školy.
	Zřizovatel musí dofinancovat platy pedagogických pracovníků v případě, že ve škole je málo žáků. U malé obce jde velké procento z RUD na školu, záleží na, zda škola využije veškeré tyto prostředky na školu. Snížení RUD pro obce může mít vliv na to, že obce budou šetřit ve vztahu ke škole.	
Kde má škola/zřizovatel vzít peníze na investice, rekonstrukce a obnovy zařízení ve škole?	Systém dotací není vhodně nastaven: Na co dotace jsou a na co ne (např. IROP na učebnu fyziky ano, na učebnu dějepisu ne, na sport a školní jídelnu ne). Výběr podpořených projektů je založen na soutěži a na rychlosti podání žádosti o podporu (je problematické nastavení hodnotících kritérií). Není vhodné načasování, výzvy jsou ve vlnách (někdy jsou a někdy ne), na zpracování projektu po vyhlášení výzvy je málo času nebo musí být projekt realizován v krátkém čase. Dotace jsou spojené s nadměrnou pracností (projektové dokumentace dle pravidel dotačního titulu, studie proveditelnosti). Samotný projekt je přizpůsobován pravidlům dotačního titulu, aby získal do nejvíc bodů v hodnocení, nikoliv skutečné potřebě školy.	Dlouhodobá a systematická příprava. Pracovat s prioritami obce a dlouhodobě plánovat rozvoj obce. Změnit podmínky dotací/zrušit dotace. Obce jsou finančně podhodnoceny, ale stát na ně delegovat starost o regionální školství. Zvýšit finanční toky ze strany státu do obcí, aby obce mohly financovat rekonstrukce a obnovy ve školách.
Finanční vztahy mezi školou a rodičem: finanční příspěvek rodičů na aktivity školy (dle RVP a ŠVP) probíhající mimo budovu školy	Nepochopení školského zákona. Když má škola málo finančních prostředků, tak přenesla platbu na rodiče.	Vzdělávací aktivity pro zřizovatele škol, sdílení a vzájemná komunikace mezi zřizovateli.

(např. plavecký výcvik, lyžařský a turistický kurz, školy v přírodě).	Nastavení sociálního systému ve společnosti (zda rodič má peníze x nemá peníze x nechce zaplatit).	Finanční podhodnocení škol a zřizovatelů. Zvýšit finanční toky ze strany státu do obcí, aby školy mohly realizovat aktivity dle RVP, které jsou náročné na finance (vč. dopravní dostupnosti aktivit, kdy škola si musí objednat autobus při neexistenci vyhovujícího spojení veřejnou dopravou).
	Záleží, kolik finančních prostředků má zřizovatel k dispozici pro školu.	
	Populismus politiků: financování jen pro některé vrstvy společnosti ze strany státu či populistická řešení (školní obědy), nastavení systému sociálních dávek.	Nutno změnit uvažování společnosti a nastavení sociálního systému.

Zdroj: vlastní šetření.

Tab. č. 67: Analýza problémů a potřeb v oblasti financování škol – platy pracovníků škol

Platy pracovníků školy:		
Problém	Příčina	Doporučení (pozn. doporučení se prolínají se všemi příčinami u daného problému)
Je nedostatek provozních zaměstnanců.	Je malý objem finančních prostředků na platy nepedagogických pracovníků.	Není systém ze strany státu v této oblasti. Zafinancovat více platy nepedagogických pracovníků.
Ohrožuje nás pokles počtu pedagogů.	Výše platu pedagoga je stále vnímána jako nízká v porovnání s jinými profesemi, kde je potřeba VŠ vzdělávání.	Nárůst (a stabilita) platů pedagogických pracovníků. Záleží také na lokalitě, stejný plat je pro některou lokalitu dobrý, pro jinou nízký.
	Negativní vnímání učitelské profese ve společnosti.	Daňové pobídky pro zaměstnavatele vázané na výkon práce ve veřejné sféře (školství, zdravotnictví, sociální služby) v regionech s nedostatkem těchto pracovníků (Karlovarský kraj).
	Odchody mladých absolventů pedagogických fakult mimo školství.	Jestliže stát platí mladému člověku získání vzdělání na veřejné vysoké škole, měl by chtít po absolventu za to nějakou službu, např. umístěnky, povinná praxe, kvalifikační dohody. Kdo chce studovat veřejnou vysokou školu financovanou státem, měl by počítat, že stát pak po něm bude chtít službu, tedy umístění na umístěnku. Když si bude student

		financovat nebo spolufinancovat studium, neměl by povinnost pracovat na umístěnk.
--	--	---

Zdroj: vlastní šetření.

Obr. č. 19: Fotografie z jednání pracovní skupiny financování a exkurze do ZŠ a MŠ Božičany

Zdroj: foto vlastní.

4.8.5 Analýza problémů a potřeb oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Byla sestavena analýza problémů a potřeb pro oblast podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání. Jedná se o nové téma, které nebylo zahrnuto do analýz v předchozích dvou projektech. Tato analýza shrnuje a zobecňuje průřezové zjištění z analýzy problémů a potřeb ostatních řešených témat.

Tab. č. 68: Analýza problémů a potřeb v oblasti podpory pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

PROBLÉM	PŘÍČINA	DOPORUČENÍ
Nelze dostatečně efektivně uplatňovat metody k rozvoji gramotností a individuální přístup. Práce učitel v hodně heterogenní třídě je náročná. Nárůst dalších nároků na učitele v souvislosti s příchodem žáků z Ukrajiny.	Hodně žáků ve třídě. Heterogenní třídy. Prohlubování heterogenit, nejistoty a další zátěže pedagogů v souvislosti s příchodem žáků z Ukrajiny. Nové požadavky a nové cíle práce pedagoga.	Dělení tříd na menší skupiny. Propojování mezi předměty. Praktické semináře, sdílení zkušeností, spolupráce s dalšími projekty.
Dlouhodobě nízké výsledky škol. Nízká vzdělanost a nízká motivace žáků. Předčasné odchody ze vzdělávání, vzdělávací neúspěch.	Nedostatek kvalifikovaných pedagogů. Reforma financování reg. školství umožňuje dělení tříd, ale není dost pedagogů a někde ani prostorové možnosti.	Práce s motivací, ředitel školy jako leader. Motivace k příchodu pedagogických pracovníků do kraje, náborové příspěvky, daňové

	Odchody učitelů a vzdělané populace z Karlovarského kraje.	zvýhodnění apod. Ředitel školy jako leader.
		Volnější pravidla pro nakládání s finančními prostředky ze strany ředitele školy.
		Rozvolnění striktních požadavků zákona o pedagogických pracovnících.
		Podpora vztahu k regionu, budování regionální identity, zlepšení image Karlovarského kraje.
	Rozdílná kvalita škol	Spádové školy pro druhý stupeň ZŠ, svazkové školy. Nutnost zajištění dopravní dostupnosti. Rozvoj kompetencí pedagogů.
	Administrativní zátěž ředitele školy.	Zaměstnání další administrativní síly na škole.
		Převzetí části administrativy (bývalé školské úřady), střední článek vedení/podpory regionálního školství.
	Rodinný faktor: děti a žáci ze sociálně slabého a nepodnětného prostředí. Někteří rodiče nemají vztah ke vzdělání. Někteří rodiče tlačí na známky. Někteří rodiče mají odlišné představy o cílech školy a náročnosti výuky, než má škola. Špatná dopravní dostupnost (střední školy z odlehklých oblastí, odborníci v PPP, SPC a logopedická péče, speciální školy, dostupnost center).	Zapojovat školskou radu, informovat rodiče.
		Odpolitizovat školství. Rozhodování založené na datech.
		Propojování školství, sociální oblasti a zřizovatelů. Budování školních poradenských pracovišť, vč. sociálního pedagoga. Dopravní dostupnost, odstraňování bariér vstupu na SŠ, aktivní role kariérového poradce. Změna způsobu uvažování o vzdělávací dráze a budoucím úspěchu žáků. Pozitivní příklady, motivace, supervize, hledání nových řešení.
		Podpora identifikace nadaných žáků a vhodných metod k rozvoji

	Přicházíme tak jako společnost o talenty.	nadání. Změna způsobu uvažování o nadání (není to jen akademický úspěch).
Některé školy mají málo finančních prostředků na provoz.	Zřizovatel si není jistý, kolik peněz z RUD může dát na provoz školy. Drahý provoz školy (velká budova, vysoké náklady na energie, nevyužitá kapacita budovy). Na provoz školy jde velká část z rozpočtu obce, pro malou obec to představuje velký podíl z rozpočtu obce. Nutnost dofinancování platů pedagogických pracovníků zřizovatelem v případě, že je ve škole málo žáků.	Edukovat zřizovatele. Zvýšit zájem zřizovatelů o kvalitu výuky.
		Finanční podhodnocení obcí, ale stát na obce delegoval starost o regionální školství.
	Nevhodné nastavení systému dotací.	Dlouhodobá příprava a plánování.
		Změnit podmínky dotací/zrušit dotace.
Finanční vztahy mezi školou a rodičem: finanční příspěvek rodičů na aktivity školy (dle RVP a ŠVP) probíhající mimo budovu školy (např. plavecký výcvik, lyžařský a turistický kurz, školy v přírodě).	Nepochopení školského zákona. Když má škola málo finančních prostředků, tak přenesení platbu na rodiče.	Vzdělávací aktivity pro zřizovatele škol, sdílení a vzájemná komunikace mezi zřizovateli.
	Nastavení sociálního systému ve společnosti (zda rodič má peníze x nemá peníze x nechce zaplatit).	Finanční podhodnocení škol a zřizovatelů. Zvýšit finanční toky ze strany státu do obcí, aby školy mohly realizovat aktivity dle RVP, které jsou náročné na finance (vč. dopravní dostupnosti aktivit, kdy škola si musí objednat autobus při neexistenci vyhovujícího spojení veřejnou dopravou).
	Populismus: financování jen pro některé vrstvy společnosti ze strany státu či populistická řešení, nastavení systému soc. dávek.	Nutno změnit uvažování společnosti a nastavení sociálního systému.
Politické pohledy na řešení problémů ve školství.		Odpolitizování školství. Rozhodování založené na datech.

Zdroj: vlastní šetření.

4.8.6 Analýza problémů a potřeb oblasti výuky cizích jazyků

Poslední detailně zkoumanou oblastí je výuka cizích jazyků. Uvedená analýza problémů a potřeb obsahuje členění doporučení na ta, která může ovlivnit alespoň částečně projekt MAP (např. přenos dobré praxe), a na doporučení na systémovou úroveň pro MŠMT.

Tab. č. 69: Analýza problémů a potřeb v oblasti výuky cizích jazyků

PROBLÉM	PŘÍČINA	DOPORUČENÍ
Kvalita a efektivita výuky cizích jazyků není optimální.	Heterogenní skupiny. Příčinou problémů jsou namíchané heterogenní skupiny: žáci s SPU, žáci nadaní, „průměrní“ žáci, žáci s poruchami chování.	Více vyučovacích hodin angličtiny. Volitelný předmět = konverzace v angličtině. Méně žáků ve třídě – máme dostatek učitelů? Spojit angličtinu s ICT, např. CLIL. Skupinová práce, systém „malotřídka“, přenos dobré praxe.
Kvalita a efektivita výuky cizích jazyků není optimální.	Povinnost druhého cizího jazyka, pro některé žáky je to obtížné.	Dát druhý cizí jazyk jako volitelný. Dát žákům na výběr (např. druhý cizí jazyk, sport, praktické činnosti). Aktuálně probíhá debata o volitelnosti druhého cizího jazyka.
Nízká motivace (na straně některých žáků i některých učitelů).	Cizí jazyk je školní předmět.	Vhodné metody a formy práce při výuce. Zaujetí ze strany učitele. Cíl výuky angličtiny na prvním stupni ZŠ by měl být: mít rád angličtinu. Gramatiku učit až na druhém stupni.
Nížší efektivita výuky na dálku při výuce cizích jazyků.	Online prostředí je omezené. Žáci jsou méně aktivní. Hůř se pracuje s motivací, žáci lze obtížněji aktivizovat.	Výuka na dálku trvala moc dlouho, je to náročné a má dopad na motivaci a výsledky žáků.

Zdroj: vlastní šetření.

Analýzu problémů a potřeb v oblasti výuky cizích jazyků doplňujeme o základní údaje z dotazníkového šetření k výuce cizích jazyků na základních školách. Plné znění vyhodnocení je zveřejněno na webu: https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/MAP-KV_vyuca-cizich-jazyku-na-ZS.pdf

Zadavatelem dotazníkového šetření byl Krajský úřad Karlovarského kraje. Dotazník vyplnili ředitelé všech 30 oslovených základních škol zapojených do projektu MAP Karlovarsko III, z toho 22 škol se 2. stupněm ZŠ a 8 škol jen s 1. stupněm ZŠ. Škola při zdravotnických zařízeních nebyla oslovena k vyplnění dotazníku, protože škola vzdělává žáky dle ŠVP jejich kmenových škol. Ředitelé mohli dotazník vyplňovat od konce školního roku 2021/22 do začátku školního roku 2022/23.

Všechny školy kromě 2 škol (tj. 28 škol) vyučují na 1. stupni **jako 1. cizí jazyk angličtinu**. Výjimky: Jedna škola uvedla, že vyučují angličtinu a němčinu, jedná se o školu s alternativním školním vzdělávacím programem, anglický a německý jazyk jsou zde přirozenou součástí výuky od 1. třídy. Jedna škola uvedla, že na 1. stupni cizí jazyk nevyučují, jedná se o speciální školu.

Mezi 22 základními školami jsou 3 školy zřizované dle podle §16 odst. 9 školského zákona, dále jedna škola se speciálními třídami a několik škol s běžnými třídami a speciálními třídami. Ostatní 2 školy zřízené dle §16 odst. 9 školského zákona na 1. stupni vyučují cizí jazyk, a to angličtinu shodně s ostatními školami.

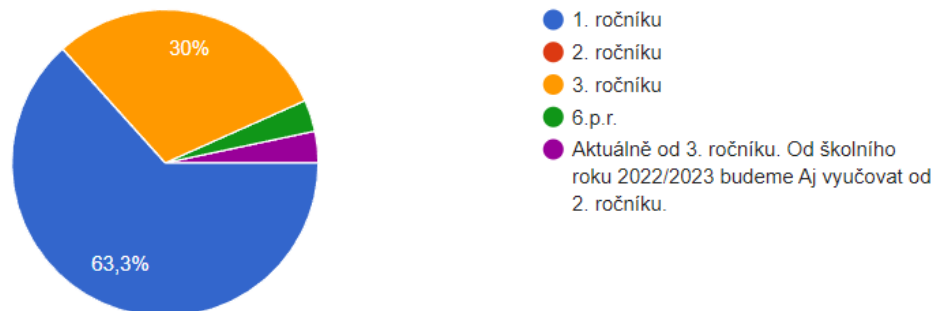
Většina škol vyučuje **cizí jazyk od 1. ročníku** (19 škol, tj. 63,3 %).

Graf č. 2: Ročník zahájení výuky cizího jazyka na ZŠ

1. cizí jazyk vyučujeme od:

30 odpovědí

 Kopírovat

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření

Zjišťovány byly také aproby učitelů cizích jazyků na 1. stupni ZŠ. Školy mohly vybrat více možností, protože cizí jazyk může vyučovat více učitelů:

- Plně aprobovaný, tzv. prvostupňový učitel + aproba cizí jazyk: 16 x, tj. 53,3 % odpovědí.
- Rodilí mluvčí s pedagogickým vzděláním: 1 x, tj. 3,3 % odpovědí.
- Rodilí mluvčí bez pedagogického vzdělání: 2 x, tj. 6,7 % odpovědí.
- Vyučující se znalostí jazyka bez pedagogického vzdělání: 9 x, 30 % odpovědí.
- Vyučující s pedagogickým vzděláním, ale nejazykové aproby: 19 x, tj. 63,3 % odpovědí.

Další údaje se týkají pouze základních škol se druhým stupněm. Všechny 22 škol vyučuje **jako 1. cizí jazyk** na 2. stupni ZŠ **angličtinu**. **Nejčastějším 2. cizím jazykem je němčina**, a to u 19 škol z 22 celkem. Převaha němčiny odpovídá příhraničnímu charakteru regionu.

Pouze jedna škola učí jako 2. cizí jazyk jiný jazyk než němčinu. Jedná se o **ruštinu** a o speciální školu.

Dále existují v regionu 2 školy, které nevyučují vůbec 2. cizí jazyk, jedná se o speciální školy, resp. jedna z toho je škola s pouze speciálními třídami.

U 7 škol se jedná o výuku němčiny a ruštiny či francouzštiny jako 2. cizího jazyka. Jen v případě jedné školy převažuje počet žáků, kteří se jako 2. cizí jazyk učí ruštinu (40 % žáků má němčinu a 60 % žáků má ruštinu). V ostatních 6 školách převažuje němčina. Výuka francouzštiny je poměrně okrajovou záležitostí, pouze 8 % žáků na jedné škole.

Postavení ruštiny na druhém místě po němčině odpovídá velkému podílu návštěvníků a dlouhodobě pobývajících cizinců ze zemí bývalého Sovětského svazu v Karlových Varech. Španělština, italština a další jazyky kromě němčiny, ruštiny a francouzštiny nejsou v nabídce škol. Neexistuje pravidlo, že by jiné cizí jazyky, než je němčina, byly vyučovány v jen ve školách K. Varech nebo naopak jen v obcích mimo krajské město.

Celkový přehled zastoupení žáků u škol, kde se vyskytuje nějaký jiný 2. cizí jazyk než jen němčina:

- 92 % žáků němčina, 8 % francouzština
- 80 % žáků němčina, 20 % žáků ruština
- 62 % žáků němčina, 14 % žáků ruština, 24 % žáků je v 6. ročníku – tedy aktuálně bez 2. cizího jazyka (vedení školy vyplnilo odpověď trochu jinak, než jak bylo zadání a jak to pochopili ostatní školy)
- 90 % žáků němčina, 10 % žáků ruština
- 40 % žáků němčina, 60 % žáků ruština
- 96 % žáků němčina, 2 % žáků ruština, 2 % čeština jako cizí jazyk
- 100 % ruština (speciální škola)
- nevyučujeme 2. cizí jazyk (škola se speciálními třídami)
- nevyučujeme 2. cizí jazyk (speciální škola)

U škol, kde jsou různé 2. cizí jazyky, probíhá volba dle preferencí rodičů a personálních a organizačních možností školy. V jednom případě i dle zájmu žáků.

Byly rovněž zjišťovány aproby učitelů cizích jazyků na 2. stupni ZŠ. Školy mohly vybrat více možností, protože cizí jazyk může vyučovat více učitelů:

- Plně aprobovaný: 15 x (68,2 %)
- Rodilý mluvčí s pedagogickým vzděláním: 0
- Rodilý mluvčí bez pedagogického vzděláním: 2 x (tj. 9,1 %)
- Vyučující se znalostí jazyka bez pedagogického vzděláním: 8 x (36,4 %)
- Vyučující s pedagogickým vzděláním, ale nejazykové aproby: 13 x (tj. 59,1 %)

Zdroj: foto vlastní.

4.9 Vymezení klíčových problémů

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů vychází z analytické části dokumentu a z výstupů z aktivit projektu MAP (setkání, pracovní skupiny atd.). Identifikované klíčové problémy byly aktualizovány ve školním roce 2021/2022 a byly shrnuty do čtyř hlavních oblastí: rozdíly v kvalitě a přístupu ke vzdělávání, nedostatečný leadership, předčasné odchody ze vzdělávání, nízká úroveň identifikace s regionem. Následující tabulka shrnuje klíčové problémy. V textu pod ní jsou uvedeny některé podrobnosti z dostupných analytických dokumentů (ČŠI a PAQ Research), které jsou kromě výše uvedených vlastních analýz rovněž jedním z podkladů pro vymezení klíčových problémů.

Tab. č. 70: Problémové oblasti a klíčové problémy

Problémová oblast	Klíčové problémy
Rozdíly v kvalitě a přístupu ke vzdělávání	Kvůli nastavení systému dotací není kontinuita věcného zaměření a finančních prostředků na aktivity projektů z dotací. Řešení potřeb škol prostřednictvím dotací není systémovým řešením.
	Financování škol bylo ze strany státu převedeno na obce jakožto zřizovatele. Obce jsou v této oblasti dlouhodobě podfinancovány. Není jednotný přístup zřizovatelů k financování škol. Vlivem opatření proti covid hrozí snížení prostředků obcí v rámci rozpočtového určení daní.
	Otázka udržení a efektivity fungování malých škol na venkově. Zároveň škola je na malé obci jediným nositelem kulturních a komunitních aktivit.
	Odlišné možnosti podpory ze strany zřizovatele dle velikosti škol a dle zájmu zřizovatele o školu, a to nejen ve smyslu vykazování a investic, ale i v oblasti pedagogiky.
	Odlišnosti v dostupnosti vybavení a možnosti dojezdu za aktivitami (venkovské školy mají zhoršené podmínky díky špatné dopravní dostupnosti a velkým

	cenám autobusové dopravy za zájezdy). Rovněž pro žáky z odlehlých obcí je horší dostupnost volnočasových aktivit.
	Špatná dopravní dostupnost odlehlých částí regionu zhoršuje podmínky pro výběr školy, vč. výběru střední školy a budoucího povolání.
	Obtížně lze sehnat kvalifikované učitele např. matematiky nebo speciální pedagogy a psychology. Pedagogický sbor stárne.
	Neochota některých pedagogů používat moderní metody a formy výuky, reagovat na změny ve společnosti a využívat moderní techniku.
	Aktéři kritizují nesystematičnost a chaotičnost konání ze strany MŠMT směrem ke školám. Chaotičnost se výrazně projevila zejména v souvislosti s neustálými změnami v opatřeních proti covid. V posledních letech se vzájemná komunikace zlepšuje, například možnost zapojení široké odborné veřejnosti do tvorby Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, komunikace MŠMT prostřednictvím středního článku podpory a webu edu.cz.
	Dlouhodobě nejhorší výsledky žáků Karlovarského kraje (spolu s Ústeckým krajem) v celorepublikově srovnatelném testování.
	Mezi školami je nerovnoměrně rozložena zátěž ohledně podílu žáků ze sociálně slabého prostředí.
Nedostatečný leadership	Politizace školství, politická řešení problémů, místo řešení problémů na základě dat.
	Stále přetrvávající atmosféra konkurence mezi školami a z toho pramenící neochota ke sdílení a spolupráci. V podstatě od 90. let minulého století stát prostřednictvím nastavení systému fungování a financování regionálního školství vedl ředitele škol k tomu, aby se spoléhali pouze na sebe a své zdroje a financováním dle počtu žáků bylo toto konkurenční prostředí ještě prohlubováno. V posledních letech jsou snahy o změnu tohoto paradigma, ale je těžké ho v praxi překonat.
	Nefunguje dostatečně role lídrů v propojenosti na pracovní skupiny a směrem k aktivizaci učitelů v regionu a vzájemnému sdílení (ideálně přirozeně z vlastní potřeby).
Předčasné odchody ze vzdělávání	Žádoucí by byla také větší aktivita některých zřizovatelů škol směrem ke školám, které zřizují. A také větší aktivita Statutárního města Karlovy Vary jakožto obce s rozšířenou působností, tedy zájem o širší území a převzetí role regionálního lídra.
	Větší podíl předčasných odchodů ze vzdělávání v regionu, než je tomu v rámci celé ČR.
	Problémem rovněž je rezortně orientované řízení, které vytváří bariéry mezi školstvím a sociálními věcmi.
	Mezi školami je nerovnoměrně rozložena zátěž ohledně podílu žáků ze sociálně slabého prostředí.
	Socioekonomické složení obyvatelstva.
	Setrvačnost myšlení, odolnost vůči změnám, rezistence.

	Špatná dopravní dostupnost odlehlých částí regionu zhoršuje podmínky pro výběr školy, vč. výběru střední školy a budoucího povolání.
	Nedostatek pracovníků v podpůrných profesích, např. školní psychologové, speciální pedagogové. Nedostatečné propojení mezi školství a sociálními službami.
Nízká úroveň identifikace s regionem	Existence velkého množství sociálně vyloučených lokalit a obyvatel sociálně vyloučených a ohrožených sociální vyloučením.
	Vykořenění obyvatelstva, historické faktory, špatná image kraje.
	Nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce, transformace kraje (a zejména Sokolovska) v souvislosti s ukončováním těžby hnědého uhlí, nutno najít a uchopit nové příležitosti a stavět nový příběh Karlovarského kraje.
	Malá motivace k iniciativě, podnikání, převzetí zodpovědnosti sám za sebe.

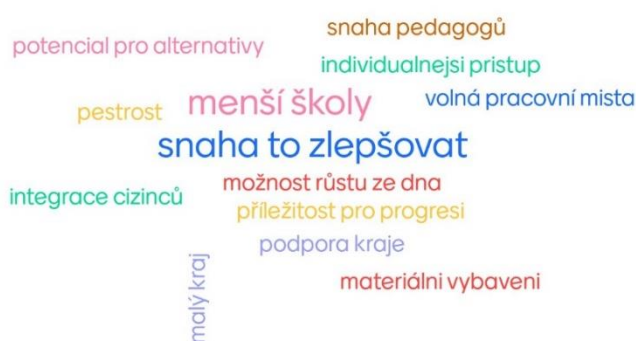
Zdroj: vlastní šetření.

Výše uvedený souhrn klíčových problémů vychází zejména ze strukturovaných rozhovorů s řediteli škol, SWOT analýz a analýz problémů a potřeb, závěrečné evaluační zprávy projektu MAP Karlovarsko II, zápisu z workshopu k šancím a budoucnosti ve vzdělávání z 3. 3. 2022 a dále uvedených analytických dokumentů (zejména ČŠI a PAQ Research).

Obr. č. 21: Přednosti školství na Karlovarsku

Jaké jsou podle vás přednosti ve školství v Karlovarském kraji?

Mentimeter

Zdroj: Výstup z workshopu k šancím a budoucnosti ve vzdělávání v MAP Karlovarsko III dne 3. 3. 2022

Obr. č. 22: Překážky ve školství na Karlovarsku

Jaké jsou podle vás největší překážky ve školství v Karlovarském kraji?

Mentimeter

Zdroj: Výstup z workshopu k šancím a budoucnosti ve vzdělávání v MAP Karlovarsko III dne 3. 3. 2022

Dále byly analyzovány další zdroje a dokumenty zpracované mimo projektu MAP Karlovarsko III. Statistické údaje v oblasti vzdělávání vztahené na území obcí s rozšířenou působností jsou přehledně zpracovány v mapě vzdělávací (ne)úspěšnosti, kterou vytvořila společnost PAQ Research. Mapa je dostupná: <https://www.mapavzdelavani.cz/>

Tab. č. 71: Přehled ukazatelů z mapy vzdělávacího (ne)úspěchu PAQ Research

Oblast		ORP Karlovy Vary	Průměr ČR	Podobná ORP	Index (problémy velmi vysoké, vysoké, střední, nízké, velmi nízké)
Vzdělávací problémy na ZŠ v ORP	Nedokončení ZŠ (podíl žáků, kteří nedokončili ZŠ)	4,3 %	4,4 %	6,9 %	Vysoké
	Neprospívání (podíl neprospívajících žáků v ZŠ)	1,9 %	1,4 %	2,7 %	
	Absence (průměrný počet zameškaných hodin za rok)	90,1 h	87,5 h	97,8 h	
	Bytová nouze	1,4 %	1,1 %	x	

Sociální problémy: destabilizující chudoba a obecné socioekon. znevýhodnění regionů	(podíl dětí v bytové nouzi)				V případě indexu destabilizující chudoby: velmi vysoká hodnota
	Exekuce rodičů (podíl exekvovaných rodičů)	25,3 %	16,7 %	x	
	Nezaměstnanost 2018	2,7 %	3 %	x	
	Velmi nízké vzdělání (podíl dospělých s ukončeným vzděláváním s max. základním vzděláním)	9,2 %	6,8 %	x	V případě indexu obecného socioekon. znevýh.: nízká hodnota
	Vyloučené lokality (podíl dětí žijících ve vyloučených lokalitách)	1,6 %	1 %	x	
Celkové financování ročně na žáka v rámci ORP	Finance od státu (financování základního vzdělávání na žáka od státu)	48 897 Kč	46 263 Kč	x	ORP K. Vary se nachází v intervalu 64-68 tisíc Kč, tedy druhém nejlepším intervalu z 5 v rámci této analýzy.
	Finance od obce (financování základního vzdělávání na žáka od obce)	12 994 Kč	11 457 Kč	x	
	Finance dotace (financování základního vzdělávání na žáka z dotací)	2 133 Kč	2 489 Kč	x	
	Finance celkem	64 024 Kč	60 134 Kč	x	
Porovnání vzdělávacích problémů a sociální situace	Rozsah vzdělávacích problémů vzhledem k sociální situaci odpovídá.				

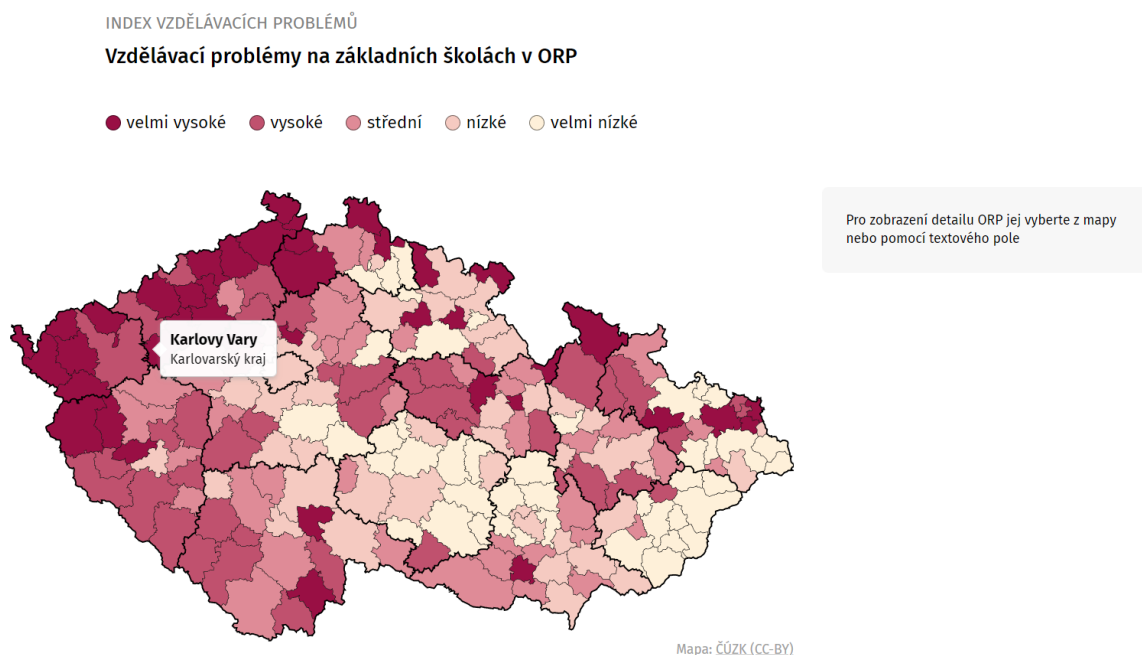
Zdroj: Mapa vzdělávacího (ne)úspěchu, <https://www.mapavzdelavani.cz/>, staženo 25. 7. 2022

V případě vzdělávacích problémů analyzovaných pomocí ukazatelů nedokončení ZŠ, neprospívání a absencí se ORP Karlovy Vary nachází mezi regiony s vysokou hodnotou tohoto souhrnného indexu. U destabilizující chudoby je ORP Karlovy Vary zařazeno mezi regiony, kde jsou vysoké hodnoty exekucí,

bytové nouze, obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách a míry nezaměstnanosti. Index obecného socioekonomického znevýhodnění vychází příznivěji, a to pravděpodobně díky výpočtu ukazatele souhrnně za celé ORP a zahrnutí krajského města do ukazatelů. Jeví se pravděpodobné, že při detailnějším rozpadu území správního obvodu ORP na menší jednotky by byla patrná nehomogenita uvnitř ORP.

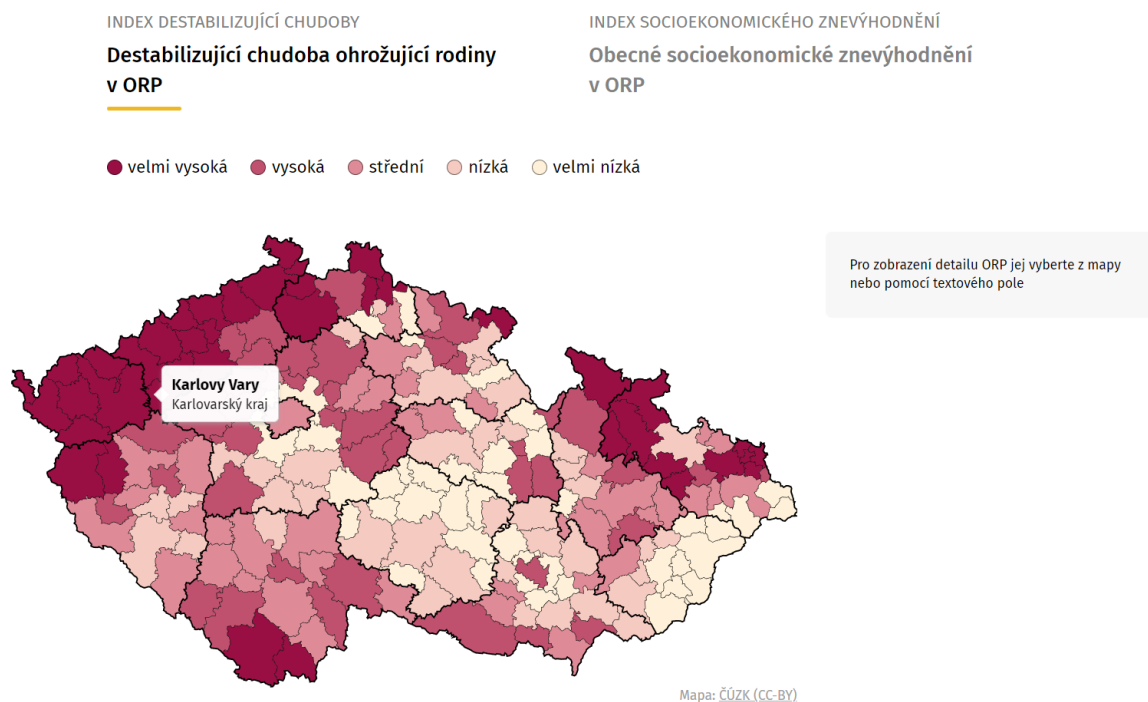
Oba ukazatele (vzdělávací problémy v ORP a destabilizující chudoba a obecné socioekonomické znevýhodnění) použili autoři k porovnání, zda rozsah vzdělávacích problémů odpovídá sociální situaci. V ORP Karlovy Vary situace odpovídá, nicméně se můžeme inspirovat úspěšnějšími regiony, které se potýkaly nebo potýkají s podobnými sociálními problémy. Jedná se například o Bohumín, Broumov, Český Krumlov, Jablonec nad Nisou, Jeseník, Kaplice, Krnov, Litoměřice, Louny, Mariánské Lázně, Nový Bor, Odry, Ostrava, Podbořany, Přerov, Stříbro, Šternberk, Tachov, Tanvald, Vítkov. ORP, ke kterým můžeme aspirovat z hlediska snižování vzdělávací neúspěšnosti mohou být: Jablonec nad Nisou, Kaplice, Litoměřice, Přerov, Šternberk.

Obr. č. 23: Mapa vzdělávacích problémů

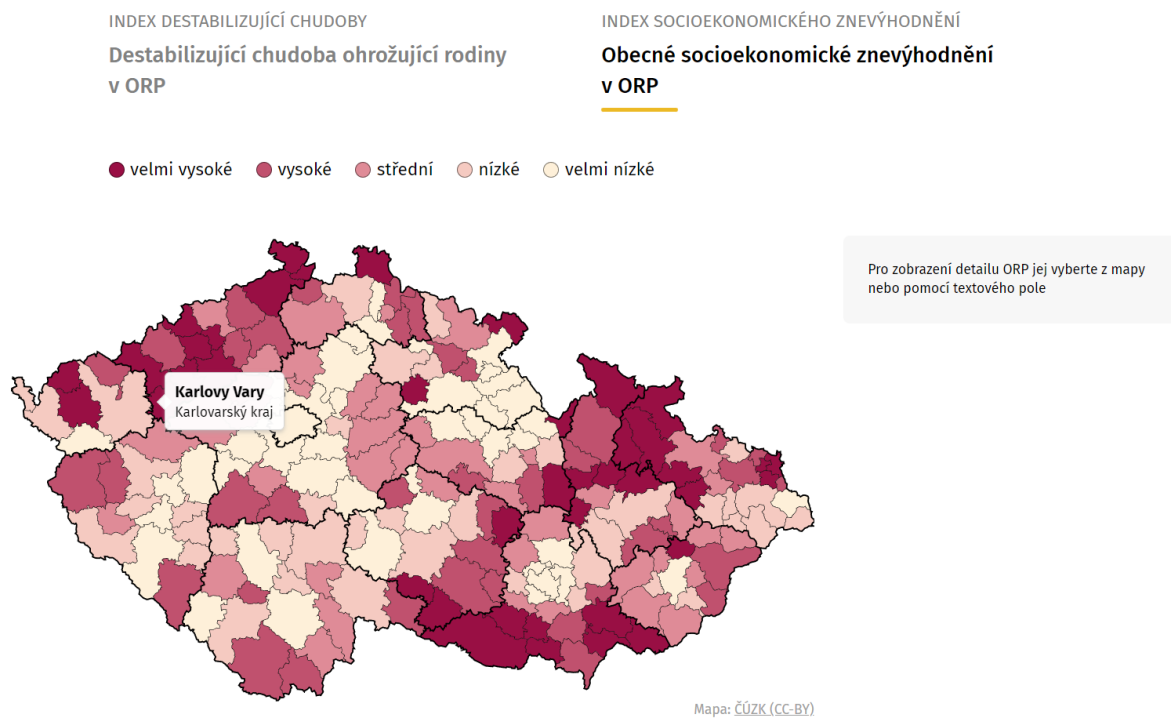
Zdroj: Mapa vzdělávacího (ne)úspěchu, <https://www.mapavzdelavani.cz/>, staženo 25. 7. 2022

Obr. č. 24: Mapa destabilizující chudoby

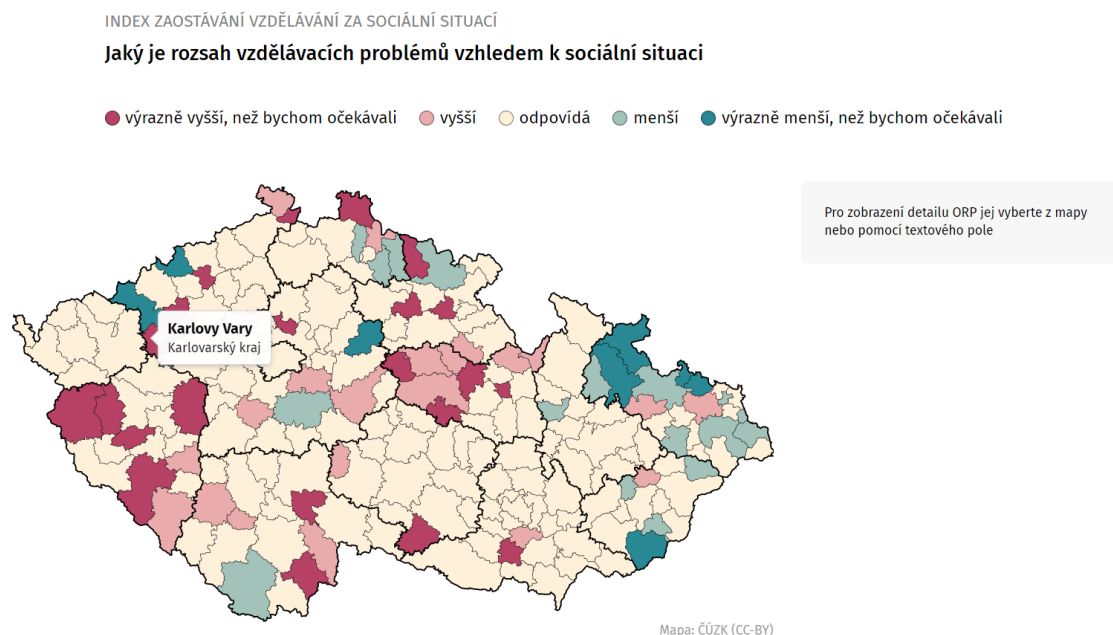
Zdroj: Mapa vzdělávacího (ne)úspěchu, <https://www.mapavzdelavani.cz/>, staženo 25. 7. 2022

Obr. č. 25: Mapa obecného socioekonomického znevýhodnění

Zdroj: Mapa vzdělávacího (ne)úspěchu, <https://www.mapavzdelavani.cz/>, staženo 25. 7. 2022

Obr. č. 26: Mapa rozsahu vzdělávacích problémů vzhledem k sociální situaci

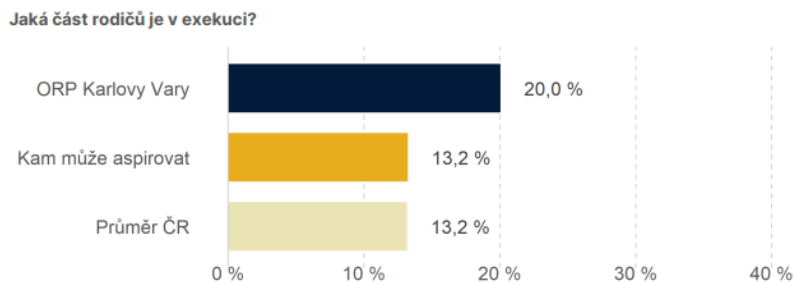
Zdroj: Mapa vzdělávacího (ne)úspěchu, <https://www.mapavzdelavani.cz/>, staženo 25. 7. 2022

Od společnosti PAQ Research jsme obdrželi publikaci se shrnutím výše uvedených ukazatelů vzdělávání a sociální situace. Publikace je dostupná na webu projektu: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf>

- Souhrn zásadních poznatků z publikace PAQ Research ke vzdělávání v ORP Karlovy Vary:
- Destabilizující chudoba je v ORP Karlovy Vary vyšší než v 84 % ORP v ČR. Destabilizující chudoba má silnou souvislost se vzdělávací neúspěšností.
- Vzdělávací neúspěšnost je v ORP Karlovy Vary vyšší než v 66 % ORP v ČR.
- 20 % rodičů žáků základních škol v ORP Karlovy Vary je v exekuci. Exekuce zvyšují stres a nejistotu. Exekuce mohou zásadně ovlivnit vzdělávací dráhu a šanci na úspěch v životě dítěte.
- 3,5 % žáků v ORP Karlovy Vary propadá již v prvním ročníku. Průměr za ČR je 2,9 %, ale aspirovat bychom měli k ještě nižší hodnotě. Propadání v první třídě je vážný projev vzdělávací neúspěšnosti, často se jedná o propadání silně sociálně znevýhodněných dětí. Může být výústěním slabé podpory rodiny a nedostatečné prevence. Propadání v první třídě proto může výrazně ovlivnit motivaci a vzdělávací trajektorii dítěte.
- Podíl žáků s OMJ před konfliktem na Ukrajině byl v ORP Karlovy Vary 6,4 %, celorepublikový průměr je 3,2 %.
- Podíl nekvalifikované výuky je v ORP Karlovy Vary 21,7 %, celorepublikový průměr je 8,9 %.

Dále uvádíme v grafech některá srovnání z publikace PAQ Research, jak si stojí ve vybraných ukazatelích ORP Karlovy Vary v porovnání s průměrem ČR a kam můžeme aspirovat. Podrobnosti jsou uvedeny v publikaci. Zde uvádíme jen některé ukazatele pro ilustraci.

Graf č. 3: Podíl rodičů dětí a žáků v exekuci

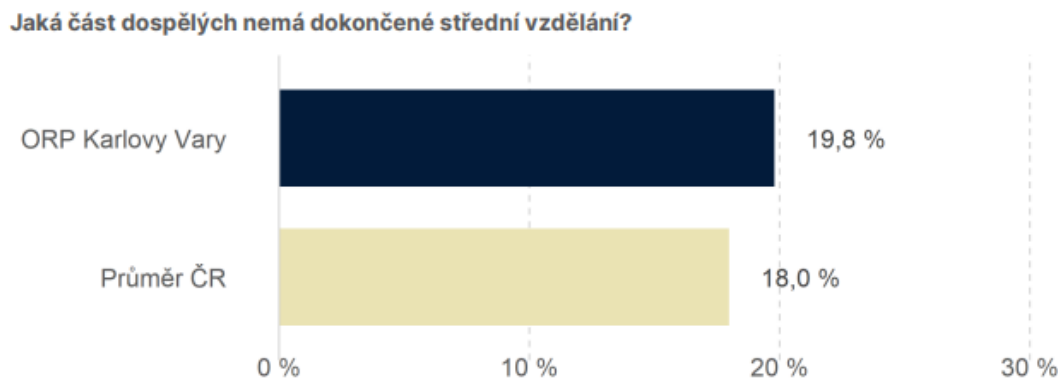

Poznámky: Odhad podílu exekuvovaných rodičů za rok 2022, z dat Mapy exekucí, Českého statistického úřadu a Czech Household Panel Study (CHPS), detailní metodologie na mapavzdelavani.cz

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Exekuce souvisí s příjmy a chudobou a vytváření v rodině stres, který má vliv na děti a průběh jejich vzdělávání. Z grafu je vidět, že 1/5 rodičů dětí a žáků na Karlovarsku je v exekuci, což je více, než je průměrná hodnota za ČR. Podobně je tomu v případě ukazatelů podíl dětí a žáků žijících v bytové nouzi a žijících v sociálně vyloučených lokalitách, v těchto ukazatelích dosahujeme v ORP Karlovy Vary také nadprůměrných hodnot. V případě nezaměstnanosti dosahuje ORP Karlovy Vary spíše průměrných hodnot, nicméně analýza PAQ Research obsahuje údaje za roky 2014 a 2018, není tedy zohledněn dopad opatření proti covidu. Tato opatření významný vliv na zaměstnanost v cestovním ruchu a službách, což jsou odvětví typická pro Karlovy Vary.

Graf č. 4: Podíl dospělých s nedokončeným středním vzděláním

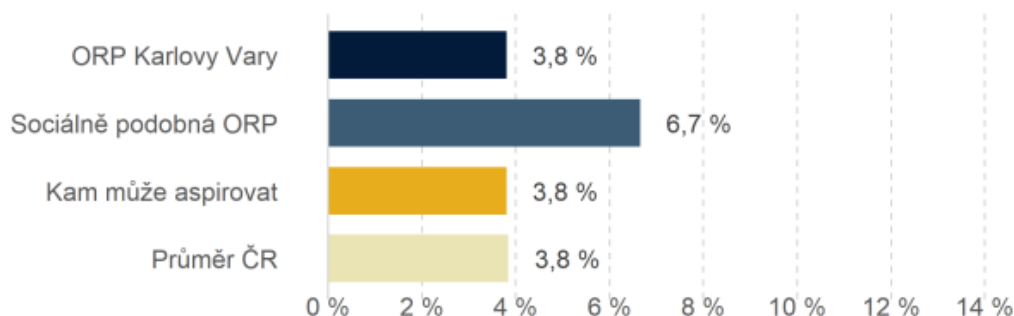
Poznámky: Procentuální podíl obyvatel ORP, kteří dosáhli nejvýše základního vzdělání (včetně neukončeného). Zdroj: ČSÚ Sčítání lidu 2011, detailní metodologie na mapavzdelavani.cz

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Vzdělanostní struktura silně souvisí se socioekonomickým znevýhodněním a slabě s destabilizující chudobou. Z grafu je patrné, že v ORP Karlovy Vary je vyšší podíl dospělých, kteří nemají dokončení střední vzdělávání, než je průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR.

Graf č. 5: Podíl žáků, kteří nedokončí základní vzdělání

Kolik žáků nedokončí základní vzdělání?

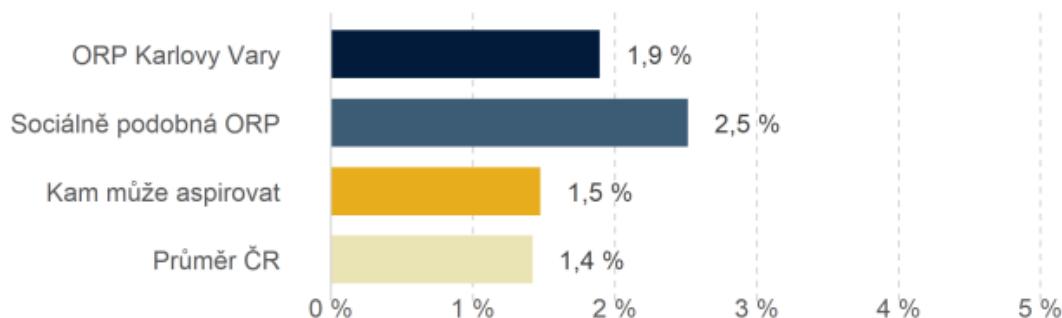
Poznámky: Procentuální podíl žáků z ORP, kteří ukončili povinnou školní docházku dříve než v 9. ročníku ze všech žáků, kteří v daném roce a ORP ukončili povinnou školní docházku. Průměr za školní roky 2018/2019 a 2019/2020. Zdroj: MŠMT, mapavzdelavani.cz

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Nedokončování základního vzdělání je jeden z nejzávažnějších projevů vzdělávacího neúspěchu. Předčasné odchody (vč. nedokončení základního vzdělání) jsou na Karlovarsku vnímány jako jeden ze zásadních problémů v oblasti vzdělávání, a to i když tento a podobné ukazatele u nás dosahují nižších hodnot než v sociálně podobných ORP.

Graf č. 6: Podíl propadajících žáků

Kolik žáků na ZŠ propadá?

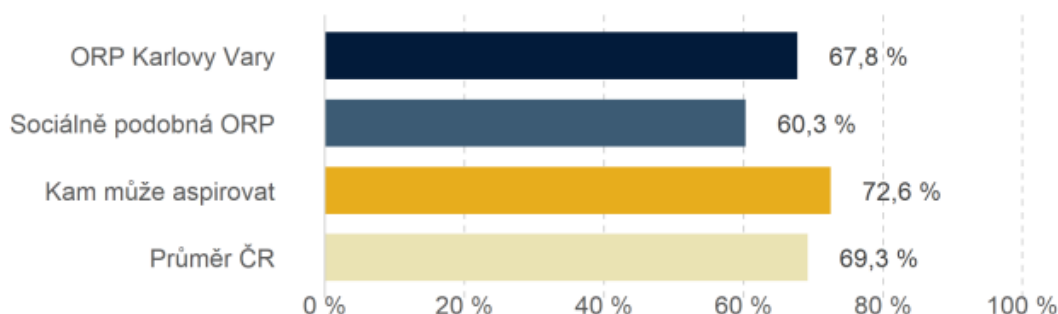
Poznámky: Procentuální podíl žáků ZŠ, kteří na konci školního roku obdrželi na vysvědčení hodnocení „neprospěl/a“ z počtu všech žáků navštěvujících základní školu v ORP. Průměr za jeden inspekční cyklus – 6 let. Zdroj: Česká školní inspekce, mapavzdelavani.cz

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Podíl propadajících žáků na ZŠ je v ORP Karlovy Vary o něco vyšší, než je průměr za ČR a o něco nižší než u sociálně podobných ORP.

Graf č. 7: Podíl žáků podávajících si přihlášku na maturitní obor střední školy

Kolik žáků si podalo přihlášku na maturitní obor?

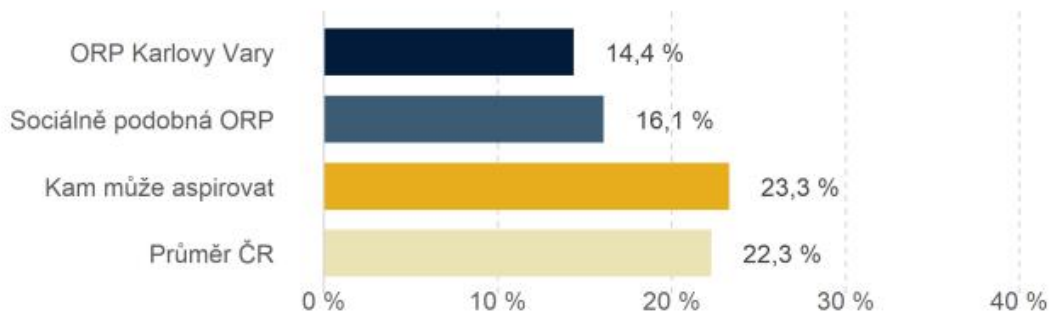
Poznámky: Podíl žáků, kteří konali JPŽ v letech 2016/2017–2020/2021. Do tohoto podílu započítáváme také všechny žáky studující na víceletém gymnáziu. Zdroj: CZVV a MŠMT

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Rovněž ukazatel podíl žáků, kteří si podali přihlášku na maturitní obor, ukazuje podobnou situaci jako u propadání. V ORP Karlovy Vary dosahujeme hodnot o něco horších než v rámci ČR, ale o něco lepších než v sociálně podobných ORP.

Graf č. 8: Podíl žáků v nejlepší pětině výsledků v jednotné přijímací zkoušce na střední školy

Kolik procent žáků se umístilo mezi nejlepší pětinou v jednotné přijímací zkoušce v 9. třídě nebo se dostalo na víceleté gymnázium?

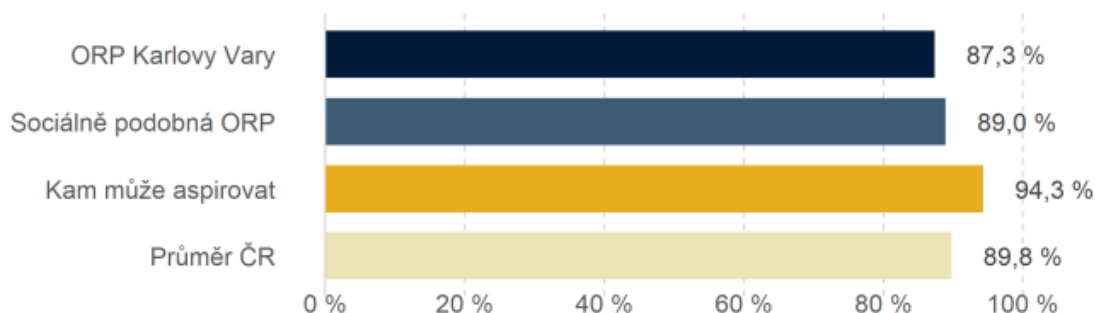

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Naopak ve výsledcích žáků v jednotné přijímací zkoušce na střední školy nemáme tak dobré výsledky jako sociálně podobná ORP. Jednotná přijímací zkouška představuje jeden z mála ukazatelů, který může srovnat „výkon“ žáků různých škol, protože není ovlivněn například subjektivitou známkování.

Graf č. 9: Podíl dětí ve věku 3 až 5 let v předškolním vzdělávání

Podíl dětí ve věku 3-5 let v předškolním vzdělávání

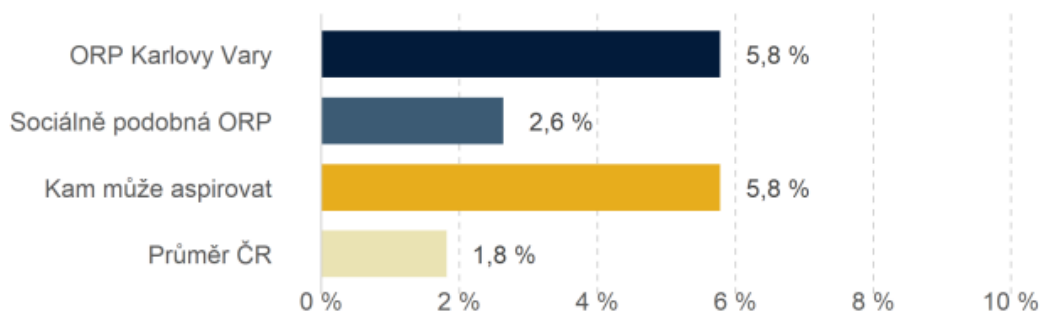
Poznámky: Podíl dětí ve věku 3-5 let z populačního ročníku, které navštěvují předškolní vzdělávání ve školním roce 2020/2021. Zdroj: MŠMT a ČSÚ

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Docházka dětí do předškolního vzdělávání má obecně pozitivní vliv na školní úspěšnost. I v tomto ukazateli máme v ORP Karlovy Vary rezervy oproti sociálně podobným ORP a průměru za ČR.

Graf č. 10: Podíl žáků se SVP z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek

Kolik procent žáků má přiznané speciální vzdělávací potřeby z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek a ně napojenou podporu?

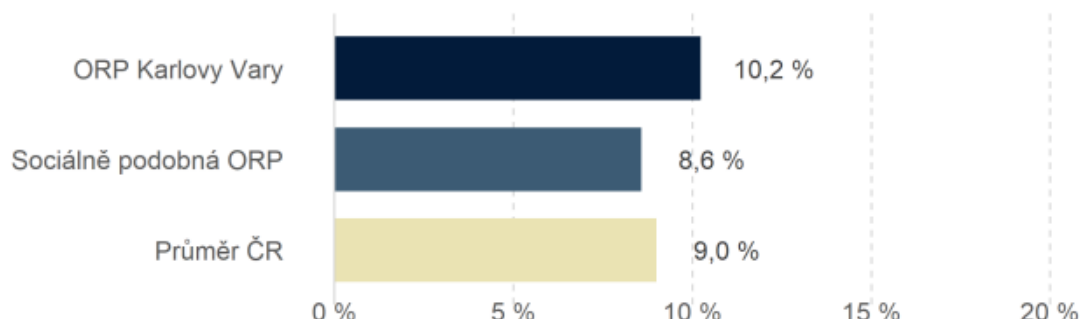
Poznámky: Podíl žáků ZŠ, kteří mají vykázané speciální vzdělávací potřeby z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek ve školním roce 2020/2021. Zdroj: MŠMT

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

V ORP Karlovy Vary je výrazně vyšší podíl žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek, než je tomu v sociálně podobných ORP a než jen průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR. Může zde být souvislost s vyšším podílem žáků s odlišným mateřským jazykem. Celkově tyto dva ukazatele ilustrují složitou situaci a heterogenitu třídních kolektivů, což klade další nároky na pedagogy.

Graf č. 11: Podíl žáků ZŠ odcházejících na víceletá gymnázia

Odchody na víceletá gymnázia?

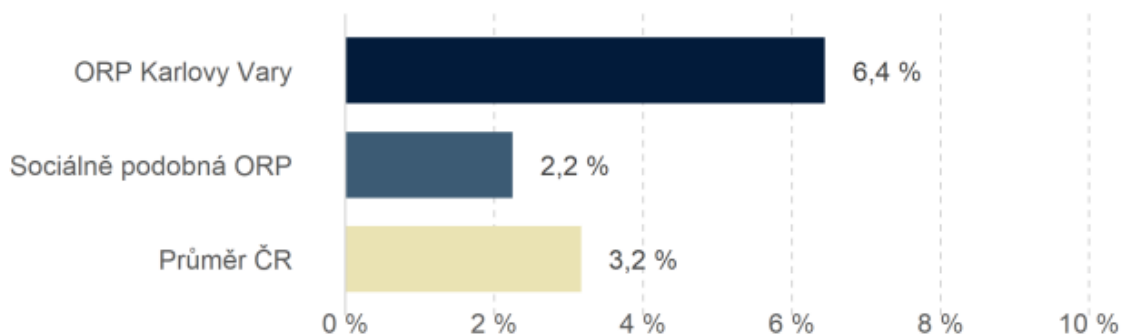
Poznámky: Podíl žáků odcházející z 5. nebo 7. ročníku na střední školy z celkového počtu žáků v daných ročnících. Zdroj: MŠMT

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Odchody žáků základních škol na víceletá gymnázia jsou v ORP Karlovy Vary vyšší než v sociálně podobných ORP i než je průměrná hodnota za ČR. To koresponduje s podněty z plánovacích setkání a pracovních skupin, kde zaznívalo, že by mělo dojít ke snížení počtu tříd víceletých gymnázií a naopak k navýšení počtu tříd čtyřletých gymnázií.

Graf č. 12: Podíl žáků s OMJ před konfliktem na Ukrajině

Podíl žáků-cizinců před konfliktem na Ukrajině

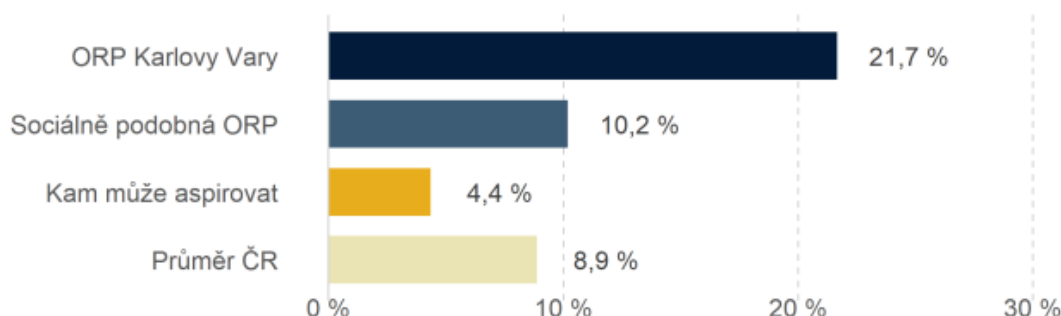
Poznámky: Podíl žáků-cizinců. Započtení všichni žáci s jiným státním občanstvím než Česká republika. Zdroj: MŠMT

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Pro ORP Karlovy Vary je typické vyšší zastoupení cizinců, tedy i žáků s odlišným mateřským jazykem. V Karlových Varech se jedná zejména o národnosti bývalého Sovětského svazu, v dalších oblastech ORP pak také vietnamské a mongolské komunity, ale setkat se můžeme i se zástupci dalších národností. Po vypuknutí konfliktu na Ukrajině přicházelo hodně uprchlíků právě na Karlovarsko, neboť zde měli vazby na již usazené rodinné příslušníky a známé.

Graf č. 13: Podíl nekvalifikované výuky

Podíl nekvalifikované výuky

Poznámky: Podíl hodin, které jsou na základních školách vyučovány pedagogickými pracovníky, kteří nesplňují požadované vzdělání podle zákona o pedagogických pracovnících. Zdroj: MŠMT

Zdroj: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/09/Karlovy-Vary.pdf> (data od PAQ Research k 19. 9. 2022)

Podíl nekvalifikované výuky je ukazatel, který ilustruje asi největší rozdíl mezi ORP Karlovy Vary a ostatními regiony. V podstatě každá pátá vyučovací hodina je vedena nekvalifikovaným učitelem.

Česká školní inspekce vydala souhrnnou publikaci „České školství v mapách. Prostorová analýza podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a středního vzdělávání“ (zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022). Karlovarský kraj je v této publikaci spolu s Ústeckým krajem často zmiňován v souvislosti se zhoršeným přístupem žáků ke kvalitnímu vzdělání a horších výsledcích v mezinárodních srovnáních, než je tomu ve zbytku ČR. Právě v těchto dvou krajích je také největší nedostatek kvalifikovaných a aprobovaných pedagogů.

V dalších odstavcích dokumentu MAP uvádíme některé důležité poznatky této publikace ČŠI, kde je zmiňován Karlovarský kraj nebo okres Karlovy Vary.

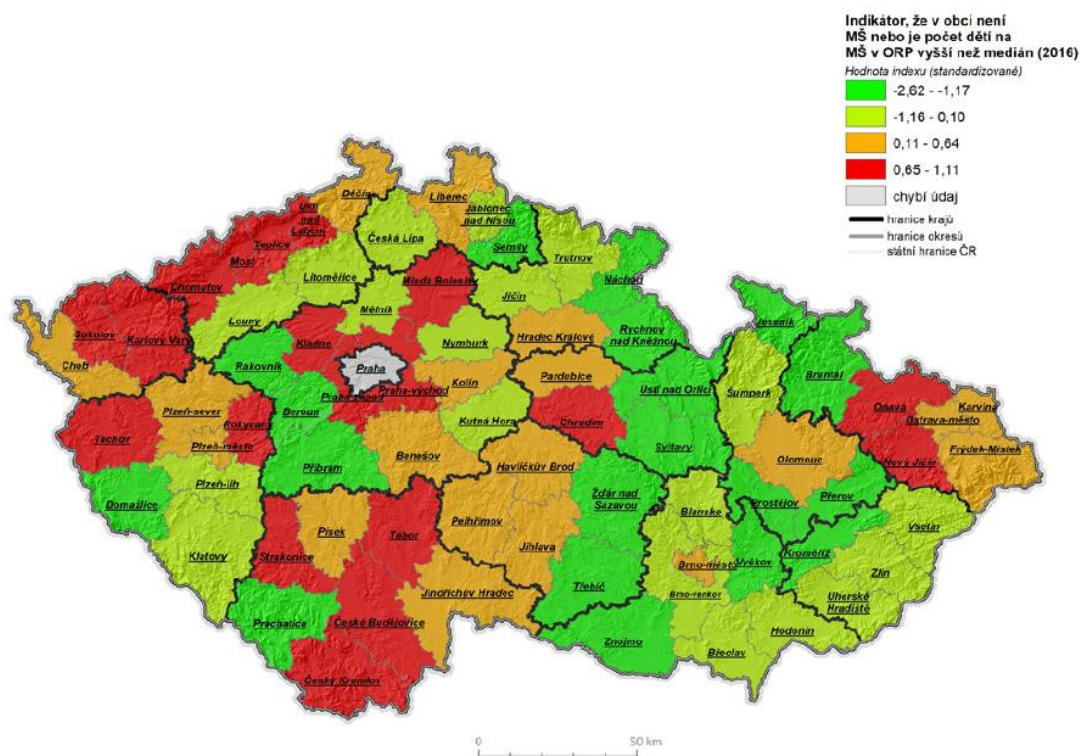
„Za nedostatkem učitelů v některých regionech mohou být i tzv. měkké postoje. V Ústeckém, Karlovarském a Středočeském kraji pravděpodobně učitelé vnímají svoji prestiž a společenskou odpovědnost nejméně, rovněž si myslí, že jejich profese nemá vliv na politiku a celospolečenské otázky. Zjištění podporují i alternativní výzkumy CVVM, kdy i společnost hodnotí v těchto krajích profesi učitele jako méně prestižní než v jiných krajích. V tomto se tito učitelé liší od kolegů z jižních Čech, Vysočiny a obecně moravských krajů.“ (zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022). K tomu si klademe otázku, zda veřejnost na Karlovarsku nemůže hodnotit učitelkou profesi jako málo prestižní právě z důvodu nízkých vzdělávacích výsledků, kterých žáci statisticky v našem regionu dosahují?

„K porušování povinnosti přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání dochází nejčastěji v Karlovarském, Ústeckém a Středočeském kraji. Zároveň zpráva podotýká, že nedošlo k významnému navýšení pětiletých dětí v MŠ, ke kterému legislativní úprava povinného předškolního vzdělávání směřovala. Jako hlavní důvod byla uvedena již předešlá vysoká účast pětiletých dětí v MŠ před zavedením této změny v legislativě. Obecně tak tato legislativní úprava nepřinesla, dle zprávy, očekávané výsledky, a to dostat děti ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných rodin do MŠ. Právě pro ně by ale bylo předškolní vzdělávání nejprínosnější, jelikož by zvýšilo jejich šanci na školní úspěch. Zároveň výše

uvedená zpráva podotýká, že nová úprava legislativy neupřesňuje postup při ověřování výsledků individuálního vzdělávání. MŠ tak nemohou podávat rodičům adekvátní zpětnou vazbu, tím pádem není zajištěna potřebná podpora dětí v tomto režimu vzdělávání. Pozitivním efektem zmiňovaným ve zprávě je, že danou úpravou legislativy nedošlo k negativním dopadům na personální podmínky mateřských škol.“ (zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022).

Následující mapa ukazuje červenou barvou ty okresy, kde je počet dětí na MŠ vyšší, než je medián daného ORP. Index je agregován pro účely analýzy na úroveň okresů a ukazuje, že problém s dostupností PV mají okresy Ústeckého, Karlovarského, Plzeňského a Jihočeského kraje a okresy Opava a Nový Jičín v kraji Moravskoslezském. Horší dostupnost je také v okresech v okolí hl. města Prahy ve Středočeském kraji. Vyšší dostupnost PV je dle analytiků jedním z faktorů vedoucích k vyšší kvalitě života.

Obr. č. 27: Indikátor, že v obci není MŠ nebo je počet dětí na MŠ v ORP vyšší než medián

zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022

„V okresech Karlovarského kraje, na Šumavě a v oblasti Jeseníků není v porovnání například se Středočeským krajem a Prahou kapacita MŠ tolik naplněna a zároveň je v těchto regionech mnohem vyšší úspěšnost rodičů v žádosti o přijetí jejich dítěte do MŠ. Jako problematické oblasti, kde je nízká úspěšnost přijetí dítěte, se ukazují zejména velká města a částečně jejich okolí.“ (zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022).

Nedostatek pedagogických pracovníků v mateřských školách na Karlovarsku je patrný z mnoho ukazatelů, které jsou dostupné v publikaci ČŠI, např. celkový počet hodin v MŠ, které je potřeba

obsadit, akutní nedostatek hodin nutných k obsazení, nízké podíly pedagogů MŠ s vysokoškolským vzděláním.

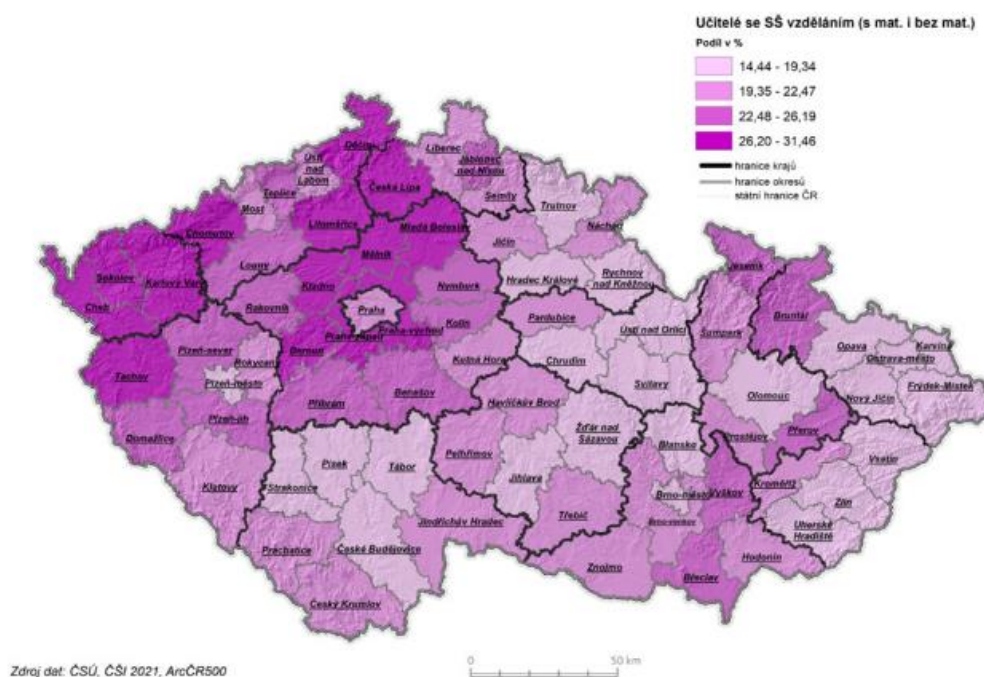
„Praha, Karlovarský kraj a kraj Ústecký s Moravskoslezským mají podíl dětí v MŠ v porovnání s ostatními kraji nejnížší. Proč tomu tak je, může vysvětlit následující model 2. Opět se ukazuje, že socioekonomické faktory jsou klíčové. Míra exekucí se zde ukazuje jako nejdůležitější prediktor nízké návštěvnosti MŠ v daném okrese. Tímto problémem jsou zasaženy nejvíce právě oblasti jako kraj Ústecký, Karlovarský a Praha. Vyšší podíly pětiletých dětí v přípravných třídách lze pozorovat ve strukturálně postižených regionech, zejm. Karlovarském a Ústeckém kraji, ale také ve větších městech s vyššími podíly romských obyvatel (Brno a Ostrava) a na periferiích krajů či v okresech, kde se všeobecně vyskytují problémy sociálního charakteru (např. okres Přerov).“

U základních škol vykazuje okres Karlovy Vary nízký stupeň hodnocení v kritériích ČŠI: hodina měla spád, byla dobře organizačně promyšlena a realizována, alespoň někteří žáci zhodnotili s učitelem proběhlou hodinu, žáci samostatně „objevovali“ nové poznatky, zařazeny aktivity posilující sebepojetí a sebevědomí žáků, i žáci se slabšími znalostmi zažili při hodině úspěch, ve vztahu k učiteli a mezi žáky panovala v průběhu hodiny příjemná atmosféra, hodina působila na žáky jednotvárně, index vnímání prostředí učitelem, index vztahů s žáky.

Největší podíl nekvalifikovaných učitelů na základních školách je dle publikace ČŠI v Karlovarském, Ústeckém a Středočeském kraji.

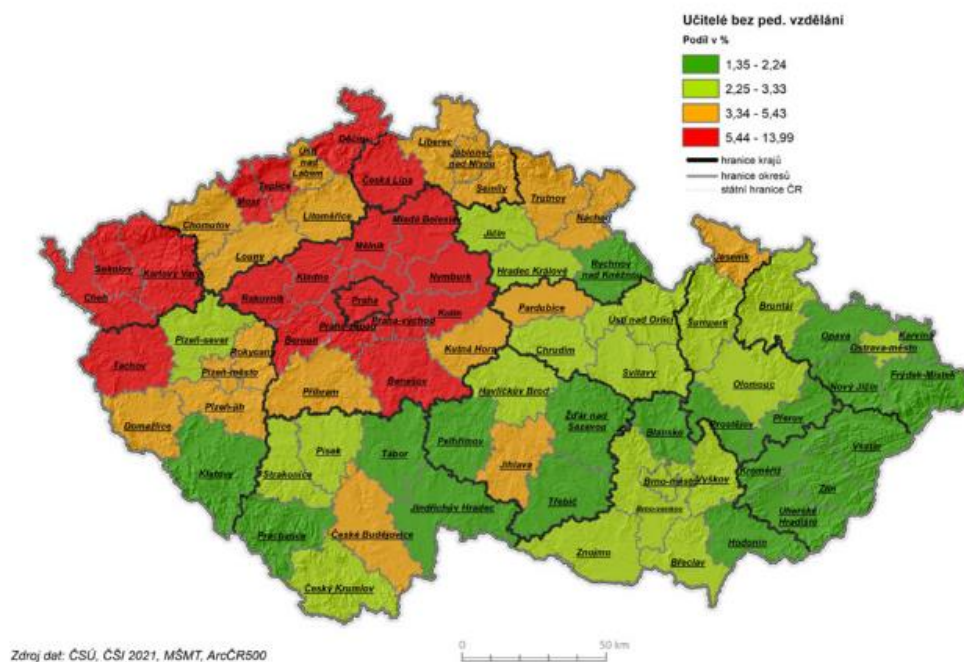
„Nedostatek kvalifikovaných učitelů má patrně dvě příčiny, obě ale vycházejí ze socioekonomických faktorů. V případě Karlovarského a Ústeckého kraje se jedná o sociálně znevýhodněné regiony, kde není vysoká motivace pro profesi pedagoga. I přes snahu některých zřizovatelů o náborové příspěvky, benefity v podobě obecních bytů atd. se nedaří nalákat nové učitele. V případě Středočeského kraje a okolí hl. m. Prahy se jedná o problém, kdy nestačí kapacity škol vzhledem k demografickému vývoji v těchto okresech. Jedná se o suburbánní oblast, kam se stěhují noví obyvatelé, což vytváří tlak na veřejné služby. Možným dalším faktorem je konkurence dalších a lépe placených povolání, kdy absolvent pedagogických oborů získá práci mimo svůj obor. Tento faktor může hrát roli v příhraničních regionech Ústeckého a Karlovarského kraje, kde nekvalifikovaní pracující dojíždějí za prací do sousedních německých spolkových zemí, kde je vyšší hladina mezd. To může dále souviset s tím, že je zde nejnížší vnímání prestiže povolání učitele.“ (zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022)

Obr. č. 28: Podíl učitelů jen se středoškolským vzděláním

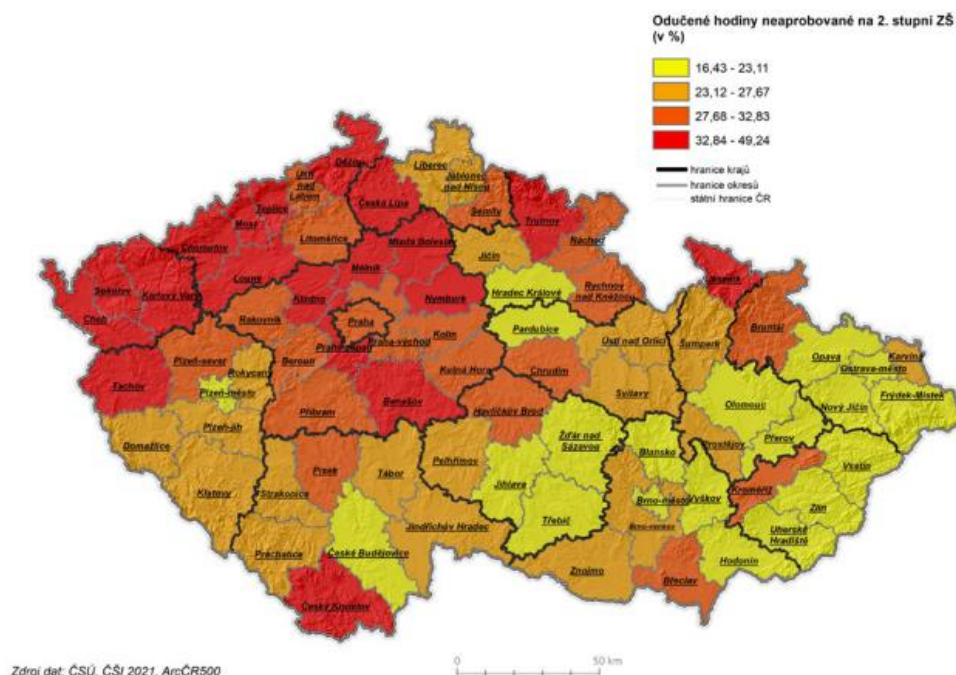
zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022

Obr. č. 29: Podíl učitelů bez pedagogického vzdělání

zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022

Obr. č. 30: Neaprobované odučené hodiny na 2. stupni ZŠ

zdroj: <https://www.csicr.cz/cz/Aktuality/Ceske-skolstvi-v-mapach>, staženo 2. 9. 2022

4.10 Vymezení prioritních oblastí rozvoje

Prioritní oblasti rozvoje byly vymezeny na základě výstupů z obecné a specifické části analýzy. Priority rozvoje jsou dále rozpracovány v cíle a opatření a jsou základem pro tvorbu ročních akčních plánů. Při aktualizaci ve školním roce 2021/2022 byla přidána čtvrtá priorita s názvem rozvoje spolupráce.

Tab. č. 72: Priority MAP

č. priority	Název priority
1	Infrastruktura a vybavení
2	Kvalita a motivace
3	Kvalitní společné vzdělávání
4	Rozvoj spolupráce

Zdroj: vlastní šetření.

Priority byly navrženy tak, aby zahrnovaly investiční i neinvestiční projekty, ale i další aktivity realizované bez ohledu na dotační zdroje. Každá z priorit je dále rozpracována do několika cílů, které jsou vytvořeny tak, aby pokrývaly veškerá řešená témata. Priorita č. 1 je směřována především na investiční projekty. Priority č. 2 a 3 cílí hlavně na měkké neinvestiční projekty, projekty spolupráce a další aktivity realizovatelné mimo dotační tituly. Priorita č. 4 se zaměřuje na rozvoj spolupráce, a to jak v rámci škol na ORP Karlovy Vary, tak mezi školami a zřizovateli, ale i v rámci dalších projektů a institucí,

kteří se zabývají regionálním školstvím a vzdělávacím systémem. Priorita č. 1 umožňuje zajištění nutných infrastrukturních investic a pořízení vybavení pro realizaci měkkých aktivit.

4.11 Soulad s dalšími strategickými dokumenty

Místní akční plán rozvoje vzdělávání by svými opatřeními měl být v souladu s dalšími strategiemi, které se týkají rozvoje vzdělávání. Členové realizačního týmu projektu MAP spolupracují s MŠMT zejména ohledně některých opatření Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, se Statutárním městem Karlovy Vary na přípravě a realizaci rozvojové strategie města a strategie ITI a Strategie města Karlovy Vary do roku 2040, s Krajským úřadem Karlovarského kraje (projekty KAP a IKAP, část vzdělávání v Programu rozvoje Karlovarského kraje) apod. V dokumentu MAP v této kapitole stručně popisujeme soulad místního akčního plánu s těmito strategiemi:

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
- Strategie romské integrace (nová od roku 2021)
- Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR 2019 – 2023
- Akční plán Strategie regionálního rozvoje Regionálního rozvoje ČR 2021 – 2022
- Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020
- Strategický rámec ČR 2030, kapitola 6
- Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 – 2024
- Program rozvoje Karlovarského kraje 2014 – 2021
- Regionální inovační strategie RIS3 Karlovarského kraje
- Strategie Integrované teritoriální investice (ITI) Karlovy Vary
- Strategie Karlovy Vary 2040, příp. dalších měst a obcí
- CLLD MAS: Sokolovsko, Kraj živých vod, Vladař, Krušné hory

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ byla schválena Vládou ČR dne 19. 10. 2020, jejím úkolem je stanovit směr rozvoje školství a priority investic na dalších deset let (2020 – 2030). Obsahuje dva strategické cíle a pět strategických linií, ty jsou dále rozpracovány do implementačních karet na období 2020 – 2023.

Tab. č. 73: Soulad MAP Karlovarsko III se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	MAP Karlovarsko III
Podpora předškolního vzdělávání	Téma MAP: rozvoj potenciálu každého žáka. Cíl MAP: 2.1
Revize RVP ZV a metodická podpora školám	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1

Podpora řízení škol	Téma MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání. Cíle MAP: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1
Inovace oborové soustavy	Není přímo téma MAP, souvisí s MAP v rámci problematiky přechodu ze ZŠ a SŠ. Cíl MAP: 4.1
Zvyšování kvality vzdělávání ve strukturálně postižených regionech (Karlovarský a Ústecký kraj)	Specificky souvisí s realizací MAP právě na území ORP Karlovy Vary. Všechny cíle MAP.

Zdroj: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030> (staženo dne 19. 8. 2021) a vlastní šetření, aktualizace 26. 7. 2022.

Strategie rovnosti, začleňování a participace Romů (tzv. Strategie romské integrace) 2021-2030 si klade za hlavní cíl nastavení nástrojů v systémech vládní politiky, a to především účinných mechanismů a procesů, které mají za cíl posilovat rovné a spravedlivé zacházení a rovné příležitosti s respektem k občanské a národnostní identitě Romů. <https://www.vlada.cz/cz/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/strategie-rovnosti--zacleneni-a-participace-romu-strategie-romske-integrace-2021-2030-188413/>

Tato strategie obsahuje mimo jiné kapitolu „Vzdělávání“, kde je popisována stávající situace vzdělávání Romů v ČR. „Hlavním cílem v dalších letech bude zajistit podmínky pro kvalitní inkluzivní vzdělávání Romů ve všech stupních školské vzdělávací soustavy, včetně zajištění podmínek, které mají přímou souvislost s poskytovanou institucionální výchovou a péčí. Je třeba zvýšit účast romských dětí v předškolním vzdělávání, odstranit diskriminaci a segregaci romských dětí ve vzdělávání a zvýšit úroveň jejich vzdělání. Stejně jako v dalších oblastech i v oblasti vzdělávání je nadále klíčové zajišťovat monitoring a spolehlivá data.“ <https://www.vlada.cz/cz/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/strategie-rovnosti--zacleneni-a-participace-romu-strategie-romske-integrace-2021-2030-188413/>

Strategie romské integrace obsahuje ve své implementační části strategický cíl C „Vzdělávání“. Odpovědnými subjekty za realizaci tohoto strategického cíle jsou obvykle MŠMT a MPSV, příp. další státní organizace působící ve vzdělávání (NPI, ČŠI) apod. Přehled specifických cílů ve vzdělávání:

- C.1 Zvýšit účast romských dětí v předškolním vzdělávání
- C.2 Odstranit diskriminaci a segregaci Romů ve vzdělávání, v institucionální výchově a péči
- C.3 Zajistit spolehlivá data, týkající se agendy romských dětí, žáků a studentů ve vzdělávání, v institucionální výchově a péči
- C.4 Zkvalitnit a personálně posílit systém poradenství v oblasti vzdělávání, v institucionální výchově a péči romských dětí, žáků a studentů, včetně mládeže
- C.5 Zvýšit úroveň vzdělanosti Romů
- C.6 Zajistit podporu rozvoje odborných profesních kompetencí pedagogů angažujících se ve vzdělávání, v institucionální výchově a péči a dalším pracovníkům ve školství
- C.7 Zajistit podmínky pro smysluplné využívání volného času romských dětí, žáků a studentů, zejména v oblasti zájmového a uměleckého vzdělávání, v oblasti sportu a jiných volnočasových aktivitách, podporujících vzájemnou integraci a prevenci rizikového chování a sociálně patologických jevů

Soulad mezi MAP Karlovarsko a Strategií romské integrace je především v cílech MAP 2.1, 3.1 a 3.2.

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR 2019 – 2023 (https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/02/DZ_CR_2019-2023_material_final_web.pdf) je aktuálně platným zastřešujícím dokument vzdělávání v České republice, na něj navazují krajské dlouhodobé záměry. Dlouhodobý záměr na období 2019 – 2023 vychází ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020. Tento celorepublikový strategický dokument si všímá některých specifík Karlovarského kraje, které souvisejí se vzděláváním:

- V Karlovarském kraji je vyšší zaměstnanost v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v porovnání s jinými částmi ČR.
- Aktuální šetření PISA z roku 2015 věnované ve sledované vlně přírodovědné gramotnosti nabízí ve vztahu k výsledkům žáků v jednotlivých krajích poukaz na významně horší průměrný výsledek patnáctiletých žáků v Karlovarském a Ústeckém kraji ve srovnání s ostatními regiony.
- Zaměříme-li se na plošná testování v rámci vzdělávacího systému ČR, tedy společnou část maturitní zkoušky (dále jen „SČ MZ“), popř. jednotné přijímací zkoušky, pak data opět poukazují na výraznou lokální determinaci výsledků žáků v jednotlivých krajích, především Ústeckého a Karlovarského kraje. V případě závěrů pro Ústecký a Karlovarský kraj je však vždy nutné mít na zřeteli, že se jedná z hlediska dílčích socioekonomických indikátorů (např. HDP na obyvatele, úroveň mezd, zaměstnanost, úroveň dosaženého vzdělání obyvatel atd.) o kraje, které dosahují nejnižších průměrných hodnot. Vše je dáno složitým historickým a v návaznosti sociálním a ekonomickým vývojem ve spojení s výraznou migrací obyvatel a změnami v hospodářské struktuře krajů. Obecně pak kraje koncentrují výrazný podíl sociálně vyloučených lokalit a s ohledem na uvedené i žáků s nižším socioekonomickým statutem. Úkolem tamějších vzdělávacích systémů je co možná nejvíce kompenzovat popsání znevýhodnění, a to prostřednictvím koordinovaného přístupu, přičemž podmínky je potřeba vytvářet nikoliv pouze na místní úrovni, ale v kontextu opatření a podmínek definovaných z centrální úrovně.
- Rozdíly panují v rámci struktury odborného školství, kde existují kraje jak s nadprůměrným zastoupením oborů středního vzdělání s výučním listem (Karlovarský, Ústecký kraj), tak s nadprůměrným zastoupením oborů středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (Královéhradecký kraj, Plzeňský kraj).
- Významné rozdíly je možné najít i u méně zastoupených oborů lyceí, které slouží k rozvoji odborného vzdělávání, jejichž prvotním cílem je příprava žáků ke vstupu do vysokoškolského vzdělávání. Největší rozšíření lyceí je vedle hl. m. Prahy v krajích Libereckém, Moravskoslezském a Královéhradeckém, nejmenší v kraji Zlínském a Karlovarském.
- Česká republika patří tradičně mezi země EU s nejnižším počtem osob předčasně odcházejících ze vzdělávání. Navzdory tomu se v posledních několika letech projevuje mírný nárůst výše předčasných odchodů ze vzdělávání. Riziko ohrožení školním neúspěchem dále neúměrně navyšuje výrazná disproporce sledovaných výsledků počtu předčasných odchodů v jednotlivých krajích ČR (sledované na úrovni NUTS 2). Situace v Ústeckém a Karlovarském kraji (Severozápad) poukazuje na zásadní problémy v těchto regionech vyžadující konkrétní specifické intervence předcházející nárůstu popsání jevu.
- V Karlovarském a Plzeňském kraji je podíl mladých učitelů do 39 let nižší než 25 %. Nejvyšší podíl učitelů starších než 49 let je v Jihočeském a Karlovarském kraji a dále v hl. m. Praha. Podíl učitelů ve věku nad 64 let je nejvyšší v hl. m. Praha a dále v Karlovarském a ve Středočeském kraji.

- Kapacity ZUŠ v jednotlivých krajích vyjádřené jako podíl kapacit na populaci ve věku 6-18 let však vykazují výrazné rozdíly (od 15 % v Ústeckém kraji po 29 % v Karlovarském kraji, přičemž průměrný podíl napříč kraji činí 20 %). Vzhledem k těmto důvodům, jakož i vzhledem k primárnímu zaměření ZUŠ, není žádoucí další nárůst kapacity ZUŠ v krajích, ve kterých je podíl nabízených kapacit ZUŠ na populaci ve věku 6-18 let v porovnání s ostatními kraji nadprůměrný. Nejvyšší podíl počtu žáků navštěvujících ZUŠ vykazují kraj Karlovarský, Zlínský a Královéhradecký.
- Tématem k řešení by také měla být oblast prevence a včasné intervence výskytu rizikového chování a problémů výchovného rázu zejména u žáků na 2. stupni ZŠ, které někdy znemožňují vzdělávání většinové části třídy. Zvýšenou pozornost je ale třeba také věnovat krajovým rozdílům v rámci PŠD. Krajské disparity ve výsledcích vzdělávání vůči ostatním krajům jsou markantní v Ústeckém a Karlovarském kraji (ale i v některých dalších částech jiných krajů).
- Pokles počtu žáků přijatých do oborů středního vzdělání trvá několik let a jeho vliv se v současnosti projevuje na poklesu počtu absolventů oborů vzdělání spolu s narůstajícím podílem přijímaných studentů do vysokoškolského studia z absolventů maturitních oborů. To vyvolává nespokojenost zaměstnavatelů, zejména v souvislosti s ožíváním ekonomiky a nárůstem potřeby nových pracovníků. Nárůst počtu žáků však bude nerovnoměrný, největší vzrůst počtu žáků do roku 2024 lze očekávat v krajích Středočeském, hl. m. Praha a kraji Jihomoravském, naopak jen málo se projeví v kraji Karlovarském, Libereckém, Ústeckém, Jihočeském.
- Hranice úspěšnosti, které musí uchazeč dosáhnout pro úspěšné vykonání jednotné zkoušky, není státem centrálně stanovena a její zavedení se nepředpokládá. Zavedení tzv. cut-off score v rámci dnešní podoby jednotné přijímací zkoušky vnímá MŠMT jako umělou překážku přístupu ke vzdělání, nikterak neřešící jednu z hlavních příčin, kterou je přebytek nabídky středoškolských maturitních oborů i jejich nevhodná struktura v některých krajích. Největší dopady by zavedení tzv. nepodkročitelné hranice úspěšnosti mělo ve dvou skupinách regionů: a to v krajích s nízkým socioekonomickým a vzdělanostním zázemím – Ústeckém, Moravskoslezském, Libereckém a Karlovarském, a dále ve Středočeském kraji, pro který funguje jako spádové vzdělanostní centrum Praha, a to zejména pro okresy Praha-východ a Praha-západ. Především v krajích s vyšší nezaměstnaností a nižší úrovní vzdělanosti by zavedení nepodkročitelné hranice úspěšnosti mohlo vést k dalšímu prohlubování rozdílů mezi kraji.

V rámci cílů a opatření se intervence zacílené nějakým **specifickým způsobem do Karlovarského kraje** týkají:

- B.2.2 Doplnit na základě vyhodnocení dosavadní účinnosti povinného předškolního vzdělávání systém opatření ke zvýšení podílu dětí zapojovaných do předškolního vzdělávání se zaměřením na oblasti sociálních disparit (Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj).
- B.2.3 Ve spolupráci s MPSV přijmout opatření umožňující zvýšení účasti dětí v MŠ (alespoň v posledním ročníku MŠ) zejména z oblastí sociálních disparit (Ústecký, Karlovarský, Moravskoslezský kraj) a z lokalit ohrožených sociálním vyloučením; navrhnout systém podpory a motivace rodičů, kteří dlouhodobě své děti do předškolního vzdělávání neposílají. Například: – školní stravování zdarma – snížení či odpuštění úplaty – využití sociálního pracovníka. Spolupráce s obecním úřadem - podmíněnost vyplácení sociálních dávek docházkou dětí do MŠ aj.

Dokument definuje dílčí cíle pro vybrané kraje, na jejichž naplnění by v období účinnosti Dlouhodobého záměru 2019–2023 měla být **poskytnuta podpora ze strany MŠMT, pro Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj**:

- Systematicky navyšovat účast v předškolním vzdělávání s cílem vyrovnávání vzdělávacích šancí žáků pocházejících ze socioekonomicky méně podnětného prostředí (se specifickým zaměřením na SVL).
- Zlepšovat průběh a podmínky (kvalita pedagogických pracovníků, nástroje poradenství, materiální vybavenost) vzdělávání na druhém stupni základních škol.
- Přijmout zcela konkrétní nástroje k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání (např. v oblasti poradenství, prevence atd.).
- Zefektivnit čerpání prostředků ESIF, a to především podporou škol a školských zařízení, které předmětnou finanční podporu neužívají.
- Dle zjištění ČŠI ve vztahu k definovanému standardu ICT podpořit školy s cílem jeho naplnění.
- Ve vztahu k profilaci oborové struktury středního školství plně respektovat zásady popsané v Dlouhodobém záměru 2019-2023.

V Dlouhodobém záměru jsou rovněž zmíněny **místní akční plány**, a to:

- **Odstraňovat v maximální možné míře disparity v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků na základním stupni vzdělávání napříč regiony se zaměřením na oblasti s přítomností sociálně vyloučených lokalit.** Nadále bude podporováno vzdělávání v ZŠ v sociálně vyloučených lokalitách, aby byl využit potenciál žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, a snížil se tak vliv případně nežádoucího rodinného zázemí na volbu jejich vzdělávací dráhy. Bude také posilována podpora vzdělávání v mateřských školách, zapojení co největšího počtu dětí do předškolního vzdělávání a spolupráce se základními školami s cílem vytvořit předpoklady pro základní vzdělávání. V této oblasti bude třeba přijmout některá nadstandardní opatření zejména v personální oblasti (dobří učitelé s kvalifikační psychologickou a speciálně pedagogickou nadstavbou) a v oblasti spolupráce s pracovníky v sociální sféře (zejména obce a MPSV). Budou využity aktivity v rámci místních akčních plánů (dále jen „MAP“).
- **Podporovat procesy strategického řízení rozvoje školy a pedagogického vedení.** K vysoké kvalitě vzdělávání a vynikajícím výsledkům žáků ve školách výrazně přispívá existence vize školy, která je sdílená všemi zapojenými aktéry, tj. vedením školy, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky. Podpora společného plánování rozvoje školy, která je nedílnou součástí procesů místního akčního plánování a zohledňuje a integruje potřeby učitelů, vedení školy, případně dalších aktérů vzdělávací politiky v územích (zřizovatel, MAS, NNO, rodiče dětí a žáků, širší veřejnost), umožňuje řídit pedagogický proces s ohledem na strategické cíle školy i širšího území. Společně formulovaná a sdílená vize poskytuje vedení školy oporu při plánování opatření zvyšujících kvalitu vzdělávání, budování kultury školy umožňující maximalizovat potenciál každého žáka, zvyšuje atraktivitu školy směrem k veřejnosti, motivuje pedagogy k dalšímu profesnímu rozvoji a prohlubuje spolupráci se zřizovatelem a dalšími místními aktéry. Podpora škol ve zpracování a sdílení vize navenek je nedílnou součástí působení MAP v regionu. V souvislosti s rozvojem strategického řízení a plánování a pedagogického vedení ve školách je třeba v souladu s doporučením OECD zřídit na krajské úrovni organizační struktury poskytující metodickou podporu ředitelům a vedení školy. V rámci místních akčních plánů pak podporovat strategické plánování vzdělávací politiky na bázi funkčního regionu.

Priority a cíle MAP Karlovarsko III jsou plně v souladu se Dlouhodobým záměrem, a to zejména v rámci měkkých cílů 2.1, 2.2, 3.1, 3.2 a 4.1.

Akční plán Strategie regionálního rozvoje 2021 – 2022 (SRR) (https://www.mmr.cz/getmedia/e41863fd-e332-4804-9f4b-c8c676f245d4/AP_SRR_21-22.pdf) je implementačním dokumentem Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (schválena usnesením vlády č. 775/2019) a Koncepce rozvoje venkova (schválena usnesením vlády č. 36/2020). Garantem zpracování dokumentu je Ministerstvo pro místní rozvoj. Na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Karlovy Vary je dle této strategie definován typ území jako aglomerace a jejich zázemí (jedná se o ITI Karlovy Vary), tento typ území nepokrývá celé ORP. Pro metropole, aglomerace a jejich zázemí je hlavním cílem zajistit, aby se obzvláště v době očekávaného ekonomického ochlazení rozdíl mezi metropolemi a aglomeracemi výrazně nezvětšovaly a aby společně neztrácely v porovnání s evropským průměrem. V oblasti vzdělávání je pro tento typ území v akčním plánu SRR definováno jako cíl zvýšení dostupnosti základních škol a kapacit péče o předškolní děti a předškolního vzdělávání. Bohužel **takto definovaného cíle**, který je rovněž v souladu s cílem 1.4 MAP Karlovarsko III, **není možné pro Karlovarsko dosáhnout prostřednictvím** aktuálně platných pravidel pro poskytnutí podpory z **IROP 2021 – 2027** na rozšiřování kapacit škol.

V akčním plánu SRR jsou rovněž definována specifická aktivita pro jednotlivé kraje. U Karlovarského kraje hovoří dokument o lázeňství, zlepšení image a zlepšení dostupnosti a vybavenosti horských oblastí. Hlavní výzvou pro Karlovarský kraj je zastavení propadu relativní pozice kraje v hospodářské výkonnosti.

Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 (<https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-digitalniho-vzdelavani-do-roku-2020>) definuje takto opatření: nediskriminační přístup k digitálním vzdělávacím zdrojům; podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků; podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení učitelů; budování a obnova digitální vzdělávací infrastruktury; inovační postupy, sledování, hodnocení a šíření jejich výsledků; systém podporující rozvoj škol v oblasti integrace digitálních technologií do výuky a do života školy; porozumění veřejnosti cílům a procesům integrace digitálních technologií do vzdělávání. S opatřeními této strategie jsou v souladu cíle MAP Karlovarsko III 1.1, 1.5 a 2.1.

Strategický plán ČR 2030 (<https://www.cr2030.cz/strategie/>) v kapitole 6 uvádí například snižování nerovností ve společnosti, systematičnost vzdělávání a dostupnost a kvalitu dat a informací. Důraz na snižování nerovností je v souladu s cíli MAP Karlovarsko III 3.1 a 3.2.

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 – 2024 (https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/02/DZ_Karlovarsky-kraj_2020-2024.pdf) vychází z Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy ČR 2019 – 2023. Tato krajská strategie si klade tři klíčové strategické cíle:

- Zvýšení kvality vzdělávání a poskytování školských služeb ve školách a školských zařízeních na území Karlovarského kraje.
- Podpora pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních.
- Efektivita vzdělávacího systému v Karlovarském kraji.

Strategické cíle jsou dále podrobněji rozpracovány a jejich vazby s tématy MAP Karlovarsko II ukazují následující tabulka.

Tab. č. 74: Soulad MAP Karlovarsko III s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 - 2024

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 – 2024	MAP Karlovarsko III
A. Předškolní vzdělávání - Podpora zvyšování podílu dětí zapojených v předškolním vzdělávání - Zvýšení kvality předškolního vzdělávání - Eliminace odkladů povinné školní docházky - Zasazování o maximální rozvoj potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti	Témata MAP: rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Cíl MAP: 2.1
B. Základní vzdělávání - Zvýšení kvality základního vzdělávání - Snížení míry předčasných odchodů ze základního vzdělávání a snaha o snížení míry absence v základních školách	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Cíle MAP: 2.1, 3.1 a 3.2
C. Střední vzdělávání - Zvýšení kvality středního vzdělávání - Snížení míry předčasných odchodů ze středního vzdělávání a míry absence ve středních školách	Není přímo téma MAP, souvisí s MAP v rámci problematiky přechodu ze ZŠ a SŠ. Cíl MAP: 4.1
D. Vyšší odborné vzdělávání - Zvýšení kvality vyššího odborného vzdělávání	Není tématem MAP, obecně souvisí se vzdělaností v kraji.
E. Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání - Zvýšení kvality základního uměleckého vzdělávání - Podpora jazykového vzdělávání - Podpora rozvoje zájmového vzdělávání a volnočasových aktivit	Témata MAP: rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Cíl MAP: 4.1
F. Rovné příležitosti ve vzdělávání - Podpora rovnosti v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol, která umožní každému dítěti, žákovi a studentovi plně rozvinout své schopnosti ve společnosti svých vrstevníků včetně dětí, žáků a studentů se speciálně vzdělávacími potřebami, nadaných a cizinců	Témata MAP: rozvoj potenciálu každého žáka Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1
G. Prevence rizikového chování a ústavní výchova - Zkvalitnění systému prevence rizikového chování	Téma MAP: rozvoj potenciálu každého žáka

- Zkvalitnění ústavní výchovy v dětských domovech	Cíle MAP: 3.1 a 3.2
H. Zlepšení podmínek pedagogických pracovníků škol a školských zařízení - Podpora pedagogických pracovníků škol a školských zařízení	Témata MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí ve vzdělávání Cíl MAP: 2.1
I. Další vzdělávání - Podpora a rozvoj dalšího vzdělávání v Karlovarském kraji	Není tématem MAP, obecně souvisí se vzdělaností v kraji. Cíl MAP: 4.1
J. Řízení vzdělávacího systému v Karlovarském kraji - Efektivita soustavy mateřských a základních škol - Efektivita nastavení oborové struktury ve vazbě na potřeby trhu práce - Spolupráce a řízení systému v regionálním školství	Téma MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí ve vzdělávání, investice do rozvoje kapacit základních škol, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1

Zdroj: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/02/DZ_Karlovarsky-kraj_2020-2024.pdf (staženo dne 20. 8. 2021) a vlastní šetření, aktualizováno 26. 7. 2022.

Programu rozvoje Karlovarského kraje na období 2021 – 2027 (<https://www.kr-karlovarsky.cz/region/Stranky/EU2014-2020/PRKKaSRKK.aspx>) obsahuje prioritní oblast 3 „Vzdělávání a sport“, ovšem témata související se vzděláváním lze nalézt i v jiných prioritních oblastech programu, například 2.3.3.2 kreativní učení, 2.3.1.4 podpora komunitní role knihoven, 5.1.7 environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. V prioritní oblasti 3 „Vzdělávání a sport“ počítá Krajský úřad Karlovarského kraje se spoluprací s místními akčními plány (MAP) či místními akčními skupinami (MAS) v rámci opatření:

- Opatření 3.1.1.1 Rozvoj a modernizace vzdělávací infrastruktury
- Opatření 3.1.1.2 Zkvalitnění metod a forem vzdělávání a řízení ve školách
- Opatření 3.1.1.4 Podpora rozvoje klíčových kompetencí a funkční gramotnosti dětí, žáků, studentů
- Opatření 3.1.2.1 Podpora dalšího vzdělávání
- Opatření 3.1.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků - podpora zvyšování kvalifikovanosti a aprobovanosti pedagogických pracovníků
- Opatření 3.1.3.1 Zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti práce s heterogenním kolektivem
- Opatření 3.1.3.2 Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů
- Opatření 3.1.3.3 Podpora aktivit vedoucích ke snížení dopadu slabého sociálněekonomického zázemí rodiny na školní výsledky žáků
- Opatření 3.1.3.4 Podpora zvýšení materiálně technické připravenosti škol a školských zařízení na společné vzdělávání
- Opatření 3.1.3.5 Podpora zvýšení kvality a dostupnosti školských poradenských služeb
- Opatření 3.1.3.7 Podpora kariérového poradenství
- Opatření 3.1.4.2 Zefektivnění soustavy MŠ a ZŠ

Priority a cíle MAP Karlovarsko III jsou v souladu s Programem rozvoje Karlovarského kraje.

Tab. č. 75: Soulad MAP Karlovarsko III s Dlouhodobým záměrem rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 - 2024

Dlouhodobý záměr rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2020 – 2024	MAP Karlovarsko III
Opatření 3.1.1.1 Rozvoj a modernizace vzdělávací infrastruktury	Témata MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, investice do rozvoje kapacit základních škol, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 1.1 až 1.6
Opatření 3.1.1.2 Zkvalitnění metod a forem vzdělávání a řízení ve školách	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.1.4 Podpora rozvoje klíčových kompetencí a funkční gramotnosti dětí, žáků, studentů	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.2.1 Podpora dalšího vzdělávání	Témata MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 4.1
Opatření 3.1.2.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků - podpora zvyšování kvalifikovanosti a aprobovanosti pedagogických pracovníků	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

	Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.3.1 Zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků škol a školských zařízení v oblasti práce s heterogenním kolektivem	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Cíle MAP: 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.3.2 Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj kompetence dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.3.3 Podpora aktivit vedoucích ke snížení dopadu slabého sociálněekonomického zázemí rodiny na školní výsledky žáků	Témata MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Cíle MAP: 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.3.4 Podpora zvýšení materiálně technické připravenosti škol a školských zařízení na společné vzdělávání	Témata MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, investice do rozvoje kapacit základních škol, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 1.1 až 1.5
Opatření 3.1.3.5 Podpora zvýšení kvality a dostupnosti školských poradenských služeb	Témata MAP: didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Cíle MAP: 3.1., 3.2, 4.1
Opatření 3.1.3.7 Podpora kariérového poradenství	Témata MAP: didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Cíle MAP: 2.1., 3.1, 3.2, 4.1
Opatření 3.1.4.2 Zefektivnění soustavy MŠ a ZŠ	Témata MAP: didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, investice do rozvoje kapacit základních škol, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 3.1., 3.2., 4.1

Zdroj: (<https://www.kr-karlovarsky.cz/region/Stranky/EU2014-2020/PRKKaSRKK.aspx>) (staženo dne 20. 8. 2021)
a vlastní šetření, aktualizováno 22. 8. 2022.

Regionální inovační strategie RIS3 Karlovarského kraje (<https://www.ris3kvk.cz/>) definuje pět domén specializace:

- Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika
- Automobilový průmysl a autonomní doprava
- Tradiční průmyslová odvětví: keramika, porcelán a sklo
- Energetická transformace a nové výzva
- Lázeňství, balneologie a cestovní ruch

Tyto domény souvisejí spíše se vzděláváním žáků na středních školách než na základních školách, ovšem logické provazby s místním akčním plánem lze nalézt v tématech: podnikavost, polytechnika, výuka angličtiny a jazykové kompetence a obecně v gramotnostech, soulad je tedy s cíli MAP Karlovarsko 1.1, 2.1, 2.2 a 4.1.

Pro místní akční plán jsou **relevantní další strategie na území nižších celků**, než je ČR a kraj, zejména ITI Karlovy Vary, SCLLD místních akčních skupin a strategie jednotlivých měst a obcí.

Statutární město Karlovy Vary je nositelem **Strategie ITI Karlovy Vary** na období 2021 - 2027. Strategickým cílem ITI Karlovy Vary, ve kterém se objevuje téma vzdělávání ve smyslu tvrdých i měkkých projektů, je strategický cíl A Reaktivita, kompetence pro 21. století (<https://mmkv.cz/cs/integrované-teritoriální-investice-itikadeq-2021-2027>). V tomto strategickém cíli se jedná v souvislosti se vzděláváním zejména o specifický cíl A.1 Vzdělání občané a kvalitní pracovní síla a opatření A1.1 Rozvoj vzdělávání a A1.2 Rozvoj celoživotního vzdělávání. Mezi Statutárním městem Karlovy Vary a realizačním týmem projektu MAP Karlovarsko III probíhá pravidelná komunikace, oba strategické dokumenty jsou v souladu, a to zejména v cílech MAP 1.1, 1.5, 2.1, 2.2 a 4.1.

Statutární města Karlovy Vary rovněž zpracovalo strategii města do roku 2040 - **Strategie Karlovy Vary 2040** (<https://mmkv.cz/cs/strategiekvdeq2040>). Se vzděláváním přímo souvisí cíl C3.1 „Škola a komunita“ a C3.2 „Vzdělání a aktivní občané“. Členové realizačního týmu projektu MAP se účastnili workshopů k přípravě této strategie. Cíl definovaný v C3.1 je: „Školy jako přirozená vzdělávací, kulturní a společenská centra se zásadním významem pro budoucnost Karlových Varů.“

Tab. č. 76: Cíle Strategie Karlovy Vary 2024 změřené na vzdělávání

Strategie Karlovy Vary 2040 – oblasti související se vzděláváním	MAP Karlovarsko III
C3.1.1 Vzdělávání pro budoucnost Typové aktivity: • Podpora vzdělávání pedagogů, pomoc pedagogům s dosažitelností vyšších stupňů vzdělávání • Propracovaný systém pobídek (design služby) pro učitele – bytová výstavba / bytový fond, finanční bonusy a daňové výhody, nefinanční benefity • Podpora (krátkodobých) mezinárodních mobilit učitelů a jazykového vzdělávání učitelů • Kreativní učení – zavádění nových forem učení prostřednictvím úpravy školních vzdělávacích programů • Koncepční kariérové poradenství pro žáky a studenty – vzdělávání a podpora kariérových poradců, zážitkové a motivační formy KARIPO –	Téma MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků

zapojení firem a rodičů, servisních organizací (CzechInvest, Hospodářská komora, Karlovarská agentura rozvoje podnikání apod.) • Rozvoj služeb výchovných poradců • Pilotáže, sdílení a transfer příkladů dobré praxe (Místní akční plán, jiné regiony, zahraničí) • Podpora rozvoje alternativních vzdělávacích programů základních a mateřských škol, testování a zavádění inovativních modelů vzdělávání • Administrativní asistence pro učitele a ředitele škol (odlehčení administrativy pro více času na žáky a osobní rozvoj učitelů), např. formou nákupu a sdílení těchto služeb více školami • Pomoc školám s koordinačními aktivitami pro přenos informací a znalostí (např. mezi školami a zřizovateli, MŠMT ČR, ČŠI) • Nastavení komunikačních platform škol pro koordinaci, sdílení zkušeností a dobré praxe, distribuce informací a zjišťování potřeb • Podpora dětí ve vzdělávání ze sociálně znevýhodněného prostředí (dětí a mládež se socioekonomickým znevýhodněním, děti a mládež z jiného kulturního jazykového prostředí, děti a mládež nepodporované rodinou) • Podpora dětí se sociálním znevýhodněním při přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávání • Podpora zřízení školních poradenských pracovišť (psycholog, školní asistent, logoped, etoped, koordinátor inkluze) Nutné podmínky mimo jiné: Nastavení přístupu města a Magistrátu na to, že posláním a zodpovědností města není jen péče o infrastrukturu (budovy škol, oprava a údržby), ale hlavně o služby, tj. kvalitu výuky. Aktivní a kreativní přístup odboru kultury, školství a tělovýchovy MMKV, který formou inovačních procesů koordinuje a zajišťuje design služeb pro učitele a ředitele škol. Nezahlcování učitelů a ředitelů administrativou a novými programy, ale spíše využití a modifikace stávajícího prostředí a projektové struktury, citlivý a synergický přístup (např. kompatibilita s RVP, ŠVP, ČŠI, Strategie vzdělávání ČR, Strategie vzdělávání Karlovarského kraje a dalšími). Aktivní role města při koordinaci vzdělávací problematiky. Kvalitní infrastruktura (vnitřní i venkovní prostory) pro vzdělávání. Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací.	v polytechnickém vzdělávání, kariérové poradenství na základních školách, rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1
C3.1.2 Školská infrastruktura Typové aktivity: • Infrastrukturní rozvoj škol jako veřejného a komunitního prostoru městských lokalit • Smysluplné a koncepční rekonstrukce budov a zázemí pro výuku se znalostí moderních forem učení a výchovných funkcí prostředí školy • Rekonstrukce a stavby zohledňující využití školních objektů také pro komunitní funkce • Pasportizace městské školské infrastruktury • Hledání potenciálu školních objektů a pozemků a možností jejich dalšího rozvoje a širšího využití – zpracování rozvojových studií (ve spolupráci s KAM KV) • Návrh a realizace konkrétních jednotlivých projektů, vždy v souladu s celkovou koncepcí, nikoli vytrženě bez vazby na celek a jeho budoucí rozvoj • Mimořádná péče při zadávání a návrzích nových i rekonstrukcích a úpravách stávajících objektů školské infrastruktury (zohlednění významu	Témata MAP: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, investice do kapacit základních škol, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 1.1 až 1.6 a 4.1

architektonického řešení budov jako prostoru, který formuje jejich uživatele), školy jako významné městské veřejné budovy • Nabídka zázemí, pronájmů a souvisejících služeb pro místní spolky • Zajištění možností veřejného využívání venkovních ploch škol (hřišť, parků apod.) • Výstavba a přestavba školních objektů na energeticky udržitelné budovy Nutné podmínky mimo jiné: Dlouhodobé plánování a projektová příprava – připravenost projektů. Město jako iniciátor a zprostředkovatel přístupu využívání škol i pro komunitní funkce. Spolupráce města s Karlovarským krajem při využívání středních škol na území města pro komunitní funkce. Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací.	
C3.1.3 Mimoškolní vzdělávání Typové aktivity: • Komplexní nabídka programů pro volnočasové aktivity (sport, kultura, spolková činnost) • Nabídka kurzů a programů pro mimoškolní a celoživotní vzdělávání • Mimoškolní aktivity se zaměřením na lokalitu, místní komunitu a vztah k místu • Mimoškolní aktivity na rozvoj kritického myšlení, výchovu k občanství, kreativitu a podnikavost, základy humanitních věd • Aktivní a cílené vyhledávání organizací a projektů s nabídkou mimoškolního vzdělávání v místě, okolí i v rámci Česka a jejich zapojování do místní nabídky • Finanční a znalostní podpora organizací nabízejících mimoškolní vzdělávání Nutné podmínky mimo jiné: Koordinační činnost stávajících aktivit, projektů a institucí (např. městská a krajská knihovna, galerie, komunitní a nízkoprahová centra, Krajský akční plán rozvoje vzdělávání, Implementace Krajského akčního plánu, Místní akční plán aj.)	Téma MAP: čtenářská gramotnost, matematická gramotnost, rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, kariérové poradenství na základních školách, rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 3.1, 3.2 a 4.1
C3.1.4 Celoživotní vzdělávání Typové aktivity: • Rekvalifikační kurzy, akreditované vzdělávací programy s bezprostřední vazbou na trh práce a možnosti podnikání • Atraktivní kurzy a jednorázové akce umožňující setkávání se zajímavými osobnostmi (jak lektori, tak osobnosti kulturního, společenského života a podnikání) • Soustavná propagace významu a možností (typů) celoživotního vzdělávání	Témata MAP: rozvoj pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, témata související

• Podpora zavádění moderních kreativních metod učení a hodnocení učení do celoživotního vzdělávání • Zapojování zajímavých osobností města a regionu do celoživotního vzdělávání a propagování jejich motivačních příběhů • Univerzita třetího věku, propojování seniorů prostřednictvím vzdělávání Nutné podmínky mimo jiné: Synergie mezi již existujícími nabídkami – koordinátor komplexní nabídky. Spolupráce se vzdělávacími centry. Spolupráce s místními neziskovými organizacemi. Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací.	s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 4.1
C3.2.1 Orientace v soudobém světě Typové aktivity: • Školní i mimoškolní aktivity, celoživotní vzdělávání • Rozvoj kritického myšlení • Výchova k aktivnímu občanství • Mediální výchova a informační gramotnost • Podpora zdravého vztahu k novým technologiím a kyberprostoru • Rozvoj komunikačních a prezentačních dovedností • Výuka jazyků – již v mateřských školách, kroužky na základních školách a v domech dětí a mládeže, mezinárodní spolupráce škol, stáže žáků i učitelů • • Rozvoj finanční gramotnosti • Zavádění regionálních témat do výuky – podpora zdravého patriotismu • Práce s rodiči – vedení rodičů k výchově dětí k aktivnímu občanství • Studentský parlament – jako nástroj pro učení demokratických principů Nutné podmínky mimo jiné: Kompatibilita s Rámcovými vzdělávacími programy a Školními vzdělávacími programy. Komunikace a propagace již existujících a probíhajících aktivit a projektů. Cílená podpora nadaných žáků. Aktivní spolupráce s neziskovými organizacemi a jejich zapojování do výuky. Využívání existujících nabídek programů pro výuku jazyků a mezinárodní mobility žáků a učitelů (na školách i ve firmách). Propojení škol s praxí. Větší důraz na občanskou nauku, podpora pozitivního vztahu k humanitním oborům a vědám. Komunikace, propagace významu daných témat a nabídky služeb pro vzdělávání. Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací.	Témata MAP: rozvoj pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 4.1
C3.2.2 Kreativita a podnikavost Typické aktivity: • Školní, mimoškolní aktivity, celoživotní vzdělávání • Zavádění kreativních forem učení do všech stupňů vzdělávací soustavy • Výuka designového myšlení („design thinking“) • Výuka projektového myšlení • Výuka a trénink podnikatelských dovedností (obchodní model, podnikatelský plán) • Fiktivní firmy na školách • Spolupráce škol s firmami (praxe, stáže, besedy s podnikateli, podpora při kariérovém poradenství, mentoringové programy) • Tematicky zaměřené regionální soutěže • Podpora účasti v již existujících celostátních, evropských soutěžích Nutné podmínky mimo jiné:	Téma MAP: rozvoj potenciálu každého žáka, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků, rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, rozvoj kulturního povědomí a

Vytvoření atraktivní a motivující infrastruktury pro zážitkový rozvoj dovedností a kompetencí ke kreativitě a podnikavosti (Kulturní a kreativní centrum, tematicky zaměřené sekce vědeckotechnického parku, komunitních center, škol apod.). Kompatibilita s Rámcovými vzdělávacími programy a Školními vzdělávacími programy. Komunikace a propagace již existujících a probíhajících aktivit a projektů. Cílená podpora nadaných žáků. Aktivní spolupráce s neziskovými organizacemi a jejich zapojování do výuky. Propojení škol s firmami. Finanční zdroje na realizaci záměrů a nápadů (např. pro výherce soutěží) jako významného motivačního prvku k zapojování účastníků do aktivit a soutěží. Propagace inspirujících a motivujících příkladů dobré praxe. Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací.	vyjádření dětí a žáků, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 2.1, 3.1, 3.2 a 4.1
C3.2.3 Zdravý životní styl Typické aktivity: • Tematicky zaměřené školní, mimoškolní aktivity, celoživotní vzdělávání • Zážitkové vzdělávací projekty zdravého životního stylu a prevence onemocnění • Výchova ke zvýšení ohleduplnosti vůči životnímu prostředí (spotřebitelské chování), vztahu k městu a krajině • Výchova k zodpovědnému přístupu a životnímu stylu • Motivace obyvatel všech věkových kategorií k zájmu o pohybové aktivity • Motivace a informování o nemotorizovaných formách dopravy využívající pohyb (jízdní kola, koloběžky, skateboard, chůze) • Cílené vedení mladé generace k poznávání potenciálu města ve vztahu ke zdraví (lázeňství, krajina, příroda, možnosti sportovního vyžití) a práce s rodiči na posilování uvědomění si těchto kvalit • Podpora využívání lázeňských procedur a užívání pramenů obyvateli (vztah k tomu, co tu máme, a návyk běžně a samozřejmě to využívat) • Prezentace sportovních organizací a jejich nabídky • Vzdělávání zaměstnanců školních jídelen v oblasti zdravé výživy • Zavádění inspirativních přístupů („green loop“, „urban gardening“, městské kompostování apod.) Nutné podmínky mimo jiné: Inspirace příklady dobré praxe v Česku i v zahraničí, koordinace s Karlovarským krajem a iniciativami (MAP, KAP), vazba na koncepci balneologie (KÚKK), včetně zdravého vztahu k území, informační tabule u pramenů... Zahrnutí cílů a aktivit tohoto opatření do Místního akčního plánu, zajišťování kompatibility s Místním akčním plánem vzdělávání prostřednictvím jeho aktualizací	Témata MAP: rozvoj pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Cíle MAP: 2.1 a 4.1

Zdroj: Strategie Karlovy Vary 2040, <https://mmkv.cz/cs/strategiekvdeq2040> (staženo dne 26. 7. 2022), vlastní zpracování

Rovněž některá další města a obce mají zpracovány rozvojové plány. Například druhé největší město v ORP Karlovy Vary má zpracován **Strategický plán rozvoje města Nejdek na období 2019 – 2025**, dokument obsahuje téma vzdělávání v rámci specifického cíle 1.4 „Vzdělávání, vzdělanost a zaměstnanost“.

(https://www.nejdek.cz/e_download.php?file=data/editor/309cs_2.pdf&original=A%20STRATEGICK%C3%9D%20PL%C3%81N%20ROZVOJE%20M%C4%9ASTA%20NEJDEK%20FINAL%20ABRI.pdf)

Obecně jsou obce na území realizace projektu zapojeny do místního akčního plánování jakožto zřizovatelé škol. Soulady se strategiemi a prioritními oblastmi rozvoje obcí s MAP Karlovarsko III jsou zejména v oblasti investičních záměrů, tedy s cíli v prioritě 1 MAP Karlovarsko III.

Místní akční skupiny realizují **komunitně vedený místní rozvoj** (CLLD) na základě místní rozvojové strategie (SCLLD). Pro programové období 2021 – 2027 byly v roce 2021 zpracovávány tzv. koncepční části SCLLD. Infrastruktura pro vzdělávání v základních školách a mateřských školách, infrastruktura knihoven a muzeí může být přes MAS podpořena v programovém rámci IROP, zájmového a neformálního vzdělávání a spolkové činnosti se týká Program rozvoje venkova (v budoucnu pod novým názvem Strategický plán Společné zemědělské politiky). Měkké aktivity v oblasti vzdělávání jsou řešeny prostřednictvím místních akčních plánů a dalších individuálních činností MAS. Na území správního obvodu ORP Karlovy Vary (a města Teplá) jsou realizovány strategie čtyř místních akčních skupin:

- Kraj živých vod
- Sokolovsko
- Vladař
- Krušné hory

V rámci SCLLD **MAS Kraj živých vod** jsou definována tato opatření související se vzděláváním: OP 1.3 Investice do vzdělávání a zázemí pro volnočasové aktivity, OP 1.4 Zapojení obyvatel do života obcí, OP 3.4, Poznání a prezentace dědictví regionu, OP 4.3 Vzdělávání, informace a výchova pro udržitelný rozvoj. (https://www.krajzivychvod.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=130&Itemid=332)

SCLLD **MAS Sokolovsko** (<http://mas-sokolovsko.eu/scld21-27/scld21/>) plánuje témata související s měkkými aktivitami ve vzdělávání řešit v rámci specifického cíle 1.2 Zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání (opatření 1.2.1: Rozvoj kvality vzdělávání v regionálním školství a 1.2.2: Zvýšení dostupnosti a podpora vysokoškolského, dalšího a neformálního vzdělávání). Tvrdé infrastrukturní projekty se váží ke specifickému cíli 5.1 Zkvalitnění infrastruktury v obcích (opatření 5.1.1 Infrastruktura pro zvyšování kvality a dostupnosti vzdělávání a 5.1.4 Rozvoj infrastruktury knihoven a muzeí v obcích).

MAS Krušné hory má zpracovanou oblast vzdělávání v SCLLD v rámci opatření 1.2.1. Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a rozšiřování znalostí a dovedností. (<https://www.mas-krusnehor.cz/strategie-clld-2021/projednani-sclld21/>)

V rámci SCLLD **MAS Vladař** je definován specifický cíl 1.4: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělání. Mezi opatření tohoto SC, která jsou ve vztahu ke vzdělávání dětí a mládeže relevantní patří: 1.4.1: Investice do infrastruktury pro vzdělávání - navyšování kapacit, modernizace učeben a prostor pro vzdělávání; 1.4.2: Investice do podpůrné infrastruktury pro vzdělávání - sociální zázemí, jídelny a stravování, tělocvičny, zahrady, hřiště a okolí; 1.4.3: Budování kapacit pedagogů a dalšího personálu ve vzdělávání dětí i dospělých. (<https://www.vladar.cz/priprava-sclld-mas-vladar-2021-vypis-text-141.html>)

Na projektu MAP Karlovarsko III participují prostřednictvím všechny místní akční skupiny Karlovarského kraje, soulady mezi strategiemi MAS a MAP Karlovarsko III jsou zajištěny prostřednictvím vzájemné komunikace a spolupráce, tedy v rámci cíle 4.1. Cíl 1.1 lze prostřednictvím SCLLD podpořit v programovém rámci IROP.

5 Strategická část

Na obecnou a specifickou část analýzy navazuje strategická část. V této části jsou definovány priority a opatření na obecné úrovni. Konkrétní aktivity k naplňování priorit a opatření jsou zpracovány do každoročních akčních plánů, což jsou samostatné dokumenty zveřejňované na webu MAP: <http://mas-sokolovsko.eu/projekty/aktualni/map-karlovarsko-ii/>

a <http://mas-sokolovsko.eu/projekty/aktualni/map-karlovarsko-iii/>

Součástí tohoto dokumentu je rovněž akční plán na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2025.

Samostatným dokumentem je také tzv. Strategický rámec, který obsahuje seznam investičních záměrů. Strategický rámec je v aktuálním znění zveřejněn na webu Ministerstva pro místní rozvoj (územní dimenze): <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/MAP-KAP>

5.1 Vize

Vize byla projednána komunitním způsobem. Východiskem pro tvorbu vize se stala „Strategie území správního obvodu ORP Karlovy Vary v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství“, tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností“. Vize byla projednávána postupně na třech setkáních s řediteli škol dle dílčích území (Karlovy Vary, sever a jih). Z těchto setkání vyplynuly dva pozměněné návrhy vizí, které byly následně komunitně projednávány na setkání aktérů projektu dne 15. 9. 2016 v Klášteře premonstrátů v Teplé a vznikla společně sdílená dále uvedená vize. V návazném projektu MAP Karlovarsko II byla projednána otázka aktualizace vize, bylo rozhodnuto, že vize rozvoje vzdělávání na ORP Karlovy Vary zůstává v původním znění.

V dalším projektu MAP Karlovarsko III došlo k úpravě vize tak, aby vyjadřovala posun, protože dochází ke změně. Otázka aktualizace vize byla projednána Řídícím výborem MAP Karlovarsko III a dne 22. 6. 2022 bylo schváleno aktuální změnění vize.

Karlovarsko

je místem pro život, místem příležitostí a inspirace.

Obr. č. 31: Ilustrace vize

Zdroj: tvorba žáků ZŠ jazyků K. Vary během realizace projektu „MAP ORP K. Vary“.

5.2 Priority a cíle

V následujících tabulkách jsou rozpracovány jednotlivé cíle pro priority. Investiční priority jsou uvedeny v samostatném dokumentu, tzv. Strategickém rámci: <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/MAP-KAP>.

Tab. č. 77: Priorita č. 1 a cíl 1.1

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.1 a popis cíle	1.1 Učebny na ZŠ a MŠ Pořídít moderně vybavené a využívané učebny na základních a mateřských školách pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků do r. 2025. Naplnění cíle 1.1 cílí na zajištění kvalitních učeben v základních, ale i mateřských školách. Využívání moderně vybavených odborných učeben je důležité pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Jedná se o všestranně zaměřený rozvoj. Cíl je určen nejen pro základní školy, ale i pro mateřské školy (např. keramická dílna v MŠ). Realizace cíle 1.1 vytváří nutné zázemí pro rozvoj měkkých aktivit.

	Cíl je potřeba pro rozvoj zázemí pro všestranný rozvoj kompetencí, a tedy zvýšení kvality výuky. Potřebnost modernizace vybavení odborných učeben vychází ze sběru projektových záměrů škol na investice, z dotazníkového šetření MŠMT a z analytické části.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Čtenářská gramotnost Matematická gramotnost Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Rozvoj potenciálu každého žáka Investice do rozvoje kapacit základních škol
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných v rámci projektu podpořeného z IROP. Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných mimo IROP. Počet nově vybavených učeben na MŠ.

Tab. č. 78: Priorita č. 1 a cíl č. 1.2

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.2 a popis cíle	1.2 Sport na ZŠ a MŠ Vytvořit dostatečné sportovní zázemí pro rozvoj pohybových aktivit dětí a žáků na základních a mateřských školách do r. 2025. Cílem je vytvoření dostatečného sportovního zázemí pro rozvoj pohybových aktivit, které jsou nedílnou součástí výchovy a vzdělávání dětí a žáků. Je zde také souvislost s aktivitami smysluplného trávení volného času a vytvoření vztahu dětí a žáků ke sportu i do budoucna. Potřebnost cíle se opírá o výsledky dotazníkových šetření a popisů investičních záměrů, které nejsou nyní podporované z IROP.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy

Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných sportovišť a hřišť na ZŠ. Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných hřišť na MŠ.
-------------------	---

Tab. č. 79: Priorita č. 1 a cíl 1.3

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.3 a popis cíle	1.3 Technický stav objektů Zajistit potřebné rekonstrukce a obnovy budov za účelem zajištění vhodného technického stavu objektů škol a školských zařízení, včetně zajištění bezbariérovosti, do r. 2025. Cílem je uvedení budov škol a dalších školských objektů do stavu, který po technické stránce odpovídá kladeným požadavkům. Bez splnění tohoto cíle nelze budovat např. odborné učebny nebo se soustředit na potřebné měkké aktivity, když žákům a učitelům obrazně řečeno (někdy i fakticky) teče střechem na hlavu. Odůvodnění potřebnosti cíle vychází z výsledků dotazníkových šetření a z výstupů ze setkání s řediteli škol. Především na dílčích územích projektu „sever“ a „jih“ řeší školy se zřizovateli nevyhovující technický stav objektů. Cíl dále směřuje do zajištění technického stavu objektů po stránce zajištění bezbariérovosti.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet zrealizovaných rekonstrukcí nebo obnov MŠ a ZŠ a školských zařízení v souvislosti s technickým stavem objektů. Počet zrealizovaných stavebních úprav a pořízení vybavení v souvislosti se zajištěním bezbariérovosti škol.

Tab. č. 80: Priorita č. 1 a cíl 1.4

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.4 a popis cíle	1.4 Kapacita ZŠ a MŠ Zajistit dostatečné kapacity základních a mateřských škol s ohledem na jejich dostupnost a specifičnost do r 2025. Cílem je zajištění kapacit škol tam, kde je to potřebné z hlediska dostupnosti, ale i s přihlédnutím ke specifičnosti a zaměření jednotlivých škol. Naplnění cíle umožňuje efektivně rozšířit kapacitu ve školách, kde stávající prostory neodpovídají očekávanému počtu žáků (dětí) ve škole. Je tak podporována kvalita a specifičnost zaměření škol pro

	poskytování vzdělávání až do ukončení povinné školní docházky. Potřebnost cíle vychází z předložených projektových záměrů na investice a z šetření v rámci zpracovávání analytické části dokumentu místního akčního plánu.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Investice do rozvoje kapacit základních škol
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity ZŠ. Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity MŠ.

Tab. č. 81: Priorita č. 1 a cíl 1.5

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.5 a popis cíle	1.5 Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání Umožnit zajištění a rozvoj kvalitní infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání dětí a žáků do r. 2025. Zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Pro rozvoj těchto aktivit je nezbytné zajištění vyhovujícího zázemí. Potřebnost cíle se opírá o výstupy z pracovních skupin i setkání s řediteli škol.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet projektů realizovaných za účelem zlepšení infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání realizovaných v rámci projektu podpořeného z IROP.

Tab. č. 82: Priorita č. 1 a cíl 1.6

Priorita č. 1	Infrastruktura a vybavení
Cíl č. 1.6 a popis cíle	1.6 Infrastruktura pro ZUŠ Zajistit potřebnou a kvalitní infrastrukturu a vybavení pro základní umělecké školy do r. 2025. ZUŠ poskytují specifické umělecké vzdělávání a pro tyto aktivity je nutné zajištění potřebného a kvalitního zázemí. Potřebnost cíle se opírá o výstupy z konzultací s odborníky, zástupci ZUŠ a z výsledků dotazníkového šetření realizovaného mezi ZUŠ.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet nově vybavených nebo zrekonstruovaných učeben pro ZUŠ. Počet zrealizovaných rekonstrukcí v souvislosti s technickým stavem objektů základních uměleckých škol.

Tab. č. 83: Priorita č. 2 a cíl 2.1

Priorita č. 2	Kvalita a motivace
Cíl č. 2.1 a popis cíle	2.1 Kompetentní a motivovaní aktéři Podpořit zvýšení obecných a odborných kompetencí a motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do r. 2025: kompetentní a motivovaní: zřizovatelé - ředitelé škol – učitelé – děti/žáci – rodiče – vychovatelé – vedoucí zájmového a neformálního vzdělávání. Motivace je souhrnem toho, co člověka pobízí, aby něco dělal, nebo co mu v tom zabraňuje. Motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání je klíčovým předpokladem úspěchu. Bez motivovaných aktérů nelze dosáhnout změn a vytýčených cílů. Pro zvýšení kvality výchovy a vzdělávání jsou důležité také odborné kompetence, včetně získávání a praktického využití moderních poznatků jednotlivých oborů.

Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost Rozvoj potenciálu každého žáka Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Kariérové poradenství v základních školách Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem
Indikátory	Orientačně je zjišťováno: Počet pedagogů proškolených v rámci DVPP. Bude evaluováno: Počet aktivit zaměřených na přenos zkušeností a sdílení dobré praxe v rámci aktivit MAPu a implementace MAPu (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího projektu z OP JAK).

Tab. č. 84: Priorita č. 3 a cíl 3.1

Priorita č. 3	Kvalitní společné vzdělávání
Cíl č. 3.1 a popis cíle	Tolerance Zlepšit pomocí postupných kroků pochopení inkluze a zvýšit toleranci společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem do r. 2025. Tolerance společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem je důležitým předpokladem naplnění společného vzdělávání. Potřeba pochopit přínosy inkluze vyplynula z dotazníkových šetření MŠMT k šablonám I, ale i ze setkání s řediteli škol a jednání pracovních skupin. Postupné naplňování tohoto cíle je nezbytné pro realizaci ostatních cílů. Aktuální situace v souvislosti s příchodem uprchlíků z Ukrajiny ještě prohlubuje potřebu tohoto tématu.

Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
Indikátory	Bude evaluováno: Výstupy z dalších kol dotazníkových šetření MŠMT, především překážky v naplnění oblasti inkluze. Počet aktivit zaměřených na společné vzdělávání v rámci MAPu a implementaci MAPu (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího projektu z OP JAK). Spolupráce MAPu na tvorbě a implementaci strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na území Karlovarského kraje a ORP Karlovy Vary.

Tab. č. 85: Priorita č. 3 a cíl 3.2

Priorita č. 3	Kvalitní společné vzdělávání
Cíl č. 3.2 a popis cíle	Společné vzdělávání Postupně připravit školy na systém společného vzdělávání s ohledem na prospěch všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do r. 2025. Je podpořit školy v práci s heterogenním třídním kolektivem, sdílet příklady dobré praxe, podporovat vzájemné sdílení a komunikaci mezi aktéry.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Rozvoj potenciálu každého žáka Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
Indikátory	Orientačně zjišťováno: Počet pedagogů proškolených v DVPP zaměřených na inkluzivní vzdělávání. Počet pracovníků personální podpory působících na školách v rámci šablon. Bude evaluováno:

	Počet spoluprací mezi školami, NNO, školskými poradenskými pracovišti a dalšími aktéry podílejícími se na inkluzi realizovaných v rámci MAPu a implementaci MAPu (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího projektu z OP JAK).
--	---

Tab. č. 86: Priorita č. 4 a cíl 4.1

Priorita č. 4	Rozvoj spolupráce
Cíl č. 4.1 a popis cíle	4.1 Rozvoj spolupráce Posilovat minimálně do roku 2025 efektivní spolupráci mezi aktéry v oblasti regionálního školství, a to na úrovni spolupráce jak v rámci škol na Karlovarsku, tak mezi školami a zřizovateli, různými stupni a typy škol, ale i v rámci dalších projektů a institucí, které se zabývají regionálním školstvím a obecně vzděláváním. Důraz je kladen na propojování a vzájemnou koordinaci mezi různými projekty a institucemi, které si kladou za cíl rozvoj regionálního školství a zvyšování kvality vzdělávání. Zároveň je cílem také podpora realizace cílů vzdělávací politiky definovaných ve Strategii 2030+, a to včetně činností na místní úrovni a vzájemné komunikace zdola nahoru a opačně. Stručně řečeno: víme kam jdeme, aktivity koordinujeme a směřujeme ke stejnému cíli.
Vazba na povinná a doporučená témata dle Postupů MAP	Témata: Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost Rozvoj potenciálu každého žáka Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání Kariérové poradenství v základních školách Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Indikátory	Bude evaluováno:
	Konkrétní činnosti v rámci spolupráce, zejména v podaktivitě spolupráce s ostatními projekty a spolupráce s Krajským akčním plánem rozvoje vzdělávání Karlovarského kraje, Krajským úřadem, Národním pedagogickým institutem ČR a projektem P-AP (a dalšími relevantními projekty v OP VVV a OP JAK) a spolupráce s dalšími aktéry a institucemi působícími ve vzdělávání.

Tab. č. 87: Vazby cílů priority č. 1 na řešená témata

Tři úrovně vazeb: X – slabá, XX – střední, XXX – silná

	Cíl č. 1.1 Učebny na ZŠ a MŠ	Cíl č. 1.2 Sport na ZŠ a MŠ	Cíl č. 1.3 Technický stav objektů	Cíl č. 1.4 Kapacita ZŠ a MŠ	Cíl č. 1.5 Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání	Cíl č. 1.6 Infrastruktura pro ZUŠ
Čtenářská gramotnost	XX			X	X	X
Matematická gramotnost	XX			X	X	X
Rozvoj potenciálu každého žáka	XXX	XXX	XX	XXX	XXX	XXX
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	X	X	XX	XX	X	X
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	XX	XXX		X	XXX	XXX
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	XXX			X	XXX	X
Kariérové poradenství v základních školách	X	X		X	X	X
Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků	XXX			X	XXX	X

Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	xxx			x	xxx	x
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	x	x		x	xxx	xx
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	x			x	xxx	xxx
Investice do rozvoje kapacit základních škol	xxx		xx	xxx	x	
Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy	x	xx	xx	xxx	xxx	xxx
Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem	x			x	x	

Tab. č. 88: Vazby cílů priority č. 2 na řešená témata

tři úrovně vazeb: X – slabá, XX – střední, XXX – silná

	Cíl č. 2.1 Kompetentní a motivovaní aktéři
Čtenářská gramotnost	xxx
Matematická gramotnost	xxx
Rozvoj potenciálu každého žáka	xxx
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	xxx
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	xxx
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	xxx

Kariérové poradenství v základních školách	XXX
Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků	XXX
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	XXX
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	XXX
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	XXX
Investice do rozvoje kapacit základních škol	X
Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy	XX
Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem	XXX

Tab. č. 89: Vazby cílů priority č. 3 na řešená témata

Tři úrovně vazeb: X – slabá, XX – střední, XXX – silná

	Cíl č. 3.1 Tolerance	Cíl č. 3.2 Společné vzdělávání
Čtenářská gramotnost	X	X
Matematická gramotnost	X	X
Rozvoj potenciálu každého žáka	XXX	XXX
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	XXX	XXX
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	X	X
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	X	X

Kariérové poradenství v základních školách	X	X
Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků	X	X
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	XX	X
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	XXX	XX
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	XX	X
Investice do rozvoje kapacit základních škol	X	X
Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy	X	X
Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem	XXX	XXX

Tab. č. 90: Vazby cílů priority č. 4 na řešená témata

Tři úrovně vazeb: X – slabá, XX – střední, XXX – silná

	Cíl č. 4.1 Rozvoj spolupráce
Čtenářská gramotnost	XXX
Matematická gramotnost	XXX
Rozvoj potenciálu každého žáka	XXX
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	XXX
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků	XXX
Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	XX

Kariérové poradenství v základních školách	x
Rozvoj digitálních kompetencí a gramotností dětí a žáků	xxx
Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	xxx
Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	xxx
Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	xxx
Investice do rozvoje kapacit základních škol	xxx
Témata související s problematikou vzdělávání mimo operační programy	xxx
Vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem	xxx

5.3 Akční plán

Akční plán popisuje možné cesty k realizaci cílů nastavených ve strategické části. Jedná se především o naplňování cílů pomocí aktivit v přímo v rámci místního akčního plánování, případně v rámci aktivit škol („šablony“). Ačkoliv k naplňování cílů přispívají i jiné aktivity podpořené z jiných dotačních možností nebo z vlastních prostředků, tyto aktivity uvádíme pouze pro ilustraci, protože jejich výčet nemůže být ve strategickém dokumentu kompletní a lze je obtížně nebo nelze vůbec monitorovat.

Akční plány byly zpracovávány pro jednotlivé školní roky. Pro školní rok 2017/2018 byl akční plán zpracován v projektu MAP ORP Karlovy Vary. Pro školní roky 2018/2019 až 2020/2021 a pak na období 1. 9. 2021 až 30. 6. 2023 byly akční plány zpracovány v projektu MAP Karlovarsko II. Naplňování akčních plánů je vyhodnocováno v rámci evaluace. Vše dostupné na webu projektů MAP ORP Karlovy Vary, MAP Karlovarsko II a MAP Karlovarsko III. V tomto dokumentu uvádíme akční plány na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2025, akční plán tak pokrývá období dvou let po skončení projektu MAP Karlovarsko III. Akční plán obsahuje obecnou část (celkový přehled plánovaného pro celé období) a rozdělení na jednotlivé akční plány (do konce roku 2023, na rok 2024 a na rok 2025).

Akční plán na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2025 – celkový přehled

Akční plán na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2025 vychází z dat zpracovaných v analytické části dokumentu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Karlovy Vary do roku 2025“ (dále jen dokument MAP III) a priorit a cílů zpracovaných ve strategické části tohoto dokumentu. Akční plán vychází ze zkušeností z realizace akčních plánů předchozích období. Tento akční plán bude pokrývat poslední

měsíce realizace projektu MAP III a pokračovat až do konce roku 2025. Část akčního plánu na roky 2024 a 2025 bude realizována v rámci návazného projektu z OP JAK.

Postup tvorby akčního plánu

V rámci jednání pracovních skupin byly průběžně vyhodnocovány zkušenosti z aktivit realizovaných v předchozích obdobích místního akčního plánování. Akční plán rovněž vychází ze znalosti potřeb a absorpční kapacity škol, tyto parametry byly konzultovány s řediteli zapojených škol na individuálních schůzkách v rámci podaktivity podpora škol v plánování. Od ledna 2022 do konce roku 2023 také proběhl široce pojatý sběr námětů do akčního plánu. Rovněž vycházíme z poznatků z evaluace místního akčního plánování. Detailní nastavení bylo konzultováno odbornými řešiteli projektu a odborníky experty. Návrh akčního plánu obdrželi členové pracovních skupin a členové Řídícího výboru k připomínkování, akční plán byl projednán na těchto platformách projektu. Návrh akčního plánu byl zveřejněn na webových stránkách projektu a aktéři byli informováni o možnostech spolupráce na tvorbě a připomínkování akčního plánu. V březnu 2023 proběhla 4 plánovací setkání na různých místech Karlovarska, součástí setkání bylo představení návrhu akčního plánu a postupu prioritizace. V dubnu 2023 byly představeny na on-line setkání jednotlivé aktivity a následovalo hlasování jednotlivých škol o prioritizaci aktivit v akčním plánu. Finální akční plán vychází z této prioritizace a zároveň zohledňuje různé typy škol a pravidla OP JAK. Součástí bylo rovněž dotazování škol na zvolené šablony v OP JAK a na témata, na která se chtějí v šablonách zaměřit.

Akční plány na roky 2024 a 2025 by měly být z větší části realizovány v navazujícím projektu akčního plánování z OP JAK. Akční plán tak předpokládá, že některé aktivity mohou být financovány z jiných zdrojů mimo vlastní místní akční plánování. U priority č. 1 se jedná o financování z IROP nebo z jiných zdrojů, neboť v prioritě č. 1 jsou cíle týkající se infrastruktury.

Obr. č. 32: Sběr námětů do akčního plánu

MAP KARLOVARSKO

sběr námětů a potřeb v oblasti vzdělávání

- Co potřebuji ZŠ, MŠ a ZUŠ?
- Na co se zaměřit?
- Máte nápad na vzdělávací aktivitu?
- Chtěli byste opakování oblíbené aktivity MAPu z minulých let (např. putování krajem živých vod, paměť a efektivní učení, třídnické hodiny, angličtina s rodilým mluvčím, školení sboroven, kurz podnikavosti)?

Vyplňte formulář: <https://1url.cz/@KVplan>

Sesbírané náměty budou základem pro akční plány na roky 2023, 2024 a 2025. Děkujeme.

Obr. č. 33: Postup prioritizace aktivit v akční plánu

Obr. č. 34: Fotografie z plánovacího setkání v Toužimi

Zdroj: foto vlastní.

Tab. č. 91: Priority a cíle akčního plánu

Č. priority	Název priority a cíle
1	<u>Infrastruktura a vybavení</u> 1.1 Učebny na ZŠ a MŠ 1.2 Sport na ZŠ a MŠ 1.3 Technický stav objektů 1.4 Kapacita ZŠ a MŠ 1.5 Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání 1.6 Infrastruktura pro ZUŠ
2	<u>Kvalita a motivace</u> 2.1 Kompetentní a motivovaní aktéři
3	<u>Kvalitní společné vzdělávání</u> 3.1 Tolerance 3.2 Společné vzdělávání
4	<u>Rozvoj spolupráce</u> 4.1 Rozvoj spolupráce

Tab. č. 92: Akční plán – cíle v prioritě č. 1

Cíl 1.1: Učebny na ZŠ a MŠ Pořídít moderně vybavené a využívané učebny na základních a mateřských školách pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků do r. 2025.
Zdůvodnění výběru: Naplnění cíle 1.1 směřuje k zajištění kvalitních učeben v základních, ale i mateřských školách. Využívání moderně vybavených odborných učeben a tříd je důležité pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků. Jedná se o všestranně zaměřený rozvoj. Cíl je určen nejen pro základní školy, ale i pro mateřské školy (např. keramická dílna v MŠ). Realizace cíle 1.1 vytváří nutné zázemí pro rozvoj měkkých aktivit. Naplnění cíle je potřeba pro rozvoj zázemí pro všestranný rozvoj kompetencí, a tedy zvýšení kvality výuky. Potřebnost modernizace vybavení odborných učeben vychází ze sběru projektových záměrů škol na investice, z dotazníkového šetření MŠMT a z analytické části dokumentu MAP.
Indikátory
Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných v rámci projektu podpořeného z IROP (orientačně)
Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných mimo IROP (orientačně)
Počet nově vybavených učeben na MŠ (orientačně)
Cíl 1.2: Sport na ZŠ a MŠ

Vytvořit dostatečné sportovní zázemí pro rozvoj pohybových aktivit dětí a žáků na základních a mateřských školách do r. 2025

Zdůvodnění výběru: Cílem je vytvoření dostatečného sportovního zázemí pro rozvoj pohybových aktivit, které jsou nedílnou součástí výchovy a vzdělávání dětí a žáků. Je zde také souvislost s aktivitami smysluplného trávení volného času a vytvoření vztahu dětí a žáků ke sportu i do budoucna. Potřebnost se opírá o výsledky dotazníkových šetření a popisů investičních záměrů, které nejsou nyní samostatně podporované z IROP v programovém období 2021 – 2027 a nebyly podporované z IROP v programovém období 2014 – 2021 vůbec.

Indikátory

Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných sportovišť a hřišť na ZŠ (orientačně)

Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných hřišť na MŠ (orientačně)

Cíl 1.3: Technický stav objektů

Zajistit potřebné rekonstrukce a obnovy budov za účelem zajištění vhodného technického stavu objektů škol a školských zařízení, včetně zajištění bezbariérovosti, do r. 2025

Zdůvodnění výběru: Cílem je uvedení budov škol a dalších školských objektů do stavu, který po technické stránce odpovídá kladeným požadavkům. Bez splnění tohoto cíle nelze budovat např. odborné učebny nebo se soustředit na potřebné měkké aktivity, když žákům a učitelům obrazně řečeno (někdy i fakticky) teče střechou na hlavu. Odůvodnění potřebnosti cíle vychází z výsledků dotazníkových šetření a z výstupů ze setkání s řediteli škol. Především na dílčích územích projektu „sever“ a „jih“ řeší školy se zřizovateli nevyhovující technický stav objektů. Cíl dále směřuje do zajištění technického stavu objektů po stránce zajištění bezbariérovosti. Zajištění vyhovujícího technického stavu budov škol je cíl, který přetrvává i do roku 2025.

Indikátory

Počet zrealizovaných rekonstrukcí nebo obnov MŠ a ZŠ a školských zařízení v souvislosti s technickým stavem objektů (orientačně)

Počet zrealizovaných stavebních úprav a pořízení vybavení v souvislosti se zajištěním bezbariérovosti škol (orientačně)

Cíl 1.4: Kapacita ZŠ a MŠ

Zajistit dostatečné kapacity základních a mateřských škol s ohledem na jejich dostupnost a specifičnost do r. 2025

Zdůvodnění výběru: Cílem je zajištění kapacit škol tam, kde je to potřebné z hlediska dostupnosti, ale i s přihlédnutím ke specifičnosti a zaměření jednotlivých škol. Naplnění cíle umožňuje efektivně rozšířit kapacitu ve školách, kde stávající prostory neodpovídají očekávanému počtu žáků (dětí) ve škole. Je tak podporována kvalita a specifičnost zaměření škol pro poskytování vzdělávání až do ukončení povinné školní docházky. Potřebnost vychází z předložených projektových záměrů na investice a z šetření v rámci zpracovávání analytické části dokumentu místního akčního plánu.

Indikátory

Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity ZŠ (individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci)

Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity MŠ (individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci)
Cíl 1.5: Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání
Umožnit zajištění a rozvoj infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání dětí a žáků do r. 2025
Zdůvodnění výběru: Zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání. Pro rozvoj těchto aktivit je nezbytné zajištění vyhovujícího zázemí. Potřebnost se opírá o výstupy z pracovních skupin i setkání s řediteli škol.
Indikátory
Počet projektů realizovaných za účelem zlepšení infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání v rámci projektu podpořeného z IROP (individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci)
Cíl 1.6: Infrastruktura pro ZUŠ
Zajistit potřebnou a kvalitní infrastrukturu a vybavení pro základní umělecké školy do r. 2025
Zdůvodnění výběru: ZUŠ poskytují specifické umělecké vzdělávání a pro tyto aktivity je nutné zajištění potřebného a kvalitního zázemí. Potřebnost cíle se opírá o výstupy z konzultací s odborníky, zástupci ZUŠ a z výsledků dotazníkového šetření realizovaného mezi ZUŠ.
Indikátory
Počet nově vybavených nebo zrekonstruovaných učeben pro ZUŠ (orientačně)
Počet zrealizovaných rekonstrukcí v souvislosti s technickým stavem objektů ZUŠ (orientačně)

Tab. č. 93: Akční plán – cíle v prioritě 2

Cíl 2.1: Kompetentní a motivovaní aktéři

Podpořit zvýšení obecných a odborných kompetencí a motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025. Kompetentní a motivovaní: zřizovatelé – ředitelé škol – učitelé – děti/žáci – rodiče – vychovatelé – vedoucí zájmového a neformálního vzdělávání

Zdůvodnění výběru: Motivace je souhrnem toho, co člověka pobízí, aby něco dělal, nebo co mu v tom zabraňuje. Motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání je klíčovým předpokladem úspěchu. Bez motivovaných aktérů nelze dosáhnout změn a vytýčených cílů. Pro zvýšení kvality výchovy a vzdělávání jsou důležité také odborné kompetence, včetně získání a praktického využití moderních poznatků jednotlivých oborů. Důraz je kladen na sdílení dobré praxe, přenos zkušeností a podporu moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí. Naplňování cíle je rovněž v souladu s probíhající revizí RVP ZV.

Indikátory

Počet pedagogů proškolených v rámci DVPP (orientačně)

Počet aktivit zaměřených na přenos zkušeností a sdílení dobré praxe v rámci aktivit MAP a implementace MAP (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího z OP JAK) – bude evaluováno

Cílová hodnota do 31. 12. 2025: min. 13 samostatných aktivit celkem, z toho 1 v roce 2023 (nejedná se o implementaci, ale o aktivitu MAP III v plánovací části projektu), 6 v roce 2024 a 6 v roce 2025.

Plán dosažení cílové hodnoty:

V období 7/2023 až 12/2023 bude indikátor naplněn jen činností pracovních skupin.

V roce 2024 uvažujeme činnost pracovních skupin (1 x do indikátoru), balíček vzdělávacích aktivit a vzájemného sdílení 5 x v rámci implementačních aktivit. Stejně je tomu pro rok 2025. Stejně je tomu pro rok 2025.

Každé z těchto období se do celkové hodnoty indikátoru započítává samostatně.

Aktivity škol

DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nábor nových pedagogů do škol, podpora začínajícím pedagogům, doplnění kvalifikace pro stávající nekvalifikované pedagogy, prevence syndromu vyhoření.

Aktivity spolupráce

Souhrn podnětů z plánovacích aktivit:

- Podporovat aktivity k rozvoji řeči u dětí v MŠ.
- Zlepšit dostupnost logopedické péče přímo v mateřských školách.
- Vhodnou formou zavádět ICT do mateřských škol.
- Podporovat další vzdělávání pedagogů MŠ, zejména s ohledem na dostupnost i pro malé školy, které musí řešit suplování a dojížděku za vzděláváním.
- Zapojovat rodiče dětí, vysvětlovat význam rozvoje řeči rodičům dětí.
- Semináře pro pedagogy MŠ: pravidla fungování třídy, na komunikaci učitel a rodič, na řešení stresových situací.
- Semináře pro pedagogy MŠ: sdílení zkušeností, exkurze, semináře o alternativních přístupech v MŠ.
- Podporovat mezigenerační propojování.
- Realizovat vzdělávací aktivity k práci učitelů MŠ k rozvoji matematických představ u dětí.
- V MŠ realizovat aktivity na podporu řemesel a vztah k přírodě.

- Zvýšit zájem zřizovatelů o kvalitu vzdělávání.
- Podporovat supervizi ve školství.
- Hledat nová neotřelá řešení problémů, inspirovat se v jiných regionech a v zahraničí.
- Ukazovat příklady dobré praxe fungování malotřídních škol.
- Podporovat komunitní charakter vzdělávání v malotřídních školách a propojení školy s místní komunitou.
- Zdůrazňovat nutnost vysoké kvality vzdělávání v malotřídních školách, vč. zajištění kvalifikovaných a kompetentních pedagogů.
- Podporovat vedení školy v rámci řízení pedagogického procesu i obecně managementu školy.
- Podporovat vzdělávací aktivity a sdílení zkušeností k metodám k rozvoji čtenářské gramotnosti.
- Rozvíjet mezioborové propojování.
- Podporovat rozvoj matematické gramotnosti, logického a kritického myšlení.
- Propojovat pedagogy mateřských škol a prvních stupňů základních škol a pedagogy prvních stupňů a druhých stupňů základních škol.
- Semináře zaměřené na pojetí slohu a jeho výuky na 2. stupni tak, aby se ideálně zvýšila motivace žáků slohově tvořit.
- Motivovat pedagogy k použití názorných metod a rozvíjet pozitivní vztah žáků (i pedagogů) k matematice. Zvažovat vhodnost, správnost a relevanci metod.
- Podporovat rozvoj geometrických a prostorových představ u žáků.
- Rozvíjet finanční gramotnost.
- Identifikovat a rozvíjet nadání.
- Realizovat vzdělávací aktivity a sdílení zkušeností k nové informatice a k běžným uživatelským PC dovednostem.
- Prevence užívání návykových látek.
- Vysvětlování fake news, rozvoj mediální gramotnosti.
- Rozvoj dovedností v aktivním užívání cizích jazyků.
- Propagace němčiny jako druhého cizího jazyka.
- Rozvoj přeshraniční spolupráce.
- Spolupráce mezi ZŠ a SŠ v oblasti cizích jazyků.
- Zapojování rodilých mluvčích do výuky cizích jazyků. Vytvoření metodiky spolupráce učitele jazyků a rodilého mluvčího.
- Podpora metody CLIL.
- Podpora výuky angličtiny na MŠ.
- Podporovat regionální identitu, vč. pokračování aktivit typu programy Putování Krajem živých vod.
- Podporovat výuku češtiny jako cizího jazyka u žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Vzájemné stáže učitelů na školách.
- Vytvořit síť či jednotlivých učitelů, kteří chtějí pracovat s žáky inovativně. Podporovat vzájemnou inspiraci mezi těmito učiteli.
- Kreativní vzdělávání.
- Rozvoj podnikavosti.
- Vzájemné půjčování pomůcek.
- Rozvoj technik paměti a efektivního učení formou seminářů a projektových dnů na ZŠ, seminářů a přednášek pro pedagogy a rodiče, vč. pokračování aktivit vyzkoušených v MAP Karlovarsko II.
- Podpora vzdělávání pedagogů přírodovědných předmětů.

Název: Regionální identita (1)

„PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí

Nositel: řízení implementace a lektorování ze strany nositele projektu MAP v OP JAK

Stručný popis: Aktivita navazuje na programy „Putování krajem živých vod“ realizované v MAP Karlovarsko II v letech 2018 a 2021 a následně v rámci obcí a škol na území MAS Kraj živých vod.

Aktivita je zaměřena na rozvoj regionální identity, integruje v sobě původní programy „Putování krajem živých vod“ a nabídku dále rozšiřuje o další zajímavá místa regionu, aktivita tak bude probíhat převážně mimo školy přímo na zajímavých místech Karlovarska. Důraz je kladen na spolupráci škol a podporu učitelů naučit se vhodným způsobem podporovat u dětí a žáků vztah k regionu. Právě důraz na spolupráci a rozvoj kompetencí učitelů je nadstavbou k realizaci programů formou projektových dnů v šablonách. Cílem je naučit učitele, jak podporovat u žáků/děti regionální identitu, zapracovávat toto téma do běžné výuky a využívat poznání regionu v rámci naplňování ŠVP své školy. K tomu bude docházet pomocí metody zážitkového učení. Řešenou potřebou je nedostatečná sounáležitost místních obyvatel k regionu, absence znalosti kulturních a historických souvislostí, s tím spojená i nedostatečná znalost přírodního dědictví. Aktivita je koncipována tak, aby vedla k rozvoji kompetencí nejen dětí a žáků, ale i u přítomných pedagogů, kteří budou seznámeni s metodami a formami, jak mohou sami podporovat rozvoj regionální identity. Rozvoj spolupráce spočívá v kooperaci dětí/žáků z různých škol.

Součástí aktivity mohou být rovněž jednorázové aktivity vzdělávání a sdílení pedagogů.

V rámci evaluace předchozí fáze akčního plánování vyšlo, že přínosem financování programů z dotačních zdrojů bylo, že školy nemusely od rodičů vybírat peníze na spolufinancování a mohli se zapojit opravdu všichni žáci/děti, i ti ze sociálně slabého prostředí, pro které jsou jinak podobné aktivity nedostupné. I v další fázi akčního plánování bude dbáno na rozvoj potenciálu každého žáka, a to vč. žáků se sociálním znevýhodněním.

Řešená témata OP JAK:

- Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí.
- Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním.
- Rozvoj vztahu k místu, kde děti a žáci žijí, mezigenerační soužití.

Zdroje financování: OP JAK MAP

Příp. doplňkově nad rámec MAP dotace z Karlovarského kraje, spolufinancování ze strany obcí – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.

Spolupracující subjekty: zapojené základní a mateřské školy, organizace podílející se na programech k rozvoji regionální identity.

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, přetížení lektorů a organizací podílejících se na programech, nezáměr dalších organizací, a tedy problematické rozšíření programů o další regionální zajímavosti a na další území Karlovarska.

Název: Paměť a efektivní učení (2)

Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektor a trenér paměti

Stručný popis: Aktivita navazuje na stejnojmennou implementační aktivitu MAP Karlovarsko II z let 2018 až 2021. Děti mnohdy neví, jak se správně učit. Špatně se soustředí, nevyužívají správně možností mozku a paměti. Rozdíl mezi úspěchem a neúspěchem je v maličkostech. Cílem aktivity je pomoc naučit se postupy snadnějšího a efektivnějšího učení a lepší paměti s využitím moderních poznatků o mozku a paměti.

Motto: „Naučit se, jak se lépe učit pro 21. století.“

Součástí aktivity je práce s paměťovými technikami a pozorností, rozvoj kompetencí pro efektivnější využívání metod a strategií učení, řešení problémů, rozvoje tvořivosti a kreativity pro snadnější učení.

V plánu je podpora pedagogů v implementaci poznatků o fungování paměti a efektivním učení přímo do vyučovacího procesu. Pedagogové budou mít k dispozici lektora (průvodce), součástí aktivity je vzájemné sdílení mezi pedagogy a odborné vedení ze strany lektora.

Dále mohou být doplňkově zařazeny semináře a aktivity sdílení pro pedagogy a také přednášky pro rodiče.

Řešená témata v OP JAK:

- Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Zdroje financování: OP JAK MAP

Příp. dotace z Karlovarského kraje a spolufinancování ze strany škol či zřizovatelů – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.

Spolupracující subjekty: Základní školy a lektor.

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nezáměr škol či malá inovace programu ze strany lektora, přetížení lektora v případě velkého zájmu.

Název: Rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích (3)

Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, rodilí mluvčí

Stručný popis: Aktivita navazuje na hodiny angličtiny s rodilým mluvčím v MAP Karlovarsko II v letech 2019 až 2021. V tomto akčním plánu jsou zařazeny i další činnosti k rozvoji jazykových dovedností. Cílem aktivity je rozvoj komunikačních dovedností, aktivní používání cizích jazyků a podpora vztahu žáků k angličtině a němčině.

Součástí aktivity je uspořádání zajímavé vyučovací hodiny, kdy budou žáci komunikovat s rodilým mluvčím. Rodilý mluvčí spolu s učitelem angličtiny/němčiny ze zapojené školy společně připraví zajímavou vyučovací hodinu. Přínosem pro pedagogy zapojených škol je rozvoj vlastní odborné komunikace s rodilými mluvčími a náměty na přípravu vlastních konverzačních hodin. Nově bude aktivita doplněna také o zapojení rodilého mluvčího do výuky základů angličtiny hravou formou v mateřských školách.

Další část aktivity se týká návaznosti na kreativní soutěže žáků základních škol v angličtině a němčině a činnost pracovní skupiny pro výuku angličtiny a rozvoj jazykových kompetencí.

Součástí aktivity mohou být rovněž jednorázové aktivity vzdělávání a sdílení pedagogů a také podpora pedagogů v implementaci poznatků o rozvoji komunikačních dovedností v angličtině a němčině přímo do vyučovacího procesu. Součástí aktivity může být rovněž spolupráce s organizacemi, které podporují aktivní využívání cizích jazyků. V aktivitě může být zahrnuta podpora metody CLIL, vzájemné sdílení zkušeností mezi učiteli cizích jazyků apod. Část aktivity může být naplňována prostřednictvím činnosti pracovní (pod)skupiny zaměřené na výuku cizích jazyků.

Karlovarsko je regionem, kde bylo větší množství žáků s odlišným mateřským jazykem i před příchodem uprchlíků z Ukrajiny. V předchozím projektu MAP Karlovarsko II byly realizovány vzdělávací aktivity zaměřené na specifika vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem a tématem se rovněž zabývala pracovní skupina k rozvoji čtenářské gramotnosti. V aktivitě může probíhat rovněž vzájemné sdílení, vzdělávání, informovanost (materiály, postupy, příklady dobré praxe) apod. k výuce češtiny jako cizího jazyka. Část aktivity může být naplňována prostřednictvím činnosti pracovní (pod)skupiny čtenářská gramotnost.

Řešená témata v OP JAK:

- Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka
- Rozvoj českého jazyka u dětí a žáků s jeho nedostatečnou znalostí

Zdroje financování: OP JAK MAP

Příp. dotace z Karlovarského kraje a spolufinancování ze strany zřizovatelů nebo škol – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.

Spolupracující subjekty: Základní a mateřské školy, rodilí mluvčí, organizace podporující cizí jazyky.

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nedostatek a časové vytížení rodilých mluvčích. Nejasnosti ohledně povinnosti/dobrovolnosti druhého cizího jazyka.

Název: Sdílený koordinátor přípravy aktivit a projektů (4)

Nositel: nositel projektu MAP v OP JAK

Stručný popis: Součástí činnosti koordinátora bude pomoc s iniciací, přípravou projektů a aktivit škol. Na Karlovarsku nejsou projekty a vlastní aktivity škol využívány v optimálním rozsahu. Bariéry jsou především spojené s administrativní náročností a roztržitostí struktury škol. Sdílený koordinátor svou činností pomůže k nastartování spolupráce, která následně může probíhat v budoucnu i bez této dopomoci. Aktivity spolupráce vedou ke získání zkušeností pedagogů z fungování jiných škol, podporují přenos dobré praxe a vedou k rozvoji sociálních a občanských kompetencí (a to i zprostředkovaně díky předchozí zkušenosti učitele, pokud se jedná o aktivity zaměřené jen na pedagogy, a nikoliv i na žáky/děti). Součástí aktivity je rovněž vzájemné sdílení informací a poradenství v souvislosti s „rozmotáním složitých pravidel“. Z analýz provedených v projektu MAP Karlovarsko III vyplývá, že jsou sice k dispozici finanční prostředky v různých výzvách, ale pro vedení škol je problematické sledovat všechny možnosti a nedostává se personální kapacity na administrativu a realizaci projektů. Sdílený koordinátor pomůže k přenosu a sdílení informací a skrze poradenství k efektivní přípravě projektů a aktivit.

Řešená témata v OP JAK:

- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Zdroje financování: OP JAK MAP

Spolupracující subjekty: Základní, mateřské, základní umělecké školy a další organizace zájmového a neformálního vzdělávání

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nedostatečné kapacity v území.

Název: Vzdělávací aktivity a vzájemné sdílení mezi mateřskými školami (5)

Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori

Stručný popis: Vytvoření prostoru pro vzájemné sdílení učitelek mateřských škol, příklady dobré praxe, vzájemné návštěvy (vč. škol s různým alternativním přístupem), vzdělávací aktivity pro učitelky MŠ (např. na témata prevence řečových vad u dětí, podpora vztahu k regionu, rozvoj matematické a čtenářské pregramotnosti, rozvoj kreativity, komunikace s rodiči, osobnostně sociální rozvoj, využití ICT, školní zralost a připravenost). Vzdělávací aktivity a sdílení budou realizovány organizačně a časově tak, aby se mohly zúčastnit i učitelky z malých MŠ a z odlehklých oblastí regionu (např. kombinace vzájemného sdílení mezi pedagogy různých MŠ a návštěvou lektora přímo v jednotlivých MŠ).

Řešená témata v OP JAK:

- Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů

Zdroje financování: OP JAK MAP
Spolupracující subjekty: Mateřské školy, lektori
Rizika: Malý zájem MŠ o vzájemné sdílení, zapojení jen několika stále stejných aktivních učitelek, nezpůsobilost financování z OP JAK.
Název: Podpora řemesel a manuální zručnosti v mateřských školách (6)
Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori
Stručný popis: Ukázky řemesel v MŠ a aktivity na rozvoj manuální zručnosti dětí v MŠ, např. návštěvy řemeslníků přímo v MŠ, sdílení tématu podpory polytechniky mezi pedagogy různých MŠ, koordinované propojování řemeslníků a MŠ.
Řešená témata v OP JAK: Rozvoj kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání
Zdroje financování: OP JAK MAP Příp. vlastní prostředky škol a zřizovatelů – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.
Spolupracující subjekty: Mateřské školy, lektori
Rizika: Malý zájem MŠ o vzájemné sdílení, zapojení jen několika stále stejných aktivních pedagogů, nezpůsobilost financování z OP JAK.
Název: Vzdělávací aktivity a vzájemné sdílení mezi základními školami (7)
Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, jednotlivé školy a lektori
Stručný popis: Aktivita vychází z potřeby kvalitního a dostupného vzdělávání pro pedagogy základních škol. Zároveň se jedná o vytvoření prostoru pro vzájemné sdílení mezi pedagogy různých základních škol, což je přidaná hodnota oproti projektům a aktivitám jednotlivých škol. Aktivita pomůže k implementaci inovovaného kurikula do škol, a to včetně spolupráce se systémovým projektem NPI ČR a přenosem materiálů a metodik vzniklých v OP VVV (příp. v dalších OP) do škol. V rámci aktivity mohou být také realizovány vzájemné stáže pedagogů na školách (jednodenní návštěva jiné školy, vzájemná inspirace). Jedná se také o propojování podobných škol, např. vzájemné sdílení mezi malotřídními školami. Příklady témat zejména v souvislosti s rozvojem gramotností a klíčových kompetencí: mediální gramotnost, čtenářská a matematická gramotnost, polytechnika, logika, kreativní myšlení, enviro, vztah k přírodě a regionu, přírodní vědy apod. Jedná se rovněž o spolupráci s relevantními aktéry v souvislosti s revizí RVP ZV. Kromě implementace je součástí aktivity také činnost pracovních skupin MAP.
Řešená témata v OP JAK: - Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí - Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů
Zdroje financování: OP JAK MAP
Spolupracující subjekty: základní školy, lektori, NPI ČR

Rizika: Vytíženost pedagogů jinými urgentnějšími povinnostmi (přijde něco podobného, jako byla opatření proti covidu a on-line výuka nebo náhlý příchod uprchlíků z Ukrajiny), nezpůsobilost financování z OP JAK, zapojení jen několika stále stejných aktivních účastníků, nezájem o sdílení.

Název: Kreativní vzdělávání a podnikavost (8)

Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori

Stručný popis: Cílem je propojení a koordinace aktérů a realizace konkrétních aktivit v rámci rozvoje kreativního vzdělávání na základních školách. Pedagogové se budou učit zážitkovou metodou, jak kreativní vzdělávání implementovat do výuky v rámci ŠVP své školy. Pedagogové budou mít k dispozici lektora (průvodce), součástí aktivity je vzájemné sdílení mezi pedagogy a odborné vedení ze strany lektora.

Kreativně myslet znamená, že člověk nemusí vše vědět, ale musí si umět poradit. Kreativní vzdělávání je součástí plánu obnovy ČR, jeho rozvoj je z pohledu budoucnosti důležitý pro ekonomiku s vyšší přidanou hodnotou. Kreativita je 3. nejžádanější dovedností, kterou vyžadují zaměstnavatelé atd. Konkrétně se jedná o aktivity zacílené na pedagogy, ale i žáky, například designové, kreativní a projektové myšlení.

Designové myšlení: V rámci aktivity se pedagogové a žáci naučí sbírat, třídit, analyzovat a vyhodnocovat informace, tvůrčím způsobem je aplikovat v nových souvislostech a situacích. Důležité je, že se designovým myšlením se učí také využívat určité přístupy v určitý čas a na určitém místě, tzn. uvědomovat si vnitřní logiku a motivy našeho jednání a rozhodování. Přirozeně rozvíjí celou řadu důležitých kompetencí – týmovou spolupráci, prezentaci, vizualizaci myšlenek, argumentaci, vedení diskuse i polemiky. Designové myšlení je také vhodné pro inkluzivní vzdělávání, protože dává každému v týmu možnost zaznít jako jedinečnému nástroji v orchestru. Designové myšlení spojuje, narušuje bariéry mezi lidmi a posiluje jejich sebenaplnění. Je to tím, že každý v týmu se konkrétním způsobem podílí na řešení úkolu a že společná práce vede ke smysluplnému, zajímavému a funkčnímu výsledku. Týmová spolupráce, schopnost prezentovat a obhajovat svou práci, umět vyhledávat informace, kriticky je posuzovat a myslet mimo zavedené rámce, to jsou dovednosti, jejichž osvojením žáci významně zvyšují úspěšnost svého vstupu do dalších úrovní vzdělávání a na trh práce. Dovednosti, kterých si jejich budoucí zaměstnavatelé budou cenit nejvíce a stále častěji budou nutnou podmínkou pro přijetí do zaměstnání.

Podpora podnikavosti: Změny ve společnosti je potřeba reflektovat také ve školách a ve způsobu výuky. Aktivity podpory podnikavosti jsou postaveny na zážitkových metodách a hledání možností, není jedna jediná cesta ta správná. Cílem je posun ve způsobu myšlení učitelů a následně žáků směrem k samostatnosti, zodpovědnosti, iniciativě, podnikavosti a kreativitě. Nadstavbou jsou oblasti podnikavosti (podnikání jako sebezaměstnání), samostatnosti a zodpovědnosti (přijmout zodpovědnost za vlastní rozhodnutí, hodnoty ve společnosti vedoucí k přijetí zodpovědnosti, souvislosti s otázkou bezpečnosti a svobody), kreativity v umění a kreativity v ostatních neuměleckých oborech. Bude rozvíjena podnikavost, finanční gramotnost, kreativita, samostatné myšlení a řešení úkolů, týmová spolupráce.

Řešená témata v OP JAK:

- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků
- Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků
- Podpora moderních didaktických forem vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí

Zdroje financování: OP JAK MAP

Příp. vlastní prostředky škol a zřizovatelů, dotace z Karlovarského kraje – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.

Spolupracující subjekty: základní školy, lektori, designéri, kreativci
Rizika: Vytíženost pedagogů jinými urgentnějšími povinnostmi, nezám o téma, nepochopení tématu, vytíženost lektorů, nezpůsobilost financování z OP JAK.
Název: Prevence a připravenost v oblasti bezpečnosti (9)
Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori
Stručný popis: Cílem projektu je seznamovat žáky základních škol prostřednictvím jejich pedagogů s aktuálními tématy v oblasti prevence a připravenosti v oblasti obrany a bezpečnosti. Aktivit jsou zaměřeny na zvýšení schopnosti žáků správně jednat, vyrovnat se a také dokázat eliminovat složité situace, na které nejsou připraveni. Například: když se topí jiná osoba co dělat, jak, kam volat, jak neohrozit sám sebe. Nebo když na chodníku leží osoba v bezvědomí, jak postupovat, koho volat, jak si rozdělit role, čeho se vyvarovat. Jak postupovat, když je požár, dopravní nehoda, napadení a obtěžování např. v MHD, když se projevuje a jak se projevuje šikana, pomoc slabším, starším nemocným, stejně jako chování v dalších krizových situacích (drogy, záplavy, vydírání, zneužívání sociálních sítí). To vše usnadní práci pedagogům a také rodičům. Nebude se jednat pouze o přednášky ale především o praktická cvičení, zážitky a nácviky. Pedagogové budou získané poznatky implementovat ve svých vyučovacích hodinách (téma lze začlenit do různých školních předmětů) a vzájemně sdílet zkušenosti s implementací tématu ve vyučování. Součástí aktivit mohou být i besedy odborníků na školách a další činnosti vedoucí k rozšíření povědomí po potřebě připravenosti na rizika, a to včetně mediální gramotnosti (např. rozpoznání desinformací, umělá inteligence, sociální sítě).
Řešená témata v OP JAK: • Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků • Mediální gramotnost
Zdroje financování: OP JAK MAP Příp. vlastní prostředky škol, národní dotace, dotace z Karlovarského kraje a další – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.
Spolupracující subjekty: základní školy, lektori, odborníci na obranu a bezpečnost a prevenci rizik
Rizika: Vytíženost pedagogů jinými urgentnějšími povinnostmi, nezám o téma, nepochopení tématu, vytíženost lektorů, nezpůsobilost financování z OP JAK.
Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nezám aktérů.

Tab. č. 94: Akční plán – cíle v prioritě 3

Cíl 3.1: Tolerance Zlepšit pomocí postupných kroků pochopení inkluze a zvýšit toleranci společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem do roku 2025
Zdůvodnění výběru: Tolerance společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem je důležitým předpokladem naplnění principů společného vzdělávání. Potřeba pochopit přínosy inkluze vyplynula z dotazníkových šetření MŠMT k šablonám, ale i ze setkání s řediteli škol a jednání pracovních skupin, a i nadále přetrvává. Postupné naplňování tohoto cíle je nezbytné pro naplňování ostatních cílů. Aktuální situace v souvislosti s příchodem uprchlíků z Ukrajiny ještě prohlubuje potřebu práce s tímto cílem.
Indikátory
Výstupy z dalších kol dotazníkových šetření MŠMT a popisů potřeb škol, především překážky v naplnění oblasti inkluze – bude evaluováno Cílová hodnota do 31. 12. 2025: 1 Plán dosažení cílové hodnoty: Vyhodnocení dotazníkových šetření v rámci šablon OP VVV a OP JAK a popisů potřeb škol
Počet aktivit zaměřených na společné vzdělávání v rámci MAP a implementace MAP (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího projektu z OP JAK) – bude evaluováno Cílová hodnota do 31. 12. 2025: min. 5 Plán dosažení cílové hodnoty: V období 7/2023 až 12/2024 naplňování pomocí činnosti pracovní skupiny rovné příležitosti. V roce 2024 naplňování 1 x pomocí pracovní skupiny a min. 1 aktivity implementace. Stejný plán je pro rok 2025.
Spolupráce MAP na tvorbě a implementaci strategických dokumentů a výzkumu v oblasti vzdělávání na území Karlovarského kraje a ORP Karlovy Vary – bude evaluováno Cílová hodnota do 31. 12. 2025: 2 Plán dosažení cílové hodnoty: 1 x spolupráce v roce 2024, 1 x spolupráce v roce 2025
Aktivity škol
DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s OMJ, výuka českého jazyka pro žáky s OMJ, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe.
Aktivity spolupráce
Souhrn podnětů z plánovacích aktivit: • Motivovat pomocí medailonků s příběhy úspěšných Romů.

- Hledat nová neotřelá řešení problémů, inspirovat se v jiných regionech a v zahraničí.
- Identifikovat a rozvíjet nadání.
- Rozvíjet dovednosti pedagogů ve vedení třídnických hodin a práci s třídním kolektivem. Pokračovat v aktivitách vedoucích k rozvoji dovedností v práci s třídním kolektivem.
- Rozvoj socioemočních kompetencí, práce se stresem (žáků i učitelů).
- Zohledňovat speciální vzdělávací potřeby a osobnostní nastavení jednotlivých žáků.
- Podporovat rozvoj regionální identity.
- Integrovat žáky s odlišným mateřským jazykem.
- Využívat odlišností k vzájemnému obohacení.
- Uvědomění si rozdílů mezi sumativním a formativním hodnocením a používání těchto hodnocení vhodným způsobem a za odpovídajícím účelem.
- Rozvíjet komunikační dovednosti a vzájemnou komunikaci mezi školou a rodinou.
- Podporovat dovednosti učitelů při práci s žáky s problémovým chováním.
- Podporovat konkrétní dovednosti, např. neříkat žáků, co nemají dělat, ale definovat, co pedagog po žácích chce.
- Podporovat schopnost práce s heterogenním kolektivem a pedagogické dovednosti v souvislosti s diverzifikací práce.

Název: Rozvoj dovedností v práci s třídním kolektivem (10)

„PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí

Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori

Stručný popis: Aktivita navazuje na činnosti k rozvoji třídnických hodin v implementaci MAP Karlovarsko II v letech 2018 až 2021. Cílem je prohloubit dovednosti pedagogů při práci s nástroji, postupy a metodami, které lze využít k práci s třídními kolektivy. Ze strany lektorů bude garantováno bezpečné prostředí. Lektori budou poskytovat konzultace, mentoring a supervizi k vedení třídnických hodin učiteli ve svých třídách. Zapojení učitelé budou pod vedením lektorů realizovat vlastní třídnické hodiny a přihlížet práci kolegy (nebo učitele z jiné školy) při jeho třídnických hodinách. Dále bude součástí aktivity sdílení zkušeností a semináře k rozvoji práce s třídním kolektivem, respektování odlišností a individuálními přístupu k žákům. Součástí může být sdílení zkušeností a přenos dobré praxe v oblasti etické výchovy na základních a mateřských školách.

Řešená témata v OP JAK:

- Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů
- Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
- Wellbeing

Zdroje financování: OP JAK MAP

Příp. spolufinancování ze strany zřizovatelů a další dotační tituly (národní dotace, Karlovarský kraj) – toto je v rámci realizace aktivity mimo MAP, nejedná se o dvojí financování.

Spolupracující subjekty: základní školy, lektori

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, zájem pedagogů jen o realizaci třídnických hodin ze strany lektorů, a nikoliv o rozvoj dovedností pedagogů v oblasti samostatného vedení třídnických hodin, vytížení lektorů, vnímání tématu třídnických hodin a etické výchovy jako zatížení ŠVP dalším předmětem, nepochopení průřezovosti tématu.

Název: Osobnostní rozvoj, komunikační a manažerské dovednosti (11)

„PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí
Nositel: řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori
Stručný popis: Semináře zaměřené na osobnostní rozvoj, komunikační dovednosti a manažerské dovednosti (pro vedení škol). Příklady témat: efektivní komunikace, řešení konfliktů, asertivní komunikace, poskytování zpětné vazby, využití situačních stylů vedení, koučink a mentoring, zvládání stresu, prevence syndromu vyhoření, time management, manažer x leader. Přidanou hodnotou je vzájemné sdílení mezi pedagogy z různých škol. Přínosem je nejen vlastní rozvoj pedagogů a vedení škol, ale nepřímý pozitivní dopad je na rovněž na žáky. Přínosem je také zlepšení komunikace s rodiči, řešení různých situací, vytváření pozitivní atmosféry a leadershipu ze strany vedení škol.
Řešená témata v OP JAK: • Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním • Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů • Wellbeing
Zdroje financování: OP JAK MAP
Spolupracující subjekty: školy
Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nezáměr pedagogů a vedení škol, přetížení pedagogů a vedení škol jinými urgentnějšími záležitostmi, nedostatek vhodných lektorů, vytížení lektorů, bariéry dané negativním nastavením společnosti, nepochopení přínosu tématu pro pedagogy (upřednostňování předmětové didaktiky před osobnostním rozvojem).
Název: Inspirace (12)
„PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí
Nositel: koordinační role nositele MAP
Stručný popis: Vyhledání inspirativních příkladů v jiných regionech a v zahraničí (pozn. nebudou realizovány zahraniční výjezdy), hledání nových a neotřelých řešení problémů. Příklady řešených témat: práce s heterogenním kolektivem, mezigenerační sounáležitost, vztah k regionu, motivace, propojování oblastí školství a sociálních služeb, integrace, identifikace a rozvoj nadání, finanční gramotnost jako nástroj prevence, hodnocení (sumativní a formativní, vhodné použití), komunikace mezi školou a rodinou. Část aktivity lze realizovat v rámci činnosti pracovní skupiny rovné příležitosti v MAP. Jedná se o průřezovou aktivitu.
Řešená témata v OP JAK: • Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním • Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů • Wellbeing
Zdroje financování: OP JAK MAP
Spolupracující subjekty: školy, NNO, dobrovolníci, výzkumné organizace, zřizovatelé, Krajský úřad Karlovarského kraje, NPI ČR

Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nezáměr pedagogů, přetížení pedagogů jinými urgentnějšími záležitostmi, nedostatek vhodných lektorů, vytížení lektorů, bariéry dané negativním nastavením společnosti, předsudky.

Cíl 3.2: Společné vzdělávání

Podpořit práci škol s heterogenním třídním kolektivem v systému společného vzdělávání s ohledem na prospěch všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025

Zdůvodnění výběru: Pro naplnění principů akce KLIMA na území realizace projektu je potřeba podpořit školy v práci s heterogenním třídním kolektivem, sdílet příklady dobré praxe, podporovat vzájemné sdílení a komunikaci mezi aktéry.

Indikátory

Počet pedagogů proškolených v rámci DVPP zaměřených na inkluzivní vzdělávání (orientačně)

Počet pracovníků personální podpory působících na školách v rámci šablon (orientačně)

Počet spolupráci mezi školami, NNO, školskými poradenskými pracovišti a dalšími aktéry podílejícími se na inkluzi realizovaných v rámci MAP a implementace MAP (v rámci projektů MAP Karlovarsko III a plánovaného navazujícího projektu z OP JAK) – bude evaluováno

Cílová hodnota do 31. 12. 2025: 2

Plán dosažení cílové hodnoty: 1 x koordinační role v roce 2024, 1 x koordinační role v roce 2025

Aktivity škol

DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce

Souhrn podnětů z plánovacích aktivit:

- Zvýšit dostupnost logopedické péče, a to i pro sociálně slabé rodiny.
- Zlepšit dostupnost logopedické péče přímo v mateřských školách.
- Vysvětlovat přínos pozic sociálních pedagogů a školních psychologů, hledat řešení k obsazení těchto pozic a motivovat odborníky v těchto oblastech k příchodu na Karlovarsko.
- Nastavit koordinovaný systém spolupráce škol, sociálních pracovníků a obcí.
- Zvýšit zájem zřizovatelů o kvalitu vzdělávání.
- Adaptační pobyty.
- Kroky k prevenci předčasných odchodů ke vzdělávání (aktivní role školy a zejména kariérového poradce).
- Podporovat doučování.
- Ve školách s velkým podílem žáků s podpůrnými opatřeními zvážit vznik speciálních tříd.
- Rozvíjet komunikační dovednosti a vzájemnou komunikaci mezi školou a rodinou.

• Rozvíjet spolupráci mezi poradenskými pracovišti a školami. • Podporovat mezigenerační propojování. • Podporovat spolupráci a koordinaci jednotlivých institucí v souvislosti s prací se sociálně slabými rodinami.
Název: Propojování a síťování v oblasti společného vzdělávání, socioemoční rozvoj (13) „PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí
Nositel: koordinační role nositele MAP, řízení implementace ze strany nositele projektu MAP v OP JAK, lektori
Stručný popis: Využít koordinační role nositele projektu MAP k dalšímu propojování a síťování škol, sociálních služeb, poradenských institucí, zřizovatelů, veřejné správy apod. v oblasti společného vzdělávání, zvýšení kvality vzdělávání na Karlovarsku a snížení závislosti vzdělávacího úspěchu na sociálním postavení. Zjišťování potřeb a vzájemné sladování očekávání. Předpokládá se rovněž spolupráce se středním článkem podpory škol. Semináře a další aktivity zaměřené na: Socioemoční rozvoj pedagogů i žáků, práce s žákem s problémovým chováním, práce se stresem jak žáků, tak učitelů, práce se stresem, práce se silnými a slabými stránkami žáků. Podpora motivace, prevence syndromu vyhoření. Jak zohledňovat speciální vzdělávací potřeby a osobnostní nastavení jednotlivých žáků. Využívání odlišností ke vzájemnému obohacení. Přidanou hodnotou je vzájemné sdílení mezi pedagogy z různých škol. Součástí je rovněž činnost pracovní skupiny rovné příležitosti a využití pracovní skupiny rovné příležitosti jako platformy pro sdílení a spolupráci sociálních pedagogů, pracovníků sociálních služeb a školních poradenských pracovišť.
Řešená témata v OP JAK: • Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním • Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů • Wellbeing
Zdroje financování: OP JAK MAP
Spolupracující subjekty: školy, NNO, poskytovatelé sociálních služeb, dobrovolníci, výzkumné organizace, zřizovatelé, Krajský úřad Karlovarského kraje, OSPOD, střední článek podpory škol, NPI ČR
Rizika: Nezpůsobilost financování z OP JAK, nezáměr pedagogů, přetížení pedagogů jinými urgentnějšími záležitostmi, nedostatek vhodných lektorů, vytížení lektorů, bariéry dané negativním nastavením společnosti, předsudky.

Tab. č. 95: Akční plán – cíle v prioritě 4

Cíl 4.1: Rozvoj spolupráce

Posilovat minimálně do roku 2025 efektivní spolupráci mezi aktéry v oblasti regionálního školství, a to na úrovni spolupráce jak v rámci škol na Karlovarsku, tak mezi školami a zřizovateli, ale i v rámci dalších projektů a institucí, které se zabývají regionálním školstvím a obecně vzdělávání

Zdůvodnění výběru: Důraz je kladen na propojování a vzájemnou koordinaci mezi různými projekty a institucemi, které si kladou za cíl rozvoj regionálního školství a zvyšování kvality vzdělávání. Zároveň je cílem také podpora realizace cílů vzdělávací politiky definovaných ve Strategii 2030+, a to včetně činností na místní úrovni a vzájemné komunikace zdola nahoru a opačně. Stručně řečeno: víme, kam jdeme, aktivity koordinujeme a směřujeme ke stejnému cíli.

Indikátory

Konkrétní činnosti v rámci spolupráce, zejména v podaktivitě spolupráce s ostatními projekty a spolupráce s Krajským akčním plánem rozvoje vzdělávání Karlovarského kraje, Krajským úřadem, Národním pedagogickým institutem ČR a spolupráce s dalšími aktéry a institucemi působícími ve vzdělávání (vč. individuálních projektů systémových OP JAK) – bude evaluováno

Cílová hodnota do 31. 12. 2025: 2

Plán dosažení cílové hodnoty: 1 x spolupráce v roce 2024, 1 x spolupráce v roce 2025

Aktivity škol

Spolupráce školy a zřizovatele, příklady dobré praxe, hledání nových řešení, spolupráce a s poradenskými pracovišti, koordinace a propojování škol se sociálním sektorem, přeshraniční spolupráce, sdílení informací a spolupráce s dalšími organizacemi a projekty působícími v regionálním školství.

Aktivity spolupráce

Souhrn podnětů z plánovacích aktivit:

- Podporovat spolupráci a koordinaci jednotlivých institucí v souvislosti s prací se sociálně slabými rodinami.
- Zvýšit zájem zřizovatelů o kvalitu vzdělávání.
- Hledat nová neotřelá řešení problémů, inspirovat se v jiných regionech a v zahraničí.
- Vysvětlovat ředitelům malotřídních škol a zřizovatelům pravidla dotačních titulů, hledat cesty k naplnění potřeb malotřídních škol prostřednictvím dotačních titulů.
- Edukovat zřizovatele malých škol ohledně kritérií kvalitní školy a roli zřizovatele.
- Rozvíjet spolupráci mezi poradenskými pracovišti a školami.
- Přenos informací zdola nahoru ohledně nastavení podmínek dotačních titulů.
- Řešit nastavení spádových obvodů.
- Podporovat společné vzdělávání na základních školách, lobovat za snížení počtu tříd na víceletých gymnáziích a navýšení počtu tříd na čtyřletých gymnáziích.
- Rozvíjet spolupráci mezi jednotlivými stupni a typy škol.

Název: Rozvoj spolupráce (14)

„PŘÍLEŽITOST“: Označení aktivity z pohledu podpory rovných příležitostí

Nositel: Nositel MAP ve smyslu aktivní spolupráce

Stručný popis: Realizační tým MAP je v kontaktu s dalšími aktéry v oblasti vzdělávání, a to zejména na systémové úrovni a na úrovni řízení škol. Jedná se o vzájemné sdílení informací, přenos informací zdola nahoru a opačně, jednoduchou komunikaci směrem ke školám a ke zřizovatelům, realizaci konkrétních aktivit domluvených s těmito aktéry. Úzká spolupráce je plánována se středním článkem podpory škol (individuální projekt systémový MŠMT) a kabinety (individuální projekt systémový NPI ČR).

Jedná se rovněž o propojování a rozvoj spolupráce mezi jednotlivými stupni na základních školách (přechod mezi prvním a druhým stupněm), mezi základními a středními školami. Dále pak o: prohlubování spolupráce mezi školami a zřizovateli, edukace zřizovatelů, prohlubování zájmu zřizovatelů o kvalitu výuky, motivace k převzetí části administrativy a nepedagogických činností zřizovateli, propojování ZUŠ se ZŠ a MŠ, podpora rozvoje uměleckého talentu u dětí a žáků, zprostředkování zážitku z umělecké tvorby (koncerty, výstavy, představení), rozvoj kreativity a představitosti prostřednictvím umění, mezioborová spolupráce.

Role realizačního týmu MAP v této aktivitě je zejména v propojování a zprostředkování komunikace. Jedná se o průřezovou aktivitu.

Řešená témata v OP JAK:

- Rozvoj potenciálu každého žáka, zejména žáků se sociálním a jiným znevýhodněním
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů
- Podpora pedagogických a didaktických kompetencí pracovníků ve vzdělávání a podpora managementu třídních kolektivů
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity dětí a žáků
- Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Zdroje financování: OP JAK MAP

Spolupracující subjekty: MŠMT, střední článek podpory škol, Krajský úřad Karlovarského kraje, Statutární město Karlovy Vary v roli ORP, NPI ČR, ČŠI, zřizovatelé škol, školy, NNO, poskytovatelé sociálních služeb.

Rizika: Konkurenční prostředí, nedůvěra, protichůdné zájmy, populismus, neshoda aktérů na prioritách.

Akční plán na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023

Akční plán na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023 upřesňuje způsob naplnění jednotlivých výše uvedených cílů pro takto časově vymezené období. Zde konkrétně se jedná o dokončení realizace projektu MAP Karlovarsko III, tedy v tomto časovém období nebudou realizovány aktivity implementace, ale pouze činnost pracovních skupin, tematická setkávání a komunikace se školami.

Tab. č. 96: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023

Cíl 1.1: Učebny na ZŠ a MŠ Pořídit moderně vybavené a využívané učebny na základních a mateřských školách pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků do r. 2025. Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.2: Sport na ZŠ a MŠ Vytvořit dostatečné sportovní zázemí pro rozvoj pohybových aktivit dětí a žáků na základních a mateřských školách do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.3: Technický stav objektů Zajistit potřebné rekonstrukce a obnovy budov za účelem zajištění vhodného technického stavu objektů škol a školských zařízení, včetně zajištění bezbariérovosti, do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.4: Kapacita ZŠ a MŠ Zajistit dostatečné kapacity základních a mateřských škol s ohledem na jejich dostupnost a specifičnost do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.5: Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání Umožnit zajištění a rozvoj infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání dětí a žáků do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.6: Infrastruktura pro ZUŠ

Zajistit potřebnou a kvalitní infrastrukturu a vybavení pro základní umělecké školy do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Tab. č. 97: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023

Cíl 2.1: Kompetentní a motivovaní aktéři

Podpořit zvýšení obecných a odborných kompetencí a motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025. Kompetentní a motivovaní: zřizovatelé – ředitelé škol – učitelé – děti/žáci – rodiče – vychovatelé – vedoucí zájmového a neformálního vzdělávání

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nábor nových pedagogů do škol, podpora začínajícím pedagogům, doplnění kvalifikace pro stávající nekvalifikované pedagogy, prevence syndromu vyhoření.

Aktivity spolupráce:

- Činnost pracovních skupin MAP, zejména pracovní skupiny čtenářská gramotnost, matematická gramotnost a výuka angličtiny a jazykové kompetence
- Tematická plánovací setkání

Tab. č. 98: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023

Cíl 3.1: Tolerance

Zlepšit pomocí postupných kroků pochopení inkluze a zvýšit toleranci společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

- Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti
- Tematická plánovací setkání

Cíl 3.2: Společné vzdělávání

Podpořit práci škol s heterogenním třídním kolektivem v systému společného vzdělávání s ohledem na prospěch všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

- Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti – pracovní skupina jako prostor pro sdílení a síťování sociálních pedagogů a dalších pracovníků na podobných pozicích
- Tematická plánovací setkání

Tab. č. 99: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 7. 2023 až 31. 12. 2023

Cíl 4.1: Rozvoj spolupráce

Posilovat minimálně do roku 2025 efektivní spolupráci mezi aktéry v oblasti regionálního školství, a to na úrovni spolupráce jak v rámci škol na Karlovarsku, tak mezi školami a zřizovateli, ale i v rámci dalších projektů a institucí, které se zabývají regionálním školstvím a obecně vzdělávání

Aktivity škol: Spolupráce školy a zřizovatele, příklady dobré praxe, hledání nových řešení, spolupráce a s poradenskými pracovišti, koordinace a propojování škol se sociálním sektorem, přeshraniční spolupráce, sdílení informací a spolupráce s dalšími organizacemi a projekty působícími v regionálním školství.

Aktivity spolupráce: V tomto období se jedná o průběžnou spolupráci s aktéry v oblasti vzdělávání, např. NPI ČR, nově vznikající střední články podpory.

- Činnost pracovní skupiny financování
- Tematická plánovací setkání
- Spolupráce s dalšími organizacemi a projekty zabývajícími se vzdělávání
- Propojování a síťování

Akční plán na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Akční plán na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024 upřesňuje způsob naplnění jednotlivých výše uvedených cílů pro takto časově vymezené období. Zde konkrétně se jedná o první rok realizace navazujícího projektu MAP Karlovarsko IV z OP JAK, v tomto období budou kromě plánovací činnosti realizovány implementační aktivity. Akční plán na toto období upřesňuje konkrétní činnosti a cíle implementačních aktivit, které jsou popsány v obecné části akčního plánu.

Tab. č. 100: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Cíl 1.1: Učebny na ZŠ a MŠ Pořídit moderně vybavené a využívané učebny na základních a mateřských školách pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků do r. 2025. Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.2: Sport na ZŠ a MŠ Vytvořit dostatečné sportovní zázemí pro rozvoj pohybových aktivit dětí a žáků na základních a mateřských školách do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.3: Technický stav objektů Zajistit potřebné rekonstrukce a obnovy budov za účelem zajištění vhodného technického stavu objektů škol a školských zařízení, včetně zajištění bezbariérovosti, do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.4: Kapacita ZŠ a MŠ Zajistit dostatečné kapacity základních a mateřských škol s ohledem na jejich dostupnost a specifičnost do r. 2025 Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.
Cíl 1.5: Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání Umožnit zajištění a rozvoj infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání dětí a žáků do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.6: Infrastruktura pro ZUŠ

Zajistit potřebnou a kvalitní infrastrukturu a vybavení pro základní umělecké školy do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Tab. č. 101: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Cíl 2.1: Kompetentní a motivovaní aktéři

Podpořit zvýšení obecných a odborných kompetencí a motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025. Kompetentní a motivovaní: zřizovatelé – ředitelé škol – učitelé – děti/žáci – rodiče – vychovatelé – vedoucí zájmového a neformálního vzdělávání

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nábor nových pedagogů do škol, podpora začínajícím pedagogům, doplnění kvalifikace pro stávající nekvalifikované pedagogy, prevence syndromu vyhoření.

Aktivity spolupráce:

1) Sdílení a akční plánování:

- **Činnost pracovních skupin** MAP dle nastavení v OP JAK v návaznosti na pracovní skupiny MAP III čtenářská gramotnost, matematická gramotnost a výuka angličtiny a jazykové kompetence, ustanovení nových pracovních skupin (příp. nové pracovní skupiny a jejich tematických podskupin). Zahájení spolupráce pracovních skupin s kabinety NPI ČR.
- **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s přípravou akčních plánů na další období.
- Spolupráce směrem k přípravě na revizi RVP ZV (dle aktuálního vývoje) a další případných změn, rozvoji gramotností a kompetencí a využití výukových materiálů a zdrojů z předchozích programových období – spolupráce s NPI ČR.

2) Implementace (spolupráce a vzdělávání):

- **Sdílený koordinátor přípravy aktivit a projektů** – nalezení vhodné osoby na pozici sdíleného koordinátora, prostudování již zjištěných potřeb škol, zmapování dalších potřeb škol, individuální schůzky na školách, zahájení činností k podpoře přípravy aktivit a projektů škol, propojení na pracovní skupinu financování.
- **Vzdělávací aktivity a vzájemná sdílení mezi mateřskými školami** – vytipování a realizace vhodných vzdělávacích a sdílecích aktivit (možná témata viz obecný přehled implementačních aktivit). Jedná se spíše o krátkodobé semináře a workshopy (na rozdíl od skupiny implementačních aktivit zařazených do profesního učení pedagogů). Tento formát umožňuje reagovat na aktuální potřeby a témata. Zacílení se týká zejména pregramotností a je v návaznosti na témata MAP.
- **Vzdělávací aktivity a vzájemná sdílení mezi základními školami** – vytipování a realizace vhodných vzdělávacích a sdílecích aktivit (možná témata viz obecný přehled implementačních aktivit). Jedná se spíše o krátkodobé semináře a workshopy (na rozdíl od skupiny implementačních aktivit zařazených

do profesního učení pedagogů). Tento formát umožňuje reagovat na aktuální potřeby a témata. Zacílení se týká zejména gramotností a kompetencí a je v návaznosti na témata MAP.

3) Implementace (profesní učení pedagogů): Tyto implementační aktivity budou probíhat formou profesního učení pedagogů. Nebude se jednat o čistě sebeučící se komunity, v rámci skupiny vždy bude fungovat hlavní nositel myšlenky (lektor), který bude pro pedagogy průvodcem v daném tématu a jeho implementaci do výuky. Dopad na žáky bude nepřímý prostřednictvím zapojených pedagogů. Kolem lektora se ustaví skupinka pedagogů, kteří budou mít zájem poznat dané téma hlouběji než při krátkodobém semináři, implementovat získané poznatky do praxe a toto sdílet se svými kolegy. Doplňkově mohou probíhat k daným tématům i jednorázové vzdělávací aktivity.

- **Paměť a efektivní učení** – Doladění detailů průběhu aktivity (např. kterých vyučovacích předmětů se bude implementace týkat, zda učitelů učí na prvním nebo na druhém stupni ZŠ), ustanovení skupinky pedagogů, zjištění jejich potřeb, zahájení a realizace vlastní aktivity, ze začátku větší aktivita na straně lektora, podpora učitelům.
- **Kreativní vzdělávání a podnikavost** – Doladění detailů průběhu aktivity, ustanovení skupinky pedagogů, zjištění jejich potřeb, zahájení a realizace vlastní aktivity, ze začátku větší aktivita na straně lektora, podpora učitelům.
- **Prevence a připravenost v oblasti bezpečnosti** – Doladění detailů průběhu aktivity (např. kterých vyučovacích předmětů se bude implementace týkat), ustanovení skupinky pedagogů, zjištění jejich potřeb, zahájení a realizace vlastní aktivity, ze začátku větší aktivita na straně lektora, podpora učitelům.

4) Implementace (rozvoj kompetencí a podpora motivace):

- **Regionální identita** – Zmapování potřeb zapojených škol, komunikace s nositeli myšlenek k podpoře regionální identity na Karlovarsku, detailní příprava. Zahájení aktivit zážitkově koncipovaného učení s přímým dopadem na žáky i na pedagogy. Důraz bude kladen na uvědomění si aspektů regionální identity ze strany učitelů a postupné zakomponování prvků regionální identity do běžné výuky.
- **Rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích** – Konkrétní činnosti ve spolupráci s pracovní skupinou (nebo podskupinou) zaměřenou na výuku cizích jazyků. Aktivity navazující na kreativní soutěž v cizích jazycích formou přehlídky nebo festivalu, spolupráce s rodilými mluvčími, podpora komunikace v cizích jazycích, podpora využití metody CLIL. Pozn. včetně tématu češtiny jako cizího jazyka.
- **Podpora řemesel a manuální zručnosti v mateřských školách** – Zjištění přesných potřeb zapojených škol, zahájení návštěv řemeslníka v mateřských školách.

Tab. č. 102: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Cíl 3.1: Tolerance

Zlepšit pomocí postupných kroků pochopení inkluze a zvýšit toleranci společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

1) Sdílení a akční plánování

- **Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti.**
- **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s přípravou akčních plánů na další období.

2) Implementace (spolupráce):

- **Inspirace** – průběžný přenos inspirace z jiných regionů, účast členů realizačního týmu na inspirativních konferencích, sdílení se zástupci jiných místních akčních plánů, spolupráce s dalšími aktéry ve vzdělávání.

3) Implementace (profesní učení pedagogů): Tyto implementační aktivity budou probíhat formou profesního učení pedagogů. Nebude se jednat o čistě sebeučící se komunity, v rámci skupiny vždy bude fungovat hlavní nositel myšlenky (lektor), který bude pro pedagogy průvodcem v daném tématu a jeho implementaci do výuky. Dopad na žáky bude nepřímý prostřednictvím zapojených pedagogů. Kolem lektora se ustaví skupinka pedagogů, kteří budou mít zájem poznat dané téma hlouběji než při krátkodobém semináři, implementovat získané poznatky do praxe a toto sdílet se svými kolegy. Doplnkově mohou probíhat k daným tématům i jednorázové vzdělávací aktivity.

- **Rozvoj dovedností v práci s třídním kolektivem** – Doladění detailů průběhu aktivity (jaké jsou přesné potřeby, zda se jedná o pedagogy prvního nebo druhého stupně – rozčlenění na podskupiny), ustanovení skupinky pedagogů, zjištění jejich potřeb, zahájení a realizace vlastní aktivity, ze začátku větší aktivita na straně lektora, podpora učitelům.
- **Osobnostní rozvoj, komunikační a manažerské dovednosti** – Aktivita bude zaměřena zejména na vedení škol. Doladění detailů průběhu aktivity, ustanovení skupinky ředitelů škol a zástupců ředitelů škol (příp. lze doplnit o pedagogy), zjištění jejich potřeb, zahájení a realizace vlastní aktivity, lektor bude průvodcem tématu.

Cíl 3.2: Společné vzdělávání

Podpořit práci škol s heterogenním třídním kolektivem v systému společného vzdělávání s ohledem na prospěch všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

1) Sdílení a akční plánování:

- **Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti** - pracovní skupina jako prostor pro sdílení a síťování sociálních pedagogů a dalších pracovníků na podobných pozicích
- **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s přípravou akčních plánů na další období.

2) Implementace (spolupráce):

- **Propojování a síťování v oblasti společného vzdělávání, socioemoční rozvoj** – síťování, propojování aktérů v oblasti společného vzdělávání, příprava a realizace vzdělávacích aktivit na jednotlivých školách nebo v rámci řešeného území na téma společného vzdělávání a k tématu socioemočního rozvoje.

Tab. č. 103: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Cíl 4.1: Rozvoj spolupráce

Posilovat minimálně do roku 2025 efektivní spolupráci mezi aktéry v oblasti regionálního školství, a to na úrovni spolupráce jak v rámci škol na Karlovarsku, tak mezi školami a zřizovateli, ale i v rámci dalších projektů a institucí, které se zabývají regionálním školstvím a obecně vzděláváním

Aktivity škol: Spolupráce školy a zřizovatele, příklady dobré praxe, hledání nových řešení, spolupráce a s poradenskými pracovišti, koordinace a propojování škol se sociálním sektorem, přeshraniční spolupráce, sdílení informací a spolupráce s dalšími organizacemi a projekty působícími v regionálním školství.

Aktivity spolupráce: Cíl bude naplňován prostřednictvím spolupráce s dalšími projekty a organizacemi působícími ve vzdělávání. Vzhledem k začátku programového období se bude jednat o vzájemné seznámení, nastavení spolupráce, přípravu a následnou realizaci společných aktivit s dalšími projekty (např. střední články). Součástí aktivit v rámci činnosti projektového týmu bude spolupráce se zřizovateli, propojování jednotlivých typů a stupňů škol a škol se zřizovateli. Vhodná je synergie s dalšími aktéry ve vzdělávání, proto je rozvoji spolupráce věnována pozornost a je toto téma vyčleněno do samostatné priority.

- Činnost pracovní skupiny financování
- Tematická plánovací setkání
- Spolupráce s dalšími organizacemi a projekty zabývajícími se vzděláváním
- Propojování a síťování

Akční plán na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025

Akční plán na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025 upřesňuje způsob naplnění jednotlivých výše uvedených cílů pro takto časově vymezené období. Zde konkrétně se jedná o druhý rok realizace navazujícího projektu MAP Karlovarsko IV z OP JAK, v tomto období budou kromě plánovací činnosti realizovány implementační aktivity. Akční plán na toto období upřesňuje konkrétní činnosti a cíle implementačních aktivit, které jsou popsány v obecné části akčního plánu. V tomto období se bude vycházet ze zkušeností z předchozího roku. Ke zhodnocení přínosů naplňování akčního plánu předchozího roku proběhne průběžná evaluace.

Tab. č. 104: Akční plán – cíle v prioritě 1 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025

Cíl 1.1: Učebny na ZŠ a MŠ

Pořídit moderně vybavené a využívané učebny na základních a mateřských školách pro rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků do r. 2025.

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.2: Sport na ZŠ a MŠ

Vytvořit dostatečné sportovní zázemí pro rozvoj pohybových aktivit dětí a žáků na základních a mateřských školách do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.3: Technický stav objektů

Zajistit potřebné rekonstrukce a obnovy budov za účelem zajištění vhodného technického stavu objektů škol a školských zařízení, včetně zajištění bezbariérovosti, do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.4: Kapacita ZŠ a MŠ

Zajistit dostatečné kapacity základních a mateřských škol s ohledem na jejich dostupnost a specifičnost do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.5: Infrastruktura pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání

Umožnit zajištění a rozvoj infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání dětí a žáků do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Cíl 1.6: Infrastruktura pro ZUŠ

Zajistit potřebnou a kvalitní infrastrukturu a vybavení pro základní umělecké školy do r. 2025

Bude naplňováno prostřednictvím realizovaných investičních projektů – provazba na seznam investičních záměrů ve Strategickém rámci MAP.

Tab. č. 105: Akční plán – cíle v prioritě 2 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025

Cíl 2.1: Kompetentní a motivovaní aktéři

Podpořit zvýšení obecných a odborných kompetencí a motivace všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025. Kompetentní a motivovaní: zřizovatelé – ředitelé škol – učitelé – děti/žáci – rodiče – vychovatelé – vedoucí zájmového a neformálního vzdělávání

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nábor nových pedagogů do škol, podpora začínajícím pedagogům, doplnění kvalifikace pro stávající nekvalifikované pedagogy, prevence syndromu vyhoření.

Aktivity spolupráce:

5) Sdílení a akční plánování:

- **Činnost pracovních skupin** MAP dle nastavení v OP JAK, pokračování činnosti pracovní skupiny (nebo pracovních skupin) v návaznosti na činnosti v roce 2024. Pokračování spolupráce pracovních skupin s kabinety NPI ČR.
- **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s dokončením přípravy akčních plánů na další období.
- Spolupráce směrem k přípravě na revizi RVP ZV (dle aktuálního vývoje), rozvoji gramotností a kompetencí a využití výukových materiálů a zdrojů z předchozích programových období – spolupráce s NPI ČR.

6) Implementace (spolupráce a vzdělávání):

- **Sdílený koordinátor přípravy aktivit a projektů** – zhodnocení přínosu předchozího roku, průběžné činnosti k podpoře přípravy aktivity a projektů škol, propojení na pracovní skupinu financování.
- **Vzdělávací aktivity a vzájemná sdílení mezi mateřskými školami** – pokračování v realizaci vhodných vzdělávacích a sdílecích aktivit (možná témata viz obecný přehled implementačních aktivit). Jedná se spíše o krátkodobé semináře a workshopy (na rozdíl od skupiny implementačních aktivit zařazených do profesního učení pedagogů). Tento formát umožňuje reagovat na aktuální potřeby a témata. Cílem je zejména rozvoj pregramotností.
- **Vzdělávací aktivity a vzájemná sdílení mezi základními školami** – pokračování v realizaci vhodných vzdělávacích a sdílecích aktivit (možná témata viz obecný přehled implementačních aktivit). Jedná se spíše o krátkodobé semináře a workshopy (na rozdíl od skupiny implementačních aktivit zařazených do profesního učení pedagogů). Tento formát umožňuje reagovat na aktuální potřeby a témata. Cílem je zejména rozvoj gramotností a kompetencí dle RVP ZV (příp. spolupráce na implementaci revize RVP ZV).

- 7) Implementace (profesní učení pedagogů):** Tyto implementační aktivity budou probíhat formou profesního učení pedagogů. Nebude se jednat o čistě sebeučící se komunity, v rámci skupiny vždy bude fungovat hlavní nositel myšlenky (lektor), který bude pro pedagogy průvodcem v daném tématu a jeho implementaci do výuky. Dopad na žáky bude nepřímý prostřednictvím zapojených pedagogů. Kolem lektora se ustaví skupinka pedagogů, kteří budou mít zájem poznat dané téma hlouběji než při krátkodobém semináři, implementovat získané poznatky do praxe a toto sdílet se svými kolegy. Doplňkově mohou probíhat k daným tématům i jednorázové vzdělávací aktivity.
- **Paměť a efektivní učení** – Zhodnocení dosavadního průběhu aktivity, pokračování v implementaci tématu, vzájemné sdílení mezi pedagogy, lektor funguje jako průvodce tématem, iniciativa je postupně přenášena směrem na pedagogy.
 - **Kreativní vzdělávání a podnikavost** – Zhodnocení dosavadního průběhu aktivity, pokračování v implementaci tématu, vzájemné sdílení mezi pedagogy, lektor funguje jako průvodce tématem, iniciativa je postupně přenášena směrem na pedagogy.
 - **Prevence a připravenost v oblasti bezpečnosti** – Zhodnocení dosavadního průběhu aktivity, pokračování v implementaci tématu, vzájemné sdílení mezi pedagogy, lektor funguje jako průvodce tématem, iniciativa je postupně přenášena směrem na pedagogy.
- 8) Implementace (rozvoj kompetencí a podpora motivace):**
- **Regionální identita** – Pokračování aktivit zážitkově koncipovaného učení s přímým dopadem na žáky i na pedagogy. Důraz bude kladen na uvědomění si aspektů regionální identity ze strany učitelů a postupné zakomponování prvků regionální identity do běžné výuky. Průběžná komunikace s učiteli k tématu práce s regionální identitou ve školách. Vyhledávání dalších vhodných nositelů myšlenek směrem k rozvoji regionální identity.
 - **Rozvoj komunikačních dovedností v cizích jazycích** – Konkrétní činnosti ve spolupráci s pracovní skupinou (nebo podskupinou) zaměřenou na výuku cizích jazyků. Aktivity navazující zrealizované činnosti v předchozím roce, spolupráce s rodilými mluvčími, podpora komunikace v cizích jazycích, podpora využití metody CLIL. Pozn. včetně tématu češtiny jako cizího jazyka.
 - **Podpora řemesel a manuální zručnosti v mateřských školách** – Pokračování návštěv řemeslníka v mateřských školách, průběžné vyhodnocování dopadu.

Tab. č. 106: Akční plán – cíle v prioritě 3 na období 1. 1. 2025 až 31. 12. 2025

Cíl 3.1: Tolerance

Zlepšit pomocí postupných kroků pochopení inkluze a zvýšit toleranci společnosti ve vztahu k jakýmkoliv odlišnostem do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

- 3) Sdílení a akční plánování**
- Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti.

- **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s dokončováním přípravy akčních plánů na další období.
- 4) **Implementace (spolupráce):**
 - **Inspirace** – průběžný přenos inspirace z jiných regionů, účast členů realizačního týmu na inspirativních konferencích, sdílení se zástupci jiných místních akčních plánů, spolupráce s dalšími aktéry ve vzdělávání.
 - 4) **Implementace (profesní učení pedagogů):** Tyto implementační aktivity budou probíhat formou profesního učení pedagogů. Nebude se jednat o čistě sebeučící se komunity, v rámci skupiny vždy bude fungovat hlavní nositel myšlenky (lektor), který bude pro pedagogy průvodcem v daném tématu a jeho implementaci do výuky. Dopad na žáky bude nepřímý prostřednictvím zapojených pedagogů. Kolem lektora se ustaví skupinka pedagogů, kteří budou mít zájem poznat dané téma hlouběji než při krátkodobém semináři, implementovat získané poznatky do praxe a toto sdílet se svými kolegy. Doplňkově mohou probíhat k daným tématům i jednorázové vzdělávací aktivity.
 - **Rozvoj dovedností v práci s třídním kolektivem** – Zhodnocení dosavadního průběhu aktivity, pokračování v implementaci tématu, vzájemné sdílení mezi pedagogy, lektor funguje jako průvodce tématem, iniciativa je postupně přenášena směrem na pedagogy.
 - **Osobnostní rozvoj, komunikační a manažerské dovednosti** – Zhodnocení dosavadního průběhu aktivity, pokračování v implementaci tématu, prohlubování získaných dovedností, budování místních lídrů, snaha o změnu myšlení od konkurence ke kooperaci.

Cíl 3.2: Společné vzdělávání

Podpořit práci škol s heterogenním třídním kolektivem v systému společného vzdělávání s ohledem na prospěch všech aktérů ve výchově a vzdělávání dětí a žáků do roku 2025

Aktivity škol: DVPP, ředitel školy jako pedagogický leader, sdílení a propojování mezi pedagogy jednotlivých stupňů a jednotlivých předmětů, spolupráce mezi MŠ a ZŠ, aktivity k naplňování vize školy a strategie školy, spolupráce se zákonnými zástupci žáků, spolupráce s poradenskými pracovišti, prevence syndromu vyhoření, aktivity k rozvoji vztahů v třídním kolektivu, integrace žáků s odlišným mateřským jazykem, výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem, využívání odlišností k vzájemnému obohacení, příklady dobré praxe, využívání dalších podpůrných profesí (školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, asistent pedagoga, školní asistent), doučování.

Aktivity spolupráce:

- 3) **Sdílení a akční plánování:**
 - **Činnost pracovní skupiny rovné příležitosti** - pracovní skupina jako prostor pro sdílení a síťování sociálních pedagogů a dalších pracovníků na podobných pozicích
 - **Tematická plánovací setkání** – na aktuální témata v souvislosti s dokončováním přípravy akčních plánů na další období.
- 4) **Implementace (spolupráce):**
 - **Propojování a síťování v oblasti společného vzdělávání, socioemoční rozvoj** – síťování, propojování aktérů v oblasti společného vzdělávání, pokračování realizace vzdělávacích aktivit na jednotlivých školách nebo v rámci řešeného území na téma společného vzdělávání a k tématu socioemočního rozvoje.

Tab. č. 107: Akční plán – cíle v prioritě 4 na období 1. 1. 2024 až 31. 12. 2024

Cíl 4.1: Rozvoj spolupráce

Posilovat minimálně do roku 2025 efektivní spolupráci mezi aktéry v oblasti regionálního školství, a to na úrovni spolupráce jak v rámci škol na Karlovarsku, tak mezi školami a zřizovateli, ale i v rámci dalších projektů a institucí, které se zabývají regionálním školstvím a obecně vzdělávání

Aktivity škol: Spolupráce školy a zřizovatele, příklady dobré praxe, hledání nových řešení, spolupráce a s poradenskými pracovišti, koordinace a propojování škol se sociálním sektorem, přeshraniční spolupráce, sdílení informací a spolupráce s dalšími organizacemi a projekty působícími v regionálním školství.

Aktivity spolupráce: Cíl bude naplňován prostřednictvím spolupráce s dalšími projekty a organizacemi působícími ve vzdělávání. Realizace dalších společných aktivit s dalšími projekty (např. střední článek). Součástí aktivit v rámci činnosti projektového týmu bude spolupráce se zřizovateli, propojování jednotlivých typů a stupňů škol a škol se zřizovateli. Vhodná je synergie s dalšími aktéry ve vzdělávání, proto je rozvoji spolupráce věnována pozornost a je toto téma vyčleněno do samostatné priority. Snaha o změnu myšlení od konkurence ke kooperaci v rámci řešeného území. Spolupráce na přípravě pokračování spolupráce v dalších letech.

- Činnost pracovní skupiny financování
- Tematická plánovací setkání
- Spolupráce s dalšími organizacemi a projekty zabývajícími se vzdělávání
- Propojování a síťování

6 Implementační část

Tato poslední kapitola se zabývá stručným popisem řízení a organizací místního akčního plánování. Dále pak popisuje plánovaný systém monitoringu a evaluace místního akčního plánu.

Řízení a organizační zajištění

Řízení a organizační zajištění projektu MAP je dáno organizační strukturou projektu. Úrovně řízení projektu jsou: **projektový tým – Řídící výbor – pracovní skupiny**.

Realizační tým projektu se skládá z úzké skupiny kmenových pracovníků projektu, pro projekt MAP Karlovarsko II se jedná o: hlavní manažer projektu, administrativně ekonomický pracovník, odborní řešitelé, věcní manažeři. Dále v projektu jsou na zaměstnání na dohody o provedení práce odborníci (členové pracovních skupin, experti, koordinátoři na školách) a evaluátoři (nezávislý odborníci zabývající se pouze podaktivitou evaluace místního akčního plánování).

V rámci projektu MAP Karlovarsko III jsou realizovány tyto klíčové aktivity (KA):

- KA č. 1 Řízení projektu.
- KA č. 2 Místní akční plány rozvoje vzdělávání III (tato aktivita obsahuje podaktivity, včetně evaluace celého procesu místního akčního plánování za roky 2016 – 2023).

Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Je tvořen zástupci aktérů a zástupci ze všech dílčích území projektu (viz statut a jednací řád).

Pracovní skupiny projednávají návrhy aktivit do akčních plánů na jednotlivé školní roky, zabývají se přípravou podkladů pro aktualizaci dokumentu MAP (např. SWOT analýza, analýza problémů a potřeb a návrhy řešení příčin problémů). Pracovní skupiny jsou také diskuzní platformou k jednotlivým tématům. Organizační zabezpečení jednání pracovních skupin je ze strany hlavního manažera projektu a věcných manažerů, řízení odborné činnosti je vedeno ze strany odborného řešitele v úzké spolupráci s garantem pracovní skupiny. Každá pracovní skupina má svého garanta, který zároveň spolu s odborným řešitelem zpracovává podklady pro další pracovní skupiny a Řídící výbor.

V rámci projektu MAP Karlovarsko III působí tyto pracovní skupiny (PS):

- PS č. 1 Čtenářská gramotnost (včetně přesahu do problematiky vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem a pregramotností)
- PS č. 2 Matematická gramotnost (včetně přesahu do tématu ICT, polytechniky a kreativity)
- PS č. 3 Rovné příležitosti
- PS č. 4 Financování
- PS č. 5 Výuka angličtiny a jazykové kompetence (nepovinná pracovní skupina)

Následující tabulky zachycují platformy MAP a jejich organizaci a složení realizačního týmu projektu.

Tab. č. 108: Organizace platform MAP

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Řídící výbor
Složení	Viz jednací řád a zápisy z jednání
Četnost setkávání	1 x za 6 měsíců (jinak dle potřeby, viz jednací řád)
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Pracovní skupina č. 1 Čtenářská gramotnost
Složení	Aktuální složení se může měnit, mohou se zapojovat další zájemci: Seznam členů k nahlédnutí u hl. manažera projektu. Garant pracovní skupiny: Mgr. Jana Táborková Zpravodaj pro Řídící výbor: odborný řešitel projektu a Mgr. Hana Vostrá
Četnost setkávání	4 x ročně
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu, odborný řešitel, garant pracovní skupiny

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Pracovní skupina č. 2 Matematická gramotnost
Složení	Aktuální složení se může měnit, mohou se zapojovat další zájemci: Seznam členů k nahlédnutí u hl. manažera projektu. Garant pracovní skupiny: Mgr. Karel Fiala Zpravodaj pro Řídící výbor: odborný řešitel projektu.
Četnost setkávání	4 x ročně
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu, odborný řešitel, garant pracovní skupiny

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Pracovní skupina č. 3 Rovné příležitosti
Složení	Aktuální složení se může měnit, mohou se zapojovat další zájemci: Seznam členů k nahlédnutí u hl. manažera projektu. Garant pracovní skupiny: Mgr. Mikuláš Tichý a Mgr. et Mgr. Zdeňka Vašíčková Zpravodaj pracovní skupiny směrem k Řídícímu výboru: odborný řešitel projektu
Četnost setkávání	4 x ročně
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu, odborný řešitel, garant pracovní skupiny

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Pracovní skupina č. 4 Financování
Složení	Aktuální složení se může měnit, mohou se zapojovat další zájemci: Seznam členů k nahlédnutí u hl. manažera projektu. Garant pracovní skupiny: Ing. et Ing. Markéta Hendrichová Zpravodaj pracovní skupiny směrem k Řídícímu výboru: Mgr. Bc. Václav Slavík (do konce r. 2022), Ladislav Ludvík (předseda Řídícího výboru)
Četnost setkávání	4 x ročně
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu, odborný řešitel, garant pracovní skupiny

Území	Území dopadu projektu
Pracovní orgán	Pracovní skupina č. 5 Výuka angličtiny a jazykové kompetence
Složení	Aktuální složení se může měnit, mohou se zapojovat další zájemci: Seznam členů k nahlédnutí u hl. manažera projektu.

	Garant pracovní skupiny: Mgr. Klára Simmerová Zpravodaj pro Řídící výbor: odborný řešitel projektu.
Četnost setkávání	4 x ročně
Odpovědná osoba	Hlavní manažer projektu, odborný řešitel, garant pracovní skupiny

Tab. č. 109: Realizační tým projektu

Pozice	Klíčové aktivity	Zodpovědnost	Území	Tým
Hlavní manažer projektu	1, 2	hlavní zodpovědnost za realizaci projektu	celé území	administrativní, realizační tým užší
Administrativně ekonomický pracovník	1, 2	zodpovědnost za finanční část projektu, realizace administrativní činnosti	celé území	administrativní, realizační tým užší
Věcný manažer	1, 2	věcné a organizační zabezpečení realizace klíčových aktivit	především jednotlivá dílčí území	administrativní, realizační tým užší
Odborný řešitel	1, 2, 3	odborné činnosti spojené s realizací klíčových aktivit	celé území	odborný, realizační tým užší
Člen pracovní skupiny	2	odborné činnosti v rámci jednotlivých pracovních skupin	celé území	odborný, realizační tým širší
Odborník	2	experti a konzultanti	celé území	odborný, realizační tým širší
Koordinátor na škole	2	podpora škol v plánování (zpracování popisu potřeb škol)	dle umístění školy	odborný, realizační tým širší
Evaluátor	2	evaluace procesu místního akčního plánování	celé území	odborný, realizační tým užší

Monitoring a evaluace

Evaluace neboli hodnocení je proces, který je založený na sběru primárních a sekundárních dat, tedy monitoringu. Získaná data jsou poté v procesu evaluace podrobena odbornému vyhodnocování s cílem získat spolehlivé podklady pro strategické řízení a řízení implementace naplánovaného, tedy i akčního plánu. Evaluací se rozumí zpracovávání a vyhodnocování informací získaných v rámci monitoringu i mimo něj. Součástí tohoto procesu je také formulace závěrů a doporučení, které mohou vést ke zlepšení implementace plánu, ale také interpretace získaných informací pro dosažení zpětné vazby. V závěru evaluace je vyhodnocena relevance a naplnění cílů. Samotné evaluaci předchází proces monitorování, a tudíž monitoring může být také chápán jako nezbytná součást evaluace. (Zdroje: MMR, Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014 – 2020, verze 3:0, Evropské strukturální a investiční fondy. Česká evaluační společnost, Formální standardy provádění evaluací. Česká evaluační společnost, Etický kodex evaluátora.)

Monitoring neboli monitorování, je kontinuální proces, který je zaměřen na sběr primárních dat k evaluaci. Monitorování se nesusoustředí jen na pouhý sběr dat a informací, ale vytváří také systém sběru dat a informací a jejich shromažďování. Monitorování zjišťuje stav a pokrok realizace

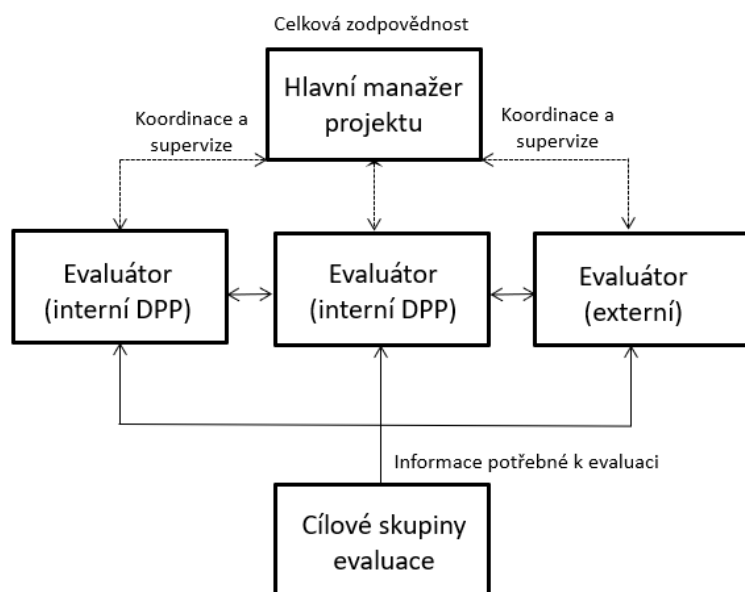
plánovaných aktivit. Součástí monitoringu je i průběžné porovnávání získaných informací s výchozími hodnotami a předpokládaným plánem. Monitorování je soustavnou činností, která probíhá během celé realizace plánovaných aktivit, ale i po jejich ukončení. Pro adekvátní monitoring je nezbytná vazba na cíle a měřitelné indikátory. (Zdroj: MMR, Metodický pokyn pro evaluace v programovém období 2014 – 2020, verze 3:0, Evropské strukturální a investiční fondy.)

V projektu MAP Karlovarsko III probíhá v klíčové aktivitě č. 2 **evaluace celého procesu místního akčního plánování** za roky 2016 až 2023. Evaluaci zajišťují nezávislí odborníci. Podrobnosti k evaluaci jsou uvedeny v plánu evaluačních aktivit (https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2022/03/MAP-KV_pl%C3%A1n-evalua%C4%8Dn%C3%ADch-aktivit.pdf).

Dle Postupů MAP má na začátku evaluace dojít k rekapitulaci cíle celého akčního plánování v území, stanovení evaluačních otázek, stanovení evaluačního designu a harmonogramu evaluace. Minimálně má být hodnocena účelnost, dopady a udržitelnost MAP. Výstupem je závěrečná evaluační zpráva, která má obsahovat manažerské shrnutí, stručnou metodologii, evaluační zjištění (odpovědi na evaluační otázky) a doporučení.

Forma evaluace je stanovena jako smíšená, tj. je prováděná jak interními pracovníky organizace MAS Sokolovsko o.p.s., tak externími evaluátory. Zároveň je dbáno na nezávislost evaluátorů, tj. evaluátoři nebyli osobně zapojeni do realizace projektů MAP I a II a do jiných podaktivit MAP III kromě evaluace. V rámci evaluace je zajištěna koordinace a supervize ze strany hlavní manažerky projektu, která má zodpovědnost za celkové řízení projektu. Z hlediska účelu se jedná o procesní evaluaci, který hodnotí způsob implementace projektu. Zároveň jde v podstatě o ex post (sumativní) evaluaci, která souhrnně hodnotí aktivity vedoucí k cílům projektu po jeho ukončení (ačkoliv zahájení evaluace je ještě v době realizace projektu MAP III).

Obr. č. 35: Organizační struktura v rámci evaluaci

Zdroj: vlastní zpracování

Evaluační otázky jsou stanoveny v dokumentu Postupy MAP, zde je uvedeno 8 povinných otázek.

Účelnost:

- 1) Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavních i dílčích cílů MAP (viz str. 1 tohoto dokumentu, kde jsou uvedeny hlavní a dílčí cíle MAP)?
- 2) Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?
- 3) Do jaké míry se podařilo postupovat v souladu s principy MAP?
 - a. Spolupráce
 - b. Zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů
 - c. Dohoda
 - d. Otevřenost
 - e. SMART (nastavení cíle jako konkrétní, měřitelný, dosažitelný, realistický, ohraničený v čase)
 - f. Udržitelnost
 - g. Partnerství

Dopady:

- 4) Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?
- 5) Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?
- 6) Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

Udržitelnost:

- 7) Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?
- 8) Je plán udržitelnosti realistický?

Rovné příležitosti - evaluační otázka doplněná ze strany MAP

- 9) Pomohly aktivity MAP aktérům k lepšímu porozumění či uchopení tématu rovných příležitostí ve vzdělávání, a to včetně změny přístupu v oblasti rovných příležitostí?

Činnosti realizované v rámci evaluace:

- Analýza dokumentů
- Fokusní skupiny
- Polostrukturované rozhovory s řediteli škol
- Polostrukturovaný rozhovor se zástupci aktérů, kteří se méně zapojovali nebo nebyli zapojeni
- Polostrukturovaný rozhovor s vybranými zástupci ostatních projektů
- Polostrukturovaný rozhovor s lektory implementačních
- Polostrukturovaný rozhovor s členy realizačního týmu

Výstupem evaluace je závěrečná evaluační zpráva, která je dostupná na webu: <https://www.mas-sokolovsko.eu/wp-content/uploads/2023/04/MAP-KV-zaverecna-evaluacni-zprava.pdf>

Hlavní závěry z evaluace jsou následující. **Cíle akčního plánování byly splněny.** Cílů se podařilo dosáhnout zejména ve smyslu důrazu na komunitní projednání, spolupráci, přenos informací a plánování aktivit dle skutečných potřeb škol. Identifikované pochybnosti o naplnění cíle místního akčního plánování souvisí spíše s nastavením systému shora ze strany MŠMT, kdy intervence jsou roztrženy do mnoha projektů, z nichž jeden je MAP. Realizační tým se rovněž zdárně vypořádal s komplikacemi, které sebou nesly události posledních let, a to opatření proti nemoci covid, příchod žáků

z Ukrajiny, energetická krize. Hlavním doporučením pro další fázi místního akčního plánování je stavět na již vytvořené spolupráci a nadále vycházet ze skutečných potřeb škol.

Další doporučení:

- Vytvářet větší prostor pro setkávání na dílčích územích realizace projektu.
- Vymyslet aktivity pro větší zapojení základních uměleckých škol.
- Nadále podporovat sdílení mezi učiteli v rámci pracovních skupin.
- Hledat příklady dobré praxe.
- Aktivity koncipovat dlouhodobě.
- Pokračovat v přenosu informací zdola nahoru a opačně. Kromě předávání informací dát školám větší podporu v projektové přípravě a dalších aktivitách, příp. využití sdílených podpůrných pozic (pokud bude v souladu s pravidly akčního plánování v OP JAK).
- Dbát na synergii a lepší organizaci a plánování spolupráce s dalšími projekty. Počet a zaměření těchto dalších projektů je ovšem mimo možnosti ovlivnění ze strany realizačního týmu.
- Posilovat sebevědomí pedagogů a žáků z regionu, který je považován v ČR za jeden z nejhorších, vyhledávat pozitivní příklady z praxe na našem území a přinášet příklady dobré praxe z jiných regionů.
- Postupně se snažit překonávat neochotu aktérů se zapojovat do veřejných či komunitních aktivit.

V rámci akčního plánování v letech 2024 a 2025 bude rovněž probíhat **evaluace**, která bude zaměřena zejména na dopad aktivit na cílové skupiny. Detaily průběhu evaluace budou nastaveny dle pravidel poskytovatele dotace.

V další části této kapitoly bude popisován **monitoring naplňování akčního plánu na roky 2024 a 2025**.

Pro potřebu monitorování jsou stanoveny tzv. **monitorovací indikátory**. Tyto indikátory v místním akčním plánu nejsou dány shora nějakou nadřazenou strategií nebo programovým dokumentem operačního programu. Definování vhodných monitorovacích indikátorů je v kompetenci konkrétního místního akčního plánu. Tím se liší od projektových indikátorů, které se váží na poskytovanou dotaci, vycházejí z pravidel výzvy na podporu realizace projektu a jsou vykazovány v rámci zpráv o realizaci projektu.

Indikátor je nástroj pro měření cíle/plánu, postupu či dosažených efektů jednotlivých úrovní implementace navrhovaných aktivit. Indikátor musí být definován a tvoří jej v případě místního akčního plánu název, způsob získání informací, plánovaná hodnota v daném období, skutečně dosažená hodnota v daném období a vazba na příslušný cíl místního akčního plánu. Pojem indikátor má stejný význam jako jeho český ekvivalent „ukazatel“. Indikátor měří, zda bylo dosaženo vytýčeného cíle, jaké jsou výsledky, kvalita a celkový kontext místního akčního plánu. Indikátor vytváří číselnou informaci, která může pomoci v hodnocení a v dalším rozhodovacím procesu.

Monitorovací indikátory MAPu se vztahují ke konkrétním definovaným cílům akčního plánu. Monitorovací indikátory, které se vztahují k aktivitám přímo realizovaným v projektu MAP Karlovarsko II, lze průběžně a přesně vyhodnocovat. Naopak monitorovací indikátory, které se vztahují k aktivitám škol (např. účast učitelů v DVPP, rekonstrukce školních budov apod.) jsou pouze orientační. Monitorovací indikátory uvedené v následující tabulce se vztahují k akčnímu plánu na roky 2024 a 2025 a budou naplňovány v rámci místního akčního plánování v OP Jan Amos Komenský.

Tab. č. 110: Indikátory

Cíl	Název monitorovacího indikátoru	Zdroj dat	Způsob a četnost získávání údajů
1.1	Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných v rámci projektu podpořeného z IROP	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
	Počet nově vybudovaných a nově vybavených odborných učeben na ZŠ realizovaných mimo IROP	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
	Počet nově vybavených učeben na MŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
1.2	Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných sportovišť a hřišť na ZŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
	Počet nově vybudovaných a rekonstruovaných hřišť na MŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
1.3	Počet zrealizovaných rekonstrukcí nebo obnov MŠ a ZŠ a školských zařízení v souvislosti s technickým stavem objektů	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
	Počet zrealizovaných stavebních úprav a pořízení vybavení v souvislosti se zajištěním bezbariérovosti škol	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
1.4	Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity ZŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	Ojedinele se předpokládá realizace tohoto typu projektu, tj. individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci.
	Počet projektů realizovaných za účelem rozšíření kapacity MŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	Ojedinele se předpokládá realizace tohoto typu projektu, tj. individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci.
1.5	Počet projektů realizovaných za účelem zlepšení infrastruktury a vybavení pro zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání v rámci projektu podpořeného z IROP	Pracovníci organizací zájmového a neformálního vzdělávání	Ojedinele se předpokládá realizace tohoto typu projektu, tj. individuální zjišťování dle záměrů ve strategickém rámci.
1.6	Počet nově vybavených nebo zrekonstruovaných učeben pro ZUŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
	Počet zrealizovaných rekonstrukcí v souvislosti s technickým stavem objektů ZUŠ	Ředitelé škol, zřizovatelé	orientačně
2.1	Počet pedagogů proškolených v rámci DVPP	Ředitelé škol	orientačně

	Počet aktivit zaměřených na přenos zkušeností a sdílení dobré praxe v rámci aktivit MAPu a implementace MAPu	informace získané v rámci realizace projektu MAP	průběžně
3.1	Výstupy z dalších kol dotazníkových šetření MŠMT, především překážky v naplnění oblasti inkluze	agregovaná data z dotazníkového šetření MŠTM (pokud budou k dispozici), informace od ředitelů škol	Dle termínu obdržení relevantních dat z MŠMT. Informace od ředitelů škol v průběhu realizace projektu MAP
	Počet aktivit zaměřených na společné vzdělávání v rámci MAPu a implementace MAPu	informace získané v rámci realizace projektu MAP	průběžně
	Spolupráce MAPu na tvorbě a implementaci strategických dokumentů v oblasti vzdělávání na území Karlovarského kraje a ORP Karlovy Vary	informace získané v rámci realizace projektu MAP	průběžná spolupráce se Statutárním městem Karlovy Vary, Krajským úřadem Karlovarského kraje, MŠMT a dalšími nositeli strategických dokumentů
3.2	Počet pedagogů proškolených v DVPP zaměřeného na inkluzivní vzdělávání	Ředitelé škol	orientačně
	Počet pracovníků personální podpory působících na školách v rámci šablon	Ředitelé škol	orientačně
	Počet spoluprací mezi školami, NNO, školskými poradenskými pracovišti a dalšími aktéry podílejícími se na inkluzi realizovaných v rámci MAPu a implementace MAPu	informace získané v rámci realizace projektu MAP	průběžně
4.1	Konkrétní činnosti v rámci spolupráce, zejména v podaktivitě spolupráce s ostatními projekty a spolupráce s Krajským akčním plánem rozvoje vzdělávání Karlovarského kraje, Krajským úřadem, Národním pedagogickým institutem ČR a projektem P-AP (a dalšími relevantními projekty v OP VVV a OP JAK) a spolupráce s dalšími aktéry a institucemi působícími ve vzdělávání.	informace získané v rámci realizace projektu MAP	průběžně

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. č. 111: Seznam aktérů

Základní, mateřské a základní umělecké školy zapojené do projektu:
Základní škola a mateřská škola při zdravotnických zařízeních Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a střední škola Karlovy Vary
Základní umělecká škola Josefa Labitzkého Bečov nad Teplou, příspěvková organizace
Základní umělecká škola Antonína Dvořáka Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Bečov nad Teplou, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Mateřská škola Bochov, okres Karlovy Vary
Základní škola Bochov, okres Karlovy Vary
2. základní škola Bochov, příspěvková organizace (škola byla sloučena se ZŠ Bochov)
Základní škola a mateřská škola Chyšce, okres Karlovy Vary
Základní škola Nejdek, Karlovarská, příspěvková organizace
Základní škola Nejdek, náměstí Karla IV., příspěvková organizace
Mateřská škola Nejdek, Závodu míru, příspěvková organizace
Mateřská škola Nejdek, Lipová, příspěvková organizace
Mateřská škola Nejdek, Nerudova, příspěvková organizace
Mateřská škola Nejdek, Husova, příspěvková organizace
Základní umělecká škola Nejdek, Dvořákova, příspěvková organizace
Mateřská škola Šikulka Nová Role, příspěvková organizace
Mateřská škola Cestíčka Nová Role, příspěvková organizace
Základní škola Nová Role, příspěvková organizace
Základní umělecká škola Nová Role, příspěvková organizace
Mateřská škola Teplá
Základní škola v Teplé, příspěvková organizace
Základní umělecká škola Teplá, příspěvková organizace
Mateřská škola Sídliště 429, Toužim
Základní škola Toužim, okres Karlovy Vary
Základní škola a mateřská škola Toužim, příspěvková organizace
Mateřská škola Žlutice
Základní škola a základní umělecká škola Žlutice, příspěvková organizace
Waldorfská základní škola a mateřská škola Wlaštovka Karlovy Vary o.p.s.
Základní škola a mateřská škola Božičany, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Mateřská škola Březová, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Dalovice, okr. K. Vary, příspěvková organizace
Základní škola Kolová, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Mateřská škola Krásné Údolí, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Kyselka, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Mateřská škola Stružná, okres Karlovy Vary
Mateřská škola Šemnice, okres Karlovy Vary
Základní škola a Mateřská škola Štědrá, okres Karlovy Vary příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Útvina, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Valeč, okres Karlovy Vary, příspěvková organizace
Základní škola a mateřská škola Regionu Karlovarský venkov
Základní škola jazyků Karlovy Vary, příspěvková organizace

Základní škola Karlovy Vary, Konečná 25, příspěvková organizace
Základní škola Jana Amose Komenského, Karlovy Vary, Kollárova 19, příspěvková organizace
Základní škola Karlovy Vary, 1. máje 1, příspěvková organizace
Základní škola Karlovy Vary, Poštovní 19, příspěvková organizace
Základní škola Dukelských hrdinů Karlovy Vary, Moskevská 25, příspěvková organizace
Základní škola Karlovy Vary, Truhlářská 19, příspěvková organizace
Základní škola Karlovy Vary, Krušnohorská 11, příspěvková organizace
Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary, Šmeralova 336/15, příspěvková organizace
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení Karlovy Vary, příspěvková organizace
2. Mateřská škola Karlovy Vary, Krušnohorská 16, příspěvková organizace
1. Mateřská škola Karlovy Vary, Komenského 7, příspěvková organizace
Dětský domov se školou, základní škola, střední škola a školní jídelna, Žlutice, Jiráskova 344
Základní škola, mateřská škola a dětské jesle Moudrá sova s.r.o.
Mateřská škola Moudré hraní, o.p.s.
Lesní mateřská škola Svatošky z.s.
ŠMP Carolina základní škola s.r.o.
Základní umělecká škola Toužim, příspěvková organizace
Soukromá MŠ Benedikt
Carlsbad Montessori School
Zřizovatelé veřejných škol:
Karlovarský kraj
město Bečov nad Teplou
město Bočov
město Chyše
město Nejdek
město Nová Role
město Teplá
město Toužim
město Žlutice
obec Božičany
obec Březová
obec Dalovice
obec Kolová
město Krásné Údolí
obec Kyselka
obec Stružná
obec Šemnice
obec Štědrá
obec Útvina
obec Valeč
Region Karlovarský venkov
Statutární město Karlovy Vary
DDM
Dům dětí a mládeže Karlovy Vary
Dům dětí a mládeže Nová Role

Dům dětí a mládeže Nejdek (součást ZŠ Krušnohorská)
Dům dětí a mládeže, odloučené pracoviště Bochov
Středisko volného času Otovice (součást ZŠ a MŠ Regionu Karlovarský venkov)
Knihovny
Městská knihovna Karlovy Vary
Městská knihovna Nová Role
Městská knihovna Nejdek
Knihovna Teplá
Městská Knihovna Bochov
Městská knihovna Toužim
Ostatní (nejedná se o úplný výčet)
Mgr. Martina Kekulová
Ing. Aleš Procházka
PaedDr. Ellen Mlátilíková
PhDr. Michaela Kaslová
Mgr. Barbara Fink
PhDr. Vladimír Bružeňák
Štěpánka Vojtěchová
prom. fil. Milena Vaňková
Simon Kočí
Goethe-Institut Praha
Kozodoj, ekologická farma a občanské sdružení
Člověk v tísni o.p.s.
Český západ, o.p.s.
Světlo Kadaň z.s.
ProTebe live z.s. (Dizajnpark)
Cesta z města, z.s.
Státní hrad a zámek Bečov nad Teplou
Centrum zdraví a bezpečí
23/02 ZO ČSOP BERKUT
PAQ Research
Ministerstvo pro místní rozvoj
Krajský úřad Karlovarského kraje
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Národní pedagogický institut ČR
MAS Kraj živých vod, z.s.
MAS Vladař o.p.s.
MAS Krušné hory o.p.s.
MAS Sokolovsko o.p.s.
Obce, které nezřizují školu
obec Nové Hamry
obec Vysoká Pec
obec Děpoltovice
obec Hory
obec Mírová

obec Jenišov
obec Černava
obec Bražec
obec Smolné Pece
obec Teplička
obec Otročin
obec Chodov (u Bečova)
obec Čihalov
obec Andělská Hora
obec Verušice
obec Vrbice
obec Pšov